

KOMÜNAR

Sosyalizminden Kuşku Duymak İnsandan ve Onun Geleceğinden Kuşku Duymaktır

Mayıs 2008 Yıl 3 Sayı 30

"şehitlerin anısı
ölümle yaşam arasındaki köprüdür
üzerinden geçiyoruz, yaşama yöneliyoruz"

İçindekiler...

Parti Tarihi Şehitlerin Tarihi Ve Emridir Anın Doğru Düşünce Ve Yapma Gerçeğidir!

KOMÜNARDAN...

Merhaba,

Mayıs sayımızla birlikteyiz. Mayıs ayı şehitler ayıdır. İlk şehidimizi bu ayda verdik ve o günden bugüne şehirlerin yolunda yürüyen partimiz binlerle ifade edilebilecek bir şehitler ordusuna ulaştı. Bundan dolayı Parti Önderliği PKK için "ŞEHİTLER PARTİSİ" değerlendirme ve tanımlamasını yapmıştır. Bunun en somut ifade ve temsili de Önderlikte gerçekleşti. Önderlik; "Bu partinin esas sahibi şehitlerdir. Ben Onların sözcülüğünü yapıyorum" derken, şehitlerin bu parti içindeki tartışmasız ve sarsılmaz yerini en veciz bir biçimde ortaya koymuştur.

Haki KARER bu partinin ilk şehididir ve bu ayın 18'inde şehit düşmüştür. Kürdistan uğruna şahadeti göze alma ve bu uğurda tereddüt etmeden yürümek önemliydi. Kimsenin uğruna en ufak bir değerini vermediği bir ortam ve dönemde her türlü fedakarlıkta bulunmak ve tereddüt etmeden yürümek geleceği tayin etmiştir. Yol yapmak her zaman zordur, ama açılan yolda yürümek şüphesiz daha kolaydır. İlk şehidin toprağa verilmesi binlerin üzerinden geçeceği yolu yapmıştır. Anıya bağlılık ve şehitlerin ütopyalarını gerçekleştirmek amacıyla her yıl her biri bir cihan değerindeki yoldaşlarımız bu şahadet yolunda yürümüş, binlerle ifade edilen bir orduya ulaşmış, yokolmanın eşiğindeki bir halkı ayağa kaldırmış ve kimsenin üzerinde hesap yapamayacağı bir halk haline getirmişlerdir. Ve şehitlerin ütopyaları da önemli oranda gerçekleşmiştir.

İlk şehidin anısına bağlılık ve verilen karşılık; partileşme doğrultusunda adımların atılması olmuştur. Önderliğin parti programını hazırlaması, partileşme kararlılığına ulaşması gerçek anlamda şehidin anısına verilen en sağlam karşılık olmuştur. Kürt halkının özgürlük mücadelesi şayet bugün bu aşamaya gelmişse, bu şehitlerin tereddütsüz yürümeleri ve Önderliğin ilk şehidin anısına karşılık temelinde partileşme doğrultusunda adımlar atmasıyla gerçekleşmiştir. Bundan sonra da yapılması gereken; Önderliğin paradigması temelinde ve şehitlerin yolunda yürüyerek başarıya ulaşmaktır.

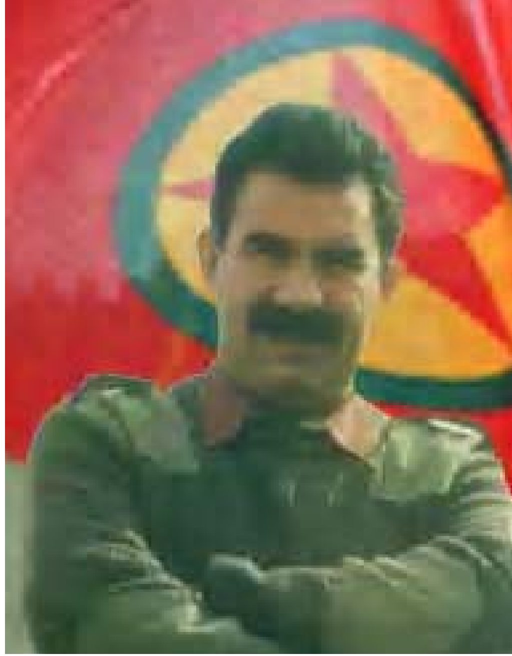
Mayıs ayı aynı zamanda emekçilerin özgürlük mücadelelerini yükselttikleri bir aydır da. İşçi sınıfının birlik, dayanışma ve mücadele günü 1 Mayıs emeğin özgürlük mücadelesinin somutlaştığı gündür. Zahmetli, acılı ve uzun mücadele sonrasında haklar konusunda burjuvaziyi önemli oranda geriletseler de, emeğin tam özgürleşmesi için mücadelelerini ve sınıf dayanışmalarını yükseltmeleri gerektiği açıktır. İşçi sınıfının bu anlamlı mücadele gününü kutluyor; Yaşasın 1 Mayıs diyoruz.

Bu sayımızda Önderliğin 1 Mayıs'a ilişkin yapmış olduğu kapsamlı değerlendirmeyi sunuyoruz. Reel sosyalizmin çözülüşü sürecindeki sosyalizme kuşkulu yaklaşımların yanlışlığını dile getiren Önderlik; "Sosyalizmden kuşku duymak, insanda ve onun geleceğinden kuşku duymaktır" diyerek en net ve doğru yaklaşımı 1 Mayıs'a ilişkin geliştirdiği bu değerlendirmede göstermiştir. Bu inancımız ve dergi olarak da logomuzdur.

Önceki sayımızda Cuma arkadaşın eğitimin önemi, Abbas arkadaşın da Meşru Savunma üzerine yaptıkları çalışmalarını yazı dizisi biçiminde düzenlemiş, ilk bölümün yayınlamıştık. Bu sayımızda da Fuat arkadaşın "Yol" adlı çalışmasının ilk bölümünü yayınlıyoruz.

Yeni sayımızda buluşmak dileğiyle…

EMEK, TOPLUMU VAR EDEN ESAS DEĞERDİR

1 Mayıs işçi ve emekçilerin birlik ve dayanışma günü olarak kutlanılmaya çalışılırken, bugüne, bu 1991 1 Mayıs'ına vermemiz gereken anlam hiç şüphesiz sosyalizm sorunlarını kavramaya ve emeğin sahiplerinin çıkarması gereken sonuçların neler olması gerektiğini belirtmek yerinde olacaktır.

Son bir kaç yıldır sosyalizmin üzerine büyük bir saldırı yöneltilirken, sosyalizmin yapması gereken neydi? Neden sahip çıkmak gerekir? Nasıl sahip çıkılır? Bunca saldırılara uğramasının nedenleri nedir? Bünyesindeki zayıflığı, yanlışlığı nedir? Tekrar çıkış için neler yapılmak durumundadır? Bu sorular sorulup cevaplar geliştirilirse, günede gereken anlamlı yaklaşım gösterilmiş olur.

Sosyalizm, insanlık tarihiyle birlikte kendini gittikçe bilimselleştiren bir ütopya olarak gelişir. Sosyalleşme, yani toplumsallaşma, insan türünün çıkışıyla birlikte başlayan bir varlık şeklidir. İnsanlar sosyalleştikçe kendi türlerini kanıtlarlar. Bir anlamda insanlaşma toplumsallaşmayla, sosyalleşmeyle başlar. Sosyalizm de bu sosyalleşmenin daha bilimsel ifadesi olma iddiasındadır. Dolayısıyla sosyalizmden kuşku duymak, insandan, onun sosyal varlığından kuşku duymaktır ki, bu da mümkün olamaz. İnsanın varlığı, sosyal varlığı var oldukça, geliştikçe, sosyalizm de var olacak, gelişecektir. Ve tabii bu da gelişmenin dönemeçlerine göre giderek daha da zenginleşecektir. İnsanlığın kaderi kendi emeğiyle yazdığı yazgısıdır. O, nereye kadar giderse, neye el verirse, sosyalizm de bir o kadar onun aydınlanmış ifadesi olacaktır.

Sosyalizm durağına tarih boyunca kolay gelinmemiştir. Çok büyük mücadelelerin sonucu olarak onun bilimsel ifadesine yaklaşıldığını biliyoruz. İnsan toplumunun şekillenmesinde toplumsal mücadele sürekli bir motor rolünü oynuyor. Yine bugüne baktığımızda bile mevcut saldırının altında da şiddetli bir toplumsal mücadelenin icra edildiğini görürüz. Son tahlilde ulusal ve uluslararası çerçevedeki mücadele toplumsaldır. Sosyalizmin bir mücadele kozu olarak buna katmak istediği daha bilimsel olmaktır. Biz burada sosyalizmin veya toplumsal mücadelenin tarihini çizecek durumda değiliz. Buna hiç gerek yoktur. Çoğunuzun da artık bizzat inceleyebileceği bir konudur.

Son yılların sosyalizmi bulanıklaştırıcı, hatta inançtan düşürücü gelişmelerini değerlendirmek daha yerinde olacaktır. Bu bizim açımızdan önemlidir. Çünkü gerçekten bir saldırı var ve sosyalizmi savunmak, hatta ilerletmek neredeyse ayıplı bir duruma gelmiştir. Reel sosyalizmin sorunlarını bütünüyle sosyalizmin sorunları olarak ortaya koyma hatası çok yaygındır. Ve hatta bu sosyalizmin etkisi altından ne kadar kendimizi kurtardığımızı bile kestiremeyecek durumdayız. Sosyalizmin

özünü bütünüyle kavrama düzeyimiz hayli sınırlıdır. Bu sadece bizim gibi çok geri toplumsal özelliklerde seyreden bir halk için değil, dünya genelinde de öyle anlaşılıyor ki sosyalizm teorisi geliştirilemediği gibi, uygulaması da çok çarpık ve hatta özüne ters yansıyacak biçimlere kadar varmıştır. Yine öyle anlaşılıyor ki reel sosyalizm, yani gerçekleşen sosyalizm, sosyalizm için belki de kapitalizmden daha tehlikeli bir hasım durumuna gelmiştir. Buna nasıl gelindi? Üzerinde çok duruldu, durulacak da.

Sosyalizmin özüyle çelişen hatalar nelerdi, yanlışlıklara nasıl başlanıldı, nasıl gelişti? Öyle anlaşılıyor ki yoğun bir eleştiriyle yönelinecektir. Sosyalizmi sadece Marksist Leninist kavram içine sığdırmak, onu daraltmak olur. Marks'ı da, Lenin'i de sosyalizmin gelişmesinde bir durak olarak değerlendirmek daha yerindedir. Ve eğer sosyalizm bir düzen olarak gelişiyorsa, bu bilimde çeşitli durakların ve temsilcilerinin olması gerektiğini anlamak zor değildir. Herhangi bir bilim dalı sadece bir usta tarafından temsil edilemez. Bilim ekolleri çok çeşitli bilim adamlarının çabalarıyla ve daha günümüzde de bitmemiş bir biçimde sürüp gitme özelliğindedir.

Bir toplumsal bilim dalı olarak sosyalizm de çeşitli aşamaların pratiğine bağlı olarak kendini geliştirecektir. Teorisini ve pratiğini sık sık gözden geçirerek ki toplumun bilimsel ifadesini bir kimyanın bilimsel ifadesinden çok daha değişik ve hatta kesinlikten öteye olasılıklarla, olasılıklara daha fazla yer bırakan bir özellikte olduğu için kesinlikten kaçınılacak, böylece giderek daha fazla iç olasılıklarına göre kendini geliştiren, dolayısıyla da birçok dönemde birçok temsilciyle veya bunun teori ve pratiğiyle uğraşanlarca ilerletilecektir.

Burada mühim olan insanlık tarihi boyunca bir sosyal mücadelenin varlığıdır. Giderek sosyalizm karşısında olanın toplumun üstünde, dolayısıyla toplumsal emeğin üstünde kendine bir yer edinmek isteyen ve tarihte karşımıza hep egemen sömürücü simalar olarak çıkanların, bunu inkar etmek istedikleri, bunun yerine başka teorilerle veya uyuşmalarla sosyal mücadelelerinde sosyalizmi hep ret etmişlerdir.

Bir toplum gerçekten emeğe dayalı olarak gelişen bir organizmadır. Emeğin türleri vardır. Hiç şüphesiz bilimsel emek, siyasal emek, ekonomik emek gibi kategorilere ayrılabilir, ama mühim olan toplumsal gelişmenin öyle kendiliğinden, toplum üstü kuvvetler tarafından olmadığı, talihle, kazara toplumun içinden bazılarının gelişimine yol açmadığıdır.

Toplumu toplum yapan
Çalışanların emeğinin sonucudu
Sosyalizmin esasıda budur
Emperyalizm günümüzde
Öyle noktalara saldırıyor ki
Sanki bunlar yerle bir edilince
Sosyalizm de yerle bir edilecektir
Ve hatta toplumsal mücadeleler
Bir daha asla
Vücut bulamayacaktır
Hayır,toplum içinde ileriyi
Hak etmediği, emeğinin
Üstünde kendine bir yer ayırmak
İstediğinde, burada toplumsal bir
Mücadele başlamış demektir

Toplumu toplum yapan, çalışanların emeğinin sonucudur. Sosyalizmin esası da budur. Emperyalizm günümüzde öyle noktalara saldırıyor ki, sanki bunlar yerle bir edilince sosyalizm de yerle bir edilecektir. Ve hatta toplumsal mücadeleler bir daha asla vücut bulamayacaktır. Hayır, toplum içinde ileriyi hak etmediği, emeğinin üstünde kendine bir yer ayırmak istediğinde, burada toplumsal bir mücadele başlamış demektir. Emeğiyle orantılı olmayan ekonomiden tutalım, sanat, hukuk, siyaset her alanda yer işgal etmek istiyor ve burada devlete dayanıyorsa, çeşitli yöntemlerle kendini güçlü konuma getirme çabası

içine girmişse, orada bir toplumsal mücadele vardır. Ve dolayısıyla başkalarının emeği üzerinde, ister yüzyıllardan beri üretilmiş değerler olsun, ister günlük olarak üretilen değerler olsun bir çekişme varsa, bu çekişmede taraflar vardır ve bu taraflar arasında da bir mücadele vardır. Bu sosyal mücadeledir ve günümüzde bu mücadele biraz daha bilimsel, öngörülü yapılmak isteniyorsa, bu sosyalizm mücadelesi olur.

Öyle anlaşılıyor ki günümüzde sadece insanların emeği üzerine değil, bütünüyle yaşamın objektif temelleri üzerine, doğa üzerine de görülmemiş bir çullanma olduğuna göre, bu sosyal mücadele gelişecek ve sosyalizm her zamankinden daha fazla kendi varlık nedenini savunmaya çalışacaktır. Dünyanın bugünkü durumundan çok büyük şikayetler vardır. Toplumsal çevre denilen doğa kirlenmesinden tutalım, toplum içi kirlenme ki bu daha büyük bir tehlikedir, hiçbir dönemle kıyaslanmayacak kadar kirlenmiştir. Toplumun doğal çevresi veya çevre kirlenmesiyle iç, yani onun maddi ve daha çok da ruhi kirlenmesinin vardığı boyutlar bazı kentlerde, hatta birçok ülkede gelişmiş ve yaşanmaz bir durum yarattığını her gün izlemekteyiz.

Öyle anlaşılıyor ki
Günümüzde sadece insanların
Emeği üzerine değil
Bütünüyle yaşamın objektif
Temelleri üzerine
Doğa üzerine de görülmemiş
Bir çullanma olduğuna göre
Bu sosyal mücadele gelişecek
Ve sosyalizm her zamankinden
Daha fazla kendi varlık
Nedenini savunmaya
Çalışacaktır.

İklimin bozulmasından tutalım doğanın bozulmasına ve daha çok da insanın muazzam bir biçimde ruhunun baskı altına alınması, büyük ölçüsüzlükler, özellikle günümüzdeki insana yönelik saldırı araçlarıyla nükleer silahlardan tutalım basın yayın araçlarına kadar yöneltilen büyük tehlikeleri göz önüne getirdiğimizde, her zamankinden daha fazla bir sosyal mücadele veya onun bilimsel ifadesi olarak sosyalizm mücadelesine şiddetle ihtiyaç duyulacağı açıktır.

Bugün eleştirilmesi gereken sosyalizmin çıkmazı veya sosyalizmin anlamsızlığı, gereksizliği değil, tam tersine, bu muazzam sorunlara karşı kendini yeterince hazırlayamamasıdır. İnsanlığın karşısına çıkan dev gibi sorunlara sosyal mücadele adına, sosyalizm adına yeterli cevapların verilmemesidir. Sosyalizm adına, reel sosyalizm adına verilen cevapların yetmediği gibi, sorunları daha da ağırlaştırmasıdır. Budur görülmesi gereken esas. Sosyalizm bilimsel ifadeye XIX. yüzyıl ortalarında her zamankinden daha fazla kavuştuğunda, kapitalizmin bir olgunluk döneminden geçtiği söylenir. Bu dönemin sorunları gerçekten bugünkü kadar değildir. Aşırı düzeylerde işçi sınıfının sömürüsü vardır. Belki de günde on dokuz saat çalışır, çok zor işlerde çalıştırılır ve çok az bir ücret verilir. Sağlam eğitim olanakları yoktur, sinirlidir.

Dolayısıyla o zamanın sosyalizmi yalınkat aşırı bir proleterleşme veya aşırı yoksullaşmanın sosyalizmidir. Bunun için işte 'Kapital' yazılır. 'Kapital'in esas olarak ispatlamak istediği artı değerdir. Artı değerin oluşumu ve nasıl vakfedildiğidir. Ve bu da daha çok neyi halletmek istiyor? Gözler önünde çok yoğun bir sömürü vardır. Bu da nasıl ifade edilir? İşte çok yoksul bir işçi sınıfı, dolayısıyla işçi sınıfı ve sosyalizm ikilemi kurulmaya çalışılır. İşçi sınıfının ekonomik mücadelesi, onun giderek siyasi mücadelesinin nasıl olması gerektiğine dair çözümler aranır.

Dolayısıyla o dönemin halletmek istediği sorunlar daha çok da Marks, Engels döneminin sorunları, teorik ve pratik olarak biraz teoriktir ve sendikaldır. Teorik olarak artı değer ve onun sızdırılması, yine pratik olarak sendikalar geliştirilir ve belli bir ekonomik mü-

cadele vermesi bu amaçladır. Bu da bildiğimiz gibi XIX. yüzyıl sonlarına kadar belli bir gelişme kaydeder. Teorisi geliştirilir, sendikalar güçlenir, hatta siyasi mücadeleyi de biraz geliştirirler. Parlamentolara, burjuva parlamentolarına kadar girerler. Partiler kurulur, ama temelde henüz düzenin sınırları dışına çıkılmamıştır.

Burjuva demokrasisi veya cumhuriyeti ya da iktidarları dahilinde bir hak mücadelesi söz konusudur. İşçi sınıfının kendi sınıf kimliğini ideolojik, siyasi olarak ifade etme, kendini diğer sınıflardan ayırma, kendi partilerini kurma, kendi önderliklerinde siyasi mücadeleyi ekonomik mücadele ile birleştirme gibi bir çaba söz konusudur bu dönemde. Yerindedir, gereklidir ve bu dönemin temel ilerleme aracıdır. Özellikle yüzyılın ikinci yarısı ağırlıklı olarak böyledir. Daha önce de sosyal mücadeleler ve sosyal mücadele teorileri vardır. Değer üzerine, ekonomi-politik üzerine teoriler vardır. Ekonomi-politik oldukça geliştirilir. Onun felsefik ifadesi, hatta tarihi incelemeler içinde ele alınmıştır

Marks'ın yaptığı ekonomi-politiği, diyalektik yöntemi ve ütopik sosyalizmi inceleyip hepsinden bilimsel bir sosyal ifadeye, sosyalizm ifadesine geçmektir ki, ütopik sosyalizmi de incelersek, kökenleri daha önceki tarihlere uzanır. Ekonomi-politik ilk çağlara kadar uzanır. Yine diyalektik ilk çağlara kadar uzanır. Sosyalizm, bilimsel sosyalizm olarak bütün bunların senteziyle ifade bulur. XIX. yüzyılda en güçlü bir ideoloji olarak kendini kabul ettirir. İşçi sınıfının eylem silahıdır, eylem kılavuzudur. Ayağa kaldırır, halkı mücadeleye iter. Bunun için örgütlenme gereğini önüne koyar. Gelişmek için bazı sonuçlara da ulaşılır.

Lenin'in yaptığı katkıyı da biliyoruz. Lenin'in yaptığı katkı; o dönemin sınırları dışına çıkmak, mevcut burjuva iktidarları, burjuva demokrasilerini aşmak, düzen içi bir hak mücadelesinden düzeni yıkacak bir iktidar mücadelesine, onun diktatoryasına ulaşmak biçimindedir. Leninizm'in esas katkısı buradadır. Leninizm, sosyalizmin tarihinde emekçi sınıfın mücadelesini sadece ideolojik, ekonomik olarak sınırlamaz. Hatta siyasi olarak da düzen sınırları dahilinde siyasi yönden hakları geliştirme olarak da kabul etmez. Daha da ilerleterek mutlaka mevcut iktidarı parçalamayı ve yerine emekçilerin iktidarını kurmayı esas alır. Leninizm'in ayırt edici özelliği budur ve bu da kapitalizmin emperyalizm çağına denk düşüyor. Dolayısıyla Leninizm, kapitalist-emperyalist teorinin işçi sınıfı açısından çözümlenmesi ve aşılması çabası olarak karşımıza çıkar. Lenin'in bu konudaki gerek öngörü, yani teorisi ve gerekse pratiği yani parti ve iktidar mücadelesine ilişkin geliştirdikleri Ekim Devrimi'nde güçlü bir uygulamaya kavuşuyor, Sovyet deneyimine yol açıyor. Bu deneyimin ağırlıklı olarak Rusya içinde gerçekleşmesi söz konusudur. Bir sosyalizm türü bulunur. Lenin'in yönetemediği, yani kurucusunun yönetemediği bir sosyalist inşadır bu. Devrimin karşı-devrim tarafından ezilme sürecinde Lenin olmakla birlikte, o dönemde de Bolşevik Partisi içinde şiddetli tartışmalar, tasfiyeler vardır, inşa döneminde bu çok daha şiddetlidir, fakat o süreçte Lenin yoktur.

Bildiğimiz gibi Stalin önderliğinde bir sosyalizmin inşası süreci başlatılır. Ekonomik inşaya gidilir. Devlet iktidarı, işçi sınıfı diktatörlüğü inşa edilir; ekonomik ve siyasi iktidar güçlü bir çabaya tanıklık eder. Bugün bu çok tartışılıyor. Sovyet deneyimi topa tutuluyor adeta. Özellikle Stalin pratiği topa tutuluyor. Bunu biraz daha iyi anlamak gerekir. St-alin deneyimi nedir? Leninizm ile bağlantısı nedir ve hatta bugün Gorbaçov reformları denilen gelişmelerle ilişkisi nedir?

İnsanlar genel olarak güncelliğin ağır etkisi altında bulunurlar. Güncel olarak yaşanan gelişmelere mutlak bir gelişme, son söz değerinde bir yer vermek isterler. Bu darlık kesindir! Ortaya çıkan her din kendisini en son din ilan ettiği gibi, her peygamber de kendini en son peygamber ilan eder. Veya her teori ortaya çıktığında sahipleri onun en son teori olduğunu, en son doğru sözün bu olduğunu söylerler. Bu insanların özelliğidir. Sosyalizmde de buna benzer bir şeye rastlanır. Her

dönemin en ileri sosyalizm teorisi ve uygulanması kendini biraz da mutlak gibi sunma ihtiyacını hisseder. Öyle anlaşılıyor ki, Stalin döneminin pratiğinde hatta bunu Lenin dönemiyle de kapsamlaştırabiliriz. Lenin, Stalin'le özdeşleştirilemezse de, kendini oldukça mutlaklaştırdığı söylenebilinir. Büyük bir sübjektivizm yaşandığı anlaşılıyor.

Sosyalizm Özünde Devletin Sönmesini, Giderek Tasfiyesini Öngören Bir İdeolojidir

Özellikle emperyalizmi yıkmaya ilişkin bir abartma olmazsa ve o gün için bazı gerçekleri ifade etmeye çalışsa da, sonrasını görememe gibi bir durumun yaşandığını biliyoruz. Yine Sovyet deneyiminde işçi köylü diktatörlüğü o gün için çok önemli bir ihtiyaç olarak karşımıza çıksa da, daha sonrakinin sosyalizmle bağlantısının zor kurulabileceği günümüzde kanıtlanmaktadır. Sovyet deneyimini kavramak açısından belirtmek gerekir ki, Sosyalizm, özünde devletin sönmesini, giderek tasfiyesini öngören bir ideolojidir. Sosyalizmde devlete tapınma, devleti mutlaklaştırma çok zayıftır, yoktur.

Şimdi öyle anlaşılıyor ki, devlet olgusunun doğru ele alınması mevcut kargaşayı veya mevcut yanlışlığı görmenin en uygun yolu olacaktır. Sosyalizm ve devlet meselesi kavrandıkça günümüzü de doğru kavramak kolaylaşacaktır. Bir anlamda devlet olgusu gereklidir, birçok gelişmeye yol açar, ama birçok kötülüğün de kaynağıdır. Feodal devleti çok geri bulan, ona savaş açmış olan burjuvazi, demokrasi getirdiği iddiasındaydı. Ama bugün burjuvazinin geliştirdiği devlet aygıtı bir ahtapot gibi toplumu sarmıştır. Faşizmde ifadesini bulmuş, insan soyunu en tehdit eden bir aşamaya gelip, dayanmıştır. Sosyalizmin yapması gereken; devleti daha da güçlü kılmak olmamalıydı. En temel hata burada işlenmiştir. Sosyalizmin yapması gereken; burjuvazinin, özellikle faşist biçimi itibariyle insanlığın artık taşıyamaz, altında inim inim inlediği bu baskı aracını nasıl ortadan kaldırırız, bunun yerine nasıl daha iyisini koyabiliriz değil, nasıl zayıflatırız biçiminde olmalıydı. Faşizmle mücadele ederken veya burjuva demokrasisi ile mücadele ederken, buna bütünüyle bir Sovyet devleti veya işçi sınıfı, işçi köylü diktatörlüğü biçiminde daha çok gelişmiş bir aygıtla cevap vermek, herhalde burjuvaziye karşı yerinde bir cevap olmayacaktır. Öyle anlaşılıyor ki devlet sanatından geçmiş sınıflar, yani egemen sömürücü sınıflar bu sanatta çok daha yetkindirler. Kalkıp sosyalizm adına, işçi köylü temsilciliğinde daha gelişmiş bir devletle buna karşılık verilmesi, herhalde en hatalı ve birçok yanlışlığı içeren cevap verme olacaktır.

Stalin'in eleştirisi genelde devlet aygıtını burjuvaziye taş çıkartırcasına geliştirme biçimindeki aşırılığına yüklenilir. Çünkü daha o dönemde de bu gidişat görülmemiş bir durum değildir. Bürokrasi şu kadar gelişiyor diye eleştirilir. Troçki'nin geliştirdiği eleştiriler vardır. Yine proleter demokrasinin sorunları tartışılır; "demokrasi yoktur" denilir. Fakat bir sonuca bağlanmaz ve bunun nedenini de çok iyi biliyoruz.

Karşıda faşizmin gelişmesi vardır. Yapılması gereken; amansız bir Sovyet deneyimini geliştirerek sosyalizmi kurtarmaktır. Acaba sosyalizm, sosyalist anavatan kurtarılır mı, yoksa içinden boşaltılır mı? Bugün dahi çok düşündürüyor. Öyle anlaşılıyor ki düşündürmeye de devam edecektir. Büyük ihtimalle incelemeler, araştırmalar daha ileri giderek gösterecektir. Sovyet deneyimi büyük bir sapma olarak karşımıza çıkabilir. Devlet olgusuna verdiği ağırlık, sosyalizmin savunmasını bütünüyle devlet savunması biçiminde düşünmesi, devleti öncü kılması, hatta partiyi bile günümüzde neredeyse anlamsız kılması en ciddi hatalardan birisi olarak karşımıza çıkıyor.

Devlet biçiminde toplumsal düzenlenmenin acaba sosyalizm midir, değil midir tartışması, bugün en belirleyici bir tartışmadır. Eğer serbest piyasa adı altında sosyalizme saldırı son hızla devam ediyorsa, bunun altında biraz da şu vardır: Sosyalizmin bütün sorunlarını devlet düzeyinde ele almak, çözümü tamamen bu çerçevede görmek, çok yanliş bir zeminde ve özüne de çok ters gelebilecek bir

biçimde mücadele içinde tutmak olacak ki, sosyalizm bundan zarar görür. Bu Sovyet deneyiminde nerelere kadar varmıştır. Bir sistem olarak ifade edilmeye çalışıldığını görüyoruz.

Biz de bu deyimleri çok kullandık. Sosyalist sistem denildi, kapitalist-emperyalist sistem denildi, aralarında Kaf dağları inşa edildi. Sözüm ona çok farklı dünyalar olduğu vurgulandı. Ama bugün bakıyoruz, adeta kapitalist-emperyalist sisteme, "imdadımıza gel de bizi kurtar" denilecek noktaya veya bir teslimiyete gidiliyor. Burada teslimiyete gidenin sosyalizmin sakat bir devlet olarak örgütlenmesi, her şeyin devletle halledilmesi, ki bu da demokrasi değil, bürokrasidir, bunun nefes alamaz duruma getirilmesidir. Bir anlamda çok kötü bir araç olarak savunma yeteneklerini sosyalizm adına kaybetmesidir.

Sovyetler bu deneyimden nasıl sağlam çıkacaktır? Öyle anlaşılıyor ki Sovyet deneyimi bugün tarumar oluyor. Aslında bu bir anlamda olumludur. Kapitalist-emperyalist sistem karşısında, ama aynı zamanda da toplumun başında sömürücü, baskıcı bir güç olan bu sosyalizmin, daha doğrusu sosyalizmi tıkayan bu sistemin aşılması veya paramparça olması çıkış için ilk gereksinimlerden birisi olarak kendini dayatıyor. Dolayısıyla yıkılan sosyalizm değil, sosyalizmin kendini geliştirme, kendini savunmasının önüne dikilen engelin, aygıtın, aracın ta kendisi oluyor.

Eğer sosyalizm çıkış yapacaksa, her şeyden önce önündeki bu devlet engelinin veya devletin, sosyalizm adına her şeyi ele alan, her şeyi hallederim dediği noktadan başlayacaktır. Sözüm ona sosyalist insan, sosyalist topluma tabii olmaktadır! Hiçbir şey düşünemez duruma gelmiş, her şeyi devletten bekler bir konuma getirilmiştir. Kapitalist toplumdaki bireyin inisiyatifi, sosyalist toplumdaki bireyde yoktur. Girişkenliği, atılımcılığı, yaratıcılığı gelişmemiştir veya ket vurulmuştur. Ulusal çapta da bu böyledir. Sosyalist uluslar neredeyse ütopik uluslar durumuna gelmişlerdir. Hayatla bağlarını koparmışlardır. Bu ciddi bir sapmanın veya engelin varlığına tanıklık eder.

Devlet Kapitalizmi Sosyalizm Değildir

Sosyalizmin varacağı yer bu olmamalıydı. Bir defa kapitalizme veya özellikle emperyalizmin toplum dışılığa ne kadar yol açtığı, toplumun üzerine nasıl çullandığı, doğanın tahribatını nasıl geliştirdiğini göz önüne getirdiğimizde, sosyalizmin varacağı yer veya kaderi olmamalıydı.Oldukça gelişmiş açılımlara, çözümlemelere mutlaka ulaşması gerekirdi.

Ama öyle anlaşılıyor ki, Sovyet deneyimi sosyalizm deneyiminden öteye, sosyalizmden esinlenerek, hatta içinde çok değerli sosyalistlerin de mücadele ettiği, sonuçta milli sosyalizm biçiminde veya sosyalizmin geri toplumlarda dönemine göre henüz tam kapitalistleşme imkanı bulamamış, fakat kapitalistleşmek isteyen sosyal gelişmenin veya sınıfsal gelişmenin bir ifadesi olmuştur. Öyle ki bireysel yolla kapitalistleşmenin emperyalist koşullarda fazla mümkün olmaması ve bazı toplumların kapitalistleşmeyi Bati Avrupa'daki veya Batı sistemindeki gibi gerçekleştiremeyişleri, onları sosyalizm etiketli bir yönteme, yani devletçiliğe yöneltiyor. Bu günümüzde daha iyi anlaşılmıştır.

Devletçiliğin sosyalizm olmadığı ki başta bu söyleniyordu bizzat Lenin tarafından da söylenir. Devlet kapitalizmi sosyalizm değildir. Gelişen de devlet kapitalizmi oldu. Bireye dayalı kapitalizm mümkün olduğu gibi, devlete dayalı kapitalizm de mümkündür. Türkiye

Cumhuriyeti'nin oluşum döneminde bireysel yolla kapitalizm geliştirilemiyordu, kapitalist ortaya çıkmıyordu. Türk devletçiliği bile kapitlizmin ancak devlet eliyle geliştirilebileceğini gösterir. Bu aslında benzer birçok ülkede kendini ortaya çıkaran bir durumdur. Yaratıcı kapitalist yok, dolayısıyla kolektif bir kapitalizme ihtiyaç vardır, o da devletçiliktir. Sovyetler bunun en önde gelen önderliğini yaptı. Sovyet deneyimi öyle anlaşılıyor ki, içinde sosyalizm, sosyalist inşanın ağır bastığı bir dönem var. Mesela bir Stalin dönemi önemli oranda sosyalizmin ağır bastığı bir dönemdir, fakat kapitalizm de vardır.

Bürokrasi kapitalizm demektir. Gereksiz yere artan bürokrasi, artan kapitalizmdir, bu da artan burjuvazidir. Emeğin de kendini burada örgütlemesi var. Kendini devlet içinde güçlü tutması vardır, ama bürokrasi de vardır. Bildiğimiz gibi bunlar şimdi daha şiddetli çekişiyorlar. Bugün 1 Mayıs'ta Sovyet Rusya'nın başı Yeltsin ile Sovyetlerin başı Gorbaçov işçilere bir şeyler anlatma ihtiyacını duyuyorlar. Bunlar bürokrasinin temsilcileri iken işçilerde grevlerde bunların istifasını istiyorlar. Demek ki, bir mücadele var, bürokrasiyle işçilerin arasında için için giden bir mücadele var. Sovyet örneğine ilişkin olarak daha fazla söylenecek şeyler vardır. Bunlar milli sosyalizm adına, bir de milli kapitalizm olarak değerlendirilmelidirler.

Bugün tepeden liberal kapitalizme veya serbest piyasaya dayalı kapitalizme yol aldırılmak isteniliyor. Bu da şunu gösterir: Devlet eliyle geliştirilen kapitalizm belli ölçüde tıkanmıştır ve artık devlet kapitalizmine daha fazla yol aldırtmak mümkün değildir. Sovyet deneyimini yalnız kapitalist deneyim olarak görmüyoruz. Sovyet deneyiminin hem dönem itibariyle, hem de nicelik itibariyle önemli oranda sosyalizmi yaşadığını ve halen de yaşayacağını söylüyoruz, ama bunun için de kapitalizmin öğeleri, kapitalizmin temsilcileri, kapitalizmin sektörü diyebileceklerimizin de az olmadığı, olmayacağıdır. Aslında Sovyet deneyimi ve bunda işçi köylü diktatörlüğü diye tabir edilen devletin kendisi bir yerde sınıf mücadelesidir, tepede devlet bünyesinde yoğunlaşmış ve kilitlenmiş bir mücadeledir. Parti içinde çok iyi bildiğimiz gibi 1930'larda bu çok gelişti.

Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nde 1940'lara kadar verilen büyük bir mücadele vardır. Bu mücadelede gerçekten çok büyük tasfiyeler gerçekleşmiştir. Stalin'in sanırsam 1935'te seçtiği bir merkez komitesi vardır. Yarısından fazlası tasfiyeye uğramak zorunda kalır. II. Dünya Savaşı'na değin bu yıldaki kongrede seçilen merkezin yarıdan fazlası ve hatta parti üyelerinin yarısı da tasfiyeye uğramaktan kurtulamaz. Bu büyük bir mücadeledir. Stalin ne kadar haklı ne kadar haksız tartışması bir yana, fiilen büyük bir mücadelenin verilmiş olduğunu gösteriyor. Daha önce de vardır; 1928'lerde de, 1925'lerde de vardır. Bizzat Lenin döneminde bu mücadeleler çok şiddetlidir. Daha 1900'lerin başlarında Menşevikler bir hizip olarak ortaya çıktığında Bolşeviklerle şiddetli çatışırlar. Sosyalist devrimciler giderek uzlaşırlar ve bu, 1940'lara doğru geldiğimizde bir sonuca bağlanır. Aslında orada sonuca bağlanan parti içindeki sınıf mücadelesidir.

Bürokrasi kapitalizm
Demektir. gereksiz yere artan
Dürokrasi artan kapitalizmdir
Bu da artan burjuvazidir
Emeğin de kendini burada
Örgütlemesi var kendini devlet
İçinde güçlü tutması vardır
Ama bürokrasi de vardır
Bildiğimiz gibi bunlar şimdi daha
Şiddetli çekişiyorlar

Parti içinde sınıf mücadelesi Stalin tarafından kesiliyor, donduruluyor. Bu devlete taşırılıyor, devlet olarak ifadesini buluyor. Buna bir de Hitler tehlikesini eklersek parti artık dondurulacaktır. Parti içi mücadeleler kesile-

cektir. Devlet eliyle sosyalizmin kendini savunma dönemine geçileceği açıktır. "Büyük anavatanın savunulması" denilen bir sürece giriliyor. Ölüm kalım yıllarıdır aynı zamanda. Parti içinde dondurulup devlet içine taşırılan bir mücadele, devlet içinde de dondurulan bir mücadele. Stalin de daha tam sonucunu görmedi. Tabi bu mücadele bir kişinin şahsıyla sınırlı değildir. Ondan sonra yeni bir döneme girilen bir mücadele söz konusudur.

Kruşçev-Brejnev dönemi denilen mücadele, bir anlamda parti içinde sınıf mücadelesinin yozlaştırılması veya dondurulması, devletin ciddi bir engel olarak artık sosyalizmin önüne dikilmesidir. Kapitalist öğe özelliklerinin daha da vücut bulması, bürokrasinin, bir bürokrat kuşağın egemenliğine yol açılmasıdır. Bu aynı zamanda devlet kapitalizminin oldukça güç kazanmasıdır. Gorbaçov türü bir gelişmenin objektif koşullarının olgunlaşmasıdır.

Kruşçev-Brejnev dönemi biraz da budur. Stalin dönemi üzerine çok şey söylenebilinir. Zaten çok tartışılıyor, daha da tartışılacak. Öz olarak ifade edilirse; Stalin dönemi sınıf mücadelesinin parti içinde burjuva öğelere karşı çok kaba yöntemlerle, yetersiz yöntemlerle de olsa ve kendi özgüllüğü içinde, kendi dönemi itibariyle işçi köylüler adına, emekçiler adına bir sonuca bağlanmasıdır. Devletin abartılmasına, partideki sınıf mücadelesini antidemokratik yöntemlerle kesip devlete dayanma, devletin gücünü öne çıkarma, devletle artık sonuca gitme, ki o da **"büyük anavatan savunması**" diye tabir edilen bir dönemin adıdır. Zorunludur denilir; emperyalist kuşatma, faşizmin saldırısı, büyük Hitler saldırısı vb. nedenlerle artık bir anlamda devletin abartılması, devlet gücünün azamileştirilmesi, partideki mücadelelerin anlamsız bir biçimde sekteye uğratılması, durdurulması, o bildiğimiz sorunların kaynağını oluşturur.

Bundan burjuvazi, bürokrasi güç kazanır. Gorbaçov dönemi devlet tekelciliği temelinde gelişen devlet bürokrasisi veya burjuva türünde buna daha da yol açmak istiyor. Biraz daha yaşamını güvenceye bağlamak istiyor. Aslında Sovyet deneyiminin ulusal kurtuluş mücadelelerine, sosyal mücadelelere verdiği destek var. Şimdi Gorbaçov'un birden bire bu destekleri kesmesi anlaşılmaz değildir. Bu Sovyetlerdeki bürokrasinin çıkarlarının bir gereğidir.

Bürokrasi ulusal kurtuluş mücadelelerini, sosyal mücadeleleri destekleme gereği duymaz. Kendisine gerekli olan bürokratik temeldeki sınıfsallaşmayı biraz daha geliştirmektir. O da emperyalist burjuvaziyle uzlaşmayla, genelde burjuvaziyi, küçük burjuvaziyi geliştirmeyle mümkündür. İçerde özel mülkiyete tanınan ayrıcalıklar, dışarıda emperyalist burjuvaziyle girişilen ilişkiler, Sovyet bürokratik burjuvazisini palazlandırmak, ona nefes aldırmak ve iktidarda güçlü tutmak içindir. Tamamen böyle olmasa da ağırlık yönü böyle olan bir gelişmedir. Bu bir defa şiddetli çekişmelerle karşı karşıya olan bir modeldir.

Yeltsin örneğinde Ruslar "bizim kaynaklar daha zengindir" diyorlardı. "Biz daha hızlı liberal ekonomiye gitmek istiyoruz, kaynaklarımıza sahip çıkmak istiyoruz, ordumuza sahip çıkmak istiyoruz" diyorlardı. Bu büyük Rus şovenizmine kadar götürdü. Zaten daha önceki küçük ulusların şovenizmi de bastırılmıştı. Bundan da güç alarak o da gelişir. Bildiğimiz gibi işte daha şimdiden gelişen milliyetçiliktir veya bir burjuva, küçük ulusların burjuvazisidir, bunların milliyetçilice sarılmasıdır. Hepsi sözüm ona dışarıya açılmak istiyor, birbirleriyle yeniden ilişki arıyorlar. Burada "her şeyi burjuvazi mi tayin ediyor?" denilir. Hayır. Sovyet deneyimi tamamen bir burjuva deneyimi midir? Hayır, ama belli ki mesafe alınmış, güç kazanılmıştır. Bu bitmemiş bir mücadeledir.

Burada daha şimdiden şiddetli bir sosyal ulusal mücadelenin için için geliştiğini görmek zor değildir. Burada Sovyet deneyimi bahane edilerek geliştirilen anti-sosyalist hücumlar kesinlikle burjuva karakterli ve sosyalizmden zarar gören çevrelerin, sınıfların saldırısıdır. Sosyalizmin burada kendisini savunmada zorlanması, teorik olarak, pratik olarak kendini geliştirmemesinde aranmalıdır. Güçlü önderler bu dönemlerde yetişmemiştir.

Sosyalizm bu nedenle günümüzde kendisini savunamıyor. Doğu Avrupa ülkelerindeki deneyimler, koca bir bürokrasinin şişmesinden başka bir şey değildir. Sosyalizmle de fazla alakaları yoktur. Milliyetçilik temelinde bir devlet kapitalizmidir. Milliyetçi devlet kapitalizmi ile bir yere ulaşmak istediler. Yıkılan budur. Sovyetlerde bugün yıkılan bu olacaktır. Yerine neyi koyacaklar? İşte, yerine bir şey koyamıyorlar. Zaten Gorbaçov'un bir türlü gidememesinin nedeni de budur. Yerine bir şey konulamıyor. Neden konulamıyor? Sosyalizm adına söylenmesi ve yapılması gerekenin söylenip yapılmamasıdır. Sancısı çekilen budur. Öyle anlaşılıyor ki geçen yıl sosyalizm daha fazla saldırıya uğruyor, daha fazla tukaka ediliyordu, ama şimdi Sovyetler içinde bunun çıkış yolu olmadığı anlaşılıyor. Ve bugün her zamankinden daha fazla bunalım vardır. Son bir yıl içinde gerçekten siyasi kaos, ekonomik kaos oldukça gelişmiştir.

Bu; Gorbaçov reformlarının Sovyetleri kurtaramayacağını, daha doğrusu kapitalizme yönelmenin kaosu geliştirmekten başka bir sonuca yol açmayacağını gösteriyor. Bu çok önemlidir. Kapitalizme yönelme Sovyet deneyimini çözemeyecek veya ona çözüm yolu olamayacaktır. Bu anlaşılıyor. Sonuna kadar kapitalizme evet denildi. Serbest piyasa, özel mülkiyet ve kapitalizmin diğer bütün kurumları kabul edildi. Gorbaçov istediği her şeyi kanunlaştırdı. Fakat gelişen hem ekonomide, hem devlet bünyesinde ağırlaşan bunalım oldu. Daha fazla kapitalizme yönelelim dendi. Öyle anlaşılıyor ki, çok büyük bir toplumsal patlama olacak ve daha şimdiden bunun ipuçları vardır. Dünyanın bile altından çıkamayacağı bir bunalımdan bahsediliyor. Şimdi burayı da iyi anlamak gerekiyor. Sovyet deneymi sosyalizmde yoğunlaşmıştır. Tekelcilik biçiminde kapitalizmde yoğunlaşmıştır. Kapitalist öğeler kendi temsilcileri vasıtasıyla ABD'ye sığınıyorlar, Avrupa'ya sığınıyorlar, Almanya'ya sığınıyorlar; "gelin bize yardım edin" diyorlar. Şimdi ABD'nin, Avrupa'nın, Japonya'nın kendi kapitalizmlerini bile ilerletme olanakları sınırlıdır. Sovyet kapitalizminin sorunlarını nasıl halledecekler! Bu sorunlarının daha da ağırlaşması anlamına gelir ve nitekim de öyle olmaktadır.

Ayrıca sosyalizmin yoğunlaşması vardır. Sosyalizmin yoğunlaşması böylesine bir gidişatın patlamayla sonuçlanmasına yol açar. Sovyet insanı yalnız Sovyetler Birliği sınırları dahilinde değil, bütün Doğu Avrupa'da, hatta Asya'da, Afrika'da, Latin Amerika'da kurulan bütün bu deneyimler, belli bir yaşam standardına alışmışlar. Yaşam alışkanlıkları var. Kolay kolay vazgeçemezler. Mesela basına sık sık şunlar yansıyor; Sovyet insani için "gözleri hemen nerede yiyecek gördüler mi" diyor, "hepsi adeta kapışıyor. Hepsi yiyeceğe saldırıyor." Bu ilginç bir gelişme aslında! Ben önce bir propagandadır, diyordum. Ama öyle anlaşılıyor ki, gerçekmiş. Korkunç! Gözlerini basit bir meyveye, basit bir tüketim eşyasına dikiyorlar. Aç insanlar gibi saldırıyorlar. Aslında aç değiller. Yani üç günde bir et yiyorlar, meyveleri de var. Aslında bizim standartlarımıza göre çok ilerdeler. Onların toplumsal durumları gelişmiştir. Fakat yine de gözleri doymuyor. İşte hastalığın özü buradadır. Burada sosyalizmin çok kötü bir kuruluşu, ahlakı söz konusudur. Tamamen ekonomik insan yaratmışlar. Yani işi gücü yeme içmeden ibaret bir sosyalizm yaratmışlar. Daha fazla yemek, daha fazla tüketim maddeleri. Sağa sola bakarken hep yiyecek arıyorlar. Manevi değerlermiş, hatta siyasi değerlermiş, demokrasi değerleriymiş, hiç umurlarında değil. Faşizm de olsa, yeter ki biraz fazla yiyecek versin. Bu sosyalizmin ölümü demektir. Bu insanlar bir şey yapamaz.

Doğu Almanya'nın çözülüşünü gördük. Doğu Almanya'nın çözülüşünü sağlayan Batı Berlin'deki emperyalizmin sunduğu geniş tüketim maddeleridir. Gidiyorlardı, tüketim maddelerini görüyorlardı, gelip kendi Doğu Almanyalarında sosyalizmi yıkmaya çalışıyorlardı. Biz sosyalizmin tüketim maddesi olduğuna inanmıyoruz. Kendini bu kadar demokrasinin dışına, insanlığın dışına atan ve sadece birkaç yiyecek peşinde koşan insan ilk çağda bile yoktur. O dönem bile insan tanrıyı

arar, ahlakı arar, devleti arar, manevi kuvvetleri arar. Onunla kendini biraz doyurmaya çalışır. Sovyet ülkelerindeki insanların durumu; nasıl ki vahşilik veya ilkel dönemlerdeki insan tanrı kuvvetini ararsa, manevi kuvvetlere sığınarak biraz yaşamın sancılarını hafifletirse, işte bu da tıpkı vahşi insanlar gibi biraz daha fazla gıdaya sarılarak, tüketim maddelerine sığınarak, bir nevi vahşi sosyalist insan gibi o da öyle tatmin olmak istiyor. Vahşi sosyalizm dediğimiz olay budur. Bu, sosyalizm değil, ama ortaya çıkan biraz da bu oldu. Şimdi bu insanlığı doyurmak mümkün değil, dünyayı yedirsen onları doyuramazsın. Kaldı ki kapitalist toplumlarda bile insan böyle tatmin edilmez. Yani paraları çok olan da bu yöntemle mutlu olamayacağını çok iyi biliyor. Ne biçim bir mutluluk anlayışıdır ki, böyle maddi değerlere saldırıda görsünler! Hiç şüphesiz bunun temelleri derindir. Yani kaba materyalizm devletin, bireyin inisiyatifini kesip, sınıf mücadelesini dondurmuş, insanlara sahayı kapatmış. Geriye ne kalıyor? Bireysel olarak yaşayabildiğin kadar yaşa. Kapitalizmin bile çok daha gerisinde bir insan kalıbının ortaya çıkarılmasıdır.

Ekonomik insan kapitalizmde geliştirilmiştir. Fakat Sovyet deneyiminde bu daha fazla geliştirilmiştir. Kendi saflarımızda bile bazı değerlendirmeler geliştirirsek, göreceğiz ki rahat yaşam arayışı peşinde olanlar bizde bile sosyalizmin zıddıdır. Ona en çok saldıran, zarar verenler bunlardır. Şimdi bireysel düzeye biraz indirgedik, tabii mesele bu kadar basit değil, daha da bütünsel olarak ifade edersek; devlet olgusunda sınıf mücadelesi dondurulmuş diyoruz. Demokrasi aslında kapitalizme göre daha da geliştirilmeliydi. İnkar edilmiş, özden boşaltılmıştır. Şüphesiz böyle bir durumda çok kötü bir bürokrasi gelişecektir. Ve bu bürokrasi de tercihini kapitalizmden yana yapacaktır.

Sosyalizmin ustaları daha başından proleter demokrasisinin veya işçi köylü demokrasisinin, burjuva demokrasisinin çok ilerisinde olacağını söylerler. Bu özgürlükler anlamında, bireysel inisiyatif anlamında daha ileri bir aşama demektir. Yine devletin sönmesinden bahsederler; "Devlet, sosyalizmle giderek sönecektir" derler. Burada devlet çok daha fazla geliştirilmiştir. Yani bir faşist devlet kadar gelişmeden bahsetmek mümkündür. Sovyet devleti bir ağ gibi bütün toplumu kuşatmış, hatta bu geri ülkelerde bile buna özenen bazı modeller vardır. Onlar tamamen diktatörlüğe kadar gitmişler. Bu sosyalizm teorisinin gerekleri değil, tam tersine onun öngörmedikleri bir durumun ortaya çıkmasıdır. Devlet bu kadar geliştikçe demokrasi bu kadar dışlandıkça, tepede devlet bünyesinde gelişecek olan yozlaşmış bir bürokrasi, bütün değerlere devletin el koyması, değerlere en yakın olanların da bu değerlere el koymasıdır. Değerlere her zaman el koyanlar, emeğin sonuçlarına her zaman el koyanlar egemen sömürücü sınıflardır ve bir kez daha egemen sömürücü sınıfın Sovyet deneyimi içinde ortaya çıkmasıdır.

Gelişen bu oldu. Tabii bu işin bir yönüdür. Diğer yönü de; Sovyet deneyiminde işçi sınıfının yoğunlaşması da vardır. Bir defa örgütlüdür ve Sovyet deneyimi içinde kendine has bir yeri de vardır. Her ne kadar yaratıcılıktan uzaklaşmışsa da, kurumlaşmış birçok çıkarı söz konusudur. Kolay kolay onlardan vazgeçmez. En azından bahsettiğimiz yaşam kalıpları vardır, o yaşam kalıpları aşıldı mı isyan ediyor. Daha geri bir yaşam kalıbını dayatamazsın. Sovyet işçi sınıfında yaşam kalıpları geriletilirse isyana yol açar. Nitekim grevlerde dile gelen de budur. Demek ki kapitalistleşme sürecinde olan bir bürokrasi ile kurumlaşan, ama inisiyatifi, yaratıcılığı kesilen bir işçi sınıfı. Çıkarları bugün çatışma halinde olan sınıflar bunlar. Bundan dolayı kapitalizm tek seçenek olamaz.

Sovyet deneyimi için şunu diyoruz; Gorbaçov kapitalizmin yasalarını parlamentodan ne kadar geçirirse geçirsin, bu daha fazla direnme anlamına gelecektir. Nitekim öyle de oluyor. Yani Sovyet işçi sınıfı veya Sovyet emekçileri tarihi ve sosyal gelişme itibariyle belli bir seviyeye gelmişler. Bundan onları geriye döndürmek, onlara karşı savaş açmakla mümkündür. Şimdi bu savaş hukuki çerçevede

sürdürülüyor. Yarın biraz daha siyasi çerçeveye bürünecek ve bu da çatışmaları derinleştirecektir. Şimdi bu çatışmalar kaçınılmaz derken, şu doğrulanmış oluyor; söylendiği gibi, Sovyet toplumu kolay teslim alınamayacak, kapitalist-emperyalizme yem olmayacak. Önemli oranda bu sonuç çıkıyor.

Sanıldı ki bir parti sekreteri kapitalizme çark ederse veya peş peşe kapitalizmin üst yapısına ilişkin kurumlar yasallaştırılırsa, sosyalizm de biter ve Sovyet deneyimi tamamen tasfiye olur. Bunun kolay olamayacağı anlaşılmıştır. İstediğin kadar yasa çıkar fazla etkili olamayacağı ortaya çıkmıştır. Fakat bu bir çözüm müdür? Hayır! Kapitalizme yönelme bir çözüm olmadığı gibi, Sovyet deneyiminde sahiplerinin, yani onun sosyalist sözcülerinin pek yaratıcı, pek yeni şeyler geliştiremediğini de gösteriyor. Kaos budur aslında!

Kapitalizme yol alma fazla olanaklı değil, fakat sosyalizmi ilerletmenin teorik olsun, pratik olsun geliştirilmemesi, yani bir anlamda sınıf mücadelesinin dondurulmuş olmasının ki bu sınıf mücadelesine, sosyal mücadeleye yanlış bir yaklaşımdır- nedenleri ne olursa olsun, Sovyetleri şimdi alternatifsiz bırakıyor ve bu da bunalıma yol açıyor. Bu bunalımın daha da gelişeceği anlaşılıyor.

Bir defa kapitalizme yol almak isteyenler daha hızlı adım atmak isteyecekler. Emeğin sahipleri veya emekçi sınıflar kendi yaşam standartlarından vazgeçmeyecekler, dolayısıyla bunların biraz daha sosyalizme sarılmaları kaçınılmazdır. Bu bir çıkmazdır. Aynı zamanda tarafların birbirlerini nötralize etmesidir. Tabii ki bir çözüm olmadığı için de gelişecek olan bunalımdır. Sonuçta çatışmalar daha da gelişiyor. Öyle anlaşılıyor ki Sovyet deneyimi yeniden bir altüst oluşa doğru gidecek. Yani daha fazla büyük uluslar; Ruslar, Ukraynalılar, Beyaz Ruslar... kendilerini kapitalize etmek, Avrupa'ya yaklaştırmak isteyeceklerdir.

Ezilen uluslar veya bu konuda daha zayıf olan uluslar buna tepki duyacaklar. Milliyetçiliğe sarılacaklar ve orada da bir burjuvalaşma, Batı değerlerine hızla yönelme söz konusu olacaktır. Bu ayni zamanda ezen ezilen milliyetçilikler arasındaki çekişmedir. Diğer yandan burjuvaziye doğru yol almak isteyen bürokrasiyle işçi sınıfının arasında da bir sosyal mücadele biçimi sürecektir. Şimdi grevlerle oluyor, gösterilerle oluyor. İleride daha şiddetli biçimlerde olabilir, bunlar daha da gelişecektir.

Sonuç; bir kez daha doğrulanıyor ki, sosyal mücadeleler, sosyalizm mücadelesi, Sovyetlerde de gelişmek durumundadır. Dolayısıyla işçi köylü diktatörlüğü teorisi ve uygulaması Sovyetlerde başarıya gitmemiştir. Bugün bunun nedenleri çok tartışılıyor. İleride araştırmalar doğruların ne olduğunu ve çıkış yollarını da gösterecektir. Daha şimdiden bunun ipuçları vardır. İpuçları da sosyalizmin özlü değerlerine dönüştür ve bu kaçınılmazdır! Çıkan tek sonuç budur. Sosyalizm adına bu son altüst oluşların kanıtladığı budur. Bir defa milliyetçilik çıkış yolu değildir. Büyük ulus şovenizmi, küçük ulus şovenizmi fazla ilerlemeye yol açmadığı gibi, çelişkileri de halletmez. Yine işçi sınıfının, emekçi sınıfların çıkarları ile bürokrasinin çıkarlarının dengelenmesi bir çözüm değildir. Bunlarla sosyalizm olmaz. İnsanlığın temel sorunlarından kendini uzaklaştırma, yani enternasyonalizmden kendini uzaklaştırma sosyalizm değildir. İnsanlığın kaderine sahip çıkmama, doğanın sorunlarına sahip çıkmama sosyalizm değildir. Bütün bunlar anlaşılmıştır.

Sosyalizm her şeyden önce burjuva sistemini demokratik anlamda daha da aşan bir demokrasiyi, yine burjuva devlet aygıtının çözülmesini daha da hızlandıran, uluslar arasındaki farkları, özellikle ezme ezilme ilişkisinin tasfiyesini, ulusların daha özgür gelişmesinin sağlanmasını, bürokrasinin aşırı büyümesinin engellenmesidir. Parti içinde ister mücadelenin kesintisiz sürdürülmesinin, ister partiler arası mücadelenin kesintisiz sürdürülmesinin gereğini, yine sistemler arası "farklı, kopuklu" deyip, son tahlilde sosyalizm adına, sosyalizm içinde mini sosyalizm adı altında kolektif kapitalizm temelinde ulusların milliyetçiliğinin çıkmazını aşmayla sosyalizm kendini yenile-

yebilir. Bunun için reel sosyalizmin içine düştüğü bütün durumlara eleştiriden de öteye, hatta kuruluş itibariyle sağlanan birçok gelişmeden vazgeçmeyi, gelişme ve kurum kuruluşlarını tasfiye etmeyi de gerektirebilir. Çok ileri, çok aşırı bir devlet, yine parti içinde mücadelenin durdurulması, uluslar arasındaki sömürü diyebileceğimiz ilişkilere kadar gitme, sistemden aşırı kopuş, insanlığın temel sorunlarından kopuş gerçekleşmiştir. Bunlara son verilmedikçe Sovyet deneyimi hastalıklı olmaya devam edecektir ve bu da sosyalizm değil, daha çok kapitalizm anlamına gelecektir. Ortaya çıkan gerçekler bunlardır.

Suçu burada birkaç kişiye, bir ülkeye, hatta bir kaç ülkeye yüklemekten ziyade, ya da sosyalizmin bir dönemine yüklemekten ziyade, sosyal mücadeleler tarihinin bir aşaması olarak görmek gerekir. Bu aşamada gerçekleşenler vardır, boşa da gitmemiştir. Her şeyden önce gerçekten sosyalizm mesafe almıştır. Kapitalizmin dizginsiz baskı ve sömürüsünü dizginlemiştir. Birçok ezilen ulusu sınırlı da olsa bağımsızlığa kavuşmaya götürmüştür. Emek üzerindeki aşırı sömürüyü azaltmıştır. Kesin olarak bunları söyleyebiliriz.

Kapitalizmin tamamen aşıldığını görebiliyor muyuz? Sosyal mücadelelerde gelişme var, sosyalizmde gelişme var, ama bu kapitalizmin tamamen aşılmasına yetmiyor. Yetmeme sadece coğrafik bir kavram değil, belki de "dünyanın 3/1'i sosyalizme ulaştı" denilebilir. Bu coğrafik bir terimdir. Kişide ne kadar sosyalizm gerçekleşti? Bırak dünyanın 3/1'ni veya bu kadar ulusu, Sovyet insanında bile sosyalizm ne kadar geliştirilmiştir? Bu tartışmalıdır! Birey büyük oranda kapitalizmin değer yargılarıyla, onun tüketim kalıplarıyla yaşıyor. Bu tüketim kalıplarıyla yaşayan insan sosyalistten çok kapitalist birey olarak değerlendirilebilir.

Demek ki sorun, sosyalist bireyin oluşumu üzerine daha fazla çaba harcamaktır. Şimdiye kadar sosyalizm üzerine düşünülürken, daha çok yapılan "bir devrim yaptık, ardından birkaç kalkınma planıyla sosyalizmi inşa ettik. Biraz kültürel gelişme, şöyle ekonomik gelişme sağladık" biçiminde ele alındı. Sorun halledildi sanıldı, ama ortaya çıkan insan türünün hiç de sosyalist olmadığı görülmek istenmedi. Bugün Batı toplumundan daha fazla dejenere edilmiş bir toplum veya Batı gençliğinden daha fazla dejenere edilmiş bir sokak gençliği vardır. Gerçekten ucube! Bu, şüphesiz genel sosyalizm inşasıyla ilintili olarak ortaya çıktı. Sosyalist insanin böyle yaratılamayacağı anlaşıldı.

Demek ki kazanımlar kadar, yol açtığı olumsuzluklar da var. Sosyal mücadelelerde belli bir aşamayı ifade etse de, sosyalizm mücadelesinde önemli bir denemeyi ifade etse de, yol açtığı ciddi tıkanmalar da vardır. Hatta ciddi engel olma durumu vardır. Günümüzün sorunu, kazanımları inkar etmeksizin engel, tıkanma noktalarını görebilmek, daha da ileri bir gelişme safhasına çıkış yaptırabilmektir. Günümüzde sanıyorum en çok tartışılacak konu budur. Bu kadar kazanımı var, yol açtığı gelişmeler var, engeller de ortaya çıkmıştır. Fakat bundan sonrası ne olacak? Şu kesin: Yani XIX. yüzyıl kapitalizmine ve hatta günümüze kadar gelen kapitalizme tekrar dönüş söz konusu olmayacaktır. Ama şu da olmayacaktır: "Sosyalizm aldı başını gidiyor. Günde kaç devlet kuruyoruz. Birkaç ulus katıyoruz. İşte çok kısa bir süre sonra dünyanın tümünü sosyalist yapacağız". Hatta 1989'lerde öyle bir aşamaya gelindi ki, "komünizm de kuruldu", "komünist aşamaya ulaştık" deniliyordu. Bunların doğru olmadığı da ortaya çıktı. Ne kapitalizmin eski köhnemiş düzeni, ne de dörtnala bir sosyalizmin gelişimi söz konusu değil. Belli bir aşama kat edilmekle birlikte, kapitalizmi biraz kendine getirmiştir. Kapitalizmin sınırsız baskı ve sömürüsüne ket vurmuştur. Yine sınırlı bir ölçüde sosyalizmin gelişmesine yol açılmıştır. Fakat ciddi bunalımların içine girmekten, tıkanma ve engelleri yaşamaktan da kurtulamamıştır. Bu bir dönemdi. Ve yaşanan yeni bir dönemin sancılarıdır.

Herhalde 2000'e doğru yol aldığımız bu yıllarda üzerinde en çok durulacak konu; sosyalizmin teori ve pratiğindeki bu öze denk düşmeyen ve artık sosyalizm olmadığı anla-

şılan kalıntılardan ki çoğu geçmiş sömürücü, baskıcı düzenlerin kalıntılarıdır kurtulma, onların etkilerini tasfiye etme süreci olacaktır. Öyle anlaşılıyor ki sosyalizm adı altında mideye indirilen birçok şey sosyalizm değildir. İnsan midesine abur-cubur bir sürü şey sosyalizm olarak sunulmuştur.

Bunun gerçekten eski düzenin baskısı olduğu, sömürü kalıntıları olduğu ortaya çıkmıştır. Devletin aşırı büyümesi kesinlikle anlaşılmıştır ki, faşizmden tutalım, feodalizmden etkilenmeye kadar, faşist veya feodal devletin kalıntılarının bile etkisini taşır. Yine sosyalist inşa adı altında geliştirilen bu gelişme kuramları, aslında kapitalizmin gelişmesidir. Sosyalist gelişmeyi tamamen bir ekonomik kalkınma modeli olarak düşünmek, kapitalizme öykünmektir ve bu da kapitalizmi sosyalizm adına değiştirmektir. Bu anlaşılmıştır. "Sosyalist bireyi geliştiriyoruz" adı altında ona sunulan birçok şeyin kapitalizmin bireye sunduğu şeyler olduğu anlaşılmıştır. Bunlardan dönüş yapılacaktır. Olumlu olan ve günümüzde biraz görünen şudur: Sovyetlerde devlet artık ciddiye alınmıyor, hatta parti de eskisi gibi ciddiye alınmıyor. Buna belki öfkelense de insan, olumlu bir gelişmedir. Devleti giderek yadsımak, devleti gözden düşürmek iyi bir gelişmenin başlangıcı olabilir. Kötünün de, iyinin de başlangıcı olabilir. Yine partiyi eskisi kadar gözde kılmamak, partinin bürokratlaşmasını göz önüne getirdiğimizde olumlu bir çıkışın da başlangıcı olabilir. Fakat tümüyle yadsımak, olumsuzluğun başlangıcı da olabilir. Mühim olan burada sorunların kendini artık açığa vurmasıdır. Yeni bir dönemin kendisini sancılar biçiminde dışa vurmasıdır. Çözüm de ancak bu temelde ortaya çıkabilir. Bunalım gelişmedikçe, çok iyi bilinir ki çözüm de gelişmez. Sosyalizm içindeki bunalımın gelişmesi, sosyalizm tarihinde yeni bir dönemin temellerinin olgun hale gelmesi demektir.

PKK'yi Karakterize Edecek Olan Özgün Sosyalizm Anlayışıdır

Önümüzdeki dönem nasıl şekillenecektir? Bu başlı başına bir inceleme-araştırma, yani her şeyden önce bir teorik gelişmeyle, ardından program, örgütlenme, eylem türleriyle kendini ifade edecektir. Bu konuda daha şimdiden reçeteler yazmak doğru olmaz. Bize düşen günün dayatan görevlerini doğru görebilmek, gerekeni yapmak ve kendi somutumuzda buna bir cevap vermektir. Dünya çapındaki gelişmelere hiç şüphesiz katkımızı sunmalıyız. Olup biteni kavrama, çıkış yollarını tartışma, görebilme, destek sunma enternasyonalizmin gereğidir. Daha çok yapılması gereken ve esas olarak da enternasyonalizme işlerlik kazandıracak olan kendi somut eylem alanımızda cevap olmaktır.

Biz PKK'ye baştan beri böyle yaklaştık ve günümüzde de gerçekten PKK sorunu artık her zamankinden daha fazla bir enternasyonal sorun durumuna gelmiştir. Öyle anlaşılıyor ki PKK, reel sosyalizmin bunalımının gelişmeye başladığı ve henüz bunalımdan çıkışın pek mümkün görülmediği bir dönemde sosyalizmin özünü kavramada, ona inanmada tutarlı olmanın ve bu bunalım döneminde her türlü savrulmaya karşı ısrarla savunmanın özgür adıdır. Hiç şüphesiz PKK'nin oluşumunda ulusal, toplumsal özellik ağır etkide bulundu. Fakat PKK sadece bu değildir, PKK'yi yalnız Kürdistan'daki ulusal ve toplumsal özelliklerle karakterize etmek büyük bir yanılgıdır. PKK'yi karakterize edecek olan özgün sosyalizm anlayışıdır. Daha doğrusu reel sosyalizme eleştirisel yaklaşımıyla, sosyalizmin esaslarına doğru bağlanma arasında yürüttüğü mücadeledir. Bu iki temel özellik PKK'yi giderek günümüzde bir gerçek haline getiriyor, bir parti kimliğine kavuşturuyor. Bir parti, özellikle dar mahalli bir sınırdan sıyrılmak ki günümüzde dar mahalli kalmakta pek o kadar mümkün olmadığına göre adına yaraşır çağdaş bir parti olmak istiyorsa, ulusal-toplumsal özellik kadar enternasyonal özelliği de yakalamak zorundadır. Eğer PKK 1970'lerde enternasyonal özellik olarak reel sosyalizmin artık iyice bayatlamış doğmalarını, uygulamalarını esas alsaydı, değil bugüne gelmek, daha doğuşunda bitmeye mahkûm olurdu. PKK sadece ulusal toplumsal özelliğe çakılıp

kalsaydı, değil 1980'ler sonrasına gelebilmek, daha o yıllarda dar bir mahalli grup olarak tükenmekten kurtulamayacaktı.

PKK'yi kavramaya çalışıyoruz, kavrarken buna dikkat edeceğiz. Oluşumunda çağdaş ideolojiler içinde bilime en yakın, hatta toplumsal gelişmenin bilimi diyebileceğimiz bilimsel sosyalizmi esas almıştır. Reel sosyalizme ikinci planda yer vermiş ve daha çok eleştirisel yaklaşmıştır. Bunu yaparken kendi ülkesinin ulusal-toplumsal özelliğine değer vermiş, buna alabildiğine bağlı kalmaya çalışmıştır. 1970'li yıllar teorik inceleme, araştırma ve onun propaganda ile yayılma yılları; diğer yandan da kurumlaştırılması, yani örgütlenmesine doğru yol alınmasıdır. 1980'lere doğru geldiğimizde artık teorik doğruları ifade etmekle yetinmeyip, örgütsel, maddi, kurumsal bir ifade olmaya karar verme ve hatta bununla da yetinmeme, giderek halkla bağlantısını sağlam kurmayı başarmıştır. Böyle olduğu içindir ki 1980'lere doğru geldiğimizde düzen baş hedef olarak seçiyor. PKK tarihini iyi incelemek gerekir derken bu noktalara dikkat çekiyoruz. PKK'nin şekillendirdiği insan, önemli oranda sosyalist insandır; ulusal insandır, halktan insandır. Ve bu da çağımızın sınırlı da olsa kendi örneğinde, PKK somutunda çözüme kavuşturulmasıdır. Partimiz içinde gerçekten büyük mücadeleler yaşıyoruz. Her gün sizlere son yılların kapsamlı çözümlemeleriyle, ardı arkası kesilmeksizin derinleşerek oluşan gerçeği kavratmaya çalışıyoruz ve hâlâ bu çaba bitmemiştir. Bunun nedeni de sosyalizmin dev gibi sorunlarının olmasıdır.

Eğer sosyalizme bağlılık tali bir biçimde olacaksa, günümüzde işte reel sosyalizm ve yaşanan tıkanıklık, sosyalizm değerlerinin adeta altüst edilmesidir. Buna karşı çözümü PKK'de yaşayacağız, PKK'de çözüm gücü olacağız. Yani bir bütün olarak sosyalizmi değerlendirecek, sosyalizmi bu temelde alternatif kılacak, onu savunacak, bununla da yetinmeyerek onu örgütleyecek, onu mevcut tıkanmalarda en iyi bir çözüm aracı olarak benimsetecek, onun için savaşımı sürdürecek bir noktayı ısrarla tutturacağız. Dünya genelinde içine girilen bunalıma bir çözüm gücü olma sorumluluğunu duyacağız. Yani "biz PKK'yiz, sadece ulusal sorunla ilgileniyoruz" demek durumu kurtarmaz. Daha fazla yapılması gereken ulusal çapta da olsa, sosyalizmin çözüm gücü olmayı bilmektir. Bunda çok ısrar ediyoruz. Bunu gerçekleştirmeye çalışırken, son yıllarda kapsamlı kişilik çözümlemesi yaptık. Neden buna ihtiyaç duyduk? Şunu söylemiştik; sosyalist bireyi yaratmak çok önemli bir görev. Sosyalizm inşa edilirken sosyalist bireyin kendiliğinden bir gelişme olarak oluşacağı sanılmıştı. Partiye program sunuluyor, partide çizgi kararlaştırılıyor, fakat o çizgiyi hangi kadro uygulayacak ve o kadronun kendisi nasıl geliştirilecek? İşte bu yapılmıyor. "Kendiliğinden olacak" deniliyor. "Örgüte alınan adam programı kabul etti mi, çizgiyi, taktiği de esas aldı mı, o zaten sosyalisttir, işleri götürecektir" deniliyor. Ama böyle olmadığı reel sosyalizmin öncü partilerinde ortaya çıkmıştır. Böylece militan sorununun halledilmediği anlaşılmıştır.

Militan sorununun başlı başına çözümlenmek durumunda olan bir sorun olduğunu günümüzdeki gelişmeler iyice göstermiştir. Biz militan çözümlemeyi niye bu denli geliştirdik? Toplumsal özelliklerimiz bizi buna mecbur etti. Kürt kişiliği bin yıldır kördüğüm olmuş bir kişiliktir, çözmek zorundaydık, onun için yöneldik denilse de, bence bu sınırlı bir yaklaşımdır. Daha da önemlisi militan çözümlemeyi yapmak, sosyalist kişilikteki tıkanmayı görmek, onu aşmak ihtiyacını sürekli hissetmekten kaynaklanmıştır ve uluslararası deneyimden daha fazla etkili olmuştur. Türkiye'deki militanın sefaleti, bizi militan çözümlemeye alabildiğine ağırlık vermeye zorlamıştır. Yine sahte komünist partiler ya da içi boşaltılmış komünist partilerdeki parti üyeliğinin yozlaşması, hatta en yoz kişiliklerin bu partiler içinde ortaya çıkması, bizi militan çözümlemeye itmiştir. Hiç şüphesiz ulusal-toplumsal özelliklerimiz de bunda son derece etkilidir, ama belirleyici değildir. Demek ki sosyalizmin sorunlarına kendi küçük çapımızda, PKK ölçeğinde cevap aramaya

çalışırken, aslında genelde sosyalist tıkanmayı, bireyde kilitlenmeyi çözmeye çalıştığımızı da iyi biliyoruz.

Ulus çapında sosyalizmi kurdum dersin, parti çizgisine egemen kıldım dersin, ama militanı çözemezsen, doğru militanı bulamazsan bütün bunlar boşa gider. Aslında bu sorunlar görülmemiş değildir. Ustalarda sık sık "iyi kadrolar olmadı mı programlar, kararlar bir hiçtir" der. Ama bu yetmiyor, daha fazlası gerekiyor. O da nedir? Bizzat militanı nasıl yetiştireceksin? Militan nasıl ortaya çıkacaktır? PKK deneyimi herhalde bu konuda en iyi bir okuldur. Öyle sanıyorum ki, önde gelen bir okuldur. Biz insanla çok uğraştık, yani devrimin dış cephesi kadar, direkt düşmanla uğraşan cephesi kadar, hatta ondan kat kat fazlasını kendi içimizde yapmak zorunda kaldık. Buna çok mu istekliydik? Hayır. Gelişmek için, bunun kaçınılmaz olduğunu gördüğümüz için yaptık. Kaçınılmazdı, çünkü sosyalizmin genel durumuna baktığımızda; herkes sosyalizmden rahatlıkla vazgeçebiliyor, sorunlarına kimse çözüm gücü olmak istemiyor. Ulusal-toplumsal koşullarımıza baktığımızda; herkes düğüm olmuş, kimse açımlanmak, çözümlenmek istemiyor. Bu durumda ve böyle dönemlerde ilerlemenin kaçınılmaz koşulu bireyi çözümlemektir. Sosyalistleşmeyen, uluslaşmayan, demokratlaşmayan kişiliği operasyona tabi tutmaktır, ameliyat masasına yatırmaktır. Ve bu bizde iyi yapıldı. Görülüyor ki PKK'de gerçekleşen aslında sadece ulusal-toplumsal özellikli ihtiyaçlardan kaynaklanan bir gerçekleşme değil, genel çapta reel sosyalizmdeki tıkanmanın, ciddi bir engelin, yerine getirilmeyen bir görevin gerçekleştirilmesidir.

PKK bu anlamda bir çözüm oluyor.

Sosyalist tipin şekillenmesi adına gerçekten sağlananları bir kez daha özetlersek; bunun öyle salt ulusal ya da sadece sınıfa dayalı bir çözümleme olmadığı anlaşılacaktır. Ve sadece askeri, siyasi bir görevi başarmak amacıyla bağlantılı da değildir. Daha fazlasını kapsıyor. Biz günlük olarak savaşımımızda, eski din kitaplarına dair "ideal insan, melek insan, evliya insan" denilen ve biraz da bize hikaye gibi gelen insanı böylece somut kılmaya çalıştık. Yaratmak istediğimiz biraz da buna benzer bir insan, yani çözüme ulaşmış insandır. Bir defa kapitalizmin bütün değer yargılarına karşı aşama yapmış insandır, reel sosyalizmin oluşturduğu tipi de aşan bir insandır. Hele bizdeki yarı feodal, yarı kof burjuva da diyebileceğimiz tipi de aşan bir insandır. PKK savaşı verilen insan böyle bir insandır. Buna aşama yapmak için gereksinim duyuldu. Bugün PKK'yi PKK yapan ve bu gelişmeleri doğuran bir aşamaya ulaşmak için bu yapılmak zorundaydı. Yapmasaydık, kendi mücadele tarihimizden iyi biliyoruz ki gelişme olmayacaktı.

Sürekli sosyalizm adına dayatılan sosyal şovenizme karşı mücadele olmasaydı; ulusallık adına kaba, sahte bir milliyetçilikle mücadele olmasaydı; yine militanlık adına kaba, lümpen bir dayatmaya karşı mücadele olmasaydı, biz neyi halledecektik? Neyi geliştirecektik? Bireyin özgürleşmesi PKK'de çok yönlü eğitimle, çabayla hazırlanmasaydı, gönüllülük ilkesini ne kadar geliştirebilecektik? Ve bu ilkeyi geliştiremediğimizde PKK'yi kaç gün yürütebilecektik? Bunlar çok önemli sorulardır ve biz biraz cevap vermeye çalıştık.

Unutmayalım ki; reel sosyalizmin kalıplarında tüketici bir sosyalist olsaydınız, karnınızı doyurmak için bir parti kurmak gerekirdi, bu bir. İkincisi; bir ağa taslağı olarak parti içinde sizi yaşatmaya çalışmak için de bir parti gerekliydi. Üç; Türkiye koşullarının Türk kapitalizminin etkilediği bir tip olarak sizi yaşatmak için de bir parti gerekecekti! Bunların masrafını düşünelim. Değil sizi bir mücadele örgütü olarak tutmak, yürütmek, karınlarınızı doyurmak ve amansız bir düşmanın üzerine yürütmek, kendinizi bile yürütmek, sizi ayakta tutmak bile böyle bir kaç parti isterdi. Şimdi partimiz içindeki hırsızları, soytarıları, lümpenleri değerlendirirken, ağacıkları veya jandarmacıkları bu gerçeklerin derin bilinciyle anlamaya çalışacağız.

Değer nedir, nasıl üretilir? Bunları biraz gösterdik. Sosyalist parti istiyoruz, bizde uygulanan yaratıcı sosyalizmin uygulanmasıdır

diyoruz. Bu denli görmek ve büyük değer vermek gerekir. Yarattığımız sosyalist insan saydığımız bu hastalıklarla hastalıklı bir insan değildir. Dikkat ederseniz, hatta kendinizdeki gerçekleşmeyi göz önüne getirirseniz, çok farklı bir türün veya insan tipinin geliştirilmesiyle karşı karşıya olduğumuzu anlarsınız. Gelişme bundan başkasına fırsat vermiyor. PKK'yi PKK yapan tamı tamamına budur.

Eğitimlerinizi sürdürüyorsunuz. Çok çeşitli, amansız mücadelelere hazırlandığınızı söylüyorsunuz, ama bunun nasıl sosyalist bir kadroyla yürütülmek istendiğini bilmek zorunluluğu da bundan ötürüdür. Ancak böyle bir kişilikle bu mücadelenin yürütülebildiğini bir an bile göz ardı edemezsiniz. PKK işleri başka türlü yürütülemez. Çünkü dünya çapında sosyalizmin bunalımı had safhadadır, daha doğrusu sosyalizm adına büyük bir bunalım yaratılmıştır! Onun aşılması gerekir. PKK buna çözüm olmak zorunda. Bizim toplumsal-tarihi gerçeklerimiz kendi özgürlüğünü yitirmiştir ve önemli oranda özgür bir irade olmaktan çıkarılmıştır.

Kendisi için çalışan, kendisi için yapan bir emeğin sahibi yok. Hep başkaları için emek harcayıp, başkalarına hizmete koşuyor. Bu katmerli yabancılaşma, kendini inkar etmedir; sadece emeğine saygısızlık değil, kendi insanlığına da yabancılaşmadır. Bunun yarattığı bunalımı düşünebiliyor musunuz? Bunun yarattığı kişilik tahribatını akla hayale sığdırabiliyor musunuz? İşte PKK buna da bir cevaptır. Tabii ki bu cevap sadece teorik değildir ya da sadece, işte "şöyle parti programı, şöyle siyaset, şöyle çaba" da değildir. Günlük en yaratıcı taktiklerle, kişi olarak ondan da öte tam bir taktik ifade olacaksın. Uzun vadeli görüp, dünya çapında sorunlarının bilincinde ve stratejik olacaksın. Çabaların sergilenmesi açısından hem yeterince yoğun olacak, hem de ustalıklı olacaksın. Taktik, strateji böyle icra edilir. Bunları kendi kişiliğinde artık ne kadar gerçekçi dönüştürürsen, onu öyle sağlayacaksın. Eğer bu anlamda bir ilerleme veya gelişme yaşadıysan, o zaman senin bu işleri götürme şansın artar.

PKK'de olup biten ve yürütülen bu büyük mücadeleyi verilenlerin ışığında değerlendirmek gerekir. Kendi kendinize tutarlı olmak istiyorsanız, PKK parti bağına doğru bağlanmak istiyorsanız ve gerçekten böylesine bir sosyalist birey olma kararlığındaysanız, bu mücadeleyi kendi lehinize başarıyla halletmeniz gerekir. Bu mücadele sizde başarıya ulaşmazsa körkütük olursunuz. Bunun yaşla ya da toplumsal, bölgesel kültürle de alakası yoktur. Evet, belki etkisi olur, ama bütün bunlar böyle sağlıklı bir çözüm geliştirmenin önünde ne ciddi engel olarak bulunabilir, ne de bazı özellikleri vardır deyip ona sığınarak insan dönüşümü tam sağlayabilir. Komple bir gelişmeyi, bütün yönleriyle gereklerini icra ettiğin oranda bir işin altından çıkabilirsin.

Son yıllarda yürüttüğümüz büyük çaba da bu ihtiyaçtan kaynaklanıyor. Dikkat edin hepiniz eleştirilere uğradınız, eleştiri yaptınız. Ortaya çıkan; tıkanmış, yenilmiş kişilikler söz konusudur. Hırsızlar var, bozguncular var, caniler var, insanlık düşmanları, hainler var. Çözümlemelerde ayna gibi ortaya çıktı. Belki tümüyle bir kişi böyle olmasa da, bazı yanları tüm dönemlerde böyle olmasa da, bazı dönemlerde böyle olanlar var. Ben mi bunları icat ediyorum? Hayır. Çözümlemeler veya PKK deneyimi bunun böyle olduğunu, toplumu operasyona tabii tutarak, bireyi de kendi içinde operasyona tabi tutarak bunları ortaya koydu. Ve şimdi siz biraz gelişmiş sayılırsınız. Bu bir operasyonla mümkündür.

Sosyal Mücadeleler İnsanlığın Toplumsal Varlık Haline Gelmesiyle Başlar

Şimdi hiç biriniz, eğer ölçüleri kaçırmazsanız, "biz daha önceden de çok şey biliyorduk, bütün bunları yapabilirdik" diye iddia edemezsiniz. Günlük olarak bin defa yenilgi alıyorsunuz. Ulus içinde zaten ezilmiş, henüz yenilmemişse de yitirilmiş, gitmişsiniz. Toplumsal statü içinde yerinizin ne olduğu belli değildir. Hangi değerlerin esas alındığı bilinir; düşman ne vermişse o kadarına; "selam, bin şükür" diyorsunuz. Düşman vermiştir; zehirdir, sunmuştur. Onunla ne kadar tatmin olunabilir? Daha da kötüsü büyük bir boşluktur.

Yaşadığın vatanın mı var ya da asgari düzeyde bile olsa emeğinin sonuçlarına sahiplik edebiliyor musun? Düşünün bir, insan daha ilk çağda bile bir toprağa sahiptir. Bazı araç gereçleri vardır. Şimdi bu çağda sizde bunlar da yok. Savrulmuş gidiyordunuz. Şimdi dehşetli veya çok acayip durumlar ortaya çıktığında nedenleri anlaşılmak istenirse; cephe gerisinde her şeyin gitmişliğiyle bağlantılıdır. Bir çırpıda düşmanın bir değerine ilgi duyuyor, artık onun için satmayacağı bir şey yok! Canı bir şeye sıkılınca, karşı çıkmayacağı herhangi bir değer kalmıyor. Canı bir şey isteyince, onun için kendini savurmayacağı yer, içine girmeyeceği olumsuzluk kalmıyor. Bu insanla ne yapılabilir? Bu insanlardan oluşmuş bir partiyle ne yapılabilir? İşte burada büyük parti olma ihtiyacı ve parti bağlarına büyük ihtiyaç kendiliğinden anlaşılıyor. Kişi olarak bile onurumuzu kurtarmak için önemli bir parti bağına ihtiyaç var. Bunu mübalağasız söylüyorum.

Sosyalizm onun ifadesidir diyoruz. Bizde bunun uygulanması şudur: İlk çağdaki, toplumsallığa adım atan insandan belki daha fazla toplumsallığa adım atmak, insanlığa adım atmak, sosyal mücadeleye, hele hele sosyalizme, sosyalist mücadeleye adım atmak baştan itibaren ciddi bir parti bağına ihtiyaç gösteriyor. Gerçekten bilime inanıyorsak, gerçeklerimizi bilimin, sosyalizmin ışığı altında anlamak istiyorsak, bu konuda kaba ya da yüzeysel değilsek, kendimizi aldatmayı esas almıyorsak, toplumsal ve ulusal varlığımıza ilk adımı, ulusal ve sosyal mücadeleye ilk adımı atmak için gerekli olan en önemli parti bağıdır ve bizde bunu PKK bağı biçiminde yakalayabilmektir. Bunun gerekliliğini, ciddiyetini, vazgeçilmezliğini, önemini, özellikleriyle kavramazsanız, uygulama gücü elde edemezseniz, toplumsal varlık olarak yok sayılırsınız. Toplum içinde eriyebilirsiniz. O kendi özgünlüğünüz açısından bir yitirilmedir, yok olmadır. Ulusal varlık açısından da böyledir.

Başka Ulusal Özellikler İçinde Var Olmak, Bizim Açımızdan Yok Olmadır

Sosyal-ulusal mücadele, sosyalizm mücadelesi açısından daha da yok edilmiştir. Kargaşa, kaos, sen-ben çekişmesi, hiçbir kural tanımadan parti içinde değerlere saldırma varlık olmak değildir, daha kötüsü bireysel tükenıştir. Bunların bizde nasıl sık sık kendini gösterdiğini göz önüne getirirsek, parti bağı deyip geçmenin öyle kolay olmadığı anlaşılır. Parti bağı, parti ilişkisi yaratmanın ne kadar önemli olduğu bütün yönleriyle anlaşılırdır. Onun için PKK'lileşmek henüz bu kadar gelişebilmiş ulusal-toplumsal koşullarda, bu sosyal mücadele tarihine dayanıp bunu, sosyalizm geleneği olan bir toplumun ya da bir ulusun içinde oluşmuşçasına yanlış yansıtmak değildir. PKK'nin özgünlüğü buradadır. Yoksunluk ortamında ilk toplumsal-sosyal bağları geliştirmek ve ulusal bağları oluşturmamız için partileşmemiz gerekiyor. Sosyal mücadele zaten partisiz mümkün değildir!

Bu sosyalist mücadeleye doğru yol aldı mı tamamen çok sağlam bir partiye, somutumuzda PKK dediğimiz bir partiye ihtiyaç gösterir. Bunun kavgası büyük oranda verildi. Sizler ne kadar bu kavganın içinde yer aldınız, bu kavgayı layıkıyla ne kadar verebildiniz? Bu sizin sorununuz. Ben, kendi açımdan buna epey cevap vermeye çalıştım. Gerçekten toplumun genelini şurada bırakayım, kişinin çözümlenmesi, kişinin özgürleşmesi için akla hayale gelmez mücadeleler verildi. Bir kişide ne gerçekleştirilmek istendi? Özgürleşmek, ama toplumsal ve ulusal boyutlarda! Dolayısıyla özgürleşmenin bilimle irtibatı, savaşla irtibatı, örgütle irtibatı hep kurulmak istendi. Çünkü bunlar olmadan bireyi çözmek, onu özgürleştirmek mümkün değildir.

Özgürleşmeyen Birey Partileşemez

Özgürleşmeyen bireyi partileşme içine aldın mı, işte bizdeki ucube örnekler ortaya çıkar. Özgürleşmemiş, toplumsal, ulusal varlık haline gelmemiş, sosyal mücadeleyi kendisinde başlatmamış, kendi ilişkilerini örgütselleştirmemiş olan şahıs örgüt içinde bir beladır. Böyle her türlü sahtekâr, rezil, kendini bilmez, kabadayı, ağa.her ne dersen, her gün çıkıyor karşımıza. Çok iyi biliniyor ki, partileşemediği için ortaya çıkıyor. Partileşmemizde bugün söz konusu olan Kürdistan ise, Kürt

insani ise, işte bunlara günümüzde "insanlığın trajedisi" deniliyor. Şimdi belki bazılarının gözleri fal taşı gibi açılıyor. Ben söyledim, aslında üzülmüyorum. Çünkü ben bu gerçeğin çoktan bilincindeydim.

Dünya bugün hayret ediyor "böyle bir insanlık da mı var?" diyor. Bizde en uyutulmuş, en kendini inkar etmiş olanlar bile, bu dehşet karşısında "vay be, bizden bazı insanlar da bu duruma düşer mi?" diyor. Hayır, sen önceden de böyleydin, bugün düşmedin bu duruma. Bu ortaya çıkan sürgünü ben neden bayram olarak değerlendirdim, neden üzülme yerine sevindim? Biraz çözümü hızlandırıyor da ondan. Siz eskilerden beri kötü duruma düşmüştünüz, hatta daha kötü durumdasınız, sürgünsünüz ve kaçış içindesiniz. Bundan ürkmüyorsunuz, işte bunun için bireysel çözümlemelere yöneldik. Kapkara yürekler, örümcek bağlamış beyinler; ne sap olur, ne sapan. Ne yapacağız bu insanlarla? "Belayım ben" diyor. Bela olan taşa toslar, toslamayla bakalım ne elde edeceksin. Durum bu!

Bu halinle örgüte gelme, kural kaideye gelme, düzene gelme, disipline gelme; kim seni idare eder! Neyi kurtaracaksın bu yaşamla? Zor bela tuttuğumuz durum bu. Yürek gücü yok, düşünce gücü yok, kolektifleşme gücü yok, yani ulusal-toplumsal varlık haline getirme iddiası da yok. Onun yol yöntemini bilmiyor. Hele sosyalist bir temelde şekillenmeye adım bile atmıyor. Ne yaparlar sizi o zaman? Siz, "dağa böyle çıkarız" diyorsunuz. Çıkın, alemin rezili olursunuz, ondan sonra da el-avuç açarsınız. Kendini sınıra vuruyor, orada düşman, burada düşman. Ondan sonra bütün insanlara yalvarıp her şeyini ortaya atıyor. Rezaletin âlâsı! Ondan sonra da "ben insanım" de. Bin şahit ister. Durumlar aslında bundan daha feci.

Bizi zaten böylesine bir mücadeleye iten durum buydu. Benim mücadelemin temelinde bu var. Bu tükeniş, dağıtılış, çözülüşe bir tepki ve onu bağlanmaya götürme var. Ama siz PKK'lileşmeyi bu temelde ele alamadığınız için, çabalarınıza bu temelde anlam biçemediğiniz için, PKK'ye bağlanmasını gerçekleştiremediğiniz için, aslında bir türlü yenilgilerden ya da başarısızlıklardan kurtulamıyorsunuz. Bu sizin için çok önemli bir sorun. Öyle es geçemezsiniz. Sürekli başarısızlıklarla yüklü, ciddi bir parti bağından yoksun bir yaşam kaç para eder! Bunu halletmeden siz hangi yaşamdan bahsedebilirsiniz. Aklınızı başınıza alın. Gerçekliğimizi tanıyalım, PKK'yi hiç olmazsa şimdi biraz tanıyalım. Parti içinde verilen büyük bir kavga var, biraz anlatmaya çalıştım. Dünya çapında bazı mücadele sorunlarına çözüm bulmak istendi. Bir de kördüğüm olmuş tarihi, toplumsal gerçeğimizden bir sonuç, dolayısıyla bir çözüm çıkarılmak isteniyor. Bunları bilecek, görecek, yakalayacaksınız. Tabii buna bir anlamda "insan emek sarf eden bir varlıktır" denilir.

İşte emeğin sahibi olmak, emeğin korunmasını sağlamak bu sorulara cevap vermekten geçiyor. Emek sorunları bizim için farklıdır. Ülkesi olmayan, hatta toplumu olmayan bir işçi sınıfı ne anlama geliyor veya işçilik nedir? Sen kendi fabrikanda çalışmıyorsun, öyle bir fabrikan da yok. Kendi ülkende bir şey üretmiyorsun, talan söz konusudur. Aslında senin emeğin nasıl tüketilir, o da belli değil. Boştasın, kişi olarak boşta havaya savruluyorsun. Şimdi bunlar ağır durumlar. Siz bunların çözümlenmesinden uzak duruyorsunuz. Çözemezseniz gereken sonuca bağlanmaz, en önemlisi de örgüt durumuna gelemezsiniz. Şu an bütünüyle yaşamınız örgütten kaçmadır. Kişilik itibariyle örgütlenmelerden, bağlanmalardan, uyumdan, düzenden kaçıyorsunuz. Bu sizin için çok büyük bir problem. Anlaşamama, uyum geliştirememe, bu temelde bağlanamama, tabii bağlanmayı da ya aşiret gibi yaparsınız -ki bizde bu tükenişin diğer bir biçimidir- ya da hiç gelmezsiniz. Bu da kaçıştır. Bunları çıkar yol gibi kendi kendinize görürseniz, bu kesinlikle çözüm olmak şurada kalsın, tükenişe, yenilgiye dört nala koşmak demektir. Çoğunuzun durumu bu. Şimdi bütün bunları önlemeye çalışıyoruz.

Emeğin durumu Kürdistan'da nedir? Bir anlamda buna da cevap veriyoruz. Emeğin, emek sahiplerinin durumu ve hepiniz, emeğin

yoğunlaştırılması gereken üretim araç gerecinden kaçmışsınız. Ülkenizden kaçmışsınız. Bir de onun koşulları bizde yok. Onun koşullarının oluşması için bir savaştan bahsettik. Bir ulusal kurtuluş savaşı, toplumsal özgürlük savaşı ve bunların bizdeki biçimlenişi dedik, adım adım ona getirme dedik. Bütün bunlara bağlanamazsanız, emekten ve emeğin sahibi olmaktan söz edemezsiniz.

Bizim sözümüz gerçekten
Emeğe sadakatle bağlı ve
Emeğe saygısı olanlaradır
Sosyalizm onunla başlar
Onun birliğidir
Onun dayanışmasıdır
Onun kurulmasıdır
Çok iyi biliyorsunuz ki
PKK bunun amansız hareketidi

Bu sorunları biz PKK deneyiminde iyi sorduk aslında. Fakat aşama yapmakta, gelişme yaşamakta geri olduğunuz veya zorlandığınız için ya çok yüzeysel yaklaşıyorsunuz, ya da inkar ediyorsunuz. Tabi bu da, dediğim gibi çözüm değil. Sizi ucuz büyütmez, kurtuluşa götürmez; ya çok ucuz kaybeden bir savaşçı olursunuz, ya kaçarsınız, ya da şöyle-böyle yenilip hak etmediğiniz bir sonuçla karşılaşırsınız. Bunlar bizim için kabul edilemez. İşte böylesine bir duruma verilmesi gereken karşılık, her zaman iyi bir parti karşılığı olmalıdır diyoruz. Emeğin, emek sahiplerinin iyi bir dayanışması budur. Kürdistan'da bu gerçekten PKK'dir. Emek adına hareket edenlerin birliği var, dayanışması var. Fakat gerçekten daha da güçlenmek isteniyorsa, PKK tarihi bunu iyi öğretiyor dedik. Ondaki mücadele görkemlidir. Bizim sözümüz gerçekten emeğe sadakatle bağlı ve emeğe saygısı olanlaradır. Sosyalizm onunla başlar. Onun birliğidir. Onun dayanışmasıdır, onun kurulmasıdır. Çok iyi biliyorsunuz ki, PKK bunun amansız hareketidi

Emek, Toplumu Var Eden Esas Değerdir

Bizde bunun fiziki ortamı elimizden alınmıştır. Araç gereçle bağlanması tahrip edilmiştir. Birliği ve dayanışması yok edilmiştir. PKK bunları görüyor. Gördüğü kadar ülkeye bağlanmak için araç gerece, emeğe bağlanıp arasında birlik ve dayanışma için büyük çaba sergiliyor. Bunlar, insan ve toplum olmak için ilk yapılması gereken önemli işler oluyor. Şimdi çoğunuzun yaşamlarına bakıyorum, iyi güzel de bunun temelleri nasıl sağlanır? Asıl alt yapısı nasıl kurulur? Bundan haberiniz yok. Bundan habersiz olmak, sefil olmak demektir.

Bir takım siyasi, devrimci mücadelenin başarısızlık nedenleri bir bütün olarak yaşamla dalga geçmekle şekillendi. Yaşamla dalga geçmek, yaşam karşısında bu kadar kendini hafif tutmak herhalde içine girilecek en hayali tutum veya yaşam dışı bir durum demektir. Şimdi bütün bunlar da maalesef yaşanıyor ve bizde dayatılan bir tutum oluyor. Bu iflastır, kaçıştır ve ne yazık ki günümüz insanlığı açısından vazgeçilmez kılınmıştır. Bu böyledir.

Biz reel sosyalizmi eleştirdik, ama lokmasını elinden alırsan isyan eder, bir karış toprağına girersen isyan eder. Fakat bizde her şey ardına kadar işgal edilmiş, ses çıkarılmıyor. Öyle kolay altından çıkacağımız bir durum değil bunlar. Parti içinde de aynı özellikleri sergileme, yani kendini bilmezliğe vurmak, yenilgiye vurmak, imhaya vurmak, inkara vurmak çıkış değil. İhmale, terbiyesizliğe sevk etmek; bütün bunlar kaybetmedir. Bu durumlar yaygınca yaşanıyor, bu nedenle dönüşüm sizin için tam gereklidir. Kişilik bulmak vazgeçilmez bir gereksinim olarak bir bütünen burada karşınıza çıkıyor. Şimdi mertlikten bahsedersiniz, devrimciler sözünün eridir denir. Doğru. O zaman soralım: Kendimize gereken ne kadar icra edildi? Bu lafla olmaz. Biraz pratiğinize bakacak, özeleştirisel yaklaşacaksınız. Bakın geçmişinize verilen söz doğrultusunda, işin esası ne kadar kavranılmış, başarıyla ne kadar yerine getirilmiştir? Bahane aramayalım; "şu engelledi, şu provokatördü, bu bilmem bozguncuydu o yüzden yapamadım, bir şey olamadım". Bunu diyen ada-

mın kendisi eğer basit bir bozguncu, provokatör veya bir dayatma karşısında yenilgiyi uygulamışsa, bu ondan daha beterdir. Bu bir çözüm değildir.

Özeleştiriye de böyle yaklaşmak çözüm sağlamaz. Bahane çok, eğer bahaneyle ben de kendimi tatmin etmiş olsaydım, herhalde en çok ağlayan, sızlayan, hiçbir şeye gücü yetmeyen, en tehlikeli oportünistlerden biri olurdum. Maalesef öyleleri bizde çok, hem de en kötüsünden. Dağıt, kaçırt, boz, düşür! Bunu zaten düşman yüzyıllardır yapıyor ve kimseye yapması için geriye fazla bir şey bırakmamış. Senin yapman, onun basit bir askerinin faaliyeti olmaktan öteye bir şey değildir. Yani onun askerisin.

Bütün bunlar sizler için ağır ve önemli durumlardır. Siz öze inseydiniz, özde dönüşümün vazgeçilmezliğinin hiçbir bahaneyle ertelenmeyeceğini kesin bir biçimde kendinize kabul ettirseydiniz, dönüşümünüz şimdi çok farklı olurdu. PKK'lileşme oranı çok ileri bir düzeyde gerçekleşirdi. Ve gelişen kişilik büyük bir çözüm gücü olurdu. Gelinen aşamada bütün gelişmelerin buna bağlı olduğu açıktır, ispatlanmıştır. Yaşamak istiyorsan, ister bütünüyle halkımız açısından, ister bireyimiz açısından olsun bu noktada yakalanan dönüşüm imkanını iyi kullanacaksın veya PKK'de ifadesini bulan çözüm gücü olmayı bileceksin. Başka türlü yaşama yol açılmıyor, yollar kapalı. Bin defa çıkmaz yola girmek, yürümek değildir. Hep bir çıkmazla sonuçlansın, bizim yaşam zaten şimdiye kadar buydu. Herkes her türlü çıkmazı yaşıyor. Biz, bunu biraz yola döndürdük ve sonuç aldık.

Bizim sözümüz, gerçekten insanlık değerlerine esasta bağlı kalmak isteyenlere, onu her şeyin üstünde tutanlaradır. Mesela baskıcı, sömürücü bir gücün kalıntısı olmaya, "nasıl hırsızlarım, nasıl bastırırım veya nasıl kaçırtırım" onun bizde yeri olmadığı gibi, onunla bir yere de varılamaz. PKK'nin bu temelde gelişen olumluluğunu görmek, tek kelimeyle Kürdistan'da bugün dostun da, düşmanın da kabul ettiği gibi yaşam halkasını yakalamak demektir. Parti için bunu artik biz söylemiyoruz.

PKK'de şekillenen insan bir halkın dirilişi oluyor. Eğer bir halk var olacaksa, onun tek umut vereni oluyor. Ulus bağlarıyla, toplum bağlarıyla biricik çaredir, umuttur deniliyor. Düşman da bunu dolaylı da olsa itiraf ediyor. Şimdi bunlar bizim doğru yolda olduğumuzun dost, düşmanca da itiraflarıdır. Biz buna fazla gereksinim duymayız. Biz kendimizi ancak kararlaştırır, yeterli hale getirir ve hakim kılabiliriz. Başkalarının olumlu ya da olumsuz söylediklerini de dikkate alırız, ama her birimiz kendimize ne kadar çözüm gücü olduğumuzu sormalıyız. Her birimizin kendisine sorması gereken soru budur.

PKK'nin kendine göre bir ortamı, bir dayatması, bir programı var. Anlatmaya çalışıyorum, çerçeve itibariyle, muhteva itibariyle ne kadar gereklerini yerine getirmişsiniz? Bu önemlidir. Onun adına savaşmak isteyen, hem de bir kadro olarak savaşmak isteyen sizler, bu soruya mutlaka yeterli cevabı vermelisiniz, aksi halde kendinizle alay etme, kendinizi aldatma olur ki; bu, bir bireyin kendisine yapabileceği en büyük kötülüktür. Buna da hakkınız yok.

Biz baştan itibaren ülkemizde çalışmak isteyen, yani emeğin sahipleri olarak emeğimizi ülkemizde yoğunlaştırmak istiyoruz. Bunu bir bütünen toplum olarak yapmak istiyoruz. Köyde isek köyde, kentte isek kentte, toplum olarak kolektif bir biçimde yapmak istiyoruz. Emeğimizi ülkemizde ve toplu olarak gerçekleştirirken, sonuçlarını da başkalarına değil, buradan da yola çıkarak kendimize mâl etmek istiyoruz ve bunun için de emek sahibi oluruz. Gündeme toplumsal mücadeleyi getirir, toplu olarak emek sarf ederek, ülkemizi ve kendimizi geliştirebiliriz. Ama bunun için baştan toplumsal mücadele gerekli. O, bir parti ile mümkündür.

Gerçekleri Görmeyenin, Gerçeklerle Bağı Kopanın Her Şeyi Bitmiştir

Emek sahiplerinin kendi ülkelerindeki emeklerini yoğunlaştırıp insanca yaşamaları için verilmesi gereken bir mücadeleleri vardır. Onun için de partileri olmalıdır. İşte böyle, bu düşünceyle PKK'ye adım atılıyor. Ülkenin kurtuluşu niçin gereklidir? Ülkede emeği yo-

ğunlaştırmak istiyor. Emek birleşik sarf edilirse bir değer ortaya çıkarabilir. Tek bir kişinin emeği fazla bir şey yaratmıyor. Onun için topluluk, toplum bilinci, bu da olsa olsa ancak bir partiyle mümkündür. Görüyorsunuz ki, bu çok gerekli. Kendi ülkesinden kopuşu ve toplumun çözülüşünü göz önüne getirin ve anlayın. Şimdi bir milyon Güney Kürdü dağa çıktı diye kıyamet koparılıyor. Biz 12 Eylül döneminde birkaç milyon, hem de en kötü bir biçimde sökün eyledik, kimsenin kılı kıpırdamadı. Daha büyük bir facia ve trajedi oldu. Biraz gerçekleri görelim. Gerçekleri görmeyenin, gerçeklerle bağı kopanın her şeyi bitmiştir. Bunu da kulaklarınıza küpe edin. İnsanız deyip kolay yerimizde oturmayalım. Temel değerlerden kopmuş, insanın trajedi dediği durumu kendi ellerimizle, irademizle yaşıyorsak, burada bir trajediden öteye bir facia, bir dehşet vardır. Onun içinde biz varız ve bağlanmışız. Çok amansız koşullarda da olsa birleşmek istedik. Şimdi sizin örgütsel bağlarınıza bakıyorum, değerlerle bağlarınıza bakıyorum, inanılmaz ölçüde bana zayıf, ölü geliyor. Nasıl yaşıyorsunuz? Bir türlü anlayamadım veya kendime kabul ettiremediğim durum budur. Her şeyden sökülüyorsunuz, bir bağlanma gereği duymuyorsunuz.

Bu neyi yaşamaktır? İnsanınızı bir de siz kaçırtıyorsunuz. Hazır insanı bile bir araya getirmekten ziyade, kaçırtıyorsunuz. Bu ne demektir? Bunlar facia ve pratiklerinizde bunlar var. Dehşete kapılmanız gereken yerde çok normal görüyorsunuz. Bu meseleleri böyle ucuz atlamak kolay değil. Kaybedilen toptan bir insanlıktır. Bu da kaybedildi mi sen yaşamışsın, bunun hiçbir anlamı yok. Bırak o yaşamı. O yaşama saygı, o yaşama namuslu, onurlu yaşam diyenlere gülüyorum. Nerede onurlu yaşam, nerede namuslu yaşam? Sen temelli kaybetmişsin. Temeli kaybettikten sonra, aslında sokaklara terk edilmişsin, sokaklarda yalnızsın, bir başınasın. Bin sefer seni sürseler yerindedir. Bunu da anlamıyorsunuz, fakat anlamanız gerekiyor.

İnsanlık kolay bir şey değil. Bir dünyanın trajedisi olmak kolay bir şey değil. Hayvanlar gibi yollara sürülmek, öyle kolay yenilir, yutulur bir durum değil. Ama çoğunuz seyrediyorsanız, sizde hastalık çok derinleşmiş demektir. Bütün bunların küçümsenmeyecek boyutlarda sizde yaşadığını biliyorsunuz. Onun için diyorum ki, ben aşka geldiğim için veya çok kudretli olduğum için de değil, vazgeçilmez bir insani yeri yakaladığım için, ülkeden kopuş kolay olamaz, topluluk olmaktan çıkmak kolay olamaz diyorum. Her düzeyde kaçış öyle basit bir mesele olarak değerlendirilemez. Çok tehlikeli buldum. İliklerime kadar etkisini yaşadım ve bu beni ülkeye yöneltti; ülkeye yöneliş yurtseverlik duygusuna yol açtı; topluluğa yöneliş, topluluk yaratma fikri bizi parti fikrine götürdü; emeklerimize bağlılık, emeklerimizin sonuçlarına sahip çıkma bizi parti mücadelesine, toplumsal mücadeleye götürdü. Karşımıza çıkan engeller bizi adım adım halk savaşına götürdü. Biz halk savaşına böyle geldik. Öyle büyük bir silahşor olduğum, veya çok tutkun olduğum için değil -ki zaten o koşullarda böylesine bir savaşı göze almak da mümkün değildi-, fakat kendimize, kendi emeğimize sade bir saygı göstermek için bile buradan başka hiç bir çıkar yol olmadığını gördüğümüz için yöneldik. Ve bunu nefes nefese iliklerimize kadar yaşadığımız için dedik ki, işte parti fikri, işte mücadelesi, işte halk savaşı, işte gerillası ve bugüne kadar gelmeyi zorunlu gördük. Şimdi bunlar PKK'de iyi konulmuştur diyorum.

Son yılların çözümlemeleri ve amansız pratikleri büyük bir insanlığı, insanlık değerlerinden büyük bir kopuşu önlemek ve mümkünse yeniden büyük bir insanlığı kendi koşullarımızda yaratmak içindir. Esasında bunu emeğin ülkesine, emeğin sahiplerine bağlanması ve bu temelde yaşamı mümkün kılması içindir. Büyük mücadele tamı tamına bunun içindir. Buna baktık, bunu esas aldık ve her şeyi buna bağladık. Bunun dışında bir şeyin, hiç mi hiç değer ifade etmeyeceğinden emindik, bunu iyi bildik, bundan şaşmadık. Sonuç; bildiğiniz gibi gerçekleşen bir parti hareketi oldu. Bu hepiniz için geçerli. Kendi pratiğimde, kendi örneğimde çözümlediğim olay,

sonuna götürdüğüm olay; bir ulus için benden bin kat daha gerekli. Birey olarak kendimi çözmüşsem, bu benim için kurtuluşu ifade eder. Ama bir ulus için bin kat daha fazla onun muhtaç olduğunu da gösterir. Sizlerin de benden daha fazla muhtaç olduğunuzu gösterir. Çözümlenmeden, aşama yapmadan siz yaşama hakkınızı savunamazsınız. Hatta yaşama iddiasını bile karşımızda ileri süremezsiniz, insanlık karşısında ileri süremezsiniz. Aksi halde "yaparız" derseniz, "yaşadığımızı sanıyoruz" derseniz, gülünç duruma düşersiniz. Ciddiye alınmazsınız. Nitekim alınmıyorsunuz da. Büyük yanılgıyı kimler yaşıyor? Rezaleti, trajediyi, komediyi kimler yaşıyor bu dünyada? Bunu göz ardı edemeyiz. Partimiz içinde zayıflığı, güçsüzlüğü, zararı kimler yaşıyor? Bunları hiçbir zaman göz ardı edemezsiniz.

Bizim yaşantımız destan olsun diye değil, bilmem şöyle anı-şanı tutsun diye değil, çok zorunlu bir gereksinmeyi karşılasın diye bu işlere adanmıştır. Yapılması gereken basit ve sadedir, ama mutlak anlamda da gereklidir. Bunu böyle anlayacaksınız ve bunun için bir fırsat, bir imkan yakalamışsınız, bunu büyük mutluluk vesilesi bileceksiniz. Buna yüklenecek, bundan çıkış arayacaksınız. Ancak bununla biraz kendinizi var edebileceğinizi; ulusal olarak, toplumsal olarak var edebileceğinizi asla unutmayacaksınız veya bunun dışında bir rota, bunun dışında bir varlık nedenini kendiniz için tanımayacaksınız.

İnanıyorum ki bu aşamada PKK'de gerçekleşen, bu vazgeçilmez değerlere bağlanma durumudur. 1991 hamlemizde her zamandan daha fazla ülkeye bağlanmak durumu gelişmiştir. Yine emeğin sahiplerinin durumu, dayanışması gelişmiştir. Partinin öncü güç olarak buna yol açma, büyük engellemelerle de karşılaşsa çözüm gücü olma, onun hem teorik, hem pratik ifadesi olma ilerlemiştir. Öyle ki toplumsal mücadelelerin en anlamlısı bu yıl içinde kendini yüze vurmuştur. Serhildanlar çok ciddi bir toplumsal mücadele örneği olarak halkın gündemindedir. Yine öncü gücün savaş tarzı olarak gerilla yol alacağa benziyor. Ne kadar da engel dikilse, yine sağdan soldan ne kadar çekiştirilmek, boşa çıkarılmak istenilse, öncü gücün yol açıcılığı halkın ülkesine, emeğine sahip çıkmasını, korumasını, onun örgütlenmesini ilerletiyor. Bunlar önemli gelişmelerdir.

İddialı olanlar, bir şeyler yapmak isteyenler, kendini bulmak isteyenler, var etmek isteyenler için bu, gerçekten mümkünse her gün yeniden doğuş anlamına da gelir. Eğer insan olarak var olmak istiyorsak, bu yeniden bir doğuştur. İmkanlar bunun için oldukça gelişmiştir. Bütün bunları gerçekten ilerlemiş bir sosyalizmle sağlamamız unutulmamalıdır. Bu bizi tarihin her türlü geriliğinden kurtaracağı gibi, insanlığın önündeki temel sorunları aşmada da iddialı kılar. Birey olarak, toplum olarak iddialı kılar.

PKK gerçekten bunu başarıyla bugüne kadar sağlayabilmiş bir harekettir. İnsanin özgücüne dayanma, giderek onu bir halkın özgücüne dönüştürme, örnek bir biçimde ve hem de çok geri koşullardaki halkımız için onur vericidir, coşku sağlayıcıdır. Biz bununla kendimizi bulduğumuza eminiz. Sosyalizmden esinlenmemiz, giderek sosyalizmin bilimine daha fazla sarılmamızı, ona ödünsüz, tavizsiz bir biçimde başta parti içinde olmak üzere, giderek halkımızın mücadelesinde hem savunmamız, hem eylem kılavuzu olarak altında yol almamız bizi var etmiştir. Denilebilir ki her halktan daha çok, bizim halkımız için sosyalizm, temel yaşam değeri anlamına gelir.

Biz ulus olarak da, toplum olarak da sosyalizmin öncülüğünde diyebiliriz ki kendimizi tanıdık. Tanımaktan da öte, var etmeye çalıştık, halen de çalışıyoruz. Eğer bugün PKK sosyalizmin en iddialı partilerinden biri ise, bunun anlamı biraz da bir halkı bu ideolojinin kılavuzluğunda gerçekleştirmiş olmasındandır. Dolayısıyla bizim sosyalizmi savunmamız süreklidir. Sosyalizmi hiçbir halkın içindeki, hiçbir ulusun içindeki partiyle kıyaslanmayacak düzeyde savunmamız anlaşılırdır.

Bu temelde, işçi sınıfının birlik, dayanışma ve mücadele günü 1 Mayıs'ta diyoruz ki:

Yaşasın Sosyalizm! Yaşasın 1 Mayıs!

Réber APO / Mayis 1991

Dizi Yazı II

Parti Kadrosu Olmak; Onun Zihniyetine Girmek, Tarz, Tempo Ve Üslubunu Yakalamak Demektir

Cemil BAYIK

Bu hareketin ret ve kabul ölçüleri vardır. Bu ölçüler de ideolojisi ve felsefesidir. Hiçbir kimse kendi kişisel ölçülerini bu harekete kabul ettiremez. Harekete gelen, ona katılmaya gelmiştir, hareketi kendine katmaya değil. Bunun için harekete katılan biri, kendi kişilik ve anlayışını dayatmamalıdır. Bu hareketin zihniyeti, yani felsefe ve ideolojisi nedir? Tarzı nedir? Bunları temel alacaktır. Yok, "ben katıldım, partide beni böyle kabul etsin" diyemezsin. Herkesin kendine göre bir gerçekliği olacaksa, o zaman hiç kimse partiye katılmasın. Eğer sen partiye katılmışsan, partinin esasları üzerine katılmışsın. Parti de seni böyle kabul etmiştir. Bu yüzden de sen, bu partinin esaslarını kendi esasların olarak kabul edeceksin. Kimseye zorla "gel katıl" demiyoruz. Sen kendin katılıyorsun. Katıldığında da bu şartlar önüne çıkıyor. Sana göre olsa olmazsa, bu hareketin esaslarını kendine şart kılacaksın. Hareketle kendini birleştirmek için bunları yapacaksın. Tabi bunlar da partiyi anlamaktan geçer. Ama bakıyorsun birçok kadromuz eğitimden kaçıyor. Kendisine birçok bahane uyduruyor. İşte "eğitim bana bir şey vermiyor, eğitim tekrardır, ben kendimi zaten eğitiyorum" vb şeyler diyor. Hatta bazıları eğitimi karalıyor. Tabi bununla birçok insanı kendisi gibi yapmak istiyor. Yani eğitimden uzaklaştırmak istiyor. Bunlar, kadronun örgütle birleşmesini istemiyor. Böyle oldu mu da hareket içerisinde tahribat yaratacak. Çünkü hareket içerisinde kendisi gibi kalıyor. Rahat-rahat diyor ki, "eğitim bana lazım değil, bu yüzden daralıyorum, eğitime katılmak istemiyorum." Eğitime katılıp kendini, arkadaşını, devreyi geliştirmeyi düşünmüyor. İşte bunların hepsi partiye karşı durmaktır. Kendinde ısrar etmektir. "Ben bu hareketin zihniyetine katılmıyorum, kendim gibi kalıp yaşamak istiyorum" demektir. Bu, kabul edilmez. Arkadaşlar bu tür anlayışlarla savaşmalıdır. Her kadro bu hareketin eğitiminden geçmeyi esas almalıdır.

Biz eğitim ile ne kadar yanlış anlayış varsa ortadan kaldırmak istiyoruz. Çarpık, saptırıcı anlayışlar üzerinden oluşan kişilik şekillenmesini düzeltmek istiyoruz. Yine bunun üzerinden gelişen kültür, yaşam ve ahlakı değiştirmek istiyoruz. Böylece partinin zihniyeti ile donanmış bir kadro yaratmak istiyoruz.

Şuan tarz, tempo ve üslupta ciddi sorunlar yaşanmaktadır. Bu, hareketin zihniyetine girmemedir. Bu da kendisini en fazla tarz, tempo ve üslupta göstermektedir. Zaten insan gerçekliği de buradan anlaşılıyor. Bazılarına baktığımızda hareketin ideolojisi ve felsefesini almış, konuştuğunda dil olarak partinin dilini kullanıyor, fakat konu tarza geldi mi, bakıyorsun başka bir şahsiyet ortaya çıkmış. Burada sahtekârlık, kandırma ve ikiyüzlülük vardır. Eğer ideoloji ve felsefeyi kabul etmişse, onu yaşıyorsa, bu tarzında da kendini

gösterecektir. Anlayışında, kişiliğinde, kültür ve ahlakında bunu göreceksin. Yani onda örgütü göreceksin. Eğer örgütü göremiyorsan burada sahtekârlık vardır. Böyle kişilikler de çok tehlikelidir. Bir ajan bile onun kadar partiye zarar vermez. Çünkü ikiyüzlülüğü esas alıyor. Söylem ile pratiği çelişkilidir. Bazıları hareketin ideoloji ve felsefesini kabul ediyor, ama örgütü ve görevlerini kabul etmiyor. Sadece söylemde kabul ediyor. Öyle anlıyorlar ki, Önderliği bu biçimi ile yaşayacaklar. Şuan birçok kişi Önderliğin ideoloji ve felsefesini doğru buluyor, hatta kabul de ediyor. Fakat konu ideolojinin ihtiyaçlarını pratiğe geçirme olduğunda bunu üslenmiyor. Böyle biri, bu hareketin kadrosu olamaz. Çünkü böylelerin ideolojiyi pratikte gerçekleştirme gibi bir görevleri yoktur. Sadece ideoloji ve felsefemizi kabul ediyorlar. Hatta birçok yerde propagandasını bile yapıyorlar. İşte bunlar insanı kadro yapmaz. Örneğin Bağdat' ta birçok dostumuz, "Önderlin savunmalarını okumuşuz" diyorlar. Önderliğin düşünceleri üzerine seminerler bile veriyorlar. Fakat bunlar kadro değildir. Şuan içimizde bazı arkadaşlar var, onlar da böyledir. Bakıyorsun konuşuyor, dil örgüt dili, fakat konu pratikleşme olduğunda ortada hiçbir şey göremiyorsun. Böyleleri kedilerini de kadro olarak görüyorlar. Böyle kadro olmaz. Bu hareketin kadrosu ihtiyaçları pratikte uygulayandır; örgütü, eylemi geliştirendir. Böyle olmayan kadro değil, dosttur. Bu tarz bir kadro anlayışı geliştiren değil, boşa çıkarandır. Bundan daha tehlikeli anlayış olamaz. Ajanlıktan daha tehlikelidir.

Birinin üslubuna bakarsın, eğer parti üslubu değilse, demek ki o, parti ideolojisi ve felsefesini yaşamamıştır. Bu yüzden o, kendi üslubu ile konuşuyor. Yani geri toplumdan getirdiği üsluptur. Birçok arkadaşın kullandığı üslup da bu toplumdan gelen üsluptur. Parti üslubu değildir. Bu üslupta kazanma, geliştirme ve büyütme yoktur. Ne vardır? Dağıtmak, bozmak ve daima kaybetmek vardır. Bu hareketin üslubunda negatiflik yoktur. Pozitif üslup esastır. Bu hareketin üslubunda büyütme, moral, ölçü ve yükseltme vardır. Kim güveni, morali, ölçüyü, bilmeyi ve değeri büyütüyorsa anlamalıyız ki, bu parti üslubunu kullanandır. Eğer bunları yapmıyor, bunlarla oynuyorsa, bilin ki o, bu hareketi yaşamıyor, tehlikelidir.

Bu hareketin bir temposu var. Kendi temposunda hedefine göre yürümeyi esas alır. Nasıl yapacak ki, hedefini çabuk gerçekleştirebilsin. Nasıl yapacak ki, daima düşmanın önünde yürüyebilsin ve düşman ona yetişmesin. Bu hareketin temposu budur. Yine bu harekette bugünün işini yarına bırakmak yoktur. Bakıyorsun, birçok kadroda bugün yapması gereken işi yapmayıp, "bir şey olmaz, yarın da yapabiliriz" anlayışı hâkim. Hatta "bir ay sonra da yapabiliriz" diyorlar. Hani derler ya, "yavaş-yavaş." Yavaş-yavaş denildi mi, işin ne zaman yapılacağını bilemezsin. Şuan birçok arkadaşımızda yaşanan da budur. Eğer sen böyle çalışırsan hiçbir zaman sömürgeci güçleri boşa çıkaramazsın. Bunlar karşısında adım atamazsın, daima düşman senin önünde olur ve üzerinde kontrolü sağlar. Bunların hepsi tempo, tarz ve üslupla bağlantılıdır.

Dedim ya, Önderlik Suriye' deki okulu tarzıyla açtı. Suriye istihbaratı bir devlettir. Rıfat Esat, Hafız Esat'ın kardeşi olmasına rağmen, Hafız Onu bile affetmedi. Hatta Onu Suriye' den çıkardı. Fakat Hafız Esat, Önderliğin yıllarca Suriye'de kalmasına göz yumdu, hem de Önderlik yüzlerce insanı Şam' da eğitmesine rağmen. Hafız Esat basit bir insan değildi. Önderliğin tarzını görünce hayran kaldı. Rıfat, Hafız Esat'ın iktidarı için Hamma ve Humus katliamlarını gerçekleştirmesine rağmen, Hafız kardeşini Suriye'de görmek istemiyordu. Önderliğe ise 10-15 yıl boyunca Şam'da kalmasına müsaade gösterdi. Çünkü gördü ki, Önderlik basit bir insan değil. Sorunlara basit yaklaşmıyor. Bu yüzden Önderliğe hürmet gösterdi. Önderliğin Suriye' de hareket edebilmesi için bir kimliği bile yoktu. Suriye devleti bir kimlik bile vermedi. Önderlik, "Suriye devleti bana bir şey vermedi" diyor. Bu yüzden buradaki çalışmalar hiçte kolay olmadı. Önderlik burada kendi tarzıyla çalışıp imkânlar yarattı. Hafız Esat insanları, örgütleri kolay-kolay kabul etmezdi. Hatta birçok Filistin, Lübnan ve Suriye' deki örgütleri

parçalayıp kontrolüne aldı. Sadece Önderlik karşısında hürmet gösterdi. Bunu da Önderlik kendi tarzıyla gerçekleştirdi. Yoksa Hafız Önderliğe bir şey vermedi. Şuan kadrolarımız ise, her şeyi hazır istiyorlar. Hem de istedikleri gibi olması gerekiyor. Öyle olmadı mı, "olmaz" diyorlar. Hatta bunu dayatarak, "böyle olmazsa çalışamayız" diyorlar. Hâlbuki Önderlik, hareket böyle değildir. Bu hareketin Önderi sadece neyi istedi? "Sadece Parti ve halk yol versin ki çalışabileyim, bunun dışında hiçbir şey istemiyorum" dedi. Bu, Önderlik gerçekliğidir. Eğer sen bu hareketin kadrosu isen, bunu kendine esas alacaksın. Böyle olursa Önderliğin gerçek arkadaşı olursun. Önderlik, her zaman yarattı, kimseden bir şey istemedi. Yarattıkça da halk Önderlikten hiçbir şeyini esirgemedi. Önderlik her zaman veren konumdaydı. Tarz budur. Şuan birçok arkadaşımız halkına, yoldaşına hiçbir şey vermiyor. Ha bire "bana ver" diyor. Hatta vermediler mi, canlarını bile almak istiyorlar. Bu hakkı da kendilerinde görüyorlar. Bu egemenlerin anlayışıdır. Hiçbir şey vermezler, her şeyi isterler. Sadece canı kalmışsa onu bile almak isterler. Bu hareketin kadrosu, egemenlerin anlayışını benimseyemez ve yürütemez. Kadro, emek sahibi olacak ve emek üzerinden kendisini yaşatmayacaktır. Daima insanların ihtiyaçlarına cevap olacaktır. Nedir bu ihtiyaç? Moral, güven ve insanları bilgilendirme. Harekette de, halkın içerisinde de eğer böyle yaparsan kabul edilirsin, hürmetin de olur, halkın neyi varsa da sana verir. Bu yüzden bu eğitimde üslup, tarz ve tempoda yaşanan sorunlar her kadronun şahsında aşılmalıdır. Hareketin üslup, tarz ve temposunu yakalamalıdır. Bu, PKK kişiliğini kendinde yaratmak anlamına gelir.

Geçen gün Kürtçe okuldan arkadaşlar lojistiğe gitmişler. Orada birbirine girmişler. Ne üzerine böyle yapmışlar? Hiçbir şey! Toplumdaki, sistemdeki bir insan bile böyle yapmaz. Toplumdan kopan insanlar vardır. Hiçbir hedefleri olmayan, nasıl isterlerse öyle yaşayan serseri, lümpen tipler. PKK ortamında bu böyle olmaz. Önderlik ilk adımını attığında üç şeyi kendisine esas aldı. Birincisi; "Kürdistan yaşamında ihanet olmuştur. Bu yaşama yaşam demiyorum, kabul de etmiyorum. Bu yüzden muhakkak alternatif bir yaşam geliştireceğim ve yaşama hiçbir zaman ihanet etmeyeceğim." İkincisi; "arkadaşlığa ihanet etmeyeceğim." Üçüncüsü; "halka ihanet etmeyeceğim." dedi. Çünkü Kürdistan'da egemen güçler hem yaşamda, halkta, hem de arkadaşlıkta ihaneti geliştirmişlerdir. Önderlik öncelikli olarak buna karşı bir atılım gerçekleştirdi. Önderlik gerçeği budur. Önderlik bu temeller üzerinden hareketi oluşturdu. Bu hareketin kadroları bunu iyi bilecekler. Eğer bu hareketin kadrosu ve Önderliğin arkadaşı isen, hiçbir zaman yaşama, arkadaşlığa ve halka ihanet etmeyeceksin. İhanet edersen ka-bul edilmeyeceksin. Hareket içerisinde arkadaşlık çok önemlidir. Herkes arkadaşlık için yaşar. Arkadaşlar bu gerçeklik üzerinden kendilerini büyütecekler. Böyle oldu mu, Önderliğin gerçek arkadaşı olmuş oluruz.

"Özgür bir kişilik kendimde
Yaratmak istiyorum"
Diyorsan ve buna karşın
Duygu düşünce ve davranışların
Da buna uymuyorsa
Demek ki farklı duygu
Ve düşünceleri yaşıyorsun.

Bu eğitimle birlikte her kadro, özgür duygu ve düşüncelerinde, buna bağlı olarak davranışlarında tümüyle kendini sistem, sınıf, yörecilik ve ailecilik gibi anlayışlardan kurtaracaktır. "Özgür bir kişilik kendimde yaratmak istiyorum" diyorsan ve buna karşın duygu, düşünce ve davranışların da buna uymuyorsa, demek ki, farklı duygu ve düşünceleri yaşıyorsun. Buda sahtekârlık ve iki yüzlülük olur. Bu yüzden her arkadaş şahsında sorgulamayı ve çözümlemeyi geliştirmelidir. Eğer duygu, düşünce ve davranışlarında ailecilik, yörecilik, aşiretçilik, mezhepçilik, cinsiyetçi-

lik ve sınıfçılık gibi anlayışlar varsa bunlardan kendisini temizleyecek ki, bu örgütün gerçekliği ile birleşebilsin. Böyle olursa kendi kişilik sorunlarını çözebilirsin. Yok, eğer böyle olmazsa aileden, sistemden almış olduğun kişiliği Partide yaşayarak "partinin kişiliği budur" diyeceksin. Böyle de oldu mu, her gün Partinin bir tarafını bozacaksın. Bakın, böylelerini halkta da, harekette de rahatlıkla görebiliriz. Bunlar her yerde bozgunculuk yapıyorlar. Hatta bazıları iyi bir yemek için, ya da rahat bir yer için her şeyi kendisine kurban ediyor. İçimizde böyleleri de var. Bunların kadro ile hiçbir ilişkisi yoktur.

Bu hareketin kadrosu olmak, hareketin zihniyet ve tarzını anlamak ve bunun üzerinden kendini oluşturmak, derinleştirmek ve kişilik sorunlarını çözmektir. Eğer arkadaşlar kişilik sorunlarını çözmek istiyorlarsa böyle çözecekler. Yoksa kişilik sorunlarını çözemezler. Parti kişiliğini kendilerinde oluşturamazlar. Buda tehlikelidir. Mesela bazı arkadaşlar yıllardır Parti içerisinde yer alıyorlar, ama arkadaşlara hiç benzemiyorlar. Bunu üslubunda, konuşmasında, hal ve hareketlerinde rahatlıkla görebiliriz. Parti içerisinde çok ya da az kalmak önemli değildir. Biri, 30 yıl Parti içerisinde kalarak kendisi gibi davranabilir, eğer kendini Parti gerçekliği üzerinden yapılandırmamışsa 30 yıl da kalabilir, fakat bunun sonu yoktur. 30 yıl da kalsa dahi, 31. yıl örgütten ayrılır. Bazı arkadaşlar bunca yıldan sonra "nasıl kaçtı" diye hayret ediyorlar. Hayır, "hayret" diye bir şey yoktur. Eğer Parti gibi değil de kendi gibi Partide kalıyorsa, ne zamanda olsa ayrılacaktır. Bu yüzde yüzdür. Çünkü partiyle yürüyemez. O, partiyi kendisine benzetmek isteyecek, parti de bunu kabul etmeyince ne yapacak? Ayrılacak! Bizden ayrılan da bu yüzden ayrılıyor. Bir insan parti gerçekliği ile kendini yaratmışsa ihanet etmez. Emeğine ihanet etmez. Bunu yapan emeğine saygılı olmayandır. Çünkü parti ile birleşmemiştir. Bu yüzden rahat-rahat ayrılıyorlar. Bir kadro ideolojik ve örgütsel savaşı esas alır ve bu savaşı hareketin mantığına göre yürütürse kadro olur. Bir kadro örgütün gücünü anlar ve onu kullanırsa sonuç alabilir. Kadro için güç budur. Eğer kadro ideoloji ve örgüt gücünü kullanmazsa o güçsüzdür, çünkü başka güç olamaz. Önderliğin esas güçlerinden biri de buradan geliyor. Önderlik daima ideoloji ve örgütte kendini güçlendirip, derinleştirerek sonuç almayı esas alıyordu. Hiçbir güçte bunun karşısında duramaz. Önderliğin gücü de buradaydı. Mademki güç budur, kendini bu güçle güç yapmıyorsan sen güçsüz kalırsın. Sadece ideolojide derinleşmek ya da örgüt gücünü kullanıp derinleşmek yetmez. Güç olmak için her ikisini birleştirmek gerekir. Önderlik bunu yapıyordu. Türkiye' de Yalçın Küçük vardı. Belki bazı arkadaşlar biliyordur. Yalçın Küçük Şam' da önderliğin yanına gelmişti. Önderliğe, "senin gücünün nereden geldiğini, nasıl gelişme kaydettiğini daha iyi öğrendim." diyordu. Önderlik ona, "nedir gücüm, nereden anladın" diye sordu. Yalçın Küçük Önderliğe, "ideoloji ve örgütü birleştirerek güç haline geliyorsun."dedi. Önderlik de ona, "sen doğru tespitte bulunmuşsun" dedi. Bunun dışında önderliğin arkasında farklı güçler ya da devletler yoktu. Tüm gücü buydu. Tüm sorunları da bu güçle çözüyordu. İlerleme ve gelişmeleri bu güçle kaydediyordu. Şuan birçok arkadaşımız kendini ya ideolojide derinleştiriyor ya da örgütsellik noktasında gelişim gösteriyor. Bu yüzden bu arkadaşlarda ciddi sorunlar yaşanıyor. Mesela bazı arkadaşlalar ideolojik yönden çok güçlüdür. Her şeyi görüyorlar. Doğru değerlendirip, doğru eleştirebiliyorlar. Fakat örgütselliğe geldiğinde ortada hiçbir şey göremiyorsun. Örgütselliği ön plana çıkaramıyorlar. Bu anlamda ideolojik güç hiçbir işe yaramaz. Belki bazı aydınlar için bir şey ifade ediyor, ama kadro, örgüt ve devrim için anlamsızdır. Bazı arkadaşlarda da örgütsellik çok güçlüdür. Örgüt yaşamında, işleyişte, resmiyette, uygulamada titiz davranmaktadır. Ama ideolojik yönde çok zayıftır. Tehlikeleri göremiyor. Bu yüzden bu tarz bir örgütsellik de yetmiyor. Bu nedenle hem ideolojide hem de örgütsellikte derinleşmek, bunların birleşimi ile güç haline gelmek gerekir. Böyle olursa sonuç alınır.

Bu eğitimde önderlik, hareket ve halk gerçeğini iyi anlamak gerekir. Bu gerçeklikler altında da kendi şahsi gerçekliğimizi görmemiz gerekir. Hem de bunu üstünkörü değil, derinliğine anlamamız gerekir. Bu eğitimle her kadro hareketin mantığını, dünyaya ve sorunlara yaklaşımını, yani bakış açısını iyi bilmesi gerekir. Eğer sen bu hareketin bakış açısını anlamazsan sorunlara kendi mantığınla yaklaşırsın. Bu yüzden meselelere doğru yaklaşamaz, çözüme de ulaşamazsın. Kendini de kurban edersin, hareketi de. Bu hareketin bir mantığı, bir felsefesi vardır. Bu çerçevede sorunlara yaklaşır. Eğer sen bu mantığı yakalayamazsan çözüm gücü olamazsın. Mesela

ben bu konuda 2005'te yaşanan bir örnek vereyim. Gençlikteki arkadaşlar dediler ki, "biz bir bayan arkadaşı eğitime göndermek istiyoruz, fakat gitmek istemiyor. Onu sizin yanınıza göndereceğiz, siz onunla konuşun." Kendisi Irak' ta çalışma yürütmek istiyor. Madem onu ikna edemiyorlar, ben de "gönderin" dedim. Belki de ikna edebilirler fakat kendilerini zorlamak istemiyorlar, bu yüzden de bana havale etmek istiyorlar. Sonra o bayan arkadaş geldi. Biraz tartıştık. "Irak' a gidip çalışmak istiyorsun, fakat gençlik yönetimi bunu kabul etmemiş. Şuan eğitime gideceksin, eğitimden sonra önerin üzerinde durulacak. Artık sizi Irak'a mı gönderirler, başka bir yere mi, bu eğitimden sonra netleşir." Baktım sonra dedi ki, "o sizin iradenizdir, benim değil, zaten siz kendi iradenizi esas alıyorsunuz." Dedim peki, "sen bunları nereden öğrendin?" Dedi, "Önderlikten, savunmalardan öğrendim." Ona, "Savunmaları temel alıyormusun" dedim. "Evet", dedi. Peki dedim, "Önderlik başka şeylerde söylüyor." Öyle dediğimde durdu. Niye ben bu örneği verdim? Çünkü kendi mantığına göredir. Kendine göre Önderliği anlamak istiyor. Hiçbir zaman Önderliği böyle anlayamazsın. Eğer sen Önderliğin mantığını esas alıp Önderliğin mantığına giremezsen, çizgimize de giremezsin. Ne olur? Önderliği kendi çizgine çekmeye çalışırsın. İşte bu büyük bir sorundur. Bu yüzden ya Önderliğin mantığına gireceksin ya da kendi mantığında ısrar edip örgütten ayrılırsın. Birçok arkadaş kendi mantığında dayatıyor. Hatta örgüte zarar veriyor. Bu nedenle her arkadaş örgütün mantığı ile hareket edecek. Bu eğitimde her arkadaş kendini anlamalıdır. Bunu yapabilmesi için de herkes kendini sor-gulamalı ve çözümlemelidir. Biz bu eğitim ile sonuç almak istiyoruz. Hani Önderlik diyor ya, "kendini bileceksin." İşte bu eğitimle biz bunu yapmak istiyoruz. Kendini anlamak partileşmede, özgürleşmede, insanlaşmada adım atmaktır.

Eğitim; Önderlik, Parti Ve Halk Çizgisi İle Doğru Bütün-leşmek İçindir

Bu eğitimde öndelik, parti ve halk ile aramızdaki mesafeyi kaldırmak istiyoruz. Kendimizi önderlikle, partiyle ve halkla birleştirmek istiyoruz. Böylece Önderliğin eleştirisini ortadan kaldırabiliriz. Bu nedir? Bu özeleştiri vermektir. Önderlik ne dedi? "Komplo, yetersiz yoldaşlık yüzünden başarı kazandı" dedi. Biz de bu eleştiriye cevap vermek zorundayız. Cevap da özeleştiridir. Yetersiz yoldaşlık, diğer ismi ile orta yolculuk, memurculuk gibi duruşları eğer sen ortadan kaldırırsan kendini köleci, çözümsüz konumdan

çıkarabilir ve böylece çözüm gücü olabilirsin. Böylece Önderlik, parti ve halk ile aramızdaki mesafeyi kaldırmış oluruz. Kompolya karşı böyle durmalıyız. İşte bu, eğitim ile birlikte çözüme kavuşmalıdır. Eğer düşman imha ve inkârda hala ısrar ediyorsa bunun gücünü nereden alıyor? İşte bu uzaklaşmadan alıyor. Düşmanın umutlarını kırmak, siyasetini boşa çıkarmak ve Önderlikle doğru arkadaşlık yapmak istiyorsak, burada büyük bir özeleştiriyi yaşamalıyız.

Önderlik zihniyeti ve halk çizgisi ile birleşmeyen şahsiyete ne diyoruz? Yetersiz yoldaşlık, memurluk diyoruz. Bu devrimcilik değildir. Bu devrimcilikte ilerleme olmaz, daha çok sisteme hizmet eder. Bu eğitimde kendimizi bu konumdan çıkaracağız. Halkla bağımızı güçlendirmeliyiz ki, sonuç alabilelim. Çünkü ideolojik gücümüz dışındaki gücümüz de halkımızdır. Biz tüm gücümüzü halkımızdan alıyoruz. Bunun dışında kimsemiz yok. Tüm istediğimizi karşılayan, bizi yaşatan halkımızdır. Eğer biz de halkla ilişkimizi doğru temellere oturtmazsak hedeflerimizi gerçekleştiremeyiz. Hareket bugüne kadar kendi öz gücü ile kendini var etti. Kendi öz gücü kimdir? Halktır. Bu halkın gücü ile ayağa kalktı. Tüm ihtiyaçlarımızı bu halk karşıladı. Halkımız bizi kimseye muhtaç etmedi. Bu yüzden hareket; siyasetinde, örgütünde, ideolojide, pratik çalışmalarda kararını rahat verebildi, herkesin karşısında rahat durabildi. Eğer böyle olmasaydı, diğer hareketlerden farkımız olmayacaktı. Hareket devletten, farklı güçlerden güç alsaydı, kendini onlara muhtaç hale getirseydi, hiçbir zaman şuan ki özgürlük konumunda olamazdı. Yani kendi iradesini kullanamazdı. KDP ve YNK gibi olurdu. Şuan KDP ve YNK'nin hiçbir iradesi yoktur. Oların iradesi ABD'dir. ABD ne derse o olur. ABD onlara sahip çıkmazsa bir gün bile yaşayamazlar. İşte biz kendimizi onların konumuna koymak istemiyorsak, o ilkeyi kendimize daima esas almalıyız. Bu hareket ilk çıkışında o ilkeyle ortaya çıktı. Kendine güvenip, kendi öz gücün ile ayağa kalkacaksın. Eğer bu hareket bugüne kadar gelmişse bu yüzden gelmiştir. Bunun nedeni, kimsenin bu hareket üzerinde hâkimiyetinin olmamasındandır.

Şuan bizi bugüne kadar getiren halkımızdır. Halkımız, çocuklarının ağzından çıkarıp bize veriyor ki, biz de zaruri ihtiyaçlarımızı karşılayalım ve halkın istediklerini yerine getirelim. Bu halkın isteği nedir? Kürt kimliği, Kürt iradesi ve özgürlüktür. Halk ağzından çıkarıp bize veriyorsa bu yüzden veriyor. Keyif etmemiz ya da Çarçur etmemiz için bize vermiyor. Burada ciddi sorunlar yaşanıyor. Gerçek şudur ki, halktan uzaklaşan, parti ve önderlikten uzaklaşmış olur. Parti ve önderlikten uzaklaşan da halktan uzaklaşmış olur. Bizde Önderlik gerçekliği nedir? Bizde Önderlik gerçekliği, halk iradesinin esas alınmasıdır. Halkın çizgisi Önderliğin çizgisidir. Bu yüzden Önderliği esas alan halkı da esas almış olur. Kimsenin halka ters yaklaşması mümkün değildir. Şuan birçok alanımızda yaşanan nedir? Nasıl ki insanlar ayıları görüp korkudan kaçıyorlar ise, halktan insanlar da arkadaşlarımızı gördüklerinde öyle kaçıyorlar. Niye? Çünkü gidip ağalar ve beyler gibi halka yaklaşıyorlar. Halka her şeyi söylüyorlar. Kendilerini haklı görüyorlar. Halktan ne isteseler vermeleri gerekiyor, yoksa kötülüyorlar. Hatta bazıları ağalar gibi kötüleyip dayak atıyor. Belki bazı arkadaşlar biliyor, geçen yıl Kelareşte tüm köylülerin karşısında birini idam ettik. Bu hareketin kadrosu halkla, onun değerleri ile oynayamaz. Sen bu halktan ne istiyorsun veriyor. "Evini aç" diyorsun açıyor, "para ver" diyorsun veriyor, "yürü" diyorsun yürüyor. Daha ne yapsın. Ne istemişsen yerine getirmiş. Ancak bu halka saygılı olabilirsin. Sen bu halkın savaşçısısın. Bu yüzden her şeyin halkın hizmetinde olmalıdır. Bizimkiler ne yapıyor? Egemenler halka nasıl yaklaşıyorsa öyle yaklaşıyor. Tarihteki tüm egemenler ne yaptılar? Daima dediler ki, "bize kulak verin, size ne dersek onu yapın. Biz her şeyi sizin adınıza yapacağız" dediler. Böyle halka yaklaştılar ki, halk üzerinde hâkimiyetlerini yürütebilsinler. Şuan birçok arkadaşımızda böyle yapıyor. Nereye gidiyorlarsa halka ne diyorlar? "Bize

yardım edin, yürüyüşlere gidin bunun dışında hiçbir şeye katılmayın." Ne bir eleştiri, ne bir öneri, ne de bir irade yok. Burada da "senin adına yapıyorum, bana güven" anlayışı var. Bu hareketin kadrosu halka böyle yaklaşamaz. Bu yaklaşım egemenlerin yaklaşımıdır. Bu hareket egemenliğe, köleliğe karşıdır. Bu ha-reket kendini Celal Bucak eylemi ile ilan etti. Yani köleliğe ve egemenliğe karşı çıkarak ortaya çıktı. Bu yüzden hiç kimse kendini Celal Bucak gibi yapamaz.

Her kadronun görevi, halkı uyandırıp ona moral vermektir. Çalışarak halkı irade haline getirmedir. Halk böylece kendi iradesi ile hareket edebilsin. Kimseye muhtaç olmasın. Halka saygılı olmak budur. Her yönüyle halkın gözünü, aklını, dilini açmaktır. Ki halk görsün, bilsin, tahlillerini ortaya koyabilsin. Fakat maalesef kadrolarımız bir yere gittiklerinde diyorlar, "ben kadroyum, sorumluyum, yönetimim." "Sen kiminle konuştuğunu biliyor musun?" diyorlar. Hani O ağalar vardır. Köye gittiğinde köylü bir şey dedi mi, hemen ona, "sen kiminle konuşuyorsun, ben ağayım" diyor. Bizim kadrolarımız da bu ağlar gibi konuşuyor. Buların hepsi suçtur. Bu hareketin kadrosu gittiği her yerde halkın kalbini kazanmak zorundadır. Tabi bu hareketin kültürü ile halka yaklaşanlar da var. Halk sonuna kadar onlara saygı gösteriyor, onları istiyor. Fakat bunun tersi yaklaşımları sergileyen kadroları da halk istemiyor. Onların şahsında harekete olan güven de sarsılmış oluyor. İnsanların harekete olan güvenini sarsmamalısın. Bu büyük bir suçtur. Bu halkın güvenini kazanmak öyle kolay olmadı. Bu güveni, prestiji yakalayabilmek için birçok şehit verildi. Eğer halk PKK' yi kabul etmişse, bu büyük bir emeğin sonucudur. Bu yüzden hiçbir kadro şahsında bu emeği boşa çıkarmalıdır. Halka saygısızlık yapmak, harekete saygısızlık yapmak anlamına gelir. Çünkü Önderliğin temel aldığı çizgi halkın çizgisidir. Bu yüzden Önderliği esas alan halkı da esas almış olur. Birçok kadromuz var, halktan kopuk yaşıyor. Biz arkadaşları Şengal'e çalışmaları için gönderiyoruz, onlar ise, gidip bir ev kiralayıp kendi başlarına yaşıyorlar. Diyorlar, "burada ev kiralamazsak yaşayamayız." Böyle olunca isterse çalışır, istemese de çalışmaz. Kendi başına bir yaşam olur. Şengal halkı fakir ve geri kalmış bir halktır. Saddam onları geri bırakmıştır. Tabi burada yaşamak kolay değildir. Bu yüzden arkadaşlar kendilerine özel ev tutamazlar. Biz halk içerisinde çalışma yürüttüğümüzde ev kiralamazdık. Sadece üniversitede ev kiraladık. O ev de şahsi değildi, örgütün hizmetindeydi. Üniversiteyi bırakıp halkın içerisine gir-diğimizde ev kiralamadık. Her gün bir evdeydik. Halkın içerisinde halk gibi yaşadığımız için bize güvendiler. Bu halk bu yüzden her şeyini örgütün hizmetine soktu. Diğer ha-reketler de bu yüzden bittiler. Bu bir gerçekliktir. Şuan bakıyorsun bu hareketin kadrosudur, halk içinde halk gibi yaşamak istemiyor. Kendi seviyesini esas alıyor. Sigarasından tutun yemeğine kadar, halkla hiçbir ilişkisi yok. Şuan birçok yerde halk ne diyor? "Biz eski arkadaşları istiyoruz" diyor. Hâlbuki eski arkadaşlar da, bugün halk içerisinde çalışma yürüten arkadaşlar da bu hareketin kadrosudur. Neden bu halk bunu söylüyor? Çünkü bu arkadaşlarda PKK' yi göremiyor. PKK kişiliği, ahlakı ve kültürünü göremiyor. Bu yüzden eski arkadaşları istiyor. Halk açık-açık "sen PKK'li değilsin" diyor. O da, "ben PKK'liyim, beni kabul edeceksin" diyor. Halk seni böyle kabul etmez, bizi de böyle kabul etmedi. Halk bizi, kendileri gibi gördü. Çünkü gördü ki, aramızda bir fark yok, öyle kabul etti.

Bazı arkadaşlarımız var, her elbiseyi giymiyor. En lüks mağazalardaki kaliteli elbiseyi alıyor. Böyle de halkın içerisine giriyor. O para senin paran değil, halkın parasıdır. Halk ahmak değildir. Bazıları gidip halkı kandırıyor. Yapamayacakları konularda halka söz veriyor. Bunların hepsi ahlaksızlıktır. Yine bakıyorsun, gidip halktan borç almış. Bazıları yanımıza gelip işte, "bu arkadaşınız benden borç aldı, parasını da vermedi" diyor. Bu hareketin tarihinde borç alma, borçlu devrimcilik yapma yoktur. Yapmış olduğu borç da örgüt için değil, kendi şahsı içindir. Borç alıp orada bu-

ruda harcıyor, sonra da "örgüt ödesin" diyor. Örgütün saygınlığını da bu biçimi ile halk içerisinde boşa çıkarıyor. Hâlbuki bu halk bu örgütü böyle tanımadı. Halk bu örgütü nasıl tanıdı? Halktan insanlar, "Biz annemize, babamıza, kardeşimize güvenmiyoruz fakat PKK militanlarına güveniyoruz." diyorlardı. PKK böyle bir saygınlık oluşturdu. Kimse böyle şeyler yapmazsın, ölebilirsin ama bunu yapamazsın. Gören diyecek, borç yapıp örgütün hizmetine sokuyor. Hatta bazıları örgütün parasını satıp, onunla şahsi geçiniyor. Bu şerefsizliği yapanlarda var. Bundan daha büyük bir suç ve ahlaksızlık olamaz. Örgütün eşyasını satan, halkını da satar. Bu Önderlik halkın önderidir, diyoruz. Halkın çizgisi önderliğin çizgisidir. Bu yüzden bu hareketin kadrosu böyle olamaz.

Partiye Doğru Katılım, Parti Gerçeği İle Partiye Militanca Katılmaktır

Bu eğitimde partileşme ve kişilik sorunlarımızı çözüme kavuşturmak istiyoruz. Bu sorunları çözmediğimiz takdirde hiçbir sorunumuzu çözemeyiz. Birçok arkadaşımız da bu sorunu yaşamaktadır. Kendilerine "biz özgürlüğün kadrolarıyız" diyorlar. Ama öte yandan parti, halk ve insanlık sorunlarını önlerine alamıyor, tartışamıyor ve çözüme kavuşturamıyorlar. İşte bu, kadroda ciddi bir sorundur.

Bu eğitimde partiye katılımda ters, yarım ve kendine göre yaklaşımları da değiştirmek istiyoruz. Şuan partileşmeye katılımda üç farklı katılım var: Biri, tümüyle kendini esas alan katılımdır. Kendi doğruları ile partiye katılıyor, bu yüzden hareket içinde fiziki olarak vardır. Şekli bir katılımdır. İdeoloji, örgüt ve felsefe bazında herhangi bir katılım yoktur. Sistemden nasıl geldiyse, parti içinde de kendini öyle yaşatıyor. Bu katılımın sonu yoktur. Bunlar yüzde yüz örgütten ayrılıp düşmana sığınacaktır. Hareket içerisinde böyle kaldığı sürece de harekete zarar verecektir. Bu katılım çok tehlikelidir. İkinci katılım, hem kendini hem de partiyi esas alan bir katılımdır. Ne kendini tam bırakıyor, ne de partiyi. Her ikisini birlikte yaşıyor. Kendi ile örgüt arasında uzlaşmayı esas alıyor. Bu yüzden bir ayağı partide, diğer ayağı ise evde, sistemdedir. Pratiğine baktığında bazen partiye, bazen de sisteme hizmet ediyor. Bazen arkadaş gibi, bazen de ajan gibi görünür. Yani şahsında iki kişiliği yaşıyor. Biri parti, diğeri ise sistemdir. Bu katılımın da sonu yoktur. Ne kadar parti içerisinde kalırsa kalsın, en sonunda düşmana gidecektir. Partiye en büyük sorunları yaşatan da bu katılım türüdür. Hem kendini, hem de partiyi birlikte yaşayan anlayışa, "orta yolculuk" diyoruz. Bu, yetersiz devrimcilik, diğer ismi ile memurculuktur. Tarihe baktığımızda çetecilik ve komplolar, bu devrimcilik üzerinden gelişmiştir. Harekete en büyük zararı veren de bu tarz devrimcilik ve katılımdır. Çünkü partide sistemi yaşatan budur. Partideki katılımın büyük bir çoğunluğu böyledir. Çünkü Kürdistan' da orta sınıf yaygındır. Katılımın büyük bir çoğunluğu bu sınıftan olduğu için, bu anlayış harekete de taşırılmıştır. Orta sınıfın anlayışı da orta yolculuktur. Yani ne tam sistemi, ne de partiyi temel alıyor. Bu, anlayış bozulmalarının da zeminidir. Üçüncü katılım ise, istenen katılımdır. Yani parti gerçeği ile partiye katılmaktır. Hareketin ideolojisi, kültürü, felsefesi, örgütü, ahlakı, ölçü ve yaşamını esas alarak gerçekleşen katılımdır. Şuan böyle katılımlar da var. Böyle katılımlar azdır, fiziki katılımlar da azdır. Örgüte daha çok orta yolcu katılımlar hâkimdir.

Birinci ve ikinci katılımlar, örgütte bozulmalara ve tasfiyelere neden oluyor. Genellikle örgüte katılanlar örgütü, örgüt içerisinde tanıyorlar. Bu yüzden örgüt içerisinde ideolojik ve örgütsel mücadeleyi güçlendirirsek, katılımları doğru temellere çekebiliriz. Bakın, ne zaman örgüt içerisinde ideolojik ve örgütsel savaş verildiğinde, bozulmalar olmuyor. Bu savaşın verilmediği süreçlerde ise bozulmaları görebilmekteyiz. Böyle olduğunda parti ciddi sorunlar yaşıyor. Bu sorunları yaşamak istemiyorsak ideolojik ve örgütsel savaşı esas almalıyız.

Bu eğitimde komplo, buna bağlı olarak tasfiyecilik, bunları tamamlayan özel savaş ve sivil toplumcu anlayışın hareket içerisinde yarattığı tahribat, oluşturduğu kopmalar, bunun

sonucunda harekete karşı gelişen tepkiler, yine gerçekliğinde zayıf düşen örgüt, militanlıktan uzaklaşma, bunun yerine memurcu anlayışın gelişmesi gibi durumları ortadan kaldırmak istiyoruz. Biz, PKK' yi yeniden mücadele hareketi, PKK militanını ise fedai düzeyde geliştirmeyi, onu memurluktan çıkarmayı esas almalıyız. Ancak böyle olursa halkımızın sorunlarını çözebilir ve düşmanı boşa çıkarabiliriz. Çünkü hareket Önderlik gerçeğinden, zihniyetinden, tarzından epey uzaklaştı. Bu da mücadeleci ruhumuzu köreltti. Militanlıkta da memurculuk ön plana çıktı. Bu yüzden düşman, adım üstüne adım atıp sonuç almayı istedi. Hareketimiz, "EDİ BESE" hamlesi ile bunların tümünü ortadan kaldırmak istiyor. Bu nedenle her arkadaş, "EDİ BESE" hamlesi ve "Önderliği Yaşa Ve Yaşat" şiarı ile eğitime yaklaşım gösterecektir. Arkadaşlar görüyor, bu eğitimi olağanüstü şartlarda görüyoruz. Savunma sorunları olmasına rağmen bunu göze alıp eğitime devam ediyoruz. Eğer böylesi bir ortamda eğitime devam ediyorsak, bu, düşmana karşı büyük bir savaştır. Çünkü düşman eğitimimizi sabote etmek istiyor, biz de eğitime devam ederek ona cevap oluyoruz. İşte bu nedir? Kendini önderlikle birleştirmektir. Yani önderliğin ideolojisi, felsefesi ve tarzı ile kendini birleştirmektir. Bu da ilerlemede ve başarmada adım atmadır. Bu yüzden bu eğitimin özel bir anlamı vardır. Arkadaşların bu rolü oynayabilmesi için, öncelikli olarak sistemin anlayışından kendilerini kurtarmalıdırlar. Kendilerini hareketin zihniyet, tarz ve militanlığında büyütmelidirler ki, hareketin vermiş olduğu rolü gerçekleştirebilsinler. Şuan hareket böyle bir rol arkadaşlara veriyor. Kadro, "ben bu rolü üslenmiyorum" diyemez. Kadro, hareket ne rol biçmişse onu yerine getirecektir. Zaten bunu yaparsa kadro olur. Bu bakımdan bu hareketin militanlığını kendimize esas alacağız. Militanlığın düzeyi de fedailiktir. Fedailik nedir? Kendin için yaşamamaktır. Tümüyle halkın ve özgürlüğün için yaşamaktır. Bu hareketin fedailik anlayışı budur. Her şeyini arkadaşın ve halkının hizmetine sokacaksın. Kendini bunun için eritecek, kendin için hiçbir şey bırakmayacaksın. Eğer bu hareketi böyle tanımayan ve pişman olan varsa gidebilir. Yok, eğer militan olmak istiyorsa bu esaslar üzerinden yürüyecektir. Çünkü başka bir militanlık Kürdistan'daki sorunu çözemez. Bu da Kürdistan'da ispatlanmıştır. Eğer biz bu militanlıkta ısrar ediyorsak, bu yüzden ısrar ediyoruz. Çünkü bu militanlık, insanlık üzerine bağ kurmuş gelenek ve görenekleri temsil ediyor. Onun devamıdır.

Biz PKK'yi, Kürt halkı ve insanlık için çözüm gücü haline getirmek istiyoruz. Komplo, özel savaş ve sivil toplumcu gibi anlayışlar PKK'yi takatsiz bıraktı. Bu yüzden düşman, dost, hatta kadromuz bile şüpheye girdi. Bu kararsızlıkların hepsi bunun sonucunda oldu. Hâlbuki daha önce PKK'nin kadrosu da, dostu da hareketi çözüm gücü olarak görüyordu. Herkes PKK' yi bir kimlik olarak görüyor, onunla iftihar ediyordu. İşte belirttiklerimin sonucunda PKK öyle bir hale geldi ki, birçok kişi PKK' ye küfür eder hale geldi. Hâlbuki daha önce birinin bu hareketi bozmaya yönelik bir yaklaşımı olsaydı, "acaba PKK bunun hesabını benden nasıl sorar" diye bunun hesabını yapardı. PKK'ye yanlış yapmanın karşılıksız kalmayacağını düşündüğünden bundan korkardı. Ne var ki komplo, özel savaş, sivil toplumcu anlayış ve tasfiyecilik, hareketi bu konumundan uzaklaştırdı. Bu yüzden hareket takatsiz kaldı. Şuan bile birçok kişi hare-kete hücum ediyor, çünkü korkmuyor. Eğer bilse bu hareket hesap soracak, bunu yapmaz. Önderlik ne diyordu? "Ben hiçbir şeyi hesapsız bırakmıyorum, mezara bile girseniz hesabını sorarım." Hareketin gerçekliği buydu. Çünkü hareketin temelinde adalet var. Tabi hareket bu gerçekliğinden uzaklaştı. Bu yüzden bu eğitim ile birlikte örgütü, militanlığı bu durumdan çıkarmalı, yeniden PKK anlayışı çerçevesinde örgüt ve militanlığımızı geliştirmeli, bu esas üzerinden zafer adımını atmalıyız.

Biz eğitim ile komplo, tasfiyecilik ve kavramlarda oluşan karmaşıklık, bunun sonucunda bilinç ve duyguda yaratılan çarpıtma, yine buna bağlı olarak gelişen örgütsüzlük,

eylemsizlik, netsizlik ve pratiksizliği ortadan kaldırmak istiyoruz. Bilindiği gibi komplo, sivil toplumculuk, tasfiyecilik harekette birçok karışıklık yarattı. Özellikle de kavramlar düzeyinde bunu yaptılar. Kendilerine göre kavramlara yeni anlamlar yüklediler. Yarattıkları kavram karmaşası neticesinde büyük bir karışıklık ortaya çıktı. Bilinçte, duyguda çarpıtmalar yarattılar. Bunun nedeni, hareket içerisinde örgütsüzlük ve eylemsizliği geliştirip, buna bağlı olarak kendi hedeflerini gerçekleştirmekti. Her ne kadar bunun önüne geçsek de (şuan bile bunu yapıyoruz), onların hareket içerisinde bıraktıkları anlayış tohumları hala bile bazı arkadaşların kafasında ve zihniyetinde var. İşte bu kararsızlık, netsizlik ve pratiksizleşmeyi geliştiriyor. Eğer sen bunların üzerinde durmazsan bu anlayışlar yayılacaktır. Tabi beraberinde hareket içerisinde büyük tahribatlar yaratacaktır. Hiçbir zaman sayıları azdır ya da çoktur dememeliyiz. Zamanında müdahale etmek gerekiyor. Önderlik çözümlemelerinde, "bir inek bir sürüyü bozabilir" diyor. Yanlış anlayışlar beraberinde çok büyük tahribatlar yaratabilir, hatta örgütü bitirebilir. Ki büyük tahribatlar yaratıldı da. Ferhat ve Botanların yaptığı buydu. Bu dönemde neyin yanlış, neyin doğru olduğunu kimse anlamıyordu. Bunlar birçok kişi üzerinde etkili oldular. Bu tasfiyeci grup, kendilerine göre kavramlar geliştirip, toplantılarda kadroyu kendi anlayışlarına çekiyordular. Hem de Önderlik adına bunlar yapılıyordu. Birçok kişi de bunlara inanıp onların izini sürüyordu. Onlara inananlar kurbanlık koyun oldular. Mesela Ferhat ve Botan ile kaçanların birçoğu örgüte mektup yazıp tekrardan dönmek istediklerini belirtiler. "Kandırıldıklarını bilmediklerini" söylüyordular. Şuan ki halleri ile örgüte katılmaları hiçbir fayda sağlamayacaktır. Onlara cevaben, "tamam, madem öyle diyorsunuz, yerinizde kalın, eğer oralarda hizmet etmek istiyorsanız hizmet edin" denildi. Onlar bir kere anlayış olarak bu örgütten uzaklaştılar. Sapma ve çarpıtma şahıslarında gelişti. Bunların kendilerini düzeltmeleri zahmettir. Belki niyetleri iyidir, örgüte yeniden katılıp bir şeyler yapmak istiyorlar, fakat örgüt zihniyetinden bir kere uzaklaştılar. Bu yüzden kendilerini örgütle birleştirmeleri oldukça zor olacaktır. Örgüte gelseler de sorun olacaklar, bizi kendileri ile meşgul edecekler. İşte bu durumlara düşmemek için, örgüt zihniyetini kişiliğimizde büyütmeli ve güçlendirmeliyiz. Böyle oldu mu, kandırılmanın zemini ortadan kalkar. Diyorlar, "biz kandırıldık, bilmiyorduk." Niye kandırıldınız? Onlara zemin sunan sizsiniz. Beni niye kandıramadılar? Çünkü ben o zemini onlara sunmadım. Onun için kadro kendini örgüt zihniyeti ile büyütmelidir. Başka türlü kadro olamaz

Bir kadro partiyi, halkı böyle
Yönetemez. Bu idarecilik mantığı
Partiye ve halka yetmez
İyi bir hava oldu mu
Etkisine gir, kötü bir hava
Oldu mu havsına gir.
Böyle bir kadro hareketin
Hedeflerini yakalayamaz,
Halkın sorunlarına çözüm
Gücü olamaz.

Hani biri, Nasrettin Hocaya bir şey diyor. Nasrettin Hoca ona, "doğrusun" diyor. Başka biri, bir şey diyor. Nasrettin Hoca ona da, "doğrusun" diyor. Bir başkası Nasrettin Hocaya, "hem o, hem bu nasıl oluyor da doğru oluyor, birinin yanlış olması gerekmiyormu?" diye soruyor. Nasrettin Hoca, "sen de haklısın" diyor. Kadro böyle olmaz. Evde ben anneme bir şey derdim, babam da bir şey derdi. Benimle babamın söyledikleri zıt şeyler olmasına rağmen, annem her ikimize de, "doğrusunuz" diyordu. Evi böyle yönetiyordu. Bir kadro partiyi, halkı böyle yönetemez. Bu idarecilik mantığı partiye ve halka yetmez. İyi bir hava oldu mu etkisine gir, kötü bir hava oldu mu havsına gir. Böyle bir kadro hareketin hedeflerini yakalayamaz, halkın sorunlarına çözüm gücü olamaz. Kadro ne iyi, ne de kötü bir şeyde

kendini kaybetmeyecek. Şuan birçoğunuza "iyisiniz" dersek, sarhoş olacaksınız. Kendinizi bırakıp dağılacaksınız. Kötüsünüz de dersek, orada da kendinizi kaybedeceksiniz. Aslında her kadro, kadro gerçekliğini biliyor. Birinin iyi ya da kötü demesi ile kadro iyi ya da kötü olmaz. Eğer siz kendinizi böyle yaşatmak isterseniz çok tehlikeli olur. Yarın ne yapacağınız belli olmaz. Bu yüzden kendinizi bu durumdan çıkaracaksınız.

Eğitim ile kendinizde netleşmeyi sağlayacaksınız. Neye göre netlik? Harekete göre netlik. Eğer hareketin çizgisini kendinize esas alırsanız netleşmeyi sağlamış olursunuz. Onun dışında olamaz. Ölçü harekettir. Siz bu netleşmeyi kendinizde gerçekleştirdiğinizde, kararlaştırmayı da geliştirmiş olursunuz. Bu esas üzerinden pratikte de güçlü yürüyebilirsiniz. Bunu kendinde oluşturmayan, netsizliğe ve kararsızlığa karşı duramaz. Böyle olunca ikircikli yaşamış olursunuz. Şahsında örgüt ve halk kaybedecek. Parti kişiliği, sonuna kadar netlik ve kararlaşmayı yaşayan kişiliktir. Zaten böylelerinde pratikleşme ve başarı ortaya çıkıyor. Önderlik gerçeğinden biri de budur. Bu hareketin militanı da bunu kendine esas alacak. Şuan birçok arkadaşımızda ne ortaya çıkıyor? Nerede zorluk varsa oradan kaçıyor, imkânın olduğu yere gitmek istiyor. Bakıyorsun diyor, "falan yere gidip çalışmak istiyorum." Niye? Duymuş ki orada imkân ve rahatlık var. Bu yüzden oraya gitmek istiyor. Yoksa çalışmak için değil. Bu kadro oraya gittiğinde, ortam ona söylendiği gibi rahat ve keyfi olmadığını görünce, bu seferde "buradan çıkmak istiyorum" diyor. Neden? Burası bana göre değildir, zordur, zahmettir... Aslında onun meselesi çalışmak değildir. Değer oluşturmayı, hizmet etmeyi düşünmüyor. Onun meselesi, "nasıl günümü geçiririm, keyfi ve rahat yaşarım" anlayışıdır. Tabi ki böyle birisi bu hareketin kadrosu olamaz. Bu çok tehlikelidir. Böyle biri, halkın ve hareketin imkânları ile kendini yaşatmak istiyor. Hareketin sorunlarını çözme, değer yaratma onun gündeminde yoktur. Bu nedir? Hırsızlıktır. Örgüt ve halk sana, "keyfi yaşa" diye imkânlar sunmuyor. Bu ahlaksızlıktır, aynı zamanda da suçtur. Bunun militanlık ile ilişkisi yoktur. Hareketin militanlığına göre de bu suçtur. Hem de büyük bir suçtur. Hâlbuki Önderlik ve hareket gerçeğinde ne vardı? Nerede zorluk varsa orada hizmet etmek, var olan zorluğu kaldırıp orada değer ve imkân alanları oluşturmak vardı.

Önderlik ve hareketin kadroları, bu gerçeklik üzerinden kendilerini yaratacaklardır. Bakıyorsun bazı kurnazlar ortaya çıkmış, kurnazlığını düşmana değil de, arkadaşına ve örgütüne karşı kullanıyor. Nasıl yapacak ki, örgüt ve arkadaşını kandırıp kendine yaşam alanı oluşturabilsin. Bunların bu hareketle hiçbir ilişkisi yoktur. Böyleleri arkadaş değildir. Çünkü bunlar sahtekârdır, hırsızdır. Hareketin kadrosu, arkadaşına ve örgütüne kurnazlık yapmaz, kurnazlığını düşmana karşı yapar. Böyle olursa örgüte ve halka hizmet etmiş olur. Bunlar düşmanı kandırmıyor, aslında örgüt ve halkın değerlerini kendi hizmetlerine sokmak istiyor. Böyle biri nasıl PKK'li olacak? Böyle biri kadro, PKK'li olamaz. Böylelerini sorgulamak, ruhlarını almak gerekir. Çünkü bu hareketin gerçekliğinden biri de adalet olgusudur. Adalet sadece dışa yönelik değil, aynı zamanda içimizde de yürütülüyor. Hırsızlık, sahtekârlık, ikiyüzlülük ve kurnazlık yapanlara karşı adalet yürütülecektir. Neden biz işgalci, egemen güçlere karşı adalet savaşı yürütüyoruz? Çünkü halkımıza, insanımıza kötülük yapmıştır, bu yüzden bu savaşı yürütüyoruz. Kötülük ister içinde olsun, ister dışında hiç fark etmez. Kötülük, kötülüktür. Tabi sen bu kötülüğün hesabını vereceksin. Kadro, bunu kendine temel alacaktır.

Bu Hareketin Yönetiminde Yer Almak, Tümüyle Hizmeti Esas almak, Yanan Bir Gömleği Giymektir

Mevcut durumda hareketin zihniyeti, devlet ve iktidar dışı bir yaşamı esas almadır. Bunun üzerinden kendi kültür ve ahlakını oluşturmadır. Şuan birçok kadromuzun zihniyetinde ne var? Diyorlar, "devletsiz ve iktidarsız yaşayamayız." Çünkü dünya bunun üzerinden oluşmuş, bu zihniyet hâkim. Partinin

ilk oluşumunda biz de devleti esas alıyorduk. Bu yüzden şekillenmemiz de bu doğrultudaydı. Bize göre de devlet ve iktidarsız yaşanamazdı. Hatta amacımız, Kürdistan devletini kurmaktı. Fakat Kürdistan' da uzun süre devlet ve iktidar yaşanmadığı için, biz de kendimizi devlet ve iktidar gücü yapamıyorduk. Bakın Önderliğin bize eleştirisi, en çok da bu konudaydı. "Siz neden kendinizi iktidar gücü yapamıyorsunuz? Siz neden iktidar sorununu çözemiyorsunuz?" Tüm eleştiriler bunun üzerineydi. O zaman hareketin anlayış ve stratejisi buydu. Şuan ise hareketin zihniyetinde değişme oldu. Önderlik, "zihniyet ve vicdan devrimi" dedi. Önderlik bunu esas alarak gelişmeler kaydetti. Şimdi devlet ve iktidar dışında nasıl bir çözüm geliştirebiliriz, anlayışındayız. Daha önce çözümü devlet ve iktidarda görüyorduk. Şimdi ise çözümü demokratik sistemde görüyoruz.

Biz demokrasiyi, devlet dışı bir sistem olarak ele alıyoruz, devletin bir parçası olarak değil. Dünyada hâkim olan zihniyet, demokrasiyi egemenlerin bir parçası olarak görmedir. Önderlik ise demokrasiyi, devlet dışı bir sistem olarak ele alıyor, hem de devlete karşı bir sistem. Biz şuan bu zihniyeti esas alıyoruz. İnsanlık sorunlarının çözümünü de bu sistemde görüyoruz. Tabi hala bazı arkadaşlarımız kendilerini eski stratejiden kurtaramamıştır. Bunun yanında kadroda ters bir anlayış daha var. Nedir bu? Yönetimin her şeklini iktidar olarak görmedir. Yönetimi de, yönetimde yer almayı da iktidar olarak görüyor. Sözde iktidara karşıdır, bu yüzden yönetime, yönetimde kalmaya karşı çıkıyor. Bunlar aslında yönetimin anti propagandasını yaparak yönetimi etkisizleştirmek istiyorlar. Bunlar iktidar adı altında, sözde iktidarda yer almayarak görev ve sorumluluktan kaçmayı esas alıyorlar. Böyle tehlikeli bir anlayış da yaşanıyor. Yönetimin, yönetimde yer almanın iktidarla hiçbir alakası yoktur. Bu hareketin yönetiminde yer almak, tümüyle hizmeti esas almak, yanan bir gömleği giymektir. Dikkat edeceksin ki, bu gömlek seni, örgütü, halkını yakmasın. Bu hareketin yönetim anlayışı budur. İktidar, keyfi tutum yoktur. Tümüyle hizmet esastır. Eğer birinde iktidar anlayışı varsa, yönetimde olsa da, olmazsa da bunu yaşatacaktır. Yönetimde yer alıyorsa, yetkiyi de kullanarak kendini daha güçlü bir iktidar haline getirecektir. Buradan hareketle iktidarın yönetimle ilişkili olduğunu anlamamak gerekir. Partinin yönetim anlayışında iktidar zihniyeti yoktur. Mesela bazı arkadaşlar yönetimi iktidar olarak gördükleri için, yönetimde yer almak istemiyorlar. Fakat yaşama baktığımızda her şeye el atıp, kendini onun sorumlusu görme ortaya çıkıyor. Biz bu anlayışın ne olduğunu iyi biliyoruz. Bu anlayış, Şemdin Sakık anlayışıdır. Şemdin diyordu ki: Resmiyette hiçbir şeyi almayacaksın, fiiliyatta kendini yönetim yapacaksın. Hatta bunu Metina' da Karasu arkadaşa söyleyerek, "sende benim gibi aklını çalıştır, resmiyette görev alma, fiiliyatta her şeyin sorumlusu ol" demişti. İşte bu anlayış, Şemdin Sakık anlayışıdır.

Hem olumlu, hem de olumsuz yönden bu hareketin tarihi oldukça zengin bir tarihtir. Eğer insan kendini eğitmek isterse iyi eğitebilir. Bu hareketin tarihinde büyük tecrübeler vardır. Büyük kişilik, küçük kişilik, teslimiyet, ihanet her şey vardır. Arkadaşların şuan dile getirdikleri birçok şey, daha önce bu harekette yaşanmış şeylerdir. Onlar öyle anlıyor ki, birçok şeyi yeni öğrenip dile getiriyorlar. Hâlbuki bu hareketin tarihinde bunlar yaşanmış, geride kalmış olanlardır. Hareketin tarihini, gerçekliğini bilmedikleri için bu gafleti yaşıyorlar. Bu anlayış daha çok ne zaman gelişim gösterdi? Yaşanan son tasfiyecilik döneminde bu gelişti. Bu dönemde görev almayan, tehlike ve riski yaşamak istemeyen, yine kimse ile karşıt hale gelmemek için iktidar adı altında görev ve sorumluluktan kaçtılar. Çünkü bu dönemde görev almayan sözde kendini yıpratmıyordu. İşin içerisinde büyük bir hesapçılık vardı. Yönetimde yer almayı iktidar olarak ele alıyordular. Bunu da önderliğin anlayışı ile ifadelendirmeye çalışıyordular. Diyorlardı, "Önderlik iktidara karşıdır, bu yüzden bizde iktidara karşıyız." Aslında bunu

dile getirenler, esasen iktidar savaşını yürütenlerdi. Çünkü hesapçılık, kendini yıpratmamak, iktidarın hesabını yapmaktır. Biri gerçekten hareketi, halkı esas alırsa; riske girmeme, hesapçılık, kendini yıpratmama gibi hesapları yapmaz. Eğer biri şahsi hesaplar içerisine giriyorsa, bileceksin ki o, iktidarın hesabını yapıyor. Bu süreçte birçok kişinin böyle hesapları vardı. Bu yüzden görev ve sorumluluktan kaçarak kendini yıpratmamak esas alınıyordu. Tabi bazıları da iktidar nedir, yönetim nedir, bunu bilmiyordu. Bu nedenle bunlar da yönetimde yer almak istemiyordu. Bu tutumları ile tasfiyeciliğe hizmet ediyordular. Yaratılan bu kavram karmaşıklığı bilinçli bir şekilde yapılmıştır. Örgüt ortamında, kadroda netsizliği, kararsızlığı ön plana çıkarmak, her şeyi muğlâk ve karışıklaştırmak, bu çerçevede örgüt çizgisi ile oynayarak sonuç almak tasfiyecilerin esas hedefiydi.

Eğer biri şahsi hesaplar
İçerisine giriyorsa
Bileceksin ki o, iktidarın
Hesabını yapıyor
Bu süreçte birçok kişinin
Böyle hesapları vardı
Bu yüzden görev
Ve sorumluluktan kaçarak
Kendini yıpratmamak esas
Alınıyordu. Tabi bazıları da
İktidar nedir, yönetim nedir
Bunu bilmiyordu.

Yine "Bireysellik" adı altında toplumsallık ve örgütselliğin tümüyle ret edildiği bir yaklaşım geliştirildi. Bunları da sözde önderlikten alıyoruz, diyordular. İşte "Önderlik bireyselliği esas alıyor, biz de bunu esas alıp geliştiriyoruz" diyordular. Hâlbuki bireyciliğin bireysellik ile hiçbir alakası yoktur. Bireysellik, kendinde çözüm gücünü oluşturmaktır, kendinde toplumsallığı geliştirmektir. Önderliğin anlayışı budur. Önderlikte hiçbir bireyci anlayışı göremezsiniz. Önderlikte kendisi için bir yaşam yoktur. Her şeyini insanlığın hizmetine sokmuştur. İşte bireysellik budur. Mademki devrimcilik yapıyorsun, yaptığın devrimcilik de PKK devrimciliği ise, PKK devrimciliğinde Kürt halkını, insanlığı esas alma vardır. Bunların özgürlük, adalet, eşitlik ve demokrasi sorunları senin için esas olmalıdır. Burada bireycilik olmaz, sonuna kadar toplumsallık vardır. Eğer sen bunu yaparsan kendini çözüm gücü haline getirebilirsin. İşte budur bireysellik. Kim için bireysellik? Toplum ve insanlık için. Tasfiyeciler kapitalizmin bireyci, bencil anlayışını sözüm ona Önderliğin anlayışı halinde sundular. Bunu bilerek geliştirdiler. Bununla hareketi tasfiye etmeyi düşünüyordular. **Çünkü sen bir** yerde bireyciliği esas alırsan, orada toplumsallık ve örgütsellik adına hiçbir şey kalmaz. İşte tasfiyecilik bunu yapıyordu. Bu anlayış önderliğe, partileşmeye karşı bir savaştır. Dikkat edin birey adı altında bireyciliği yaşayanlar, örgütün her türlü işleyişini ret ettiler. Kendilerine göre olmayanı kabul etmediler. Burada ne halk, ne örgüt, ne de insanlık var. Tümüyle kendini esas alma vardır. Bu önderlikte çok nettir. Savunmalarda da, çözümlemelerde de Önderliğin toplumsallık anlayışını görebiliriz, burada bireycilik yoktur. Bu hareketin kadrosu bunu böyle bilecektir.

Şuan birçok arkadaşta bireycilik çok güçlü yaşanıyor. Partiye katılmış, fakat ne partiyi, ne de halkı yaşıyor. Hep kendini esas alıyor, bir şey ona göre değilse, "bu doğru değildir" diyor. PKK içerisinde bireycilik, kendini yaşamak, kendine göre düşünüp yorumlamak olmaz. Bu yüzden bu eğitimde arkadaşlar kendilerindeki bireycilikleri öldüreceklerdir. Herkes kendinde toplumsallığı esas alacaktır. Bireycilik kendi menfaatlerini savunmayı esas alır. Nerede bireycilik yaşanıyorsa orada adaletsizlik, kirlilik vardır. Birçok kadromuzda bu yönlü ciddi sorunlar yaşanıyor. Bu hareketin kadrosudur, halkın içerisine giriyor, (hatta örgüt içerisinde bile bu böyle) bakıyorsun bireycilik şahsında hâkim olduğu için hırsızlıktan tutalım, ayarlamaya, kandırmaya ka-

dar her şeyi onda görebiliyorsun. Örgüt ihtiyaçlar için para veriyor, oda paranın bir kısmını kendine kaldırıyor. Kendine, ahbap çavuşuna bir şeyler alıyor. Hatta bu parayı örgütlenme aracı olarak kullanıyor. Gidip halk içerisinde sözde örgüt için para topluyor, bakıyorsun paranın yarısını cebine atmış, şahsi olarak kullanıyor. Halk, sanki o parayı kendisi yesin diye veriyor. Halk, hareket için ona veriyor. Kendi şahsı için, ahbap çavuşu için o parayı harcayamaz. Bundan daha büyük bir bozgunculuk olamaz. Dün değil evvelsi gün, arkadaşlar bana bir not yazmışlar. Diyorlar, arkadaşlara yakın bir depomuz var. Arkadaşlar gelip deponun kilidini kırıp peynir, zeytin vb alıp götürmüşler. Dağıtıma ne gelse arkadaşlara dağıtıyoruz. Kimse öyle açta değildir. İşte gidip arkadaşlardan izinsiz deponun kilidini kırıyorlar, içinden eşya çıkarıyorlar. Bu hırsızlık, ahlaksızlıktır. Bugün örgüt ortamında böyle yapıyorsa, acaba yarın örgüt denetiminden çıkarsa ne yapacak? Böyle bir insana halkı ve insanı nasıl teslim edeceksin? Bu yüzden "bu kişiyi araştırın, tespit edin" dedim. Çünkü ondan bu yaptığının hesabını soracağız, O, bu örgütte kalmayacaktır. Bu hareket temiz bir harekettir, kimsenin kirletmeye hakkı yoktur. Boğazı için her şeyi yapıyorsa, yarın boğazı için örgütü de, arkadaşını da satar. Örgüt, kadroyu çalışması için bir yere gönderiyor, bakıyorsun hareketin, halkın tüm imkânlarını kendi şahsı için kullanıyor. Bu partide bu olmaz. Herkes tüm imkânları halkın ve hareketin hizmetine sokmak zorundadır. İşte bireyciliği yaşayan bunu yaşıyor ve yaşatıyor. Toplumsallık için yaşayan ise şahsı için düşünmüyor, ayarlama ve hırsızlık yapmıyor. Hareketimiz, şehitlerimizin kanı ile yıkanmış değerlerle ortaya çıkmıştır. Maalesef buna rağmen içimizde sistemi yaşatanlar var. Bu, sistemin ajanlığıdır ve çok tehlikelidir.

Partileşmede Israr Toplumsallıkta Isrardır

Bu hareketin kadroları hiçbir zaman sistemin kültür, ahlak, yaşam ve kişiliğini parti içerisinde yaşatmamalıdır. Kadronun görevi budur. Kürdistan' da her şey partileşme ile gelişim gösterdi. Partileşmede ısrar, toplumsallıkta ısrardır. Ne kazandıysak parti ile kazandık. Partiden önce Kürdistan'da hiçbir şey yoktu. Ne zaman partileşmeyi geliştirdik, bunun üzerinden Kürt toplumsallaşması ve örgütlenmesini ilerlettik, o zaman Kürt ve Kürdistan adına bir şeyler ortaya çıktı.

Bireycilik; partileşmeyi, toplumsallığı ve örgütlülüğü ret etmektir. Bu da Kürt'ün ölümünü hazırlamaktadır. Bu hareketin militanı bireycilik adına partileşmeyi, toplumsallığı ve örgütlülüğü ret edemez. Bu Kürt'ün ölümünü kabul etmek, Kürtler üzerinde yürütülen imha ve inkâr politikasına girmektir. Bu yüzden herkes örgütlülüğü esas alacaktır. Sonuna kadar kendinde örgütlülüğü esas alacak ki, insanı örgütlü hale getirebilsin. Bizi zafere götürecek olan da budur. Sen ne kadar örgütlü isen, imha ve inkâr politikasını o kadar da boşa çıkarırsın. Kürt, Kürdistan ve insanını yaşatmanın yolu da buradan geçer. Örgütsüzlüğü yaratan bireyciliktir. Dikkat edin düşman Kürdistan'da örgütlülüğü ortadan kaldırdığı için bireyciliği sonuna kadar serbest bırakmış. Bu durumda orada bir şey çıkamaz. Neden Kürt insanı örgüte gelmiyor? Çünkü örgütlülük sonuna kadar onda ölmüştür. Önderlik bu konuda büyük bir savaş vermektedir. Kürdistan' da örgütsüzlüğü nasıl ortadan kaldırırım, Kürt insanına örgütü nasıl tanıtırım gibi konularda Önderlik büyük bir savaş vermektedir. Bu savaşın sonucunda Kürt adına bir şeyler ortaya çıktı. Dikkat edin ne zaman ki Kürdistan' da örgütlülük oluşturuldu, o zaman Kürt ve Kürdistan adına bir şeyler ortaya çıktı. Bu yüzden bu hareketin her kadrosu kendinde örgütlülüğü esas alacaktır. Madem Önderliğin arkadaşıyız, onun çizgisini esas alıyoruz, örgütlülükte de bunu esas alacağız. Önderliği temel alıyoruz diyoruz, ama bu sözde kalıyor. Konu örgütselliğe geldiğinde örgüte gelmiyoruz. Örgütün yaşamı, işleyişi, resmiyeti, kararı, ideolojisi, felsefesi, tarzı, yöntemi bunların hiçbirine gelmiyoruz. Bu da bizim gerçekliğimizdir. Tasfiyeciler neyi geliştirmiştiler? Örgüt

dediğinde "o eskimiş" diyordular. Yani yeni olan örgütsüzlüktür. Hâlbuki burada ölüm vardır. Hareket ve halk olarak örgütlülük dışında ne gücümüz olabilir? Hiçbir gücümüz yoktur. Ne kadar örgütlenirsek, o kadar güç haline geliriz. Bizi savunan da, yaşatan da budur. Örgütsüz bir halde düşman karşısında bir dakika bile yaşayamayız.

Yine özgürlük, demokrasi adı altında birçok anlayış geliştirildi. Şuan bile arkadaşlar üzerinde bunun etkisi var. Bakıyorsun, kendi hesabına geldi mi yapıyor, hesabına gelmedi mi yapmıyor. Yapmadığında da "ben özgürlüğü esas alıyorum" diyor. Özgürlüğü nasıl algılıyor? Keyfiyet olarak. Özgürlük keyfiyet değildir. Kim özgürlüğü kendinde derinleştirip ilerletiyorsa o, sonuna kadar sorumlu davranmalıdır. Sorumluluk ile hareket etmek; bireyci, keyfi, disiplinsiz gibi anlayışları ret etmektir. Bu hareketin bir özgürlük anlayışı var. Bunun dışında başka bir özgürlük anlayışı olamaz. ABD ve Avrupa'nın da bir özgürlük anlayışı var. Sen PKK'nin kadrosu isen ABD'nin, AB'nin özgürlük anlayışını benimseyemezsin. Bu konuda kadromuzda sorunlar yaşanıyor. Ne aklına geliyor ya da keyfine uyuyorsa, "özgürlük budur" diyor. Fakat PKK her anlayışı özgürlük olarak ele almıyor. Nasıl ki ABD, AB, Türkiye, İran gibi devletler PKK'nin özgürlük anlayışını özgürlük olarak görmüyorlarsa, PKK de kendi dışında olan özgürlük anlayışlarını benimsemiyor. PKK de özgürlük nedir? İnsanlık ve Kürt sorununun çözümünde oryaya koymuş olduğu emek, bu esas üzerinden yarattığı değeri savunmak ve büyütmektir. Hareketin özgürlük anlayışı onun demokrasi anlayışı ile bağlantılıdır. Birçok arkadaşımızda farklı bir demokrasi anlayışı var. Bizde liberal, bireysel demokrasi anlayışı yoktur. Birçok kadromuz, Önderliğin liberal demokrasi anlayışını benimsediğini söylüyor. Çünkü öyle anlıyor. Bu yüzden de liberal demokrasi anlayışını geliştiriyor. Birçok kadromuz bunu esas alıyordu.

Öndelik, "Demokrasi anlayışımda birey yoktur, grup vardır; demokrasi anlayışım, Demokratik Komünal'dir" dedi. Kadro da, demokrasi anlayışında bunu esas alacaktır. Burada temsili, liberal demokrasi anlayışı yoktur. Tabi bu da yanlış anlaşılmamalıdır. Önderlik, bireyi topluma kurban etmez. Nasıl ki toplumu bireye kurban etmiyorsa, bireyi de topluma kurban etmiyor.Liberalizmin esası, toplumsallığı bireyciliğe kurban etmektir. Bu anlamda Önderlik, liberalizm ve bireyciliğe karşıdır. Toplumsallığı esas alıyor. Bireyi de toplumsallık üzerinden ele alıyor. Bu yüzden hiç kimse Önderlik adına kendi çarpık anlayışını hareket üzerinde yürütmesin. Ne birey, demokrasi, ne de özgürlük anlayışında bunu yapmasın. Bu konudaki anlayışların çarpık olması, örgüt ve eylem noktasında da çarpıklıkları ortaya çıkarır.

Başlatmış Olduğumuz Hamle İle Eğitimin Hedefi, Yaratılan Çarpıtma, Saptırma Ve Karışıklığı Düzeltmektir

Bu hareketin bir eylem anlayışı var. Her yaşamı kabul etmez, ilkeleri var. Herkes bunu temel alacaktır. Bakıyorsun, kendine göre bir yaşam anlayışı benimsiyor ve kendisini bu hareketin kadrosu olarak görüyor. Bunların tümüyle düzeltilmesi gerekir. Bunlar daha çok bu ortamda geliştirildi. Komplo, buna bağlı olarak gelişen tasfiyecilik, "örgüt çizgisiyle, zihniyet ve tarzıyla nasıl oynarız" düşüncesi ile bunlar geliştirildi. Bu nedenle bir karışıklık yaşandı. Bunlar içimizde tahribatlar yarattı. Belki örgüt tüm bunların önünü kapattı, fakat şuan bile bu karışıklığın etlileri var. Komplo, tasfiyecilik, özel savaş ve sivil toplumculuk gibi anlayışlar, halada örgüt içerisinde yaşatılıyor. İşte biz bu eğitimde başlatmış olduğumuz **"EDİ BESE"** hamlesi ile bu anlayışların tümünü kadro ve kurumlarımızdan atmak istiyoruz. Kadro ve kurumlarımızı, tümüyle bu örgütün doğrultuları çerçevesinde geliştirmek istiyoruz. Başlatmış olduğumuz hamle ile eğitimin hedefi, yaratılan bu çarpıtma, saptırma ve karışıklığı düzeltmektir. Bu eğitimde kendini toplumsallık ve tarihten koparan kadro ve kurumlarımızı, tümüyle inkârı esas alan, üretmeyen, daima tüketen, değerleri ret eden, halk ve hareketin verdiği imkânları az gören, örgüt ve halk vermediğinde bunu on-

lara karşı kullanan, bozgunculuk yapan, ilerleme ve gelişmeye inanmayan, kendisine kırılmış iradeyi kabul eden ve bunu kabul ettirmek isteyen anlayışları bu hareketin ortamından kaldırmak istiyoruz. Çünkü hala bile bazı arkadaşlarımızda tasfiyecilik anlayışı var. Bazı kadrolarımız da sistemden geldiği için hareket içerisinde sistemi yaşıyor. İşte bunların sonucunda bakıyorsun birçok tehlikeli, yanlış anlayış kendini hareket içerisinde yaşatıyor. Bu hareketin anlayışı dışındaki tüm anlayışlar, kadro ve kurumlarımızdan kaldırılmalıdır.

Bu eğitim ile aynı zamanda ortamımızda hâkim olan negatif üslubu ortadan kaldırmak istiyoruz. Zaten bu negatif üslup Kürt insanında çok güçlüdür. İşgalci güçler Kürtlerin her şeylerini ellerinden almış, Kürdü takatsiz ve çözümsüz bırakmıştır. Bu yüzden Kürt insanı en fazla şikâyet edebilir ya da dedikodu yapabilir. Başka bir şey de elinden gelmiyor. Örgütsüzdür, takatsizdir, serttir ve her şeyden mahrumdur. Bu insanlar ancak dedikodu ve şikâyet edebilir. İşte bu negatif olan olumsuz üsluptur. Hâlbuki bu hareketin üslubu, pozitif ve olumludur. Hareketin üslubunda eleştiri vardır, bunun yanında çözüm üretmek esastır. Dedikodu yapmaz, şikâyet etmez, kuru kuruya da eleştirmez. Eleştirirken çözüm gücü olmayı, çözmeyi esas alır. Bu hareketin üslubunda moral, güven, öğrenmek, bunun üzerinden pratikleşmek, ilerlemek ve başarmak daima esastır. Üslup budur. Önderlik bunu ilke haline getirdi. Ne dedi? "Bir insanın yüzde doksan dokuzluk kısmı kötü, yüzde birlik kısmı iyi ise, bizim için önemli olan yüzde birlik kısmıdır." Çünkü bu hareket olumlu yönü temel alıyor, olumsuz olanı değil. Olumlu tarafı güçlendirerek olumsuz kısmı da etkisiz kılmaya çalışıyor. Düşman, zaten her şeyi bozup Kürt insanına çözümsüzlüğü dayatmıştır. Kürtlerin ağzına bir dil koymuş ki, konuşulan bu dil Kürtlerin değil, egemenlerin dilidir. Bunlar böyle bir dili Kürdistan' da bilerek hâkim kıldılar. Eğer bir toplum bu hale getirilmişse, artık kendisi için bir şey yapamaz. Düşmanı için hizmet eder. Kullanacağı üslup da, düşmana hizmet edecektir. Eğer PKK üslup meselesini bu kadar önemli buluyorsa bundandır. Senin görevin, insanını bu konumdan çıkarmak olacaktır. İnsanını bu konumdan çıkarabilmek için, toplumsallık ve Kürt örgütlülüğünü esas alacaksın. Kürt insanına yeni bir dil vereceksin. Ki bu dil senin olup sana hizmet etsin. Bunu Kürdistan'da yapmak kolay değil, bu da büyük bir savaştır. Kadrolarımızın bunu da iyi bilmesi gerekir. Şuan birçok kadromuzda düşmanın vermiş olduğu üslup hâkimdir. Çözümsüzlüğü yaşıyor, bunu yaşadığı için de dedikodu yapıyor, şikâyet ediyor. Şikâyet ve dedikoduyu çözümsüz insanlar yapar. Örgütlü bir insan dedikodu ve şikâyet yapmaz, çözüm üretir. Eğer Kürdistan' da dedikodu ve şikâyet bu kadar güçlü ise bu örgütsüzlüğün göstergesidir. Bakın ne zaman PKK örgütlülük yolunda ilerleme kaydetti, Kürdistan'da da dedikodu ve şikâyet azaldı. Kürt insanı kendine güvendi. Kendini birazda olsa çözüm gücü gördü. Neden? Çünkü örgütlülük olunca, çözüm gücü gelişti. Meseleleri araştırmayan, çözüm gücü olamayan dedikodu yapar. Örgütlü yaşamı kendisi için temel alan kişilerde dedikodu olmaz. Konuşmalarında daha çok anlayış var, meselelere daha çok ideolojik, siyasi ve örgütsel yaklaşır. Örgütsüz insanların meselelerinde daha çok şahıslar vardır; falan şöyle yapmış, filan böyle yapmış. Bakın toplumdaki insanlara, sorumlulukları fazla yoktur, varsa da en fazla kendisi ve ailesi ile sınırlıdır. Birbirlerinin yanına geldiklerinde oturur, dedikodu yaparlar. Kendisini böyle tatmin ederler. Eğer bir yerde şahıslar üzerinden konuşmalar çok yürütülüyor, dedikodu ve şikâyet çok yapılıyorsa, bilin ki orada örgütsellik zayıftır ya da örgütsellik kalmamıştır. Çünkü bir yerde örgütsellik varsa, orada bireycilik yaşanmaz. Önderliğin çö-

Şikâyet ve dedikoduyu
Çözümsüz insanlar yapar
Örgütlü bir insan
Dedikodu ve şikâyet yapmaz
Çözüm üretir

zümlemelerine bakın, şahıslara fazla değinmemiştir. Önderlik, daha çok anlayışlar üzerinde duruyor. Bunlar üzerinde ideolojik, askeri, siyasi, psikolojik, felsefi ve örgütsel çözümlemeler yapıyor. Şahısların ismini bile dile getirmiyor. Bu hareketin kültürü bu esaslar üzerinden gelişim göstermiştir.

Bu hareketin üslubunda; yapmak, kazanmak, büyütmek, geliştirmek esastır. Üslubumuzda yapmayan, her zaman bozan bir üslup göremezsiniz. Hareketin üslubunda emek vermek, bu emek üzerinden değerler ortaya çıkarmak daima esastır. Fakat hareketin kadrolarında ne görüyoruz? Üslupsuzluğu görüyoruz. Buda bir üsluptur. Sisteme göre üslup olabilir, ama harekete göre üslupsuzluktur. Herkes bunu böyle bilecek. Yapmazsan, halk ve hareketten istersen, halk ve hareketin de verdiğini hizmete sokmayıp bunları büyütmezsen, olanı da ortadan kaldırırsın. Böyle bir üslup hareketin üslubu değildir. O kadro da sistemin kadrosu olur ve sistemi yaşar. Mesela bazıları içimizde hiç çalışmıyor, fakat konu yaşamaya geldiğinde hareket içerisinde yaşamak, hem de kendisi gibi yaşamak istiyor. Hareketin verdiği imkânı da az görüp daha fazlasını istiyor. Bu çok tehlikelidir. Bu hareketin kadrosu hiçbir zaman böyle yaşayamaz, çünkü bizim böyle bir yaşam anlayışımız yoktur. Bu biçimde yaşamak; şehitlerin, halkın, arkadaşların ve örgütün emeği üzerinden yaşamaktır. Bunu ret ediyoruz. Kadronun görevi, imkânları nasıl büyütürüm olmalıdır.

Bu eğitimde ölçülerimizde yaşanan aşınma, bozulma bunun sonucunda ruhumuzda oluşan bozulmaları ortadan kaldırmak istiyoruz. PKK, ölçü oluşturan, onu büyüten bir harekettir. İşgalci, sömürgeci güçler, Kürdistan' da ölçü diye bir şey bırakmadılar. Kendi ölçülerini Kürdistan'a hâkim kıldılar. Bu da Kürt ve Kürdistan'ın bitmesidir. Tabi PKK bunu kabul etmeyip kendi ölçülerini oluşturdu. PKK'nin kendi ölçülerini geliştirmesi ile birlikte, Kürt ve Kürdistan adına değerler ortaya çıktı. Hareketin ölçüleri büyütüp geliştirmesi ile halk iradeleşmesinde bir netlik gelişti. O ölçüler de şahadet ve emeğin sonucudur. İşte Amed zindanı ortadadır. O vahşet altında Mazlum, Kemal, Hayri arkadaşlar öyle bir direniş ve ölçü geliştirme gösterdiler ki, bunun sonucunda ihanet tasfiye edildi. PKK ortaya çıkana kadar her şey iç içeydi. Yurtseverlik nedir, ihanet nedir? Kimse bunları ayıt edemiyordu, çünkü her şey iç içeydi. PKK'nin çıkışı ile bunların hepsi netliğe kavuştu. Her şeye bir ölçü kazandırdı. Zaten bu yüzden Kürdistan'da ilerleme oldu. Dikkat edersek diğer örgütlerin hiçbiri bunu yapamadı, bu zahmetliydi. Eğer bunlar olmuşsa öyle kolay olmadı. Mesela Elefteriya, ölçülerini net bir biçimde ortaya koydu. Elefteriya bu hareketin dostuydu, kadrosu değildi. Ne Kürt'tü, ne de Kürdistanlıydı. İki çocuklu bir Yunan kadınıydı. Hareket ona bir imkân da sağlamamıştı, bu yüzden de ondan bir şey istemeye hakkı yoktu. Tümüyle kendi imkânlarıyla bu halka ve harekete yapılan hücumlara karşı durdu. O sorumluluğu kendinde geliştirdi. Kimse Elefteriya'dan böyle bir eylemi istemedi, istemeye de hakkı yoktu. Kendisi bu sorumluluğu kendinde görerek bu eylemi gerçekleştirdi. Neden? Çünkü insanlığın öngördüğü özelliklere bağlıydı. Baktı ki, Kürdistan' da insanlık ayaklar altındadır. Önderliği ve Kürt halkını ayaklar altından çıkarmak istedi. Fakat ihanet ve komplo, Kürt halkının bu konumdan çıkmasına izin vermiyor. İşte buna karşı büyük bir tepki kendisinde oluştu, bu tepkisini de eylemi ile sonuca götürdü. Bu ölçü en alttaki ölçüdür, bunun da altında ölçü olamaz. Bu bir anlamıyla kadronun ölçüsü de değildir. Çünkü kendisi kadro değildi. Bunun aşağısındaki ölçüyü kendine hedef alırsan ihaneti seçmiş olursun. Elefteriya, bu halk ve önderlik için eylem gerçekleştirdi, geliştirdiği ölçü de bu hareketin ölçüsüdür. Kadronun görevi bu ölçüyü derinleştirip, büyütmektir. PKK' de kadro olmak öyle kolay değildir, çünkü bu örgütün kadro anlayışı ucuz değildir. PKK'nin taraftarlarının bile ölçüleri büyüktür. Önderlik için 70-80 kişi bedenini ateşe verdi, hatta Önderlik bunun önüne geçti, yoksa bu sayı çok daha fazla olacaktı. Tarihte böyle bir şey olmadı. Demek ki, bunlar bu Önderlikte, bu harekette

bir şeyler gördüler ki bedenlerini ateşe verdiler. Neden Merkel, Buch, Barzani ya da bir başkası için bunlar yapılmıyor? Kadro bunu iyi bilecektir. Elefteriya, harekete olan saldırılara, ihanete karşı bu eylemi gerçekleştirdi. Şahsi bir hesabı yoktu. Elefteriya, Kürt halkından bir şey istememişti. Eğer Elefteriya bunu yapıyorsa, kadronun görevi bu ölçüyü daha da büyütmek olacaktır. Elefteriya'nın hiçbir borcu yoktu, kendisini insanlığa borçlu hissetti ve bunu da ödedi. Elefteriya kendini yaktı, kendisi için hiçbir şey istemedi. Sen bu hareketin kadrosusun, *"şunu istiyorum, bunu istiyorum, bana haksızlık yapılmış, bilmem neyim eksik*" diyeceksin. Bu adaletli değildir. Ölçü geliştirme, Kürt halkının ölçüsünü büyütme ve adaleti yerine getirmedir.

Biz bu eğitim ile Apocu ruhu kendimizde güçlendirip, hâkim kılmak istiyoruz. Apocu ruhu; Önderlik kişiliğinde, Kemal, Mazlum, Beritan, Hayri ve Zilan'lar da görebiliriz. O

ruh, temiz bir ruhtur; içinde şahsi olanı göremezsin. Bu ruhta özgür yaşama vardır. Bu ruh işbirlikçiliği, teslimiyeti ve ihaneti ret eder. Bu ruh özgürlük, demokrasi, eşitlik ve adaleti temel alır. Tümüyle kendi gücüne güvenen bir ruhtur. Birçoğumuzun ruhuna bakıyorsun, farklı bir şey var. Temiz değildir, kirliliği barındırıyor. Ruhumuzda kararsızlık ve ikirciklik hâkim. Bunların hepsini temizlemek zorundayız. Bu hareketin her kadrosu, kendisi için Apocu ruhu esas alacaktır. Nedir bu ruh? İşte Kemal, Zilan, Mazlum, Hayri ve Önderlikte gerçekleşenlerdir. Ruhsuzluğu ret ediyoruz. Bakıyorsun kadroda ruh yok, serttir. Onda canlılık, moral, güven göremiyorsun. Hâlbuki PKK militanı özgürlüğü yaşadığı için, kolay-kolay kimse zapt u rap altına alamaz, tesir ve denetimde bulunamaz, ihanete ve işbirliğine çekemez. PKK'nin ruhu böyle bir ruhtur. İşte bu eğitimde her arkadaş Apocu ruhu kendinde güçlendirecek, bunun dışında da başka bir ruh kabul etmeyecek ve ruhsuzluğu da yaşamayacaktır.

Bu eğitimde her kadro, bu hareketin yaşam ilkesini kendine ölçü alacaktır. Nasıl yaşayacak, nasıl yaşamayacak? Sorusunu kendine sorarak, cevabını şahsında geliştirecektir. Bu hareketin bir yaşam anlayışı vardır. Her şeyi yaşam olarak görmüyor. Bir kere yaşam ile ölüm arasıda kalmayı kabul etmiyoruz. Yaşamı, büyük yaşamayı esas alıyoruz. Bizim yaşam felsefemiz, Zilan arkadaşın mektubunda belirtildiği gibidir. Diyor, **"ben büyük yaşamak istiyorum."** Büyük yaşamak nedir? Özgürlük için, halk için yaşamaktır. Bunun dışındaki yaşamı kabul etmemektir. Yani ölümsüzlüğü esas almaktır. Ölümsüzlüğü nasıl yaratırsın? Kürt ve insanlık sorununa çözüm getirmek ya da çözüm yolunda atılan adımları büyüterek ölümsüzlüğü yakalarsın. Zilan için kim "öldü" diyebilir? Hiç kimse. Çünkü Zilan çalışmalarıyla, halka hizmeti ile duruşuyla ölümsüzlüğü yarattı. Bugün herkes Zilan kişiliğini, ölçüsünü kendisine esas almak istiyor. Çünkü Zilanlaşmak ölümsüzleşmektir.

Kendini halkın için, insanlığın için çözüm gücü haline getireceksin. Tüm enerjini bu yolda harekete geçireceksin. Biz yaşamdan bunu anlıyoruz. Yani nasıl yapacaksın ki Kürt'ün dilini, kültürünü, kimliğini ve özgürlük istemlerini çözüme kavuşturabilesin. PKK' de yaşam anlayışı budur, yoksa fiziki yaşamak değildir. Şuan birçok arkadaşımızda hareketin yaşam anlayışı dışında bir yaşam anlayışı var. Kendini eğitmiyor, çözüm gücü haline getirmiyor, sonuna kadar örgütsüzlüğü yaşıyor, sonra da diyor, *"insan böyle yaşayabilir."* Hayır! Bizim böyle bir yaşam felsefemiz yok. Hayvan da yeme, içme ve cinsellik ihti-

yaçlarını yerine getirerek bir yaşam sürdürüyor. Biz böyle yaşamıyoruz. İşte işgalci, sömürgeci güçler, Kürdistan'a böyle bir yaşamı yerleştirmiş oldukları için diyorlar, Kürdistan' da ekonomi, yeme içme sorunlarını halledersek mesele hal olur. Kürdistan' da açlık sorunu var, bu ortadan kalkarsa ortada bir şey kalmaz, diyorlar. Kurban bayramında Fetullah Gülen, 125 bin kurbanlık keserek Kürdistan' da dağıttı. Sözde bununla halkı kazanmaya çalışıyorlar. Diyorlar, biz bunu devam ettirirsek sorun ortada kalmaz. Peki, bunlar sorunu nasıl görüyorlar? Biraz yemek verirsek sorun tamamdır, tümüyle böyle görüyorlar. Kürt sorunu, yemek sorunu değildir. O halde bunlar neden bunu esas alarak propaganda yapıyorlar? Çünkü işgalci, sömürgeci güçler, Kürdistan'a bir yaşam empoze etmişler de ondan. Onlara göre Kürdistan'daki yaşam anlayışı, işte biraz yemek imkânı yaratırsan tamamdır, anlayışıdır. Bizim böyle bir anlayışımız yoktur. Bir halk eğer kendi kimliği ile kendini ifade edemiyorsa, o halk için yaşam olamaz. Herkes kimliği ile kendini ifade eder ve yaşar. Kimliksizlik; onursuzluk ve şerefsizliktir. Bir halk kimliksiz kendini yaşayamaz, bir başkasını yaşar. Eğer işgalci, sömürgeci güçler, bugün bir yığın propaganda yapıyorsa bunun bir nedeni vardır. Çünkü Kürdistan' da bir yaşam geliştirmişler, o yaşama hitap ediyorlar. Bizim böyle bir yaşam anlayışımız yok. Bizim yaşam anlayışımız, kendi kimlik ve değerlerimizle yaşamaktır.

Eğer işgalci, sömürgeci güçler
Bir yığın propaganda yapıyorsa
Bunun bir nedeni vardır
Çünkü Kürdistan' da
Bir yaşam geliştirmişler
Oyaşama hitap ediyorlar
Bizim böyle bir yaşam
Anlayışımız yok
Bizim yaşam anlayışımız
Kendi kimlik ve değerlerimizle
Yaşamaktır

PKK militanı için yaşam nedir? Hareketin ideoloji, felsefe ve tarzına göre yaşamaktır. Bu ideoloji, bu felsefe senden ne istiyor? Bunu yaşayacak ve yerine getireceksin. Sen bu hareketin, bu halkın militanısın, bu yüzden sonuna kadar halk ve hareketin geçekliği ile yaşayacaksın. Senin için yaşam budur. Bunu ne kadar yerine getiriyorsan, o kadar da doğru yaşamış olursun.

Bu eğitimde kültür ve ahlakımızda yaşanan aşınmaları, anlaşılmamaları, çarpıtmaları ortadan kaldırmak istiyoruz. Çünkü bu hareketin bir kültür ve ahlak anlayışı var. Yaşamımız da bunun üzerinden kendini oluşturuyor. Şuan bu konuda birçok kadro ve kurumlarımızda sorun yaşanıyor. Biz, sistemin kültür ve ahlakını ret ederek bu partiye katıldık. Görüyorsun ki, içimizde sistemin kültür, ahlak ve yaşamına bir özenti var. Hatta bazıları teşvik bile ediyor. Bakıyorsun, mesela kendi kanallarını izlemiyorlar, gidip Türk kanallarını izliyorlar. Diyorlar, *"bizim kanallarımızda bir şey yok."* Türk kanallarında ne var? Dizi var. Ne dizisi? Aile dizisi, yok komedi. Gidip onları izliyorlar. Panelleri bile izlemiyorlar. Bazılarında öyle olmuş ki, kişilikleri bile dizilerdeki karakterler gibi olmuş. Dizilerdekiler gibi şekil almak, onlar gibi konuşmak istiyorlar. Aile dizisi izliyor, çünkü aileciliği yaşıyor. Arkadaşlar hangi programı izliyorlarsa, ona göre de kişiliklerini anlayabilirsin. Onları takip edebilirsin, ama onları taklit edemezsin. Takip etmeyi de eleştirmek için esas almalısın. Ama arkadaşlar eleştirmek için değil, bir şeyler almak için izliyorlar. Bakıyorsun bazı arkadaşlar klipleri izliyor. Bunlar satılık şeylerdir, her şeyi satmayı esas alıyorlar. Bu hareketin kadrosu böyle olmaz. Daha önce sistemin kültür ve ahlakını küçük görüyorduk. Fakat şuan bakıyorsun, yönümüzü onlara çevirmiş durumdayız. Kadro, partinin kültür ve ahlakını küçük görüp, sistemi yaşamak ve yaşatmak istiyor. İki yıl önce bir dizi vardı. Bayan arkadaşlar karar almıştılar, bu dizi başladığında herkes izleyecekti. Tüm çalışmalarını bıra-

kıp bu diziyi izliyordular. Bu çok tehlikelidir. Herkes bu hareketin kültür ve ahlakını esas alacaktır. Hani Önderliği temel alıyorduk! Önderlik, dünyadaki mevcut zihniyeti, bu zihniyet üzerinden gelişen kültür ve ahlakı ret ediyor. Önderlik bunun alternatifini geliştirdi. Önderliği sözle, konuşmayla esas almamalıyız. Bu sahtekârlık ve ikiyüzlülüktür. Önderliği esas alan, dünyadaki zihniyeti ve bu zihniyet üzerinde oluşan kültür ve ahlakı ret edecektir.

Eğer o kültür ve ahlakı yaşayacaksak, PKK içerisinde işimiz nedir? Zaten evde, sistemde onu yaşıyorduk. Bu dağlara niye geldik? PKK insanı, kültür ve ahlakını her şeyin üzerinde tutacak ve onun propagandasını yapacaktır. Mesela Türklerin televizyon, radyo, gazete gibi kurum ve kuruluşları, kültür ve ahlaklarını geliştirerek bunun üzerinden bir kişilik ve yaşam oluşturuyorlar. Amaçları ise Kürtleri nasıl Türk yaparızdır. İşte diyorlar, Kürdistan'da eğitimimizi, televizyonumuzu, kültür ve ahlakımızı güçlendirmeliyiz ki, Kürtleri asimile edebilelim. Biz de, sözde buna karşıyız. Fakat onu yaşıyor ve yaşatıyoruz. Bu sahtekârlıktır. Biz kendimize birçok değer yarattık, bu değerleri büyütmek zorundayız. İnsanımızı, toplumumuzu bu değerler üzerinden yaratmalıyız. Mesela *"bizim televizyonu, panel programı izleyelim"* demesi gereken yerde, *"boş ver bunda bir şey yok"* diyor, ardından da *"Türk kanallarına geçip dizi izleyelim"* diyor. Bakıyorsun, televizyonumuzu öyle karalıyorlar ki, kimse izlemiyor. Düşman, televizyonumuzu kapatmak istiyor. Kendi kanalları ile de bizi bombardımana tutmak istiyor. Arkadaşlarımız da buna hizmet etmeye çalışıyor. Türk devleti, *"ROJ TV izleme"* diyor, sen de bunu kabul ederek Türk kanallarını izliyorsun. Böyle olmaz. Televizyonumuzun eksiklikleri olabilir, senin görevin bunu güçlendirmek olacaktır, arkadaşların gözünde karartmak değil. Bilmeden düşmana hizmet ediyorsun. Dün değil evvelsi gün, bizim televizyonumuzda Edip Akbayram'ın bir klipi vardı. Kimdir bu? Bir gece sahnemize katılmıştı, gecede Önderliğin posteri sahneden inmeyene kadar programa katılmayacağını söylemişti. Yine cumhuriyet mitinglerine katılıp, konser vermişti. Bizim televizyon da bunun klipini yayımlıyor. Eğer arkadaşlarımızda biraz akıl olsaydı, onun klipini dinlettirmezdiler. Cumhuriyet mitinglerine katılan, bize karşı olan biridir. Mesela ben hemen basındaki arkadaşlara not gönderdim. Görev ve sorumluluklarınızı yerine getireceksiniz. Burada neyi görüyorsunuz? Ölçü alt üst olmuş, hiçbir çalışma böyle yürütülemez. Bunlar önemlidir. Kuzeyde bazı sanatçıları sahneye çıkarmak için para veriyorlar. Önderliğin posterini de sahneye asarak, sanatçıyı çıkarıyor. Buna da açılım diyorlar. Önderlik İmralı'da vahşeti yaşarken, sende Önderliğin posterini bilmem kimin için asıp, *"ben siyaset yapıyorum, açılım yapıyorum, halka ve harekete hizmet ediyorum"* diyeceksin. Burada büyük bir vicdansızlık, ahlaksızlık var. Bu hareketin kadrosu böyle yapamaz. Onlar kim ki halkın parasını onlara verip, halkın karşısına çıkarıyorsunuz. Onlar sana, Önderliğe düşmanlık yapıyor. Nasıl onu halkın karşısına çıkarıp ona piyasa sunuyorsun. Bu kabul edilmez. Bunlar bu halk için ne yaptılar ki, sen onları halkın karşısına çıkarıyorsun. Hem de bu halkın parasını onara vererek. İşte burada ölçü, ahlak, kültür, vicdan kaybedilmiştir. Bakın, Avrupa da bir gencimiz vardı. King Boks şampiyonasında birinci olmuştu. Üzerine Konfederalizm bayrağını giymişti. KDP, bizim bayrağımızı kendi televizyonlarında göstermemek için, o gencimizin yarısını gösteriyordu. Bayrağımız çıkmasın, propagandamız olmasın diye. Bu denli sana karşı ilkelidir. Senin propagandanı yapmak istemiyor. Bizimkiler ne yapıyor? KDP'nin bayrağını her gün gösteriyorlar. Böyle olmaz. Kendi televizyon, radyo ve gazetelerinde sistemin kültürünü yayamazsın. Kendi kültürünü yayacaksın. Bugün dünyada yürütülen asıl savaş kültür savaşıdır. Kültür konusunda kendini iyi örgütleyen, bunun savaşını veren sonuç alabilir. Şuan ABD, kendi kültürünü tüm dünyaya yaymak istiyor. Eğer sen kendi kültüründe ısrar edip yaymazsan, ayakta kalamazsın. Bu hareketin kadrosu bunu böyle bilecektir.

Devam Edecek

Dizi Yazı I

YOL GERÇEĞİ ve ÖZGÜRLÜK DEVRİMİ

A. Haydar KAYTAN

Yol bize insan olarak hayatımızın akış doğrultusunu verir. Yaşamak, kesintisiz sürüp giden veya gitmesi gereken hayatın bu akışına dâhil olmak, başka bir deyişle bizi bulunduğumuz yerden ve zamandan daha uzaklara götüren bir yola girmektir.

Sevgi, yolculuğa neden oluşturan varlığı hemen her zaman uzaklarla anar. Yollara düşüren aşk, sevdiğini yerinde oturup yol gözleyen bir genç kız ya da delikanlı olarak tasarlamaz. Âşık gibi maşuk da eylemli biridir, uzaklarda bir yerde o da yürüyüş halindedir. Aşkın gücü yürüyüşün hızını belirler, tempoyu yükseltir ve yolcuda sevgiliye yakınlaştığı duygusunu oluşturur. Nihai kavuşma yolcu için bir son ve bazen de daha acı bir ayrılıktır. Yolcuya yoğun hazlar yaşatan ve kendisinde yaşam sevinci oluşturan şey, gerçekte sevgiliyle arasındaki mesafeyi giderek kısalttığı inancıdır. Eksiklik duyguları içindekinin tam'a yakın durana yönelişini ifade eden yol yürü-yüşündeki bu yakınlaşma duygusu, bir bakıma bir eksikliği giderme, bir boşluğu doldurma, bir hamlığı aşma ve olgunlaşmayı yakalama duygusudur da. Aşkın eşsiz güzelliği işte buradadır. Gerçek aşk, uzak olan kendisi olarak kalırken onu yanı başına taşıyabilen, onunla bir olan ve yanı başındaki uzakla birlikte yine uzağa doğru sevinçle yol alan insanın aşkıdır. 'Dur, beni bekle' çağrısı aşkın sesi ve çağrısı olamaz. Aşk yöneldiği varlığı büyütür, büyüyen daha büyük bir hızla yol alır. Bu yüzden 'Beni bekle' çağrısı sevgiliyi büyütecek ve onunla bir olmayı içtenlikle arzu eden bir çağrı olamaz. Böyle bir çağrının ufkunda sevdiğine hizmet etme değil, bir kapatmaya sahip olma istemi vardır. Bu çağrıda dile gelen sevgi özünde mülkiyetçi bir sevgidir.

Doğrultusu olmayan akış düşünülemez. Doğrultusuz akış ya da yürüyüş, hedefsiz ve amaçsız bir hareketlilik halidir. Aslında bu bir akış ya da yürüyüş bile değildir. Rüzgârın önünde sürüklenen kuru bir yaprağın da hareket halinde olduğu söylenebilir, ancak sürüklenen kuru yaprağın ulaşmak üzere bağlandığı bir hedefi, yani kendisini ileriye doğru iten bir amacı yoktur. Onun doğrultusunu ve menzilini rüzgâr belirler. Rüzgâr estiği sürece yaprak sürüklenir. Rüzgâr dindiğinde yaprağın da yolu ve yolculuğu biter. Bu bitiş yeni bir başlan-gıcın işareti değildir, sadece bitiştir. Yaprağın tekrar harekete geçmesi için dıştan bir müdahalenin olması ya da rüzgârın yeniden ortaya çıkması gerekir.

Yol bizi her zaman menzilini tam kestiremediğimiz bir hedefe doğru götürür. Amaç ve hedef yolun, yolcunun ve yolculuğun varlık nedenidir. Yol varsa amaç ve hedef de var demektir. Sadece ve sadece bir amacı ve hedefi olanlar mutlaka bir yola girme ihtiyacı duyarlar. Hedef koymak ve amaç belirlemek bir

akıl ve yürek işidir. Yolcunun duygu ve anlam gücünün büyüklüğü, yolun bulunmadığı yerde bile kendisinin yoldan çıkmamasının güvencesidir. Oysa bu güçten habersiz olanlar, her zaman düz yolda yürür görünseler de, aslında onların izledikleri bir yol yoktur. Bunlar aptalları oynayanlardır, kendilerini esas alanlardır, ahmak takımıdır, yol fukarasıdır. Yol yolcudan akıl ve yürek gücü ister.

Bir yola girişte karar kılmak, oluşmaya karar vermektir. Yol olmaksızın oluşma olmaz. Her oluşma bir niçin sorusunun karşılığı olarak gerçekleşir. Eğer kendinize niçin yaşamalıyım sorusunu sormamışsanız, elbette nasıl yaşadığınızı da bilemezsiniz. Yol niçin sorusuna doğru yanıtın verildiği yerde ortaya çıkar. Niçin sorusunu sormadan yola girilmez, yola girmeyince yol yürünmez. Niçin yaşıyorum diye sormadan insanca yaşanamaz. Oluşmak özünde insan olarak kendini oluşturmak, kendi kendini gerçekleştirmektir. Yol insanca oluşmanın ve insan olarak kendini gerçekleştirmenin ana rahmidir. Bu anlamda yol öyle edilgen bir şey değildir, tersine çoğu zaman yolcuyu tümüyle kuşatıp istediğini yaptıracak ölçüde güçlü ve hükmedicidir. Yolcuyu yaratan, oluşturan ve olduran güç yolun ta kendisidir. Tutarlı bir yolcu yolun bu özelliğini bilen, onunla uyum içinde hareket eden, bu anlamda oluşma eylemine tutkuyla katılan kimsedir. Oluşma isteminin zayıflığı yarı yolda kalmanın esas nedenidir. Yol gerçeği ile uyumda birliktelik kesinlikle bir tutku işidir, tutku aşkın en belirgin özelliğidir. İçine girilen gerçeğin yolu, özünde her zaman zayıf diz bağlarına bile hükmedip yürüten aşkın yoludur. Aşk ancak yaratıcı bir yol eylemliliğinin içinde vardır.

Gerçekten niçin yaşadığınızı biliyormusunuz? Bu soruya verdiğiniz yanıtın doğruluğundan eminseniz, artık yola düşmeye hazırsınız sayılır. Daha başından yolun karşınıza neler çıkaracağını bilemezsiniz, en iyi durumda doğruya yakın kestirebilirsiniz. Bir şey yaşanmadan tam olarak bilinemez, ancak en az hatayla kestirilebilir. En büyük zorluklar, bu tam olarak bilememenin içinde saklıdır. Bu da 'nasıl' sorusunu gündemleştirir. Nasıl yaşayacaksınız? Kendinizi bir an önce rahatlığın gevşetici kollarına atma özlemiyle yanıp tutuşarak mı, yoksa ciğerlerinizi bir demirci körüğü gibi şişirip yol tepmedeki hızınıza daha fazla hız katarak mı? Yol dağları delmenizi istediğinde dahi, bunu sizden yemek yemeniz isteniyormuşçasına olağan bir şey gibi karşılayıp dağ delme işine mi girişeceksiniz; yoksa "Canın cehenneme, benden buraya kadar" deyip geriye mi çark edeceksiniz? Doğrusu şudur: Eğer niçin yaşadığınız konusundaki düşüncenizde tam bir berraklık varsa, yol boyunca yaşanacak olanların belirsizliği ve karşılaşacağınız zorluklar size asla geri adım attıramaz. İşte o zaman yaşamınızın nasıl'ına da katlanırsınız. Engeller ne denli aşılmaz gibi gö-rünürse görünsün, siz yine de 'yolcu yolunda gerek' der ve yola devam edersiniz. Niçin soru-suna yanıt önce gelir, önce burada netlik ve kararlaşma sağlanır. Niçin yaşadığını bilen, yaşamının nasıl'ına da büyük bir tevekkül ve sevinçle katlanmasını bilecektir. Ancak niçin yaşadığını bilen acıyı bal eyleyebilir.

Bireysel varlıklar olarak her birimimizin yaşamı, tek başına kaldığında bir anda yitip giden bir yağmur damlasına benzer. Toprağa düşmek, başka damlalarla birleşip akış haline geçmek, sel olup taşmak ve okyanusa doğru yol almak her yağmur damlasının ortak arzusudur. Tek başına toprakla buluşan bir yağmur damlası görünür varlığını uzun müddet sürdüremez. Suya dönüşmüş haliyle eylemine devam etmek yerine, pişman olmuş gibi bir önceki buhar durumuna geri döner. Yani hayatın sürdüğüne kanıt oluşturan akış halinin dışına çıkar, özlemini gerçekleştiremez. Dolayısıyla oluşmak, kendini oluşturmak üzere yola girmek demek, o yolda başkalarıyla buluşmak ve kendi anlamını bu buluşmada bulmak demektir. Başka bir deyişle yolculuk tek kişilik olarak başlayabilir, ama tek kişilik haliyle sürdürülemez. En azından daha yolun ilk adımını atmadan önce birlikte yol alacağımız insanların varlığını hayal ederiz. Niçin yaşamalı sorusunun tam karşılığı, bu ortak yürüyüş istemi ve özleminin ta kendisidir. Onun

içindir ki, tekil olarak başlayan yürüyüşte bile mutlaka bir çoğul hal vardır; bu çoğulluk hiç olmazsa anlam ve duygu olarak vardır. Başka türlü yola devam edilemez. Çünkü yol çokluğun yoludur, çoğunluğun yoludur, hepsinin özeti olarak büyük insanlığın yoludur; yol çoğalma ve çoğaltma, büyüme ve büyütmenin yoludur. Yol, tek bir gülle başlayıp tüm dünyayı rengârenk çiçek bahçesine çevirmenin yoludur.

Kendine özgü ve sözüm ona özgün bir yol arayışı olan bireycilik aslında yolsuzluktur, yoldan çıkmaktır. Çünkü yol her zaman için tektir. Bir sürü ara yol bulunsa bile, bunların açılıp kendisiyle birleştiği bir tek anayol vardır. Aklın yolu birdir derler ya, insanlığın yolu da birdir. Bu da özgürlüğün, eşitliğin, kardeşliğin ve adaletin yoludur. Anayol gerçeği işte budur. Bundan her sapma bir anayoldan sapmadır; doğrudan ve gerçekten her uzaklaşma bu sapmanın yaşandığı anda yaşanır. Dolayısıyla anayola açılmayan, onunla birleşmeyen bir ara yolu adımlayanın kaybolması kaçınılmazdır. Kaybolmak, yola girmekle gerçekleşen oluşmanın, yani var olmanın tersidir. 'Herkes kendi yoluna' deyip sözde kendi yolunuzda yürüdüğünüzü sandığınız yerde kendinizi yitirmeye de adım atmış olursunuz Bu doğrultuda attığınız her adım sizden bir parçanın daha kaybolmasına yol açar ve öyle olmak istemeseniz de sonuçta tümden yitik insana dönüşmüş olursunuz. Bu arada kendi yolunda yürümek, daha önce hiç var olmamış bir yolu açmak demek değildir. Bireyciliğin ruh halini ifade eden bu tür denemeler her zaman yitik insana götürür. Yoldan çıkmak, yol düşkünü olmak böyle gerçekleşir.

Gerçek insanlığın yolu tekse, bu yol aslında insanlığın var oluş gerçeğiyle yaşıtsa, oluşumuna paralel olarak büyük insanlık kendine bir yol çizmişse, kendi içinden çıkan sapkınlıklara inat hala aynı yolda yürüyüşünü sürdürüyorsa, o zaman bize düşen görev bu yolu bulup ona katılmak ve bu yolda ilerlemek olmalıdır. Her yol arayışı bu yolla bütünleşmek durumundadır. Bu yolun bir başlangıcı ve bugüne dek kat edilen bir mesafesi vardır. Başlangıçtan şimdiye kadar olan yürüyüş, özünde yolu kesinleştiren bir yürüyüştür. Biz buna geçmiş diyoruz, bunu tarih ve gelenek olarak da adlandırıyoruz. Tarih ve gelenek, büyük insanlığın özgürlük yürüyüşünde yolu nasıl kat ettiğinin içinde kendimizi de bulacağımız hikâyesidir. Bu hikâyeyi bilmek bizi doğru yoldan sapma olasılığından uzak tutacağı gibi, yürümemiz gereken yolu aydınlatır ve bilinmeyeni bilinir kılma azmimize de güç katar. İnsanın güçsüzlüğü bu hikâyeyi öğren-

Önder APO'nun dediği gibi
Kendi başlangıcını bilemeyenlerin
Tarih bilgisi her türlü kötülüğün
Kaynağı olan cehaletin de
Temelidir. Cehalet gerçekte
Yola yabancılaşmak
Ve giderek yoldan çıkmaktan
Kaynaklanır
Yeniden yola girmek de
Cehaleti ortadan kaldırmaktır

me ve özümsemedeki eksikliklerinden doğar. Çünkü **Önder APO**'nun dediği gibi, ***"kendi başlangıcını bilemeyenlerin tarih bilgisi her türlü kötülüğün kaynağı olan cehaletin de temelidir"***. Cehalet gerçekte yola yabancılaşmak ve giderek yoldan çıkmaktan kaynaklanır, yeniden yola girmek de cehaleti ortadan kaldırmaktır.

Tarihte karşımıza çıkan bütün peygamberler ve bilgeler, aslında yoldan çıkan ve doğru yolu kaybeden insanlığı yeniden büyük yola sokma mücadelesi vermiş seçkin kişiliklerdir. Devletçi toplumun hile ve zorbalıkla özgürlüğün, eşitliğin ve adaletin yolundan saptırıp kendi karanlık labirentlerine soktuğu ve karanlıkta yaşamaya mahkûm ettiği insanlığı yeniden yol gerçeğiyle tanıştırmak son derece kutsal bir eylemdir. Peygamberlik ve bilgelik gerçeği, devletçi toplumun lanetine karşı yol gerçeğiyle özdeş olan kutsal değerleri koruma ve savunma gerçeğidir. Büyük insanlığın bu kişilere derin bir kutsallık atfet-

mesi ve kendilerini sürekli yâd etmesinin nedeni, onların baş koydukları yolun tüm kutsallıkların yolu olmasıdır. Onlar büyük insanlığın kutsal hayat ırmağı kendisi için çizdiği mecrada akışını doludizgin sürdürsün diye mücadele etmiş, çaba harcamış, emek vermişlerdir. Her peygamber veya bilgenin yaptığı iş özünde aynıdır; onların hepsi insanlığı yeniden doğru yola girmeye çağırmış, bu doğrultuda eylemde bulunmuşlardır. Aralarındaki fark her birinin tarihin değişik bir kesitinde bu çağrıda bulunması ve yürünecek yolun aydınlatılmasında kendi çapında katkı sunmasıdır; değerlere özünce değerler eklemesi ve insanlığın değer hazinesini zenginleştirmesidir.

Yolun yaşadığımız şimdiki zamana kadar olan bölümü tarih, bundan sonra kat edilmesi gereken bölümü ise gelecektir. Şimdi'de yaşamak, deyim yerindeyse hem bir sona tanıklık etmek, hem de yeni bir başlangıca adım atma olanağını yakalamaktır. Şimdi'de yer alan bizler adeta "bayrak yarışı"na çıkmış atletleri andırırız. Onlarla aramızdaki en belirgin farklılık; atletlerin bayrak yarışında bir bitiş çizgisinin olmasına karşılık, bizim maraton koşumuzda böylesi bir varış noktasının bulunmamasıdır. Dizlerimize hükmeder ölçüde soluğumuz olduğu sürece bu maratona devam ederiz. Bazen lanetin tarihine hükmedenlerin bir kurşunu gelip bizi bulur, bazen de doğa ana artık yeter diye hakkımızda hüküm verir ve işte o zaman bayrağı bizden sonrakilere devrederiz. Buradaki bayrak devri bir aradan çekilme ve yürüyüşten vazgeçme değildir, bunu durmak biçiminde de değerlendiremeyiz. Bu, yolun gelinen noktasında bir halka halinde zincire eklenmedir; özgürlük yürüyüşü zincirinin kırılmaz bir halkası halini almadır. Yani yürüyüş sürüp gittiği müddetçe biz de bu akışın içinde varız, devasa özgürlük zincirinin birer halkası olarak varız, akış çizgisi olarak varız, aşk yolunun işçiliği olarak varız, gözünü hedefe dikmiş insanın eylemi olarak varız. Bizler ölümü özgürlük zincirine yeni halkalar biçiminde eklenerek yener ve aşarız. Büyük insanlığın özgürlük yürüyüşü bir ölümü öldürme yürüyüşüdür.

Birbirinin içine geçmiş halkalardan oluşan büyük özgürlük zinciri hem geleceğe doğru muazzam bir çekim kuvvetini içerir, hem de yoldan sapılmasına karşısında uyarı işareti veren duvarcının ipi işlevini görür. Yol bir yaradılış ve yaratış yoludur. Yola girmiş gibi görünen birçok insan kendince bazı değerler yaratabilir, büyük insanlığın özgürlük yürüyüşüne belli katkılar da sunabilir. Ancak bunlar kendi başına yani birbirinden kopuk olarak duran halkalar olmaktan öteye gitmez, birbirine eklemlenip bir zincire dönüşmez, zincir haline gelmediği için de ileriye doğru yürümede bir çekim gücüne sahip olmaz. Kişinin kendi eylemiyle ortaya çıkardığı her değerin birbirinden kopuk halkalar yerine iç içe geçirilip zincire dönüştürülmesi, aslında yürünecek yolda esas alınıp uygulanması gereken tarzı ifade eder. Ancak bu tarzla ana zincirin kopmaz bir halkası olunabilir. Ortak yürüyüşe katılmış her yolcunun dikkat etmesi gereken hususlardan biri budur. Yola neyi katmak istediğiniz kendi başına yeterli olmayabilir, nasıl kattığınız da o ölçüde ve beklide daha fazla önemlidir.

Bireycilik yalnızca bir kişilik duruşu değil, aynı zamanda bir zihniyettir. Bu zihniyet anlam ve duygu birliği içinde aynı yolda ilerleyen büyük insanlığı anlayamaz. Bireycinin yolu tekil başlayan ve yine tekil kalan çıkmaz bir yoldur. Onun için kendi dışındaki hemen herkes yolunacak kazdır, kurt olarak içine dalınacak koyun sürüsüdür, kendisinden şu veya bu biçimde yararlanılacak birer nesnedir. Bu tip bir süpermarkete girerken rafları dolduran tüketim nesnelerine nasıl bakarsa, kendi dışındaki insanlara da öyle bakar. Zaten günümüz dünyası en ücra köşesine kadar kapitalizmin pazar dünyası olmuş, hemen her şey pazara düşmüş, neredeyse tüm değerler pazarda satışa arz edilir hale gelmiştir. Bu dünyada gerçek olan pazardır, onun ötesinde bir gerçek yoktur. Pazara düşmek demek, metalaşarak birer tüketim ve kullanım nesnesi haline gelmek demektir. Bu yüzden bireyci tip insana bir nesne olarak yaklaşırken, kapitalizmin bu insanı eşyalaştıran iğrenç gerçeğinden hareket

eder. Bu zemine kayan her insanın pazarda satışa sunulan öteki metalar gibi bir fiyatı vardır. Onu parayı bastırıp satın alarak istediğiniz gibi kullanabilirsiniz. Zaten bu pazar dünyasında para denilen nesne öylesine etkili bir güçtür ki, adeta açamayacağı kapı ve satın alamayacağı değer yok gibidir. Bireyci tip, parada somutlaşan maddiyatın tutsağıdır. Para bu sistemin köleleştiren tanrısıdır. 'Yeşil Tanrı' Dolar, para-tanrıların Olympos'unun yeni Zeus'udur.

Burjuvazi tarihi kendisiyle başlatır. Onun için aydınlatılarak güç alınacak ya da içine girdiği doğrultunun kendisiyle uyumlu olup olmadığını gösterecek bir geçmiş arayışı veya anlayışı yoktur. O geçmişle tüm bağlarını koparmış, insanlığın büyük yol gerçeğinden tam bir kopuşu sağlamış ve insanlığı kendisinin çizdiği yeni bir yola sokmuştur. Bunun sapkın bir yol olduğu ve devletçi toplumun doğuşuna yol açan sapmanın çok daha derinleştirilmesi anlamını taşıdığı kesindir. Hâlbuki geçmiş, an ve gelecek birbirinden asla koparılmaması gereken bir bütünlüğü anlatır. **Önder APO**, ***"Tarih ve gelenek neyse günümüz ve gelecek de odur"*** diyerek bu gerçeği en çarpıcı biçimde ortaya koydu. İnsanlığın en temel değerlerinin bu geçmişte gizli olduğunu, insanlığı bu geçmişte arayıp bulacağını ve oradan yeniden başlatacağını, geleceğin bu çabaların işleyiş halinden başka bir şey olmadığını söyledi. Ancak bunun on bin yıl öncesine dönmek anlamına gelmediğini de ekledi. Geçmişi ve geleceği an'da birleştirmek, geçmişi an'a taşımak ve an'dan başlayarak geleceği bunun üzerinde inşa etme eylemine girişmek aynı zamanda bir yol bütünlüğünün de ifadesidir. İnsandaki eksiklik duygusu ve buna karşılık tamamlanma arzusu da işte bu yol bütünlüğünden doğar.

Önder APO sözcüğün gerçek anlamında bir yol göstericidir; yol gerçeğinden en çok sapılan ve yoldan habersiz olunan bir çağda yol göstericilik yapan bir insandır. Kapitalist sistem altında hayatın doğal akışıyla bağları oldukça zayıflamış ve giderek hayata ihanet etmiş insanlığı yeniden doğru yola sokmak, esas olarak kutsal hayat ırmağının kendi mecrasında doludizgin akışını sağlamak demektir. Kuşkusuz doğru olmadan hayat olmaz, gerçek bulunmadan doğru yaşanamaz. Bunun için de **Önder APO** daha çocuk yaşlardan başlayarak doğrunun arayışı içinde oldu, eyleminin özünü buraya odakladı. Yüzeysel ve doğruluğu kuşkulu gerçeklerle uzun süre bir arada yaşamak istemedi. Dolayısıyla kendinden son derece emin bir biçimde, beyninin ve yüreğinin 'Evet, işte bu!' diyebileceği ölçüde doğruyla, insanlığın doğru yoluyla buluştuğuna inanmadıkça arayışına ara vermedi. Doğru olan yoldur, yol ve doğru bir bütünlük oluşturur, gerçek yolun gerçeğidir.

Bir kez daha altını çizerek dile getirmekte yarar var: Her başlangıç sonucu belirler. İnsanlık nasıl başlamışsa, o temelde sona doğru yürüyecektir. Başlangıçtan kopuş eşyanın kendi iç yasaları temelinde gelişiminin sekteye uğratılması, kendi öznelliğine uygun hareketinin durdurulması, mecrasının bozulması ve akış yönünün değiştirilmesidir. Düzeltme ve yol temizliği bütün bunların net olarak görülüp açığa çıkartılmasını gerektirir. Bunun için de başa kadar gitmek, oradan başlayarak yolu izlemek, sapmanın nerede yaşandığını ve yanlışlığın nerede yapıldığını bulmak ve bunu giderip doğru yolla yeniden bağ kurmak gerekir. Şimdi'de çakılıp kalan, güncelliğin körleştiren ve köleleştiren etkileri dışına çıkmayan biri bunu başaramaz. **Önder APO**'nun dediği gibi, ***bulunduğunuz çağdan ve zamandan ne kadar koparsanız, bütün çağlar ve zamanların içine o kadar açılabilirsiniz.*** Bu sadece bir isteme sorunu değildir, bir gereklilik ve zorunluluktur. Kuruluşuna girişmek istediğiniz gelecek sizi sürekli geriye yani geçmişe doğru iter. Çünkü geleceği inşa etmek için geçmişi bilmek şarttır. Henüz yürünmemiş bir yolla özdeş olan geleceği aydınlatan şey geçmişin bu derin bilincidir. Bilinç geçmişin birikiminden doğar, her bilinç bir tarih bilincidir; gelecek ise çoğu zaman düşseldir ve ütopik bir karakter taşır. Bugünün düşlerinin yarının gerçeği haline gelmesi bilincin yetkinliğine ve derinliğine, yani tarihin ve geleneğin

iyi bilinmesine ve içselleştirilmesine bağlıdır. Gelecek geçmiş tarafından döşenen temel üzerinde yükselir. Temel olmadan bina kurulamaz.

Kapitalist modernite insanlığın geçmişiyle tüm bağlarını kopardı ve bunu da giriştiği sınır tanımayan fetih eyleminde kendisine ayak bağı olmasın diye yaptı. Fethetmek bu modern kişilik tipinin temel özelliği oldu. Bu dönemin bireycisi elinden gelse yıldızları bile ele geçirmek ve uzayı bile fethetmek istiyordu. Bu anlamda kendisine özgü bir gelecek düşü vardı. İlerleme bu fethetmeyi anlatıyordu. Onun kanısına göre 'Dur, geçme' denilebilecek bir an yoktu, gelecek bugünde bulunmayan daha anlamlı güzelliklerle yüklüydü. İlerlemek ve geleceğe hükmetmek esastı; ileriye doğru hareket ve eylem yüceltiliyor, eylemli insan kutsanıyordu. Fetih tamamlandığında ve kapitalizmin yeryüzünde girmediği bir yer kalmadığında, bu insanın gelecek düşleri de bitti. Gelecek yarının sınırlarına hapsedilecek ölçüde daraltıldı; geçmiş düne, gelecek yarına indirgendi. Hareket rodeo atına biner gibi inip çıkma, böylece yerinde sayma halini aldı. Yenilik arayışı artık uzaklara doğru yürüyüşte değil, rodeo atı tarzı bu hızlandırılmış hareketliliğin içindeydi. Arayışta içerik bir yana itildi, içeriğin yerini biçim aldı, görüntü öne çıktı. Göze hitap etme arz ve talep bağlamında temel kaygı ve isteme dönüştü. Bu çerçevede tüketim ve kullanım nesnelerinin bolluğu, çeşitliliği ve renkliliği bireyin arayışının da doğrultusunu belirledi. Her gün daha değişik bir yemek çeşidini tatmak, daha farklı giyinmek, giyim kuşamıyla daha farklı bir imaj sergilemek, cinselliğin daha değişik bir biçimini keşfetmek, kısaca her şeyde daha farklı olanı denemek en güzel yaşam olarak değerlendirildi. Özgürlük bu deneme işinin önündeki engellerin kaldırılması sayıldı. Özgürlük artık daha çok ve daha değişik şeyler kullanmak ve tüketmek demekti. Ortaya çıkan tip tüketmeye kenetlenmiş bir tipti. Bu aynı zamanda yolun da tükendiğini gösteriyordu.

İlerleme yerine rodeo atına binmiş gibi inip çıkma, belki de ortada izlenecek bir yol kalmadığına ve bireyde yaşanan hareketliliğin yolculuk anlamına gelmediğine işaret eden oldukça çarpıcı bir örnektir. Eylemin düşünceden kopukluğu insan açısından bir hayvana yaklaşma belirtisidir. Düşünmek, tasarımda bulunmak ve düşünerek eylemek hayvanda yoktur. Anlam olmadan insana özgü eylem olmaz. Geçmişi dünle sınırlı insan ne denli büyük bir anlam gücüne sahip olabilir? Yeni bir güne başlarken bir önceki günü belleğinden silen, bugünü ise adeta videokasete kaydeder tarzda geçiren, gün dolduğunda kaseti tekrar boşaltan ve bunu sürekli tekrarlayan birinin bilinci acaba nasıl olabilir? Boşaltma eylemi bir gün önce yaşananın değersizliğinin kanıtına da yorumlanabilir. Bir şey eğer değerliyse korunur, değersizce bir kenara bırakılır ya da çöp sepetini boylar. Gerçek değer aslında bir kalıcılığı ve zamana karşı direnme gücünü anlatır. Gerçek sanat eserleri böyledir. Oysa tüketime kilitlenmiş bireyin sanat anlayışı da nevi şahsına münhasırdır. Örneğin sanat onun sofrasına konulan salatanın yapılışında kendini dışa vurmalı, salatanın biçimindeki göz alıcılıkta kendisini sergilemelidir. Masadaki salata önce göz banyosundan geçirilir, göz alıcılığının tadı çıkarılır, ardından afiyetle mideye indirilir. Böylece salatayla birlikte sanat da bireyin bedensel metabolizmasının işleyişine terk edilir; tüketilir, sindirilir ve dışarı atılır. Anlam ve duygu gücünden arınıp biyolojik kapsama hapsedilmiş bir insan yaşamının kaçınılmaz sonucu budur.

Yaşamın yerinde sayan hızlandırılmış bir hareket içinde zaman öldürmeye indirgendiği kapitalizmin postmodern evresi tipik bir Ebu Cehil düzenidir. Cehalet bireyci tipte zirveleşmiş, cehalet ağları tüm toplumu sarıp sarmalar hale gelmiştir. En korkunç cehalet geçmişten kopuş üzerinde vücut bulur. Çünkü geçmişten kopuş, insanın anlam yüklü var oluş gerçeğinden kopuştur, insanı insan yapan değerler ve özelliklerin yitirilişidir, toplumsal bir varlık olan insanın toprağa verilişidir. İnsan kendi güdülerine hâkim oldukça ve güdüleri tarafından yönlendirilen bir varlık olmaktan çıktıkça insanlaşır. Buna karşılık postmodern kişilik

ayaklandırılmış güdüler makinesini andırır. Onun hemen her adımı ve her yönelimi güdüseldir. Soyunup attığı anlam ve duygu gücünün yerini isyana kalkışmış güdülerle doldurmuştur. Açlık, cinsellik ve saldırganlık güdüleri kendisinde adeta şaha kalkmıştır. Güdüsellik ve reflekse dayalı hareketin hayvanların doğal özelliği olduğu iyi bilinir. Doğal olan her şey kendine özgü bir anlam gücüne sahiptir. Bu yüzden hayvan neden içgüdüsel ve reflekse dayalı eylemde bulunuyor diye kızıp öfke duymayız. Hatta kızdığımız ve öfke duyduğumuz şey hayvanın doğadan koparılması, örneğin vahşi bir kaplanın ehlileştirilip sirkte bir görsel eğlence aracına dönüştürülmesidir. Çünkü burada hayvanın doğasına yapılmamasını düşündüğümüz bir müdahale vardır. Ama insan söz konusu olduğunda aynı yaklaşımı göstermeyiz. Güdülerine esir düşen insan bizim gözümüzde düşkün bir varlık halini alır ve kınamamızın hedefi olur. Düşünsellik insana ve güdüsellik de hayvana özgüyse, bunlar onların doğalarını yansıtıyorsa, o zaman güdülerince yönlendirilen insanın hayvanlaştığını söylememiz hiç de doğru olmaz. Ortaya çıkan tip hayvandan daha başka bir şeydir, özünde bir hilkat garibesidir, ucube bir varlıktır. Çünkü kendi doğasının temel özelliklerinden kopmuş, kendisi olmaktan çıkmıştır.

Böylesi ucube bir varlığın sahneye çıkarılıp insan diye ortalığa salınması kapitalizmin eseridir. Kapitalizm insansızlaşma temelinde yükselen bir rejimdir; yani insan kendi doğasıyla var oldukça kapitalizm var olamaz. Bu nedenle ömrünü mümkün olduğu ölçüde uzatmak isteyen kapitalizm, giriştiği insansızlaşma eyleminde derinleşmek zorundadır. Bu da yetmez. İnsansızlaşmayı yitik insanlığın yerine geçirip yaşanması gereken insanlığın bu olduğuna başkalarını ikna etmek zorundadır. Bu da muazzam bir beyin yıkama ameliyesini kesintisiz bir biçimde sürdürmesini gerektirir. Bu anlamda ideolojik savaşımı en temel savaşım düzeyinde ele alıp uygulamasını gerekli kılar. Dolayısıyla yalana ve hileye dayalı devletçi sistem gerçeği kapitalizmde alabildiğine doruklaşır. Bu sistemde ideolojik olarak insana nüfuz etmek demek, insanı yalana inandırmak, yalanı gerçek diye benimsemesini sağlamak, yalanlardan örülü iğrenç bir yaşama en özgür yaşam olarak sarılmasını başarmak demektir. İnsanlık tarihinin hiçbir döneminde kapitalizm altında olduğu kadar köleliğe alıştırılmadı. Kölelik tarihin hiçbir döneminde bu denli genelleşerek içselleştirilmedi. İnsan hiçbir zaman bu denli yol gerçeğinin dışına savrulmadı, bu ölçüde yoldan çıkmadı ve bu kapsamda insanlıktan uzaklaştırılmadı; zulüm ve zorbalık sistemin insansızlaştırması karşısında bu denli duyarsız ve ilgisiz kılınmadı. Bu açıdan günümüz kapitalizm dünyası dinsel kitapların 'Deccal gelecek' dediği koşulları yansıtmaktadır.

Bedensel olarak efendiye ait olan ilkçağın köleleri için kölelik esasta bununla sınırlıydı; çoğunun ruhu özgürdü ya da ruhlarını özgür tutmaya çalışıyorlardı. Belleklerinde geçmişin anıları taptazeydi. Onlar devletçi toplumun kendilerini dışlayan yapısına karşılık koparıldıkları ana kadının kapsayıcı olan toplumsal yaşamını özlemle anıyorlar, yeniden bu topluma dönüşün hayalleriyle yaşıyorlardı. Özgürlük sözcüğünü bile bu ana kadın toplumuna dönüş özleminden çıkarmışlardı; özgürlük demek anaya dönüş demekti. Yüz binlerce yıla yayılan doğal komünal toplum yaşamının içinde kendiliğinden var olan ve toplumun hafızasına kazınan özgürlük ve eşitlik değerleri köleleştirilmiş insanda açığa çıkıyor, kavramlaştırılıp muazzam bir direnme gücüne dönüştürülüyordu. Günümüz bireyci tipinin burun kıvırıp hep aşağıladığı ve ilkel deyip horladığı bu insanlar için özgürlüğün bu ölçüde paha biçilmez bir değeri vardı. Onlar için yaşamın yolu özgürlük yoluydu. **Önder APO**, ***"Yaşam olacaksa özgür olacak, ya da hiç olmayacak"*** der. İlke olarak değeri her şeyin üstünde olan bu ibareyle ilk karşılaştığımızda, her birimiz ne kadar heyecan duyduğumuzu deneyimimizden ötürü iyi biliriz. Bizim için heyecan verici bir keşif olan bu durum, ilkel denilen doğal toplum insanı için devletçi toplum sistemine karşı direnişinde anı anına yaşadığı ve yaşattığı bir gerçekti.

Bunun içindir ki, **Önder APO** insanlığın geçmişinin daha gerçek olduğunu söyler; bunun içindir ki, gerçek yaşamı orada arayıp bulacağını belirtir. Arılığı koruma ile kirlenmeye karşı direnme mücadelesinde insanlık için dayanılmaz kirlenme bugüne, temizlik ve arılık ise düne özgü bir gerçekliktir. Bugün dıştan güzel görünen ama içi murdarlıkla dolu boyanmış mezarlıkları andırmaktadır.

Toplumsal insan başkaları için olan, başkaları için yaşayan insandır. Bireycilik zırhına bürünmüş olanların aklı buna ermez. Onlar başkalarının kendileri için olmasını ve kendi hizmetlerinde bulunmasını isterler. Hâlbuki ben başkaları için yaşadığımda ancak kendim olarak yaşayabilirim; ben herkes için olduğum ölçüde kendim olabilirim. Bütün insanlık için olan, insanlığa hizmet etmek için yaşayan, ruhu ve bedeniyle kendini insanlığa adayan insan gerçek anlamda özgür insandır. Beyin bunun için çalışıyorsa beyindir, yürek insanlık uğrunda atıyorsa yürektir. Özgürlük bu büyük insanlığa adanmışlığın kendisidir. Özgürlük bu anlamda bir adanmışlık durumudur, başkalarına karşı sorumluluk duymaktır, kendini sürekli başkalarına vermektir. Bunu anlama niyetindeyseniz başka yere bakmayın, **Önder APO** nasıl yaşadı ya da yaşıyor diye düşünün. Öncelikle Onun arayışı neyin arayışıydı? Köşkler, kâşaneler peşinde mi koştu; çiftliklerine yenilerini mi eklemek istedi? Özel yaşamını daha da renklendirmeye, mal mülk edinmeye, çift çubuk sahibi olmaya mı çalıştı? Bunlar için mi zalimler ve haksızların aşağılık dünyalarına kafa tuttu? Hayır, milyon ve kere milyon hayır! **Önder APO**'nun Prometheus efsanesini günümüzde adeta yeniden gerçekleştiren bir pratiğin sahibi olduğu ortadadır. O tüm varlığını zalim ve haksız bir sistem altında yaşamak zorunda bırakılan ve tüm değerleri gasp edilen halkının varlığına ve özgürlüğüne adadığı için İmralı tabutluğunda tutuluyor. Bunun için çarmıha gerilip en zalim işkence olan yalnızlığın kollarına atılıyor.

Bir yarı-tanrı olarak Prometheus, ateşten öteki tanrılar kadar yararlanıyordu; kendisi için olsa, tanrılardan ateşi çalmasına gerek kalmayacaktı. İstediğinde Olympos'a çıkabilecek, tanrılar panteonunda kendine bir yer bulmakta fazla zorlanmayacaktı. Ama onun bir yarısı insandı ve bu yüzden insanlığın kaderine kayıtsız kalamazdı. Tanrıların insanlığı karanlığa mahkûm etmelerine razı olamazdı. Karanlık, yolun yitirilişiyle özdeşti. Yol aydınlansın ve insanlık kendi yolunda yürüsün diye Prometheus ateşi çaldı. Tanrıların kendisini en ağır cezaya çarptıracaklarını bilerek bu eyleme girişti. Kendisini kayalığa zincirleyip karaciğerini kartallara yem edenlere, "Bir cahilliktir ettim, beni bağışlayın" demedi. Kendi eyleminin sonuçlarına tam bir gönül rahatlığıyla katlanmasını bildi. Çok anlamlı bir sözdür; özgürlük yürüyüşüne çıkan her insan kendi çarmıhını sırtında taşır derler. Prometheus için de bu böyleydi. Bu açıdan Prometheus özgür insanın en seçkin sembolü oldu.

Önder APO'nun kendisine dayatılan kadere karşı isyana kalkışmasından önce, Kürt halkı Prometheus'un ateşle buluşturmak istediği dönemin insanlığından daha koyu bir zifiri karanlığın içinde tutuluyordu. Deyim yerindeyse bu bir mezar karanlığıydı. Kürt halkı adeta diri diri mezara gömülmüş, sonsuza dek bu mezar karanlığında kalsın diye üzerine beton dökülmüştü. Ateşi eline tutuşturmadan önce bu betonun kırılıp parçalanması gerekiyordu. Yani ortada Prometheus'unkinden çok daha zorlu bir görev vardı. Prometheus'un ateşle buluşturmak istediği insanın diriliş devrimine ihtiyacı yoktu; oysa Kürt'ün mezardan çıka-

rılıp yeniden yaşama kazanılması için bir diriliş devrimi şarttı. Ateşin gücünü kullanabilmek için Kürt halkının öncelikle "Zamanın ve mekânın içinde varım ve yaşıyorum" demesi gerekiyordu. **Önder APO**'nun müdahalesiyle gerçekleşen Kürt dirilişi böylesi bir mucizevî karakter taşıyordu. Ateş ışıktır ve ışık bilinçtir. Ölülerin değil yaşayanların bilince ihtiyacı vardır. Yani ateş yaşayanlar içindir. Bu anlamda Önder APO'nun eylemi bir bakıma ölüyü diriltme ve kendisini özgür bilinci ve kararlılığıyla donatma tarzında bir eylem oldu. Bu yüzden Kürt halkı kavuşmak istediği tüm soylu değerleri O'nun adıyla özdeşleştirdi.

Mezarı kazan ve Kürt'ü diri haliyle bu mezara gömen uluslararası devletçi sistemdi. Kendi çıkarları bunu gerektiriyordu. Çıkarları söz konusu olduğunda bu sistemin yapamayacağı çılgınlık yoktu. Roma'yı ateşe veren Neron, yeni dünyanın çılgın kapitalisti karşısında çocuk masallarında geçen sıradan bir 'kötü adam' figürü gibi kalır. Hegel, devletin tanrının yeryüzündeki cisimleşmiş hali olduğunu söyler. Yine bugünkü ABD ile karşılaştırıldığında, tanrılar panteonunun başı Zeus neredeyse savaşçı bir kabilenin kimi zaman öfkesine hâkim olamayan askeri şefini çağrıştırır. Günümüz tanrılarının insanlığa zulmetme potansiyeli sınırsız, yöntemleri çok daha çeşitli, tarifsiz acılara gark edici ve arsızdır. Zeus'un hışmına uğramakla ABD'nin başını çektiği uluslararası devletçi sistemin öfkesini üzerine çekmek arasındaki fark pire ile deve arasındaki fark gibidir. İkincisinin dozajı ilkinden katbekat daha fazladır. Kürt'ün dirilişi ve özgür yaşamakta sonuna kadar kararlı bir halk düzeyine yükselişi en çok da bu uluslararası devletçi sistemi öfkelendirdi. Öfke esas olarak bu mucizevî eylemi gerçekleştiren Kürt Halk Önderine yöneldi. Uluslararası komplo **Önder APO**'yu izleyip tutsak almak isterken, ölümüne karar verdiği Kürt halkının dirilişi başarıp özgürlüğe kenetlenişini kendine gerekçe yaptı. Bu temelde efsanedeki zulmü katbekat fazlasıyla gerçek kıldı: **Önder APO**'yu tutsak alıp İmralı tabutluğuna koydu. Fiziksel ve anlamsal olarak kendisini yok etmek için her türlü yöntemi denedi ve hala denemeye devam ediyor. Zehirleyerek bedensel çözülüşe götürme bunun son yöntemi oluyor.

Yine başa dönüyoruz: **Önder APO** bir yarı-tanrı değildi, tanrılar meclisinde mütevazı da olsa hazır bir yeri yoktu. Ancak devletçi sistemin içine girme ve bunun içinde yükselme konusunda önü açıktı. Müthiş zekiydi, ilkokuldan başlamak üzere tüm öğretmenlerinin takdirini toplamıştı. Yeter ki bir evet desin, koparıcı tarzıyla sistem içinde istediği yere gelebilirdi. Böylece olası trajedileri yaşamasına ve tarifsiz acılar denizine düşmesine yol açacak tüm kapıları sımsıkı kapatmış olurdu. Bir katre kabilinden bile olsa kendisini düşünseydi, bir nebze de olsa "Ben ne olacağım" gibi bir kaygı taşısaydı, asla bugün içinde tutulduğu dehşet verici koşullarda bulunmazdı. Ama o bu yolu daha küçük bir çocukken kapattı. Geçmesi ve sisteme katılması için aralanmış kapıların varlığını bilse bile, "Ben böyle yaşamayacağım" dedi. Bu reddin gerçekte O'nun kişisel yazgısını ilgilendiren bir itiraz olduğunu, kendisine sunulan yaşam seçeneğini reddetmekle kendisini düşündüğünü ve kendisini sadece insanlığın mevcut kirlenmişliğinden korumaya çalıştığını söyleyenler olabilir. Ancak buradaki itirazın özünde düşürülen insanlık adına yapıldığı, yaşamın ihanete uğradığı ve mevcut haliyle yaşanmaya değmeyeceği anlayışının düşürülen insanlığın tümünü kapsamına aldığı, bu anlayışın oluşumu sürecinde bile buna karşı mücadele edeceği gerçeğini bağrında taşıdığı kesindir. Kendisi devletçi sistemin sapkın yoluna girmeyecek, bunu tüm insanlık adına yapacak, düşürülmüş insanlığı büyük insanlığın onurlu yaşamına kazanmak için çaba harcayacaktır.

Kaldı ki, **Önder APO**'nun kendisi "Gerçekliği arayış yürüyüşünü tüm insanlık ve ardındaki evren üzerine yapma gereği bende erkenden ortaya çıkan bir anlayıştı. Belki çocukluğumdaki eğilimim de buydu" dedi. Gerçek diye sunulan verili yaşamın tümüyle yalan olduğu, yalanı yaşamanın doğru olmayacağı, yaşamı onurlu ve yaşanılır kılan gerçekliğin ise bilinmediği, çarpıtıldığı ve üstünün örtül-

düğü yerde elbette öncelikle gerçeğin keşfine çıkılacak, bir gerçekliği arayış yürüyüşüne girişilecektir. Bu başlangıçta tek kişilik bir yürüyüştür, ama ufkunda bir halk ve onun şahsında tüm insanlık vardır. Gerçek onun için aranıp bulunacaktır. Bu eylem elbette ölümsüzlük otunu bulmaya çıkan Gılgamış'ın giriştiği yolculukta karşılaştığı sayısız engelleri anımsatan zorluklarla dolu olacaktır. Gılgamış ölümün kendisinden koparıp aldığı Enkidu'yu yeniden yaşama döndürmenin, **Önder APO** ise yitirilen gerçeği bulup insanlığı bu

Bu başlangıçta tek kişilik Bir yürüyüştür, ama ufkunda Bir halk ve onun şahsında tüm İnsanlık vardır. Gerçek onun için aranıp Bulunacaktır.

gerçekle buluşturarak yeniden özgür yaşam yoluna sokmanın peşindedir. Her ikisinin de hedefi ölümsüzlüğü yakalamak ve yaşamı muzaffer kılmaktır. Enkidu fiziksel olarak ölmüştür; Kürt halkı ise biyolojik planda yaşar gibi görünse de, ruhsal açıdan, kimliksel ve kültürel varlık olarak ölüden beterdir. Eğer ölüm bu halk için mukadderse, o zaman biyolojik ölümü de yaşamalı; ruhuyla olduğu gibi bedensel olarak da ölmelidir. Ruhsuz bedenler topluluğu halinde varlığını idame ettirmenin kabul edilmeyeceği kesindir. Gerçekliği arayış yürüyüşü ile ölüme terk edilen Kürt halkının yazgısına karşı mücadele iç içedir, birlikte sürdürülmektedir. İkincisinin kesin başarısı ilkindeki başarıya bağlıdır. Ölümü kesin olarak öldürmek, ancak gerçekliğin bulunuşuyla mümkün olacaktır.

Önder APO öncelikle bir dava adamıdır. Onun sahip çıktığı ve çözümü için çalıştığı bu dava Kürdistan gerçeği ve Kürt halkıyla sınırlı bir dava gibi görünebilir. Oysa bu, **Önder APO** gerçeğine sadece biçimsel açıdan yaklaşmanın sonucudur. Öz çok daha farklıdır. Apocu gerçeklikte ulaşılmak istenen çözüm ulusal değil evrensel, yüzeysel değil derinlikli, dar değil kapsamlıdır. Bu anlamda Kürt gerçeğinde gerçekleşecek olan çözüm özünde tüm insanlık için çözümdür. Yani dava aslında tüm insanlığın davasıdır. Kürdistan ve Kürt gerçeği deyim yerindeyse yürünecek yolun başlangıç noktasıdır, geçmiş ile gelecek arasında bulunan ve geleceğe doğru harekete geçilen zemindir. Buradan başlatılan yürüyüş tüm insanlık adına özgürlüğün fethedilmesi yürüyüşüdür. İçine girilen yol Kürdistan'ın sınırlarında ve Kürt toplumunun içinde bitmez. Böyle olmasa, **Önder APO** neden tüm insanlık ve ardındaki evren üzerine gerçekliği arayış yürüyüşüne çıksın? Kendini bir ülkenin ve ulusun dar sınırlarına hapseden biri, insanı kozmos ve kuantum evreninin özeti olarak tanımlayabilir mi? Böyle biri 'Her iki evreni anlamak istiyorsan insanı çöz' diyebilir mi? Arayışına sınırlar çizen biri, 'evrenden bir toz zerreciğine kadar her şeye doğru bir anlam vermedikçe rahatlamayacak bir karakter' taşıdığını söyleyebilir mi? 'En büyük savaşın anlayışı derinleştirmek, tüm eşyanın özündeki düzeni bir çırpıda kavrayacak düzeye gelmek olduğunu' bilen ve bunu kendi örgütüne de yansıtmak isteyen birini dar ulusal sınırlara hapsetmek mümkün müdür?

İnsan bir karşı yazgıdır. Doğa içinde ikinci bir doğa olarak kendini oluşturması, onun bir karşı yazgı olarak kendine özgü bir yol çizdiğini ve bu yolda ilerlediğini gösterir. Kendini yeniden yaratmak, yaratıcılığını doğaya yansıtmak, kendi yaratımlarıyla doğaya yeni şeyler katmak tüm canlı varlıklar içinde sadece insana mahsustur. Doğadaki canlı türleri içinde yalnızca insan bilinçli seçimde bulunur; yalnızca insan daha iyinin ve güzelin arayışına girişir. Bu anlamda bir bilinçli yaratım gücü olarak sanat yalnızca insanın eyleminde gerçekleşir. Yalnızca insan ortaya çıkardığı sanat eserinde kendisini ifade edip aşmak ister. Kendini aşan insan da ortak yaşama daha büyük bir zenginlik olarak katılır, kendini aşıp yenilemiş haliyle toplumun yaşamına yeni bir renk ve çeşni katar, adeta yeni bir çiçek misali insanlık bahçesinde boy veren çi-

çekler arasında yerini alır. Karşı yazgı olmak aynı zamanda kendini aşmaktır, kendini yenileme gücünü göstermek ve hayatının her gününü yeni bir bahara dönüştürmektir. Dolayısıyla karşı yazgı olmak geçici bir durum değil, yaşamın özünü teşkil eden bir özgürlük duruşudur. Özgürlüğün hep bir arayışa tekabül etmesinin nedeni de budur. Ulaştığı bir şeylerle yetinmek, aynı anlama gelmek üzere mevcut olandan daha güzelini aramaktan vazgeçmek özgürlüğün bitişidir; başka bir deyişle artık karşı yazgı olmaktan çıkmaktır, özgürlükçü duruşu terk etmektir. Bir şeye ulaştığınızda onu geride bırakabiliyorsanız ve o şey artık sizin olmaktan çıkıyorsa özgürsünüz. Tersi yetinmeye denk düşer. Özgürlük sahip olmak değil, olmak ve oluşturmaktır. **Önder APO**'nun en soylu ve en özlü yaşam olarak tanımladığı yeni toplumsallığının özgür insanı budur.

Devletçi ve iktidarcı toplum sistemi, bir karşı yazgı olan insana yeni bir yazgının dayatılmasını ifade eder. Bunun adı köleliktir. Aynı sistemin yirminci yüzyılın başında Kürdistan'a ve Kürt halkına layık gördüğü statü köleliğin adeta son sınırlarına kadar ilerletilmesi ve bunun karşıtı olarak insanlığın en dibe vuruşu olmuştur. Dibe vuran bu insan devletçi üst toplumun 'dokunulmazlar' diye tanımladığı paryalardan daha beter bir aşağılanmaya tabi tutulmuştur. Var ile yok arasında kararsız ve muğlâk bir duruştan söz edilecekse, bu en çok da belirsiz bir statü altında tutulan Apocu müdahale öncesi Kürt toplumu için geçerlidir. Tarihsel bir gerçeklik olarak vardır, oysa tarihi yoktur; insansal fiziğiyle vardır, ama bilinci ve ruhu yoktur; kendi vatan toprakları üzerinde soluk alıp verir ama vatansızdır; farklı bir kimliği temsil ettiği bellidir ama kimliksizdir; yansıma olarak vardır denilebilir ama gerçekliği kuşkuludur; ağzı vardır, dili yoktur. Uluslararası devletçi sistemin mezar karanlığına hapsettiği bir toplumdan başka nasıl bir duruş sergilemesi beklenebilir ki! Ölüm her insanı tüm ömrü boyunca bir kez ziyaret eder; oysa böyle bir konumda tutulmanın her saniyesi ölümdür. Bu, vahşetin de ötesinde tanımlar isteyen çılgın mı çılgın bir yazgıdır. **Önder APO** buna 'ayı sömürgeciliği' demişti. Biliniyor, ayı avını öldürüp toprağa gömer ve avladığı kokuştuğunda yer. Kürt toplumsal gerçekliği de işte bu belirsiz statü altında tam bir kokuşma ve çürümeye terk edilmiştir. Bu durum ölümden beterdir.

Kürt toplumuna dayatılan bu dehşet verici yazgıya karşı koymak, hatta onun da öncesinde bu yazgıyı fark etmek için devletçi uygarlık sisteminin kirlerine hiç bulaşmamış olmak ve yaşama asla ihanet etmemek gerekir. Bu anlamda Kürt'e dayatılan yazgıya karşı koyan ve Kürt halkının yazgısını değiştirmek isteyen **Önder APO**, ruhunu satmayan ve lanetli sistemin ruhunu kirletemediği insanlığın bakir toprağıdır. Kapitalizm her şeyi ve herkesi haraç mezat kapıp tüm varlığına hükmetmede sınır tanımayan bir sistem değil mi? Hangi yiğit bu sistemin her türlü etkisinin dışında kaldığını iddia edebilir? Kapitalizm dünyasında ruhsal bekâretini sonuna kadar koruyan kaç insan gösterilebilir? Üstelik karşımızdaki sistem sınırsız güce sahip olan ve kendi güçlerine her an yeni güçler katarken karşıtlarını sürekli silahsızlandıran bir Mefisto'yu temsil ediyorsa, kaç babayiğit "Ruhumu asla sana satmayacağım" diyebilir? En azından kaç kişi tıpkı Faust gibi ruhunu satmama konusunda Mefisto ile bir yarışa tutuşabilir? Devletin tanrının yeryüzündeki cisimleşmiş hali olduğu belki doğrudur; ama düşüncesini, ruhunu ve yöntemlerini İblisten devraldığı daha da doğrudur. Kapitalist devlet tanrısal olan her şeyi öldürdüğü için tümüyle İblisin cisimleşmiş haline dönüşmüştür de denilebilir. İblisin işi ruhları satın almak, öncelikle insanın ruhunu ele geçirerek insanın her şeyine hükmetmektir. Kapitalist devletçi sistemin yaptığı da tamı tamına budur. Buna rağmen yargı kesindir: Yaşanan kavgada kazanan **Önder APO**, kaybeden İblis olmuştur.

Önder APO kendini düşünceleri kadar duygularının da kaynağı yapan, sevincin ve üzüntünün, coşkunun ve acının kaynağına kendisini koyan insana büyük öfke duydu. Bunu bir kendini basitleştirme olarak değerlendirdi. Kendini basitleştirmek de gerçekte

kişisel kaygılarla hareket etmek, kendini düşünmek, bireyciliğe düşmek ve ruhunu etki sahasına girdiği İblise satmanın kapılarını aralamak demektir. Özgürlük davasına adanmış insan asla kendisini düşünmez, bir an için bile olsa kendisinin ne olacağı ve nasıl bir geleceğin kendisini beklediği kaygısına kapılmaz. Öyle ki, İblisin tam da bu noktada devreye girdiğini bilerek, anbean içinde yer aldığı tarihsel gelişmeye, yükü altına girdiği tarihsel davanın başarısına odaklanır. Sevinci ve tasasının, coşkusu ve acısının, neşesi ve kederinin, güveni ve kaygısının kaynağı tamamen bir parçası olduğu bu özgürlük davasıdır. Sevinirse emin adımlarla hedefine ilerlediği için sevinir; elbette ağlamaması gerekir, ama ağlasa bile yine ona ağlar. **Önder APO**'nun şu belirlemeleri bunun çarpıcı bir kanıtı değil midir? "Üzüntülerimizin de, sevincimizin de odağında biz olamayız. Sevinçlerimizin ve üzüntülerimizin odağında savaş, halk ve tarihsel bir gelişme olmalı ki, bunların bir anlamı olsun… Hepinize şu ölçüyü veriyorum: Yaşam sevincinizde ve üzüntünüzde kesinlikle kendiniz olmayacaksınız. Genel değerler, genel olumlu gelişmeler sizi sevgiye ve yaşam coşkusuna katacağı gibi, olumsuzluklar da öfkeye sevk edecektir." O'nu izlediklerini iddia edenler bu ölçüye ne denli uyduklarını sorgulamak durumundadır.

Organik toplumdan söz ediyoruz, doğal toplumun organik toplum olduğunu söylüyoruz, gerçek özgürlüğün ve özgür insanın bu toplumda yaşadığını belirtiyoruz. Kaba bir benzetmeyle böyle bir toplumdaki birey insan bedeninin bir hücresi gibidir. Hücre bedenin yapı taşıdır. Her hücre bedeni var edip yaşatmaya kenetlenmişliği anlatan bir duruşa sahiptir. Dolayısıyla her hücre öteki hücreler için yaşar, onlar için vardır. Hücresiz bedensel bütünlük düşünülemeyeceği gibi, beden de hücrenin inkârı değildir. Hücreler ne denli sağlıklıysa beden de o kadar sağlamdır. Toplum-birey ilişkisi açısından bakıldığında, beden-hücre ilişkisi esas olarak kendisini tüm çarpıcılığıyla klan toplumunda gösterir. Burada toplum dışında bir birey gerçekliğinden söz edilemez. **Önder APO**'nun dediği gibi, bu toplumda yaşam kuralı 'ya hep ya hiç' kuralıdır. Klan bir kütle ve şahsiyettir; bireylerin ondan ayrı bir şahsiyeti ve hükmü düşünülmemektedir. İnsanın ilk ve temel var olma tarzı olan klan toplumu imtiyazsız, sınıfsız, hiyerarşisi olmayan, sömürü tanımayan toplum biçimidir. Yani insan böyle var oluyor. Devletçi uygarlık sisteminin beş bin yılık varlığına karşılık, insanlığın katıksız doğal toplum tarzındaki yaşamı milyon yıllara yayılıyor. İnsanlık böylesi uzun bir süreçte hem ayrı bir tür olarak varlığını kanıtlayıp yaşamını kesinleştiriyor, hem de kendi öznelliğini tüm açıklığıyla ortaya koyup var oluşsal özelliklerini belirgin hale getiriyor. Bir başka deyişle kendini tanımlanır kılacak bütün verileri ortaya çıkarıyor. Baktığınızda 'işte insan bu' diyebileceğiniz bir varlık olarak kendisini oluşturuyor. Kısacası, doğal toplum insanı temel özellikleriyle 'insan kimdir' sorusunun tartışmasız yanıtı oluyor.

Bu tür toplumun bireyi toplumsallaşmanın büyük özgürleştirici gücünü görüyor; dünün hayvana yakın bir yaşam tarzı içinde bulunan zavallı varlığının toplumsallaşma sayesinde olmazı olur hale getiren bir güce eriştiğini fark ediyor. Bu da klanın her üyesinin klanın üzerine titremesine, kendisini tüm benliğiyle klanın varlığına adamasına, altını özellikle çizdiğimiz bir tanımlamayla ifade edersek 'başkaları için yaşamasına' yol açıyor. Başkaları için olmak, aslında doğal topluma egemen olan "Birimiz hepimiz, hepimiz birimiz için" ilkesinin açılımı oluyor. Burada yalnızca bir olan bütün'e adanmıyor, bütün de aynı duruşu bir olan karşısında sergiliyor. Klanlar ve kabilelerin tek bir üyelerinin yaşamını korumak için gerektiğinde kendilerini tümüyle feda ettikleri iyi biliniyor. Toplumun üyelerine saygısı ve bağlılığı konusunda bundan daha soylu, daha onurlu ve daha insani bir duruş düşünülebilir mi? Toplum olmadan birey olur mu? Kendisini toplumdan soyutlayıp adeta tek kişilik hapishanesinde yaşayan kapitalist bireyci bile toplum olmaksızın varlığını idame ettirebilir mi? Özgürlük bu toplumsal-

lıkla mümkündür. Bu açıdan özgürlüğü başkalarına adanmak olarak görmek, bu çerçevede tüm benliğiyle soylu toplumsal davalara katılarak kendi yaşamına anlam kazandırmak, sevincinin ve üzüntüsünün kaynağını buraya dayandırmak, buna bir varlık-yokluk davası ölçüsünde değer yüklemek yerindedir.

Önder APO'nun henüz küçük bir çocukken toplumsallık konusunda anasıyla çatıştığını ve kendi toplumsallığını bizzat yaratmaya giriştiğini iyi biliyoruz. Bunun nedeni ise toplumsallaşmanın oluşturucu gücü olan ananın kendisine vereceği bir toplumun bulunmaması, bu toplumun devletçi sistem güçlerince çoktan dağıtılmış olmasıdır. 'Toplumum nerede?' sorusu işte böyle gündeme gelir. Yaşam bir toplumsal zeminde gerçekleştiğinden, doğru tarzda yaşamak isteyenin bu soruyu soracağı açıktır. Toplumun belli belirsiz varlığı halinde soru başka türlü gündemleşir: "Toplumumun gerçekliği nasıl, mevcut durumuyla doğru tarzda yaşamama elverir mi?" Buna elvermediği anlaşıldığında müdahale ve mücadele başlar ve sonuçta yeni bir toplumsallık yaratılır. Bu bireysel bir dava değil, kendi gerçekliğinden uzaklaşan tüm toplumun davasıdır. Yaşamın ve özgürlüğün yolu bu davanın başarısına kilitlenmektir. Ruh kendisini buna katar, yürek artık bunun için çarpar. Böyle bir dava zamanımızın büyük bir kesitini ayırdığımız en temel meşgalemiz değil, bizden tüm ömrümüzü kendisine vakfetmemizi isteyen yaşam gerekçemizdir, hayatımızın kendisidir. Onunla yatıp onunla kalkarız; başarısıyla coşar, başarısızlıklarına üzülürüz; ağladığımızda bile kendimize değil ona ağlarız.

İblisin bir ölçüde ayartıp doğru yoldan çıkardığı insanlar olarak bireyciliğin etkilerini yaşadığımız için, **Önder APO** ruhumuzda ve yüreğimizde eksiklikler gördüğünü söyledi. "Bir yenilgi kendisini kapıya dayattığında eğer kalbiniz küt diye durmadıysa, siz şereften yoksunsunuz" dedi ve ekledi: "Bu davada ağır bir yenilgi kendisini kapıya dayattığında, 'Bize bireysel yaşam yolu açıldı' diyemezsiniz. Ben bu tehlikeyi açıkça görüyorum. Yenilgi kapıya dayandığında yüreğiniz rahatlıkla kendini yaşatacağını sanıyor. Benim kalbim ise yıllar sonrasını görür; aynı zamanda yaşadığı bütün tehlikeyi görerek sadece dayanabilmek için çalışır. Yüreği durduracak yenilgiler karşısında gelişebilmek için dayanabilmek, bu yenilgiyi mümkünse kader olarak karşılamamak ve önleyebilmek, yaşanılacaksa yüreği

Partileşme özgürlük yolunun
Öncü koludur
Toplumun büyük ölçüde
Yitirdiği anlam ve duygu gücünün
En yoğunlaşmış ifadesidir
Ağır sorunlar ortamında
Debelenen ve dertlerine çare
Arayan toplumun
Tüm sorunlarının
Çözüm adresidir

bir başarı için çalıştırmak gerekir. Siz yüreğinizi bu ilkeye göre çalıştırıyor musunuz? Yüreğinizin böyle olup olmadığını kendinize sorun. Yürekten haberiniz yoktur. Ancak bazen kendinizi yürekli sanıyorsunuz. Ağlamalarınız, üzülmeleriniz kendinize ağlamadır. Ağlayacaksanız büyük bir değer için ağlamalısınız. Sevinirken de, üzülürken de kendinizi düşünüyorsunuz… Sizler birbirinizi sorun yapıp o gün 'moralim bozuldu' diyorsunuz. Bir iki tane ahbap çavuş veya keyfinize göre bir ortam bulduğunuzda ise sizde yaşam sevinci oluşuyor. Bu büyük bir yanlıştır. Partileşme bu tip duygu durumlarını aşmaktan geçer."

Partileşme özgürlük yolunun öncü koludur; toplumun büyük ölçüde yitirdiği anlam ve duygu gücünün en yoğunlaşmış ifadesidir; ağır sorunlar ortamında debelenen ve dertlerine çare arayan toplumun tüm sorunlarının çözüm adresidir. Partili karanlığa meşale tutan, yürünecek yolu aydınlatan, bitkin düşmüş ve yürümeye takati kalmamış topluma yürümesi için gerekli gücü verip yürümek üzere doğru yola sokan, yürüyüşün kesintisiz sürmesi için uçurumların üzerine köprüler kuran ve çoğu

zaman kendisi köprü olan bir hizmet erbabıdır, bir yol erkânıdır. Ne yazık ki en soylu insanlık davalarını başarıya götürmek adına yola çıkan partiler ya yok edildiler, ya da zamanla kendilerini inkâr ederek topluma hükmedecek yeni tür efendiler yaratma okullarına dönüştüler. Bunlar bazen bu efendilikte o kadar derinleştiler ki, gelen gideni aratır denilen konuma düştüler. Bunun nedeni niyetlerinin bozuk olması değildi, tersine hemen hepsi iyi niyetliydiler. Esas neden, varlığına son vermek istedikleri efendiliğin kirli silahlarını kuşanmış olmaları ve sonuçta bu silahların esiri haline gelmeleriydi. Onlar da öncekiler gibi devlet kurup iktidar olmuşlardı. Böyle olunca partinin yöneticileri üst toplum dediğimiz devletçi toplumuna yönelir ve bu toplumun seçkinlerini oluştururken, alttaki parti üyeleri ve toplumun kendisi bir kez daha alt topluma dönüştü.

Özgürlük adına yola çıkanların içine girdikleri bu olumsuz durum özgürlüğü ezilen insanlık için neredeyse bir serap haline getirdi, kendilerini neredeyse özgür yaşamın imkânsızlığına inandırdı. Gerçekliği arayış yürüyüşünün bir nedeni de bu olmalıydı. Acaba özgürlük yalnızca bir hayal miydi? Ezilen insanlık özgürlük adına giriştiği mücadelelerde akıl almaz bedeller öderken, bu müthiş fedakârlığı sadece bir hayal uğruna mı yapmıştı? Hayal kurmak bile bir gerçeklikten hareket etmeyi gerektirmiyor muydu? Mutlaka insanları hayaller kurmaya ve özgürlük düşleri görmeye kışkırtan bir gerçeklik olmalıydı. Şuna inanmak gerekiyor: İnsanlığın geçmişi insanın tüm düşlerinin de kaynağıdır, öyle olmak zorundadır. Kapitalizmin görünür gerçekliğe tapar hale getirip maddileştirdiği bireyin hayal kurma gücünün bulunmaması kesinlikle bu geçmişten kopmasıyla bağlantılıdır. Hayal denildiğinde aç tavuğun kendisini darı ambarında görmesini anlamıyorsak gerçeğin böyle olduğu açıktır. Kuşkusuz hayaller esas olarak gelecekle ilgilidir ve bu anlamda her hayal daha güzel olana kavuşma özlemini yansıtır. Özlem duygumuz ise, hayal ettiğimiz şeyin şimdi'de bulunmadığını anlatır. Onu hayatımızın akışı içinde gelecekte bir yerde varlaştırmaya çalışırız. Buna karşılık gelecek, bunu gerçekten mümkün kılmak istiyorsak yüzümüzü geçmişe çevirmemiz gerektiğini söyler ve biz geçmişe döneriz. Hayaller aynı zamanda bir inşa istemidir ve inşa da üzerinde yükseleceği bir temel ister. Hayallerimizi gerçekleştirmek için onları maddileştirecek temeli bu geçmişte bulur ve bu temelde geleceğe yürürüz.

Kendini oluşturma ve insan olarak var etme çabası içerisinde gerçekten insanlığın özgürce yaşadığını söyleyebileceğimiz bir dönem var mıdır? Varsa bu dönem hangisidir? Aynı şekilde özgürlükle dolu yaşanan bu dönemin ayırt edici özellikleri nelerdir? İnsanlık ne zaman özgür yaşamdan kopmuş veya koparılmıştır? Hangi nedenler bu kopuş veya kopartılışa yol açmıştır? Kutsallığa karşı savaş nasıl başlatılmış, insanlığın laneti nerede başlamıştır? Şimdi bu sorulara artık net yanıtlar verebilecek durumdayız. Özgürlüğü yok eden araçlar olarak devletin, iktidarın ve savaşların bu lanete tekabül ettiğini biliyoruz. Devletçi uygarlık sisteminin dayattığı yaşam tarzından ve onun kirli araçlarından kopmanın bizim için yeniden doğuş olduğunun farkındayız. Bunun bizi özgür yaşama götüreceğinden ve özgürlüğü artık hayal olmaktan çıkarıp hayatımızın gerçeğine dönüştüreceğinden eminiz. Bu doğuşu **Önder APO'**nun ömrünü adadığı gerçekliği arayış yürüyüşüyle tarihsel gelişmenin şifresini çözmesine borçluyuz. Sonuçta neredeyse bizden önceki tüm özgürlük savaşçılarının akıbetini paylaşıp mücadele ettiğimiz devletçi sisteme dönüş yapmama imkânına kavuşmuş bulunuyoruz. İnsanlığın 'yitik cenneti'ni artık çok iyi tanıyoruz ve onu şimdi'den başlayarak yeniden inşa etmekte kararlıyız. Bunu aynı zamanda beş bin yıllık uygarlık tarihi boyunca özgürlük için mücadele eden ve bu uğurda can vererek özgür yaşam tutkusunu insanlığın tarihsel belleğinin asla silinemeyecek yegâne olgusu haline getiren sayısız kahramanlara bir vefa borcunun ödenmesi olarak değerlendiriyoruz.

"Benim durumum her yönüyle bir sistem çözümünü dayatıyordu. Öyle sıradan,

parçasal, farklı zaman ve mekân çözümlerini değil, bütünsel, derinlikli ve tüm boyutlarıyla bir evrensel çözümü dayatıyordu... Bu tür bir çabaya ve düşünsel yoğunlaşmaya yöneldim. Tümüyle etli butlu olmasa da, kendi sistemimin iskeletini oluşturduğum kanısındayım. Evrensel bakış açım mevcut bilimsel bilgi düzeyini rahatlıkla karşıladığı gibi, hiçbir gelişme karşısında şaşmayacak bir olgunluğa ulaşmış seviyededir. Yaşam-ölüm diyalektiğinde tüm gelişim evrelerini yorumlayabilecek ve karşısında yeterince cesaretle durabilecek durumdayım. Dönüştürdüğüm sadece bilimsel zihniyet yapısı değildir. İnsanlık tarihi boyunca yaşanan mitolojik, dini, felsefi ve bilimsel düşünce tarzlarının iç içe diyalektik gelişmesini zihniyetimin temel kalıpları haline getirmişim. Buna sağlam mantık yapısı da denilebilir. Bu mantık yapısı içinde toplum, doğa ve evren kavramına şüpheli karakterimi doyurabilecek denli bir derinlik, doğruluk kazandırmış durumdayım."

Önder APO 'Özgür İnsan Savunması'nda giriştiği gerçekliği arayış yürüyüşü temelinde ulaştığı evrensel çözümü işte bu cümlelerle ifade ediyor. Bu temelde kazandığı sağlam mantık yapısıyla herkesten daha iyi anladığını ve hissettiğini söylüyor. Anlam ve duygu gücüne sahip insanın en güçlü insan olduğunu belirtiyor. Zihniyet ve vicdan devrimi bu anlam ve duygu gücünün özlü ve derinlikli gelişimi değil midir? Anlayış ve duygu gücündeki bu gelişimden daha fazla insanı coşturan bir şey olabilir mi? Önder APO'nun bu bakış açısını yakalayıp onunla dünyaya bakmak, kendi iç dünyasının aydınlığıyla yetinen bir körün geçirdiği başarılı ameliyat sonrasında gözleri açılırken haykırdığı heyecan yüklü çığlığı insana attırır: Görüyorum! Bu cümleyi bitirdiğimde, ilkokuldayken okuduğum çocuklar için yazılmış bir şiirin dizeleri aklıma geldi. Şiirdeki çocuk 'Gördüm, gördüm, gördüm, gördüm!" diye bağırıyordu. Şaşkınlık ve sevinç içindeydi çocuk, çünkü yeni şeylerin varlığını fark etmişti. Kendisinden daha büyük olduğu belli biri, çocuğu, "Dur, bağırma avaz avaz, /Neyi gördün a yaramaz?" diyerek azarlıyordu. Kendi hallerinden memnun ve insanlığın bugünkü durumunu kendileri için sorun yapmayan bazıları, bu değerlendirmeler karşısında belki de aynı sözcüklerle beni azarlayacaklardır. Yürekleri nasır bağlamış insanlar, yaşamının her anı yeni bir keşfe denk düşen çocukların şaşkınlığını ve heyecanını anlayamazlar. Bunu fazla sorun yapmamak gerektiğini biliyorum. Görme eylemi üzerinde durduğumuzdan, buna ilişkin bir gençlik anımı anlatmakla yetiniyorum.

Lisede okurken kendi köyüm bana artık çekilmez gibi gelmeye başlamıştı. Köyümüz adeta bir dağın zirvesindeydi. Yılın nerdeyse yarıya yakını kıştı. Tarım çok sınırlıydı, hayvancılık köylülerin başlıca geçim kaynağıydı. Üstelik çok fazla hayvan besledikleri de yoktu. Bu duruma şaşıyor, bu insanlar burada ne buluyorlar, neden bu kar deryasına saplanıp kalmışlar diye soruyordum. Kente göçmemiz halinde daha iyi bir yaşama kavuşacağımız konusunda babamı ikna etmeye çalışıyordum. Ancak babam oralı olmuyordu. Üniversite öğrencisiyken ***Önder APO*** ile tanıştım, kendisinden ülke ve halk gerçekliğini öğrendim. Bana adeta yeni bir göz takmış, belki de görmemi engelleyen at gözlüklerini çıkarıp atmıştı. Bu karşılaşmanın ardından kaçmak istediğim yer beni müthiş bir güçle kendine çekiyor, kendisinde sarhoşluğa sürükleyen güzellikler görüyordum. Oysa köy aynı köy, dağlar aynı dağlardı; onlarda değişen bir şey yoktu. Gerçekte sınırlı da olsa değişen, benim onlara nasıl baktığımdı; bu bakış farkının anlama ve hissetme yetilerimi harekete geçirmesiydi. En büyük değişimi duygu dünyamda yaşıyordum. Duygular daha derin düşünmeye yöneltiyordu, bu kesindi; kendi yaşam deneyimimle buna bizzat tanıklık ediyordum. Kente yönelişin inkâr ve imha sisteminin kişiliğimi etkileme gücünden kaynaklandığını fark etmiştim. Şimdi gerçeği eskisinden çok daha iyi görüyor, giderek kendi köklerime dönüş yapıyordum. Bu sadece benim için değil, O'nunla buluşan herkes için bir yeniden doğuştu.

Devam Edecek

Dizi Yazı II

PKK'nin Meşru Savunma Anlayışında Yaşanan Değişim

PKK' yi 20. yüzyılda Kürt toplumuna dayatılan ulusal yok oluş saldırısına karşı Kürt bireyinin ve toplumunun meşru savunma bilinci, örgütlülüğü ve eylemi olarak tanımladık. Bu tanım doğrultusunda ortaya çıkardığı önemli bir gelişme düzeyinin olduğu tartışma götürmeyen bir gerçektir. Bir kere hem de bilimsel temelde yeni bir Kürt bilincini oluşturdu. Özgürlük, eşitlik ve demokrasi düşüncesine açık, bu ilkeleri esas alan yeni Kürt bilincini ortaya çıkardı. Buna yeni toplum ideolojisinin yaratılması da denebilir. Dolayısıyla Kürt insanını ve toplumunu kendini görür, tanır, kendisi için düşünür, kendisini sever, anlar ve kendisi olarak yaşamayı kabul eder bir noktaya çekti. Kürt toplumunu bir gelecek öngörür, planlar, bu plan doğrultusunda örgütlenir ve eyleme geçer bir konuma getirdi. Dolayısıyla örgütsüzlüğe, örgütsel parçalanmışlığa ve dağılmaya son vererek, yeniden ulusal özgürlük ve demokrasi bilinci temelinde toplumun temel örgütlerini yaratma, toplumsal kesimlerin kendi özgün örgütlülüklerini sağlama sürelerini ortaya çıkardı. Örgütlü bir toplum ge-lişimini başlattı.

Elbette bu doğrultuda ciddi bir eyleme de yol açtı. Büyük bir cesaret ve fedakârlık içeren, fedai çizgisine dayanan bir gerilla düzenini ve bu temelde gerillanın direnişini ortaya çıkardı. Bu, düşmanına bile parmak ısırtacak ve kendi büyüklüğünü itiraf ettirecek bir eylem düzeyiydi; en az donanımla en kapsamlı ve tehlikeli saldırılara karşı büyük bir cesaret ve fedakârlığa dayanan, insan soyunun yüceliğini ve erdemini temel dayanak yapan bir direniş gerçeğiydi. Kısaca beyni dağıtılmış, bilinci yok edilmiş bir topluma yeniden beyin kazandırdı, bilinç yarattı, yeni bir felsefe ve ideoloji doğurdu. Bu temelde toplumun yeniden düzen almasını sağladı. PKK'nin Önderlik gerçeği toplumsal açıdan işte bunu ifade ediyor. Böylece yeni bir savunma sürecini meşru savunmayı anlar, bu hakkını kullanma gücünü görür, bunu kendisine görev bilerek büyük bir cesaret ve fedakârlıkla bu görevi yerine getirir insan gerçeğini ortaya çıkardı. Bu insanı örgütledi, silahlandırdı, dağa çekti. Kürt tarihiyle uyumlu bir biçimde, yeniden işgal ve yok etme amacını güden saldırılar karşısında, özgürlük çizgisinde toplumu savunur bir insan gerçeği ve duruşu ortaya çıkardı. Toplumu böyle bir öncü duruşa bağladı. Toplumsal sistemin buna göre oluşumunu sağladı. Yine büyük azim, gayret, çaba, coşku, moral düzeyini ve yeni bir kültürel birikimi bu direniş temelinde ortaya çıkardı. Kısaca Kürt tarihinde yeni bir milat oluşturdu. Ulusal yok oluş sürecini tersine çevirerek, özgür ve demokratik bir temelde ulusal var oluş sürecini başlattı. Baş aşağıya giden tarihi ayakları üzerinde durur hale getirdi.

Bütün bunlar büyük gelişmelerdir, önemli gelişmelerdir. Aynı zamanda mucizevî gelişmelerdir; öyle sıradan insan beyni ve davranışının anlamayacağı ve gerçekleştiremeyeceği gelişmelerdir. Zaten hiçbir sıradan yaklaşım PKK'nin bu gerçeğini anlayabilmiş değildir. Etkisi yüzyıllarca devam edecek bir gelişmedir. Öyle ki, saldırganlık ne kadar büyük olursa olsun, ne kadar kötü, çirkin ve kara amaç beslerse beslesin, PKK'yle Kürt birey ve toplumunun yeniden doğuşu, Kürt tarihinde ve toplumsal yapısında PKK'nin yarattıklarının etkisi yüzyıllara yayılacak güçtedir. Onu yok etmeye hiçbir saldırganlığın gücü yetmeyecek durumdadır. Bütün bunlar kuşkusuz önemli tarihi gelişmeler, büyük gelişmelerdir.

Bir bütün olarak da pratik anlamda PKK'nin eylemiyle tüm düşünsel ve örgütsel çabaları aslında meşru savunma kapsamında olmuş, onu aşan bir eylemlilik durumuna pratikte girmemiştir. Sadece onu sağa sola saptıran çeteci uygulamalar ortaya çıkmıştır. Onlar da

PKK çizgisinin ve öncülüğünün gereği değildir; ona karşı ve onu bozmak üzere gelişen hareketlerdir. Bir de amaç olarak her ne kadar pratik düzey eylemsel açıdan meşru savunma kapsamını çok aşmamışsa da, anlayış düzeyinde, çizgi düzeyinde devletle iktidarı öngören, dolayısıyla devlet ve iktidarın yaratıcısı olan savaşa ve orduya bağlanan, onu hedefleyen bir gerçeği vardır. Pratik bakımdan bunlar gerçekleşmemiş, pratiğe dönüşmemiş olsa da, anlayış bakımından bu hususların varlığı kuşkusuz önemlidir. Fırsat bulunur, ilerletilir ve gelişme sağlarsa, varacağı yerin bir savaş kliği ortaya çıkaracağı, buna dayanarak yeni bir iktidar ve devletleşmeye yol açacağı tartışma götürmeyen bir gerçektir. PKK'nin birinci ve ikinci partileşme hamlesinde siyasal ve askeri düzeyde öngördükleri bu çerçevededir. Bu bakımdan Kürt toplumu için yeniden meşru savunma bilincinin, örgütlülüğünün ve eyleminin kazanılması hareketi olsa da, bu meşru savunma bilinç, örgütlülük ve eylemi devletçi ve iktidarcı paradigmaya dayalı, onu gerçekleştirmeyi hedefleyen bir çerçevededir.

Bu noktada şunu söylüyoruz: PKK'nin eylemi pratikte böyle bir düzey kazanmamıştır. O bakımdan pratik uygulamasının çok fazla meşru savunma kapsamını aşan yönü yoktur. Çeteci uygulamaların verdiği zararlar vardır. Ama hedef olarak önüne koyduğu ise, meşru savunmanın devletçi paradigma düzeyinde anlaşılmasıdır. Bunun da bir meşru savunma olmadığını biliyoruz. Bunun meşru savunma adı altında saldırıyı ifade ettiğini, savaşa dayandığını çok iyi biliyoruz. Bu konuda kuşkusuz üçüncü partileşme hamlesi döneminde, üçüncü Önderliksel doğuş döneminde Önder APO'nun geliştirdiği düşünceler gerçekleri çok büyük ölçüde aydınlatmıştır. Artık karanlıkta çok fazla bir şey kalmamıştır. Devletçi paradigmaya dayalı bir meşru savunma anlayışının nihayetinde gelişme sağladığı düzeyde ulaşacağı noktanın ordulaşma, iktidarlaşma ve hangi düzeyde olursa olsun, gücüne kadar bulunursa bulunsun, bunlar etrafında bir devletleşme olacağı tartışma götürmez.

Devletler kendilerini toplumun meşru savunma gücü olarak tanımlıyorlar. İddiaları öyledir. Fakat biz devletlerin toplumun değil de kendilerinin savunma güçleri olduklarını biliyoruz. Toplum bir örtüdür, görüntüdür; gerçekte olan ise devlet olarak örgütlenmiş üst toplumun savunulmasıdır; toplumun bir kesiminin, kendini devlet olarak örgütlemiş üst kesiminin savunulmasıdır. Kesinlikle alt kesimin savunulması değildir. Üst toplumun savunulması da, savaş ve iktidar gerçeğine bağlı olması nedeniyle başkaları için saldırı olmayı ifade eder; başka toplumlar ve devletlere karşı saldırıdır. Orduya dayanır. Ordular saldırı ve fetih gücüdürler. Her ne kadar devletler birbirlerine karşı ateşkes yapsalar ve barış ilan ettiklerini söyleseler de, özünde birbirlerine karşı hep savaş pozisyonunda bulunurlar. Kaldı ki, bu olmasa bile, başka devletlere karşı bir savaş pozisyonunda olmasa ve savaş geliştirecek bir adıma ulaşmasa da, alt toplum üzerinde, devlet kendi toplumu üzerinde bir savaş yürütmeyi ifade eder. Devlet bir savaş örgütüdür. Zaten devlet olarak örgütlenen kurum ordudur. Bütün devletler önce üzerinde hükümranlık kurdukları toplum üzerinde bir savaş kurumudurlar. O savaşı çeşitli baskı ve şiddet yöntemleriyle, polis zoruyla, zindanlarla, mahkemelerle, yani hukuk zoruyla yürütürler. Ama bütün bunların hepsi savaş kapsamındadır.

Dolayısıyla devletçi paradigmaya dayalı olarak tanımlanan meşru savunma anlayışının hedefine ulaştığı zaman ortaya çıkartacağı gerçek, en azından üzerinde yükseldiği toplum karşısında bir savaş, yani saldırı pozisyonunda olmasıdır. Savunma pozisyonunda olmak, savunma gücü olmak değildir. Devletlerde ondan öteye bir de diğer devletlerle hep çatışma halinde olma, diğer alanlara dönük bir saldırı pozisyonunda olma gerçeği hep vardır. Her zaman bunu uygulayamazlar, koşullar buna izin vermez. Ama bu, "Devlet saldırmaz, devlet özünü ve savaş gerçeğini değiştirmiştir" demek değildir. Bir dönemin siyasi ve askeri koşulları savaş yapmasına ve saldırıda bulunmasına fırsat vermez, bunu yapamaz,

ama saldırı yapması ve savaşmasının koşulları oluştuğunda da, ona girmekten geri durmaz. Bu bakımdan her ne kadar pratikte bir saldırı anlayışına ve saldırı uygulaması düzeyine gelmese de, pratik uygulaması meşru savunma gerçeğini fazla aşmasa da, devletçi paradigmaya dayalı olmasından dolayı PKK'nin 70'ler, 80'ler ve 90'lardaki meşru savunma anlayışı saldırıyı içeren ve savaşa bağlı olan bir anlayıştır. Parti bunu çizgi ve bir stratejik formülasyon olarak da ifade etmiş, sömürgeciliğe karşı ulusal kurtuluş savaşından söz etmiştir. 12 Eylül faşist askeri rejimine karşı devrimci savaş çizgisini gündeme getirmiştir. Uzun süreli halk savaşı stratejisini bu temelde formüle etmiş, 80'li ve 90'lı yıllarda uygulamaya koymuştur. Kürdistan'a özgü bir halk savaşı stratejisi tanımlamış, bu stratejiyi hayata geçirmek için yoğun bir çaba yürütmüştür.

Şimdi PKK'nin üçüncü Önderliksel doğuşla yaşadığı ideolojik yenilenme, paradigma değişimi, bu temelde stratejik değişim ve örgütsel yapılanma temelinde geliştirdiği yeni çizgi bu konularda köklü bir değişiklik yapmıştır. PKK'nin sosyalist ideolojide paradigma değişimi ve bu temelde yaşadığı felsefi ve ideolojik yenilenme öyle yüzeysel değildir, köklüdür. İlke ve hedeflerini devlet, iktidar ve savaşa bağlı olmaktan çıkarmıştır. Demokratik sosyalist ideolojik çizgisini devletçi ve iktidarcı paradigmadan kopararak, kadın özgürlüğüne ve ekolojik devrime dayalı demokratik toplum paradigmasına bağlamıştır. Bunun politik, örgütsel ve askeri çizgi bakımından anlamı, baskı ve sömürü içerecek, başka bir deyişle devlet egemenliğine yol açacak hedeften kendini kurtarması demektir. Önüne baskısız, sömürüsüz, devlet egemenliğine dayanmayan bir toplumsal sistem oluşturmayı hedef olarak koymayı ifade eder. Önderlik gerçeği bunu da demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplum olarak formülasyona ve teorik izaha kavuşturmuştur.

Dolayısıyla sosyalist paradigmada yaşadığı köklü değişiklik, bu temelde sağladığı ideolojik değişim, artık PKK'yi devletçi, iktidarcı ve savaşçı paradigmaya bağlı olmaktan, felsefi, ideolojik ve siyasi hattını buna göre oluşturmaktan çıkarmıştır. Bu değişim özgürlük ve eşitlik ilkelerini demokrasiyle birleştirmiştir. Demokrasiyi devletin egemenliğinden kurtarmış, böylece devlet dışında bir demokrasi tanımını ortaya çıkarmıştır. Sosyalizmi devlet egemenliğinden kurtarması, demokrasi ile sosyalizmi birbirine bağlaması yeni bir sosyalist ideoloji tanımı yaratmıştır. Önderlik buna demokratik sosyalizm dedi. Önder APO, devlet egemenliğinden kurtulan demokrasiyle yine devletçi paradigmadan kurtarılan sosyalizmi birleştirdi. Sosyalizmin özgürlük ve eşitlik ilkelerini demokrasiyle birleştirerek yeni bir sosyalist paradigma ortaya çıkardı. Sosyalizmi özgürlük ve eşitlik özüyle birleştirdi. Devletçi paradigmanın sosyalist ideolojinin özüyle çelişen gerçeğini değiştirdi. Böylece Kürt toplumunda bir meşru savunma bilinci, örgütlülüğü ve eylemi olan çıkışını ve bunun anlamını devletçi sosyalizmin esas alınması temelinde devlet, iktidar ve savaş kliğine bağlanmasından kurtardı. Oradan çıkartarak meşru savunma çizgisini özgürlük, eşitlik ve demokrasi ilkeleriyle bağlayıp bu hedeflerle birleştirdi. Böylece onun gelişmesinin farklı evrelerinde bir savaş ve saldırı konumuna gelmesinin önünü aldı.

Şimdi PKK ideolojisi veya PKK'nin ideolojik-politik çizgisi bir devlet kurmayı ve bir iktidar yaratmayı hedeflemiyor. Savaşı ve savaş örgütü olarak orduyu bir devlet yaratacak güç olarak hedeflemiyor. Tam tersine, toplumun özgürlük ve eşitliğe dayalı bir demokratik sistem dahilinde iktidar olmayan, iş ve rol koordinasyonu işlevini gören bir yönetimce kendi kendini yönetir hale gelmesini hedefliyor. Böylece başkasının çıkarları ve imkânlarında gözü olmadığı gibi, kendi içerisinde de, örgütlediği toplumsal yapı içerisinde de herhangi bir eşitsizliğe ve egemenliğe yol açmayı reddediyor. Kısaca bütün bunlar saldırıyı aşması, reddetmesi, dolayısıyla saldırı anlamına gelecek, başkalarının gerçeğine ve varlığına zarar verecek bir saldırı konumu ifade edecek çizgiden kendini kurtarması anlamına geliyor. Artık böyle bir anla-

yışla PKK'nin savaş ve saldırı gücü haline geleceğini söylemek doğru değildir. Bu mümkün de değildir, onu tümüyle reddetmektedir.

Önder APO bu durumu çizgi düzeyinde tanımladı. Böyle bir ideolojik-politik hat'a dayanan meşru savunma çizgisini şöyle ifade etti: "Dünyayı yenecek gücümüz de olsa asla saldırmayacağız; bütün dünya birleşip üzerimize de gelse meşru haklarımızdan asla vazgeçmeyeceğiz, taviz vermeyeceğiz!" İşte üçüncü Önderliksel doğuşla ortaya çıkan PKK-'nin yeni zihniyet ve yapılanışının çizgisi ve meşru savunma anlayışı bu temeldedir. Dolayısıyla baştan itibaren Kürt toplumunda ortaya çıkardığı meşru savunma bilinci, örgütlülüğü ve eylemine yeni bir içerik kazandırmıştır. Bir kere meşru savunma bilincini düzeltmiş, onu saldırı ifade eden ve savaş içeren bir yapıdan kurtarmıştır. Devlet ve iktidara bağlı, dolayısıyla baskı ve sömürü ihtimalini içinde taşıyan bir konumdan kurtarmıştır. İçinde baskı ve sömürü taşıyacak bir toplumsal yapılanışı hedeflemekten vazgeçmiş, yani devletçi paradigmadan kendisini kurtarmıştır. Örgütlülük bakımından da tamamen özgür, eşit ve demokratik bir işleyişe dayalı, yönetiminin iş ve rol koordinasyonu biçiminde işlerlik gördüğü demokratik komünal örgütlenme düzenini esas almıştır. Dolayısıyla örgütsel sistemde eşitsizliğin, baskı ve tahakkümün bütün verilerini ortadan kaldırdığı gibi, yönetimi iktidar haline getirip iktidarlaşmaya götürecek yolu da kapatmış, böyle bir süreci ortadan kaldırmıştır.

Bütün bunlar eylemde yeni bir düzeltmeyi ifade eder. Bu temelde gelişen meşru savunma eyleminin hedefleri, yöntemleri ve örgütlenişi bakımından farklılıklar içereceği kesindir. Bu noktada toplumun bütün sosyal, siyasal ve kültürel örgütlülüklerinde bir yenilenme, yeni anlayış ve ölçüleri esas alma gündeme geldiği gibi, silahlı savunma gücü olarak gerillanın yeniden düzenleniş ve sistem kazanışında da yeni ölçü ve anlayışların esas alınması sağlanmıştır. Gerilla ve savaş çizgisinde PKK şöyle köklü bir değişikliği PKK yaşamıştır: Gerilla savaşına dayanarak askeri zaferle Kürdistan'ı kurtarma ve devlet egemenliği yaratma hedefinden vazgeçmiştir. Diğer yandan gerillaya dayalı söz konusu devleti var edecek ve etrafında şekillendirecek bir ordu kuruluşu hedefinden de vazgeçmiştir. Dolayısıyla 80'li, 90'lı yıllarda pratikleştirip geliştirdiği gerilla hedefi ve yapılanışında köklü değişiklikler ortaya çıkartmıştır. Gerillayı ordu ve devlet kuruluşuna bağlamaktan uzaklaşmıştır. Gerillayı ordu ve devlet yaratmanın çekirdek gücü olarak görüp oraya yöneltmekten vazgeçmiştir. Tersine gerillayı meşru savunma çizgisinin temel uygulama gücü olan, halkın öz savunmasını örgütleyen, yöneten, halkın öz savunmasının zeminini güçlendiren, onu besleyen ve koordine eden bir savunma gücü haline getirmiştir. Doğal olarak bu önemli bir değişiklik oluyor.

Dikkat edilirse hep gerilla diyoruz. Ama bağlı olduğu hedefler ve içerik bakımından gerilla da ciddi değişiklikleri ifade ediyor. Bu durumu da görmemiz gerekir. O da gerilla yapılanmasıydı, ama ARGK biçiminde örgütlenmiş gerillanın hedefi düzenli ordu olmak ve devlet kurmaktı. Tabii bu hedefe ulaşsaydı, o zaman sadece savunma gücü olmayacak, bir saldırı gücü haline de gelecekti. En azından üzerinde şekillendiği toplumun üstünde baskı ve sömürü uygulamak üzere bir saldırı ve savaş gücü olacaktı. Bu artık aşılmıştır. Bunun doğru olmadığı, toplumsal özgürlük ve demokrasiye denk düşmediği, tam tersine içte yeni bir baskı ve sömürü düzenini ortaya çıkartırken, dışta da başka devletler ve toplumlarla hep savaşmayı öngördüğü ortaya konmuştur. Bu da bir kurtuluş değildir, özgürleşme ve eşitleşme değildir; bir kölelik biçiminden bir başkasına geçmeyi ifade ediyor. Bir baskı ve sömürü sisteminin yerine, onu yıkarak bir başkasını kurmayı içeriyor.

Dolayısıyla PKK paradigma değişimiyle esas olarak burada köklü bir değişiklik yapmıştır. ARGK gerillacılığının bu karakterini değiştirerek, HPG gerillacılığının tamamen meşru savunma kapsamında hareket eden, halkın öz savunmasını yaratmayı ve koordine etmeyi esas alan, tamamen özgürlük, eşitlik

ve demokrasi ilkelerine bağlı, baskı ve sömürüyü hiçbir biçimde kabul etmeyen bir ögütsel yapı haline gelmesini sağlamıştır. HPG'nin gerillacılığı böyle bir gerillacılıktır. Dikkat edilirse, bu temel yönleri ve özellikleriyle ARGK'nin gerillacılığından farklıdır. Dolayısıyla HPG'nin yürüttüğü meşru savunma stratejisi ve tanımı ARGK'nin yürüttüğü stratejiden, onun ifade ettiği meşru savunma tanımından tamamen farklılıklar içermektedir. PKK Hareketi bu noktada da köklü bir değişimi ve yenilenmeyi yaşamıştır. Bunun felsefede, ideolojide, politikada, örgüt yapısında yol açtığı değişiklikler vardır. Aynı zamanda stratejik ve taktiklerde de ortaya çıkardığı değişiklikler söz konusudur. Hem silahlı savunma anlayışı, hem de onun stratejik ve taktik yapılanışı değişmiştir. Meşru savunma yeni ideolojik ilkeler temelinde bir çizgi haline gelmiştir. İdeolojiden silahlı savunmaya kadar bütün alanlarda savunmayı içeren bir çizgi olmuştur.

Yine meşru savunma katliamcı ve imhacı saldırılar karşısında bir silahlı savunma stratejisi ve taktiği haline gelmiştir. Dolayısıyla bir stratejik duruşa işaret etmektedir. O nedenle HPG'nin sahip olduğu meşru savunma çizgisini bilmek, özümsemek, anlamak gerekiyor. Yine bu çizginin silahlı savunma anlamında meşru savunma stratejisini bilmek gerekiyor. Bu stratejinin başarıya gitmesini sağlayacak ve doğru uygulanmasını ifade edecek taktikleri, örgüt biçimlerini, komuta tarzını ve işleyişini anlamak zorunludur. Bunlar bilinmeden ve bu değişim görülmeden HPG'nin içeriği doğru hayata geçirilemez. Yine eskide kalınırsa, ARGK sisteminin uygulanmasına götürebilir. Bu bakımdan militan gücün Önderlik gerçeğinin teorik düzeyde ortaya çıkardığı bu köklü değişim ve yenilenmeyi örgüt ve eylem alanında somutlaştırması, kendini Önderliğin teorik çerçevesini özümseyerek onu hayata geçiren bir örgüt ve eylem gücü haline getirmesi gerekiyor. PKK'deki değişimi anlamak, onun özellikle meşru savunma anlayışında ortaya çıkan değişikleri anlamak ancak bununla mümkündür. Sadece teorik düzeyde anlamak da yetmez. Pratikte de hayata geçirmek, doğru temellerde eyleme dökmek gerekir.

Bu konuda şimdiye kadar belli bir tartışma yürütülmüştür. Önderliğin geliştirdiği teorik çerçeveyi özümsemek, buna göre meşru savunma çizgisini anlamak, o anlayış doğrultusunda strateji ve taktik anlayış geliştirmek, gerillanın örgütsel yapısını, işleyişini ve pratiğini bu doğrultuda yeniden yapılandırıp yürütmek üzere önemli adımlar atılmıştır. Belli bir değişim, yenilenme ve bunun pratik uygulanması özellikle 1 Haziran Atılımı temelinde ortaya çıkmıştır. Bunlar bir gerçektir. Fakat hem bilinç hem de örgütlenme ve taktik düzeyinde bu değişimi derin ve yeterli hale getirmek, özelikle de pratik uygulamasını geliştirmek gerekiyor. Bu konularda hala dar, sığ, tutucu yaklaşımların var olduğunu söyleyebiliriz. Eskinin aşılması gerektiği, hareketin bu konuda bir değişimi yaşadığı yönünde bir bilinç ve kabul vardır. Fakat hareket neleri değiştirdi, nasıl değiştirdi, eski neydi, yeni nedir, eskiden yeniye değişiklik neler olmuştur, yeniyi hayata geçirmek nasıl olacak, yeninin unsurları nelerdir, nasıl hayata nasıl geçirilecektir? Bu konularda bir düşünce darlığı ve pratik zayıflık söz konusudur.

Eğer gerilla aktivitesi ve duruşunda zayıflıklar görülüyor ve zorlanma oluyorsa, düşman saldırıları karşısında gerillanın hem duruş hem de pratikleşme anlamında potansiyel gücünün tümünü pratikleştiren bir konumu ortaya çıkmıyorsa, kayıp ve başarısızlık olayları pratikte yaşanıyorsa, bütün bunlar değişenin, yeni olanın ne olduğu ve nasıl bir stratejik ve taktik gerçeği ifade ettiği konusundaki bilinç zayıflığından ileri geliyor. Böyle bir bilinçlenmeyi edinmek için gösterilen çabanın azlığından ve yüzeyselliğinden kaynaklanıyor. Geçmişten gelen belli bir gerilla bilinç ve tecrübesinin var olmasından ileri geliyor. "Nasıl olsa gerilla gerilladır. Bu kadar tecrübemiz ve bilincimiz var. Yenisini öğrenmek için çaba harcamaya ne gerek var?" diyen, böyle bir tutumu pratikte gösteren duruşar söz konusudur. Bunlar bize zarar veriyor. Hem yeni paradigma temelinde meşru savunma

çizgisinin derinliğine ve genişliğine özümsenmesinde, bu anlamda yetkin bir bilinç edinilmesinde bir zayıflık, dar ve yüzeysel duruş ortaya çıkıyor, hem de meşru savunma stratejisini anlamada, onun doğru taktik uygulamalarla başarılı bir biçimde hayata geçirilmesinde ciddi eksiklikler yaşanıyor. Bu durumu aşmamız gereklidir.

Bu konuda geçmişi esas alan, geçmişi aşıp yeniyi öğrenmekte isteksiz davranan tembel ve tutucu yaklaşımları eleştirip aşmak kadar, yeniyi derinliğine anlama, özümseme ve onu uygulamak için yoğun bir çaba içerisine girme konusunda da ortaya çıkan dar, bireyci ve kendine göre pratikler arz eden anlayışlar ve tutumları aşmak şarttır. Hem ideolojik-politik hattı doğru kavramak, ona dayalı yeni sürecin üçüncü Önderliksel doğuş döneminin ifade ettiği meşru savunma çizgisini tüm yönleriyle özümsemek, hem de bunu özellikle silahlı savunma alanında doğru ve yetkin bir biçimde hayata geçirebilmek açısından bilinç düzeyinde ortaya çıkan yenilikleri ve Önderlik gerçeğini özümseme, pratik düzeyde de bu bilincin yaratıcı, inisiyatifli, disiplinli ve ciddi bir yaklaşımla hayata geçirilmesini sağlama gereği vardır. Başta komuta yapısı olmak üzere, bütün gerilla güçlerinin önünde böyle bir görevin varlığı söz konusudur.

Mevcut düzey belli bir gelişmeyi ifade etmekle birlikte, tam başarı açısından yeterli olmamaktadır. Her alanda güçlü ve başarılı olabilmek için meşru savunma çizgisini ve uygulama esaslarını daha derinden kavramaya, anlamaya, bilince çıkarmaya ve büyük bir disiplinle pratikleştirir hale gelmeye ihtiyaç vardır. Böyle olursa, bütün komuta ve savaşçı gücü böyle bir bilinçle yoğrulur, bu bilinci derinliğine özümser hale getirilir ve bir de bu gerektiği kadar askeri-teknik eğitimle birleştirilirse, işte o zaman HPG gerillacılığı hem her türlü düşman saldırılarını boşa çıkartacak bir direnme gücü haline gelir, hem de her bakımdan meşru savunma çizgisinin pratikleştirilmesinde öncülük eden ve çekim gücü olan bir hareket konumuna yükselir. Yeni dönem gerillasının anlamı ve tanımı budur. Bunu gerçekleştirdiği ölçüde, düşman ve halk karşısında üzerine düşen bu görev ve sorumluluğun gereğini pratikte yerine getirdiği ve bunları gerçekleştirdiği ölçüde tanımına uygun bir gerilla gücü haline gelecek, pratikte de bundan sonra hep başarılı bir uygulamanın sahibi olacaktır.

Meşru Savunma Çizgisi

Bundan önceki bölümde meşru savunma anlayışı temelinde Kürt toplum tarihinin özelliklerine kısaca baktık. PKK'nin meşru savunma anlamında neyi ifade ettiğini değerlendirmeye, yine PKK'nin meşru savunma anlayışında 2000 yılından itibaren yaşadığı temel değişiklikleri ifade etmeye çalıştık. Bütün bunların sonucunda, meşru savunmanın bir anlayış, bir duruş olduğunu; bireyin ve toplumun bilinç, örgütlülük ve eyleme dayalı duruşunu ifade etiğini gördük. Meşru savunma bir bilinçlilik durumu, anlayış durumu, birey ve toplum olarak duruş tarzı anlamına geliyor. Bunun da bir çizgi olarak temel ilkesini Önder APO şöyle tanımlamıştır: "Dünyayı yenecek gücümüz olsa hiç kimseye saldırmayacağız, dünya birleşip üzerimize gelse de meşru haklarımızdan asla vazgeçmeyeceğiz". Demek ki bu duruş tarzı bir savunma durumunu ifade ediyor, saldırılar karşısında direnişi içeriyor. Özgür birey ve insan toplumu olmaktan kaynaklanan hakların her koşulda savunulması anlamına geliyor, bu savunma görevini ifade ediyor.

Bu savunmanın da düşünsel alandaki savunma yani ideolojik savunma, yine toplumsal alandaki savunma yani siyasi savunma ve askeri alandaki savunma yani silahlı savunma olarak üç bölüm halinde değerlendirilmesi mümkündür. İdeolojik savunma, siyasi savunma ve silahlı savunma birey ve toplum açısından her türlü yaşam alanına yönelik gelişebilecek olası ve çeşitli saldırılar karşısında kendini koruma ve savunma durumunu ifade eder. İdeolojik savunma düşünce üretimi, sanat ve edebiyat temelinde yürütülen ideolojik mücadele demektir. Siyasi savunma, her türlü ekonomik, sosyal, siyasal örgütlülük çerçevesinde geliştirilen demokratik serhildan mücadelesidir. Silahlı savunma ise, gerilla ve

öz savunma temelinde uygulanan meşru savunma savaşında kendi ifadesini bulur.

Biz şimdiye kadar meşru savunma kapsamında daha çok serhildan ve silahlı savunma üzerinde durduk. Halkın demokratik kitlesel eylemiyle gerilla ve öz savunmaya dayalı uygulanan meşru savunma savaşını temel meşru savunma anlayışı olarak ele alıp değerlendirdik. Kuşkusuz bu hususlar önemlidir. Fakat dikkat edilirse, birey ve toplum duruşunun ve yaşamının en temel alanlarından birisi manevi alan, yani düşünsel alan, ideolojik alan olmaktadır. Mademki meşru savunma birey ve toplum duruşu olarak önümüze çıkıyor, o zaman birey ve toplum yaşamının bütün alan-

Bu bakımdan serhildan Ve meşru savunma savaşıyla Birlikte ideolojik mücadeleyi de Önemsemek, Hatta öne almak ve birinci Derecede inceleyip Değerlendirmek gerekir Siyasi alana dönük savunma Ve silahlı savunmayla birlikte Düşünsel, ideolojik savunaya Birinci derecede Yer vermek yerindedir

larını içermek durumundadır. Bu bakımdan serhildan ve meşru savunma savaşıyla birlikte ideolojik mücadeleyi de önemsemek, hatta öne almak ve birinci derecede inceleyip değerlendirmek gerekir. Siyasi alana dönük savunma ve silahlı savunmayla birlikte düşünsel, ideolojik savunmaya birinci derecede yer vermek yerindedir. Örneğin Önder APO da şimdi meşru savunma duruşundadır ve meşru savunma mücadelesi yürütmektedir. Her görüşmede avukatlarına kendisine yönelik bir saldırının olup olmadığını sormakta, böyle saldırılar olursa hem kendisine aktarmalarını hem de onlara cevap vermelerini istemektedir. Sadırılar hakkında kendisini bilgilendirmeliler ki, kendisini savunabilsin. Önderlik bütün sözlerini ve yazılarını kendini savunma mücadelesi olarak tanımlamıştır. En son Bir Halkı Savunmak adlı savunmayı sunarken, her türlü ideolojik saldırıya karşı bu kitapla kendisini, Önderlik gerçeğini savunduğunu belirtmişti.

Diğer yandan birey ve topluma dönük saldırıların günümüzde neredeyse yüzde doksanının ideolojik saldırı haline geldiği de bir gerçektir. Bunlara da bundan önceki bölümlerde kısaca değinmiştik. Eski çağlarda, toplumların bu kadar birbiriyle ilişkilenmediği, iletişim araçlarının bu kadar gelişmediği, birey ve toplum üzerinde çeşitli düşüncelerin bu düzeyde etkili hale gelmediği, kısaca genel deyimle dünyanın küresel bir köy halinde olmadığı dönemlerde, birey ve toplumlara dönük saldırılar ideolojik ve düşünsel olmaktan çok siyasal ve askeriydi. Siyasi egemenlikler kuruluyor, devletler oluşuyor, bireyler üzerinde baskı ve zora dayalı devlet egemenliği geliştiriliyordu. Yine savaşlar yapılıyor, toplumlar ya kılıçtan geçirilip tümden fiziki katliama uğratılıyor, ya da silah zoruyla egemenlik altına alınıyorlardı. Bir yerde esir ediliyorlardı. Böylece birey ve topluma dönük saldırı esas olarak askeri ve siyasi ağırlıklıydı. Manevi dünyaya dönük saldırılar azdı, sınırlıydı. Çünkü egemenler bunu gerçekleştirecek araçlardan yoksundu. Bunu yapacak örgütlenmelere henüz ulaşamamışlardı.

Oysa 20. yüzyılın ikinci yarısında gelişen bilimsel-teknik devrim bütün bu bakımlardan çok köklü bir değişiklik yaptı. Zaten dünya savaşlarıyla tüm dünyayı egemenlik altına alan ve bölüşen kapitalist devletçi sistem, bir de böyle bir teknik güçle birleşince, birey ve toplumlara dönük saldırıda yeni savaş biçimlerini gündeme getirdi. Buna daha çok psikolojik savaş deniliyor, ideolojik savaş deniliyor. ABD Başkanı Bush bile Ortadoğu'ya dönük başlattığı Üçüncü Dünya Savaşının esas olarak bir ideolojik savaş olduğunu ifade ve ilan etmişti. Dolayısıyla savaşların alanı değişti. Askeri boyut geri plana düştü. Kuşkusuz bu, silahlı çatışmaların önemsiz olduğu ya da insanlık üzerinde tehdit oluşturmadığı anlamına

gelmiyor. Gelişen tekniğe dayalı olarak, savaş araçlarında da eşi görülmemiş bir düzeyin ortaya çıktığı açıktır. 20. yüzyılın ikinci yarısından beri geliştirilen nükleer bomba altında, dünya ve tüm insanlık her an yok olma tehdidiyle yüz yüzedir. Yine geliştirilen çok çeşitli düzeylerdeki füze sistemlerinin savaş taktiklerinde ne kadar değişiklikler yaptığı, birey ve toplumsal yaşam üzerinde ne kadar ağır tahribatlara yol açtığı ortadadır. Biz bunu en son ABD-Irak Savaşında çok somut olarak gör-dük. Aynı şekilde bunu kendi gerçeğimizde yaşıyoruz. Türkiye Cumhuriyeti devletinin bize karşı geliştirdiği saldırıların ne kadar ağır tahribat içerme özelliğine sahip oldukları gözler önündedir. Bu bakımdan savaş tekniğinde de dünya üzerinde hükümranlık sürdüren egemen devletlerin elinde insanlığı on kez yok edecek bir düzeyin olduğu bir gerçektir. Çok tahripkâr savaş araçlarının ortaya çıkartıldığı, savaş taktiklerinde bu temelde önemli değişikliklerin gerçekleştiği, eskisi gibi uzun süreli savaşlar olmasa da, bu düzeyin herhangi bir saldırıda ne kadar ağır kayıplara yol açtığı tartışma götürmez bir gerçektir.

Ancak dikkat edilirse, savaş tekniğindeki bu ağır tahrip edici güç giderek çıkar mücadelelerinde askeri araçları kullanma durumunu ve süresini kısaltıyor, azaltıyor. Bunun yerine birey ve toplumlar üzerindeki egemenliği sürdürebilmek, baskı ve sömürüyü daha katmerli uygulayabilmek için yeni savaş alanı olarak ideolojik savaş gündeme getiriliyor. İnsanlar ve toplumlar bir yandan nükleer savaş tehdidi altında mevcut egemenlik sistemlerine karşı çıkamaz, bundan korkar ve çekinir kılınırken, diğer yandan birey ve toplumların düşünce ve ruhsal dünyaları gelişen iletişim araçlarının gücüne dayanılarak denetim altına alınmaya ve yönlendirilmeye çalışılıyor. Bireyin ruh, duygu ve düşünce dünyası yönlendirilir, etki altına alınır, hiyerarşik devletçi sistemin çıkarları doğrultusunda bir yapı kazandırılırsa, o bireyi baskı, sömürü ve egemenlik altında tutup yönetmek elbette çok kolay hale gelir. Yine toplumların düşünce yapıları ve ideolojik duruşları çok etkili hale gelmiş olan iletişim araçlarının kullanımıyla yönlendirilir ve egemen sömürücü sistemin çıkarlarına uygun hale getirilirse, ona karşı çıkamaz, onu reddedemez, dolayısıyla kendi çıkarlarını ve yaşam imkânlarını özgürce bulamaz, o temelde örgütlenip mücadele edemez hale getirilirse, o zaman böyle bir toplumu sistem içinde tutmak, baskı ve sömürü düzenine boyun eğer kılmak, dolayısıyla yönetmek kolay olmaktadır.

Bu bakımdan günümüzde savaşın esasının ideolojik düzeyde olduğu tartışma götürmez bir gerçektir. Bugünkü mücadeleler ve savaşların yüzde doksanı ideolojik alanda yürütülür hale gelmiştir. Özellikle kapitalist devletçi sistem, tüm bireyleri ve toplumları kendi çıkarları doğrultusunda yönlendirebilmek için, ideolojik savaşımı her türlü araç ve yöntemi kullanma temelinde en ileri düzeye vardırmıştır. Öyle ki, birey ve topluma dair tüm hususlarda ideolojik mücadele hedefi haline gelmeyen, dolayısıyla ideolojik etkileme içine sokulmayan hiçbir şey kalmamıştır. İnsan yaşamı ve toplumsal duruş böyle bir savaş ve saldırı altında paramparça edilerek, her parçası bir yerden gelen saldırının hedefi kılınmış bulunmaktadır. Bu, günümüz birey ve toplumlarının yaşadığı acı bir gerçektir. Bunları biraz ifade etmiştik. İşin daha trajik, daha da acı alan yönü, böyle bir saldırıyla yüz yüze olduğu, tamamen başkaları tarafından yönlendirilir ve ona hizmet eder hale getirildiği, duygu, düşünce ve davranışları kendisinin olmaktan çıkarak tamamen egemen sistemin hizmetine tabi kılınmış olduğu halde, bireyler ve toplumlar bu gerçeğin farkında değillerdir. Tersine içine alındıkları yaşam sisteminin özgürlük olduğunu sanmakta, kendilerinin gelişip güçlendiğini hesap etmekte, dolayısıyla da kendilerine dayatılan bu savaşı hiç farkına varmadan istekle kabul eder hale gelmektedir. ***Önder APO*** ideolojik savunma alanında öncülüğü daha sağlam bir duruşa çekmek için "Sevgili gerilla, beynini ve yüreğini sağlam tut!" dedi. Bu elbette hem mevcut ideolojik saldırılar karşısında doğru bir ideolojik duruş kazanmayı ifade ediyor, hem de bu ideolojik

duruşa denk bir taktiğe ve tarza sahip olmayı, bu temelde başarılı pratik yürütmeyi içeriyordu.

Şimdi ideolojik savunmayla birlikte siyasi savunma alanı neleri içeriyor? Bunu toplumun maddi, sosyal ve siyasal yaşam alanı olarak tanımlayabiliriz. Ekonomik üretim alanı, sosyal üretim ve çalışma alanı, yine siyasal alanı, bunların hepsini birden böyle bir savunma kapsamında değerlendirebiliriz. Çünkü örneğin ekonomik üretimi olmayan, eskiden denildiği biçimiyle ekonomik bağımsızlığa sahip bulunmayan, kendi yaşam ihtiyacı olan değerleri üretemeyen toplumlar, bağımlı olmaya ve köleleşmeye mahkûm toplumlardır. Bu bakımdan da maddi yaşam güçlerini birey ve toplumun ihtiyaçlarını karşılayacak düzeye getirmek önemli oluyor. Yine sosyal yaşam açısından da böyledir. Başta eğitim ve sağlık olmak üzere toplumun bütün sosyal yaşam alanlarını geliştirme, yetkin kılma, sağlıklı bir toplumsal yaşam düzeyi ortaya çıkartma, elbette ki her türlü saldırı karşısında güçlü bir toplumsal duruş sağlayabilmek açısından önemlidir.

Siyaset alanı da benzerdir. Siyaset alanı bütün yaşam sorunlarını çözecek, ideolojik çizgiyi mücadele ve örgütlenmeye dönüştürecek alan oluyor. Toplumsal ilişkilerin ve iç yapılanışın düzenlenmesini ifade ediyor. Bu alan da örgütlü kılınmaz ve yetkinleştirilmezse, elbette karışıklık ortaya çıkar. İç çelişki ve çatışmalar oluşur. Ondan da öteye iç düzen, toplumsal dengenin sağlanması, toplum içi ilişkilerin ahenkli kılınması gerçekleşmez. Bütün bu konularda da bir kere doğru ve yeterli bir bilincin oluşması zorunludur. Ekonomik, sosyal ve siyasal alanın birey ve toplumun özgür ve sağlam duruşunu sağlayacak bir yapıya kavuşturulması için elbette yeterli bir bilince ihtiyaç vardır. Bunları sağlatacak politikaların oluşturulması, yani plan ve projelerin yaratılması ve bir de örgütlendirilmesi gerekiyor. Bu alanın en etkili yanı örgütlenme yanıdır. İdeolojik alanın, ideolojik savunma alanının en etkili yanı üretim ve eğitim olurken, siyasal savunma alanı olarak tanımladığımız ekonomik, sosyal ve siyasi alanın en önemli yönü örgütlenmedir. Çünkü bütün bu alanlarda ihtiyaçların sağlanması ancak örgütlü bir çalışmayla gerçekleştirilir. Toplum ne kadar bütün kesimleriyle ve derinliğine örgütlü kılınırsa, ekonomik, sosyal ve siyasi sorunların çözümü, bu alanlarda yaşamın geliştirilmesi ve güçlendirilmesi o kadar çok mümkün olur. Bu bakımdan toplumsal örgütlenme, siyasal savunma diye tanımladığımız alanın temelidir.

Bu aynı zamanda bir eylem biçimidir de. Önderlik buna pozitif eylemlilik dedi. Dolayısıyla toplumun yaşam gücünün artırılması, özgür ve iradeli kılınması, iç dengesinin ve işleyişinin ahenkli hale getirilmesi elbette yeterli bir örgütlülükle, bütün kesimlerin kendi özgünlüğünde demokratik örgütlülüğünü sağlayarak uygun bir ilişki biçimine sahip olmasıyla mümkün olur. Toplumsal yönetimin iktidar olmaktan çıkışı, bir iş ve rol koordinasyonu haline gelişi de böyle sağlanır. Bu bakımdan siyasi savunmanın çok büyük bir bölümü, yüzde sekseni, doksanı örgütlenmedir, demokratik toplumsal örgütlenmenin sağlanmasıdır. Başka biçimlerde aramamak gerekir. Geçerken de belirttiğimiz gibi, bu örgütlenme pozitif eylemliliğin yürütülmesini ifade ediyor. Buna bir de topluma yönelen baskılar ve saldırılara karşı demokratik direniş yönünü de eklememiz gerekir.

Biz buna serhildan diyoruz. Buna demokratik kitle eylemliliği de deniliyor; sivil itaatsizlik, halkın demokratik tepkileri olarak da tanımlanıyor. Artık ne söylenirse söylensin, toplumun ekonomik, sosyal, siyasi alanda yaşamının örgütlü kılınması, elbette bunun özgürlükçü ve demokratik bir muhtevada yapılması ve bu düzeyi engelleyen ya da onu yıkmak üzere yönelen saldırılar karşısında da kendini demokratik serhildanla savunmasıdır. Elbette pozitif bir eylemlilik içinde olamayan, demokratik toplum örgütlülüğünü geliştiremeyen toplumlar bir irade kazanamazlar. Güç yaratamazlar, demokratik yaşamı öremezler. Bir kere bu önemli bir durumdur, bir toplumsal irade durumudur; toplum olarak geleceğe bakma, hedefli ve projeli olma durumudur,

toplumsal irade kazanma durumudur. Bir de bir dinamizm, heyecan ve çalışkanlık kazanmayı ifade eder. Her türlü toplumsal ataleti, yorgunluğu ve tembelliği, bu anlamda her şeye razı olan duruşu aşmayı içerir. Bunlar önemlidir.

Diğer yandan bütün bunlar elbette güllük gülistanlık bir ortamda, herkesin istediğini yapması gibi olmuyor. Bu alan boş değildir, bu alanı devletler dolduruyor. Dolayısıyla böyle bir alanı geliştirebilmek için devletlerin yarattığı baskı ve sömürüyü ortadan kaldırmak veya daraltmak gerekecektir. Bir de sürekli bir mücadele alanıdır. Öyle açık alan, serbest alan, sadece pozitif çalışma alanı değildir. Baskı ve sömürünün gerçekleştiği yer aslında burasıdır. Dolayısıyla özgürlük, eşitlik ve demokrasinin sağlanacağı yer de burası olmak durumundadır. O açıdan da böyle bir toplumsal örgütlülüğü yaratabilmek için bir mücadele gerekiyor. Buna uygun bir ortamı yaratmak gerekiyor. Bir de buna yönelen saldırılar karşısında, ortaya çıkartılan düzeyi ve değerleri korumak onun için savunmak gerekiyor. Bütün bunlara demokratik direniş diyoruz, demokratik kitle eylemliliği diyoruz, dem-okratik serhildan diyoruz.

Kürt toplumu açısından, Kürdistan açısından bu alan da çok önemlidir. Neden? Birncisi, Kürt toplumunun böyle bir örgütlülük düzeyi yoktur. Böyle bir toplumsal irade ve örgütlenme düzeyi kazanamamıştır. Böyle bir yaşama sahip değildir. Eski çağda var olan, feodal çağa dayanan ekonomik, toplumsal ve siyasal örgütlenme düzeyleri ya 19. ve 20. yüzyılda geliştirilen saldırılarla ezilmiş ve parçalanmıştır, ya da bunlar günümüzün gelişme düzeyi karşısında çok geride kalmaktadır. Bir de bu konuda bilinçli bir politika vardır. Kürt toplumu üzerinde inkâr ve imha sistemini başarıya götürmek, Kürt uluslaşmasını yok etmek, Kürt toplumunu Türk uluslaşmasının bir parçası haline getirmek için, önemli bir alan olarak toplumsal örgütlülüğün dağıtılması öngörülmektedir. Nasıl ki ideolojik alan, manevi alan çok ağır bir saldırı altında tutuluyorsa, onu tamamlamak üzere ekonomik, siyasal ve sosyal alanlar da çok ağır bir saldırı altında tutulmaktadır.

Zaten örgütlenmesi darbelenmiş ya da çok geride kalmış olan bir toplumsal yapı, kendisine yöneltilen bu örgütlü saldırı karşısında ayakta kalamamaktadır. Dolayısıyla Kürt toplumu için demokratik toplumsal örgütlenme alanı hücrelerine kadar kapalıdır. Açık bir yön yoktur. "Şuradan başlayalım ve şu imkânlara dayanarak toplumun ekonomik, sosyal ve siyasi örgütlenmesini geliştirelim, yaşamını yürütelim" denecek iğne ucu kadar bile açık yer mevcut değildir. Bununla hepsine dönük bir saldırı vardır. Yani ikincisi, Kürdistan'da bu alan boş değildir. Tümüyle egemen sömürgeci devlet yapılanışı tarafından doldurulmuştur. Üçüncüsü de, bu her geçen gün artan saldırılarla, yeni saldırı yöntemleriyle daha da ileriye götürülmek istenmektedir.

Bu bakımdan toplumun siyasal savunması öyle basit, dar, yüzeysel ve kolaycı yaklaşımlarla olabilecek bir şey değildir. Bir kere her türlü saldırı karşısında toplumsal bilinci geliştirmeyi gerekli kılmaktadır. İkincisi, tümüyle sömürgeci egemenlik tarafından doldurulmuş bu alanın toplumsal örgütlenmeye imkân verecek düzeyde açılması lazımdır. Bunu sağlayabilmek için büyük mücadeleye ihtiyaç vardır. Diğer yandan bu alanda çok güçlü bir çalışma gereklidir. Yani bu alanda ısrarlı, örgütlü, planlı ve iddialı bir çabanın sürdürülmesi zorunludur. Yoksa yüzeysel ve dar yaklaşımlar ve kolaycı tutumlarla Kürt toplumunun özgür demokratik örgütlülüğünün sağlanması ve korunması mümkün olamaz. O bakımdan bu alan da önemli bir alandır. Toplumun bu çerçevede bir savunma sistemine kavuşturulması da demokratik bir toplum yapısının geliştirebilmesi ve kavuşturulması açısından zorunludur.

Bu konuda 12 Eylül rejimiyle birlikte hiçbir boşluğun kalmadığı bir ortamda, PKK topluma dönük bütün bu saldırıları kırabilmek ve demokratik siyasi savunmanın alanını açabilmek için büyük bir silahlı direniş içine girmiş, bir silahlı direniş yürütmüştür. 80'li yılların silahlı direnişini bu çerçevede el almak

ve anlamlandırmak gerekiyor. Bu silahlı direnişin önemli sonuçlar yarattığı, 12 Eylül rejimi biçiminde kendini ifade eden sömürgeci sistemin saldırılarını kırdığı ve toplum üzerindeki her şeyi kontrol eden örgütsel yapıya belli darbeler vurduğu bir gerçektir. Bu direniş Ulusal Diriliş Devrimiyle toplumda yeni bir ruh, bilinç ve yeni bir yaşam duruşu ortaya çıkarmıştır. Sömürgeci egemenliği uç noktalarda kısmen kırarak, Kürt toplumuna kendi ulusal demokratik yaşamını örgütleyecek çok sınırlı bazı yaşam alanları açmıştır. Bunun üzerine belli bir demokratik kurumlaşma ve örgütlenme düzeyi gelişmiş, gerçekleşmiştir.

90'ların başından itibaren Ulusal Diriliş Devrimi ile böyle bir düzeyin kazanıldığı, en azından ulusal demokratik çizgide uç noktalarda Kürt toplumunun da yaşama tutunacağı imkânları elde ettiği söylenebilir. Fakat bu büyük bedeller karşılığında ve zorlu bir mücadele ile olmuştur. O dönemin serhildanlarını ve bu serhildanlara dönük katliamcı saldırıları hatırlayalım. Özellikle 1993'ten itibaren Türkiye'de çeteci kliğin iktidarıyla geliştirilen topyekûn savaş kapsamında ekonomik, sosyal ve siyasi alanda yaşama kısmen tutunmaya çalışan Kürt toplum yapısına karşı ne kadar şiddetli bir katliam saldırısının yürütüldüğünü görelim. Bunlara faili meçhul saldırılar dendi. Bu cinayetlerinin hiçbirinin failleri açığa çıkartılıp hesapları sorulmadı. Bu saldırılar ekonomik alanı içine aldı, sosyal alanı içine aldı, siyasi alanı içine aldı. Kürt toplumunun Türkiye Meclisine milletvekili seçtiği insanlar bile bu saldırının hedefi oldular. Kürdistan'da kısmen sermaye biriktirmeye çalışan insanlar bu saldırının hedefi oldular. Kürdistan'da toplumun demokratik örgütlülüğünün sağlanmasının zeminini ortadan kaldırılabilmek için binlerce köy yakılıp yıkıldı, boşaltıldı. Bütün bunlar o demokratik toplumsal örgütlülüğe, demokratik siyasi savunmaya karşı inkâr ve imha sisteminin topyekûn savaş kapsamında geliştirdiği saldırılardı. Toplum bu saldırılar karşısındaki savunma direnişinde büyük bedeller verdi. Günümüze kadar da böyle sert bir mücadele durumu sürüp geldi.

Şimdi Türkiye yönetimi yeni bir topyekûn savaş konsepti kapsamında, Kürt toplumu için demokratik örgütlenmeye dair hiçbir boşluk bırakmamak üzere, var olan demokratik örgütlenme ve direniş durumunu tümden ortadan kaldıracak ve ezecek bir saldırı durumunu geliştirmeye çalışıyor. Bu açık bir durumdur. Buradan bakılırsa, bir kere her şeyin büyük direnişler ve savunma eylemliliği temelinde sağlandığını bilmek gerekiyor. Kürt toplumu bedeller ödeyerek demokratik örgütlenme ve yaşam gücü kazanıyor. Diğer yandan en küçük bir yurtsever demokratik duruş bile sürekli imha saldırıları altında bulunuyor. Toplumun her an, her saat, her saniye kendisini bu saldırılar karşısında savunması gerekiyor. Onun için siyasal alanda da meşru savunma süreklidir. Bu bir duruştur. Her an olası saldırı karşısında kendini savunmaya hazırlıklı olunduğu ve öyle bir duruş gösterildiği ölçüde, demokratik değerler ve toplumsal yapı korunabilmektedir. Bu bakımdan da siyasal savunma alanı büyük bir direnme alanıdır. Pozitif örgütlenmenin önünün açılabilmesi için de direnişe ihtiyaç vardır. İmkânlar ve fırsatlar oluştuğunda, ekonomik ve siyasal alanın örgütlü kılınması için büyük bir çabanın planlı olarak yürütülmesi gerekiyor. Her türlü demokratik toplumsal örgütlülüğün imhacı saldırılar karşısında kendini sürekli savunması gerekiyor.

İşte biz bütün bunların hepsine halk serhildanı diyoruz. Halk serhildanı sadece bir gösteri, miting veya bir protesto değildir. Aslında 90'ların başından itibaren başlayıp gelişen, sömürgeci egemenliği adım adım parçalamayı öngören, bunu gerçekleştirdiği ölçüde de kendi demokratik toplum örgütlenmesini ekonomik, sosyal ve siyasal tüm alanlarda geliştiren ve bunları her türlü saldırı karşısında savunmayı esas alan bütün tutum, davranış ve mücadele biçimlerinin toplamına halk serhildanı diyoruz. Demokratik halk serhildanından kasıt budur, tanımlanan budur. Bunun da güçlü bir duruş ve çabayla geliştirilmesi gerektiği açıktır. Yani bunun büyük bir bilinç, irade, plan ve örgüt düzeyi ve direniş gerektir-

diği ortadadır. Kendiliğinden hiçbir şey olmuyor, Kürdistan'da kendiliğinden yaprak bile kıpırdamıyor; hiçbir şey kazanılmıyor, kazanılan değerler kendi başında ayakta kalmıyor, tutunamıyor. Tersine, korunması için müthiş bir savunmaya ihtiyaç vardır. Bütün bunların sağlanması için de her türlü demokratik direniş yöntemlerinin kullanılması gerekiyor. Yani Kürt toplumunun sosyal ve siyasi direnişinin her türlü yöntemi içermesi, çok zengin yöntemleri içine alması gereği vardır. Bunu görmek durumundayız. Bu konuya dar yaklaşmamak gerekiyor.

Bu konuda önemli bir ilke de şudur: Kürdistan'da örgütsüz ve bilinçsiz hiçbir şey gerçekleşmiyor, her türlü gelişme örgütle oluyor. Önder APO her zaman "Kürdistan'da örgüt ve eylem iç içedir" dedi. Örgüt eylemi yaratır, eylem örgütü ortaya çıkarır. Eylem geliştikçe örgütlenmenin önü açılır, örgütlenildiği ölçüde eylem büyür. Bu bakımdan büyük demokratik direniş, serhildan geliştirebilmek için örgütlenme çalışmalarına her yerde her zaman büyük önem vermek gerekir. Ekonomik alanın üretimden bölüşüme ve tüketime kadar bin bir türlü örgütlülüğe kavuşturulması gerekiyor. Burası neredeyse hiç el atmadığımız bir örgütlenme alanıdır. Daha nasıl olacak diye araştırma yapıyor konumda olduğumuz söylenebilir.

Yine toplumun sosyal örgütlülüğünün her düzeyde geliştirilmesi gerekir. Çünkü toplum sosyal ihtiyaçlarını kendisi gidermelidir. Toplum sosyal yaşamı kendi örgütsel gücüyle sağlamalıdır. Bu alandan devlet tümüyle çıkartılmalıdır. Devleti çıkartabilmek için mevcut devletçi bilincin yok edilmesi zorunludur. Önce bilinçte ve anlayışta devletin bu alandan çıkartılması, ardından da pratikte geliştirilecek örgütlenme ile sosyal alanın halk gücüyle yürütülmesi ve halkın örgütlülüğüne dayanması gerekiyor. Bunu gerçekleştirebilmek için her düzeyde sosyal örgütlülüğü, değişik kesimlerin örgütlülüğünü, sağlık, eğitim, spor ve benzeri alanların örgütlülüğünü halkın kendi özgücüne dayalı olarak geliştirme ihtiyacı vardır.

Siyasal alanda da başta demokratik toplum partileri olmak üzere siyasi kurumlaşmayı geliştirmek ve işler kılmak, bütün ekonomik ve sosyal faaliyetleri, örgütlenmeyi, direnişi, kısaca siyasal savunma biçiminde tanımladığımız bütün işleri örgütleyip koordine edecek bir kurumlaşma olarak demokratik siyasi partileri görmek gerekir. O rolü biçmek, böyle bir siyasal parti örgütlülüğünü ortaya çıkartmak gereklidir. Genel demokratik kurumlaşmaların ve toplum örgütlülüğünün sağlanması için de, onların işlerliğini kontrol etmek için de en elverişli kurum demokratik toplum partileridir, siyaset kurumudur. Serhildanı örgütleyip yürütecek, bütün bu alanlara dönük saldırılar karşısında savunmayı koordine edecek güç de demokratik toplum partileridir. Demokratik kurumlaşmanın düzeyinin korunması ve geliştirilmesi için gerekli bütün çabalar, bu demokratik siyasal kurumlaşma temelinde koordine edilip yürütülmelidir.

Demek ki öyle demokrasi istemekle Kürdistan'da demokratik yaşama ulaşmak mümkün değildir. Demokratik örgütlenmeyi geliştirmeye çalışmakla da bu olmaz. Çünkü bir kere tümüyle kapatılmış bir alandır. Bu alanda direnişle bunun zemininin yaratılması ve imkânlarının ortaya çıkartılması gerekiyor. Bu alan her türlü saldırıyla yüz yüzedir. İnkâr ve

imha sistemi toplumsal yok oluşu sağlamak için ekonomik, sosyal ve siyasi yaşamın tümünü yok etmeyi, örgütlülüğünü gözeneklerine kadar imha etmeyi öngörüyor. Bunu boşa çıkartabilmek için de sürekli bir direniş içinde olma ihtiyacı vardır. Kürt halkının demokratik örgütlenme ve yaşamının demokratik direniş ve serhildanla özdeş olması, iç içe olma özelliği taşıması ve birlikte yürümesi bir zorunluluktur. Toplum ancak böyle bir bilinç ve duruş kazanırsa kendi yurtsever demokratik yaşamını örgütleyebilir, kendi yaşam iradesini ortaya çıkarabilir; saldırılar karşısında bunları ortaya koyarak, özgür demokratik yaşamını kendi örgütsel gücüyle sağlayabilir. Bunun başka alanı da yoktur.

Meşru savunmanın üçüncü alanı silahlı savunma oluyor. Bunu meşru savunma savaşı olarak da ifade edebiliriz. Geçmişte bu, devletçi ve iktidarcı paradigmaya bağlı sosyalizm anlayışı öncülüğünde bir ulusal kurtuluş savaşı biçiminde geliştirildi. Halk savaşı esasına göre yürütüldü. Ama çok büyük ölçüde meşru savunma savaşı oldu. Çeteciliğin bozucu, saptırıcı ve zarar verici uygulamalarını çıkartırsak, parti öncülüğünde gelişen silahlı direnişin özellikle 80'li yıllarda tamamen meşru savunma kapsamında olduğunu, yine 90'lı yıllarda da ortaya çıkartılan yurtsever demokratik yaşam düzeyinin imha edilmesi için geliştirilen saldırılar karşısında direnişi ifade ettiğini söylememiz gerekir. Şimdi anlayış itibariyle de devletçi ve iktidarcı paradigmadan uzaklaşan, kopan, demokratik paradigmaya bağlı bir sosyalizm anlayışıyla geliştirilen bir meşru savunma yaklaşımı mevcuttur. Silahlı savunmayı da artık bu kapsamda ele alıyoruz. Bu durum geçmişin silahlı devrimlerinden ve iktidarı ele alan yanlarından kopuk ve ayrıdır. Tersine her türlü saldırı karşısında, saldırının düzeyi ihtiyaç duyduğunda başvurulan ve tamamen savunma içerikli olan bir direnme durumunu ifade ediyor.

Silahlı savunma nasıl ortaya çıkıyor? Önder APO bunu da Bir Halkı Savunmak kitabında somut belirtti. Bir ülkede toplum dıştan gelen işgalci ve istilacı bir saldırıya maruz kalıyorsa, yine toplum üzerinde yönetimi sürdüren iktidar her türlü demokratik istem ve eyleme kayıtsız yaklaşıyorsa, daha da ötesi bunları şiddetle bastırmayı öngörüyorsa, bu tür durumlarda silahlı savunma, yani meşru savunma savaşı gündeme gelir. Bu savaş bir ihtiyaç ve zorunluluk olur. Böyle bir durum ortaya çıktığında gerekli silahlı savunma gücünü gösteren toplumlar var olma ve özgür yaşama hakkına sahip olurlar. Yoksa böyle durum gelip kendini dayattığında gerekli silahlı savunma direnişini sürdüremeyen, buna cesaret edemeyen ve güç getiremeyen toplumların ezilmesi köleleşmesi kaçınılmazdır veya doğaldır. Bu çerçevede ele aldığımızda, Kürdistan'daki mevcut durum zaten bir meşru savunma savaşı durumudur. Siyasi savunma, serhildan ancak bu meşru savunma savaşına dayalı olarak var olabilmektedir. Yoksa meşru savunma savaşı, duruşu ve direnişi olmasa, siyasi savunma yapmanın ve serhildanı geliştirmenin imkânı yoktur. İnkârcı ve imhacı sistemin bu tür girişimler ve talepleri bir çırpıda ezeceği ve imha edeceği ortadadır. Yaklaşımı da böyledir, saldırı düzeyi de bu çerçevededir.

Kürdistan'ın mevcut durumunun bir askeri işgal durumu olduğu, yine ekonomik ve siyasi bakımdan Kürdistan'da sömürgecilik uygulandığı, kültürel açıdan da soykırıma tabi tutulduğu açıktır. Günümüz Kürdistan'ının statüsü böyledir. Askeri işgal, ekonomik ve siyasi sömürgecilik ve kültürel soykırım yaşanmaktadır. Bütün bunların yalnız başına her biri bile meşru savunma savaşını gerektirmektedir. Askeri işgal ile ekonomik ve siyasi sömürgecilik de, kültürel soykırım da tek başlarına bile meşru savunma savaşını gerektirecek hallerdir. Günümüz Kürdistan'ında ise bunların hepsi birleşmiştir. Dolayısıyla toplum olarak meşru savunma savaşı içinde olduğumuz bir gerçektir. Neredeyse son zamanlarda provokatif-tasfiyeci etkilemelerle, yine yeni çizginin doğru ve yeterli kavranamaması sonucunda adeta savaşın bittiği veya meşru savunma savaşı içinde olunmadığı gibi bir hava ve yanlış bir eğilim ortaya çıkartılmıştır. Bunların hepsi yanlıştır, gerçek dışıdır. Kürdis-

tan'da toplumun temel duruşunun ve yaşadığı gerçeğin çok zorlu bir meşru savunma savaşı gerçeği olduğu tartışma götürmeyen bir olgudur. Bu savaşın da kendine göre strateji ve taktikleri vardır. Onun da bilinmesi, tanımlanması ve ona göre yürütülmesi zorunludur. Yine böyle bir savaşın örgütsel bakımdan da gerillaya ve halkın öz savunmasına dayandığı bilinmektedir.

Meşru savunma savaşını yürüten gücün gerilla ve öz savunma olduğu, mevcut düzeyin de buna dayalı olarak yürütüldüğü bir gerçektir. Bu savaşın başarıyla yürütülebilmesi ve sonuç alıcı kılınabilmesi için bunun gerektirdiği bir gerilla örgütlülüğü düzeyinin sağlanması, esas olarak da toplumun her yerde kendini savunacak bir öz savunma örgütlülüğü düzeyine kavuşturulması gerektiği açıktır. Mevcut düzeyiyle gerilla bir rol oynamaktadır. Ancak sonuç alabilmek için gerillanın daha da geliştirilmesine ve büyütülmesine ihtiyaç vardır. En zayıf alan ise halkın öz savunma alanıdır. Burası aynı zamanda en örgütsüz alan ve en fazla örgütlendirilebilecek alandır. Geniş bir örgütlenme alanıdır. Demek ki silahlı savunmanın da büyük bir örgütlenme alanı vardır. Doğru bir anlayış ve planlama temelinde bir yandan gerilla daha da geliştirilip büyütülürken, diğer yandan esas olarak halkın öz savunma örgütlülüğünü geliştirebilmek için yoğun bir çabanın her düzeyde sürdürülmesi kesinlikle gerekmektedir. Meşru savunma çizgisinin temel savunma alanları olarak bunları ifade edebiliriz.

Elbette şunların da eklenmesi gerekir: Bu çizgi bir ideolojik ve felsefi öncülüğe dayanmaktadır. Meşru savunma duruşunu ve direnişini belirleyen ve ifade eden ilkeleri mevcuttur. Ret ve kabul ölçüleri vardır. Bazı şeyleri reddederken, bazı ilkeleri esas almaktadır. Yani bir ideolojik çizgiye sahiptir. Bütün bunlara bir ideolojik çizgi yön vermekte, ideolojik öncülük temelinde yürümektedir. Kuşkusuz bu da parti öncülüğüdür. Meşru savunma çizgisini tanımlarken, Önder APO parti öncülüğünü her zaman öngörüp tanımladı. Kongra Gel projesini geliştirirken bile, sistemin ideolojik öncülüğünü yürütebilecek kurumlaşmaları en başta gördü. Bilim ve Sanat Komitesi biçiminde bir örgütlenme temelinde ideolojik öncülüğün yürütülmesini ifade etti. Bu yürütülemeyince, yetersiz kalınca, anlaşılmayınca ve zorlanma ortaya çıkınca, PKK'nin yeniden inşasını gündeme getirdi. Dolayısıyla meşru savunma çizgisi, onun örgütlenme ve pratikleştirilme durumu, strateji ve taktikleri, tarz ve yöntemleri tamamen bir ideolojik çizgiye, böyle bir çizginin öncülüğüne bağlıdır, ona göre olmak durumundadır. Yani parti öncülüğü bu çizginin başarıyla yürütülmesinde esastır.

Bu da şu anlama gelmektedir: Herhangi bir örgüt çalışmasını yürütür, direniş çalışmasını geliştirir, ideolojik, siyasi ve askeri mücadeleleri yürütür, bunların taktiğini ve tarzını ortaya çıkartırken, bunların hepsinin ideolojik çizgiyle uyumlu olmasını esas almak gerekir. Yani sadece oradaki koşullara, orada bu çalışmaları yapanların anlayış ve ölçülerine göre değil, bir ideolojik çizginin gereklerine göre yapılmak durumundadır. O ideolojik çizginin dayandığı felsefeyle, o ideolojik çizginin içerdiği ilkelerle uyumlu olmak zorundadır. Ancak bunlar çerçevesinde bulunulan yerin imkânları, koşulları ve somut durumuna göre düzeltilip yürütülebilir. İdeolojik öncülükten, parti öncülüğünden yoksun olan bir meşru savunma anlayışı her yöne sürüklenmeye, hatta meşru savunma olmaktan çıkıp saldırı haline dönüşmeye mahkûmdur. Böyle durumlara düşmemek ve pratikte de başarı sağlayabilmek için ideolojik çizgi öncülüğü, parti öncülüğü esastır. Bu bakımdan da bütün meşru savunma zihniyeti, duruşu, örgütlenmesi ve mücadelesinin PKK öncülüğünde yürütülmesi ve parti öncülüğüne dayanması gerekir. Böyle bir öncülüğe göre örgütlendirilip yürütülmesi ve pratikleştirilmesi zorunludur. Bu da meşru savunma çizgisinin önemli bir yönünü ifade ediyor.

Diğer yandan meşru savunma çizgisinin ideolojik öncülüğün, parti öncülüğünün yanında, elbette bir de sosyal dayanaklar ve onların örgütlülüğü bakımından bir mevzilenişi

vardır. Bu noktada da meşru savunma direnişin örgütlenmesi ve yürütülmesinde, meşru savunma çizgisinin ideolojik ve örgütsel öncülüğünün sağlanmasında gençlik ve kadın öncülüğü esastır. Bu hem ideolojik hem de örgütsel öncülük düzeyindedir. Aynı zamanda meşru savunma direnişinin temel gücünü de kadın ve gençlik ittifakı oluşturmaktadır. Bu bir sosyal öncülük olduğu kadar örgütsel öncülüktür de. Yani meşru savunmanın her düzeyde örgütlenmesi ve yürütülmesinin herkesten önce bu kesimlerin görevi olduğunu, bu kesimlerin örgütlülüğüne dayanması gerektiğini ifade eder. Böyle bir sosyal ve örgütsel öncülük temelinde toplumun tüm yurtsever demokratik kesimlerinin, tüm emekçi halk kesimlerinin örgütlendirilip bir demokratik ittifak içine alınması esastır.

Önder APO bunu demokratik konfederalizm olarak tanımladı; toplumun demokratik komünal örgütlülüğü ve yaşam biçimi olarak ifadeye kavuşturdu. Dolayısıyla meşru savunma direnişi elbette demokratik konfederalizmin örgütlülüğü temelinde olmaktadır. Hem yediden yetmişe demokratik konfederalizmin ilkeleri temelinde örgütlenmesini hedeflerken, aynı zamanda hem de toplumun savunmasını öngören bütün eylemler böyle bir örgütlülük temelinde geliştirilmek zorundadır. Demokratik halk örgütlülüğü, demokratik konfederalizm bir meşru savunma duruşu, direnişi, örgütlülüğü ve eylemliliği olmak durumundadır. Demokratik konfederalizme dair Önderliğin ifadeleri bu çerçevededir. Hem ideolojik ve silahlı savunmanın sağlanması, hem de her düzeyde demokratik örgütlenmelere ve öz savunmaya dayalı olarak toplumsal direnişin ve serhildanın geliştirilmesi böyle bir örgütlülük esasına bağlı olmak durumundadır. Yani ideolojik öncülük bakımından, parti öncülüğü, sosyal örgütlülük ve öncülük bakımından kadın ve gençlik örgütlülüğü temel dayanak olarak, toplumun tüm emekçi yurtsever kesimlerinin örgütlendirilerek savunma direnişinin içine çekilmesi ve bütün bunların demokratik konfederalizm örgütlülüğü temelinde inşa edilip yürütülmesi esastır. Meşru savunma çizgisi sosyal mevzilenmesini ve örgütlenme durumunu da böyle tanımlar.

Elbette bu genel örgütlenme içerisinde hem ekonomik, sosyal ve siyasi alanda, hem de ideolojik alanda bin bir türlü toplumsal demokratik kurumlaşmayı ve örgütlülüğü gerektirir. Her bireyin örgütlü ve iradeli katılımını öngörür. Her kesimin kendi öncülüğünde demokratik örgütlenmesini ve özgür iradeyle katılmasını içerir. Toplumsal yaşamın her alanında ve her yerinde böyle bir örgütlü demokratik iradenin ve işleyişin ortaya çıkartılmasına dayanır. Meşru savunma çizgisi tüm bunları yaratmayı ve bu temelde özgür iradeli ve demokratik örgütlenmeye sahip toplumsal duruşu ortaya çıkarmayı ifade eder.

***Meşru Savunma Savaşının Stratejik Özellikler*i**

Meşru savunmayı bir anlayış ve savunma duruşu olarak tanımladık. Toplumun bilinçli ve örgütlü bir duruşu olduğunu ifade ettik. Yani özgür birey ve toplum duruşu olarak tanımladık. Bunun ideolojik ve siyasi savunma koşulları olduğu gibi, silahlı savunma yönü de vardır. Silahlı savunmanın hangi koşullarda gündeme geldiğini ve neyi ifade ettiğini kısaca tanımladık. Onu bir meşru savunma savaşı durumu olarak ifadeye kavuşturduk. Meşru savunma savaşının bazı koşullarda gündeme geldiğini ve bu koşullar oluştuğunda böyle bir savunma savaşı vermenin özgür birey ve toplumu geliştirmek açısından zorunlu olduğunu ortaya koyduk. Bu koşullar nelerdi? Bir ülke ve toplumun işgal edilme koşullarıydı. İşgalci ve istilacı bir saldırının ortaya çıkma ve yaşanma durumuydu. Yine ülkedeki, toplum üzerindeki yönetim egemenliğinin her türlü demokratik isteme ve direnişe karşı duyarsız kalması, onu dikkate almaması, demokratik talepleri şiddetle bastırmayı öngören bir tutumu göstermesi durumuydu. Bunlar ve benzeri haller ortaya çıktığında meşru savunma savaşı gerekli olur; özgür, onurlu, örgütlü ve iradeli bir toplum olabilmek için böyle bir savaşı vermek ve direnişi göstermek gerekir" dedik. Toplumsal yaşama hak kazanabilmek ve onu sürdürebilmek için, böyle bir savunma

savaşı gerektiğinde özgür ve demokratik toplumun bundan kaçınamayacağını, ideolojik ilkeler ve örgütlülük temelinde bu savunma savaşını örgütleyip yürütmek zorunda olduğunu ifade ettik.

Böyle bir savaşın stratejik duruşu, yapılanışı neyi ifade eder? Önder APO bu hususları da birçok yönüyle değerlendirmiş ve böyle bir meşru savunma savaşının üç stratejik duruşunun olduğunu bir formülasyona kavuşturmuştur. Bunları birincisini pasif savunma durumu veya duruşu olarak tanımladı; ikincisini aktif savunma durumu veya duruşu olarak ifade etti; üçüncüsünü topyekûn aktif savunma durumu ya da duruşu olarak ortaya koydu. Kuşkusuz bu üç durum ya da duruş bir temel ölçüyü ifade ediyor. Yoksa meşru savunma savaşının stratejik duruşu eşittir sadece üç durumdur denilemez. Onun içinde binlerce duruş biçimleri vardır. Bu duruşlar arasında meşru savunmanın pratikte alacağı sonsuz zenginlikte bir duruş söz konusudur. Ancak Önder APO daha iyi anlaşılabilmesi için bir formülasyona kavuşturmak anlamında ara duruşları üç duruş biçiminde tanımladı. Bunun böyle anlaşılması gerekiyor. "Sadece bunlar vardır ve mutlak her birinin de ölçüleri mevcuttur, ara duruşlar hiç yoktur" dememek gerekir. Öyle yaklaşmak kalıpçı, dogmatik bir yaklaşım olmaktadır. Bir kere bu gerçeği böyle tanımlamamız ve bilmemiz gerekir. Yani sonsuz düzeyde ara duruşların olduğunu, meşru savunma savaşı pratikleştiğinde bu duruşların ölçülerinin gerçekleşmesinde sonsuz farklılıkların olabileceğini kabul etmek durumundayız.

Nitekim zaten biz geçen yakın dönemde 1 Haziran Atılımından itibaren örneğin aktif savunmanın kendi içinde iki duruşunu hem tanımladık hem de uyguladık. 1 Haziran 2004'ten itibaren gelişen sürece alt düzeyli ya da düşük yoğunluklu aktif savunma savaşı dedik. Örneğin 1 Ekim 2006 Ateşkesinden sonra gündeme gelen aktif savunma duruşunu orta yoğunluklu aktif savunma duruşu veya savaşı biçiminde tanımladık. Bu temelde tabii bir pratikleşme de yaşadık. Kuşkusuz aktif savunmanın en üst biçimi topyekûn aktif savunma oluyor. Örneğin aktif savunma açısından da şimdiye kadarki pratikte taktik ve tarz bakımından farklılıklar arz eden iki düzeyini tanımlamış ve uygulamış bulunuyoruz. Düşük yoğunluklu alt düzeyli aktif savunma savaşı, orta yoğunluklu aktif savunma savaşı, aktif savunma savaşının veya duruşunun bunlar gibi yüzlerce düzeyi vardır. Bunlar arasında sonsuz çoğunlukta izlenen taktik ve tarz bakımından kuşkusuz farklılıklar arz eden biçimleri vardır. Ancak anlamak ve bir formülasyona kavuşturmak açısından tanımlayabilmek için bazı temel ölçülerle birkaç biçimde ortaya koyuyoruz. Bunu bir kere öncelikle böyle görmemiz, tanımlamamız gerekiyor. Bu kalıpçı olmamak, pratik uygulamaya yaratıcı ve zengin yaklaşım gösterebilmek için gereklidir. Yaratıcı pratiği ve eylemi de ortaya çıkarabilmek, gösterebilmek açısından önemlidir. Diğeri çok kalıpçı, dogmatik bir düşünce durumunu ifade eder ki, öyle bir düşünce durumunun pratikte yaratıcı olabilmesi, sonuçta da başarılı bir pratik uygulama geliştirebilmesi mümkün olmaz.

Bu stratejik duruş tanımlamasında dikkat etmemiz ve esas almamız gereken birinci husus bu oluyor. İkincisi ise, bu stratejik duruşlar birer aşama ifade etmiyorlar. Meşru savunma savaşı stratejisinin pasif savunma, aktif savunma ve topyekûn savunma durumlarını birbirini takip eden, bir sıralama biçiminde olan ve birer aşama gibi ortaya çıkan durumlar olarak görmemek, yani halk savaşı stratejisinin stratejik savunma, stratejik denge ve stratejik taarruz aşamaları gibi değerlendirmemek ge-rekiyor. Meşru savunma stratejisi önce stratejik savunma olacak, o biraz denge yaratacak, ardından stratejik denge olacak, bu da gelişmeyi biraz daha büyütecek, ardından stratejik taarruz olup zafer kazanılacak gibi değildir. Yani illa meşru savunma savaşına pasif savunma duruşuyla başlanır diye bir kayıt yoktur. Pasif savunmadan sonra mutlaka aktif savunma gündeme gelir diye bir kayıt da yine yoktur. Önce pasif savunma, sonra aktif savunma, ardından da topyekûn savunma gelip zafere gidilir biçiminde değerlendirmemek,

böyle ele almamak gerekiyor. Çünkü öyle zafere gidilmeyebilir, topyekûn savunmanın arkasından imha da gelebilir.

Dikkat edilirse, onun bir zafer olmaktan öteye bir yok oluşu, bir imhayı içerdiği açıktır. Bu bakımdan mevcut stratejik durumlar birbiri ardına sıralanmış, birbirini takip eden aşamalar değildir. Bu açıdan da bir, iki, üç diye tanımlamak da doğru olmuyor. Çünkü iki birden sonra, üç ikiden sonra geliyor. Öyle yazınca sanki birbirini takip eden aşamalarmış gibi algılanıyor, yanlış algılamaya ve anlamaya götürüyor. Bir, iki, üç sıralaması yerine üç duruş hali olarak tanımlayıp ifade etmek daha doğrudur. Peki, bunlar neyi ifade eder, neyi içerir? Şunu içerir: Her meşru savunma savaşı durumunda, aslında bu hallerin hepsi gündemdedir; pasif savunma durumu da, aktif savunma durumu da, topyekûn savunma durumu da gündemdedir. Bunlar arasında sonsuz derecede meşru savunma durumları vardır. Pratikte ortaya ne çıkar? Herhangi bir siyasi ve askeri somut durumda ve koşullarda hangi durum meşru savunmayı ifade ediyor ve meşru savunma savaşının gerçeğini temsil ediyorsa o öne çıkar, etkinlik kazanır ve ağır basan yön olur. Diğer durumlar geri plana düşer ve tali durumda kalırlar. Böylece meşru savunma savaşının o koşullardaki pratikleşme biçimine hâkim olan durumla tanım getirilir, ifade edilip uygulanmaya konulur. Kısaca örneğin pasif savunmadayken onun içinde aktif savunma da, topyekûn savunma da vardır. Fakat ağırlıklı olan, başat olan ve sürece yön veren pasif savunma durumudur. Siyasi ve askeri koşullar onu gerektirdiği için böyle olur.

Diğer yandan örneğin aktif savunma savaşı durumunda, o meşru savunma savaşının içinde pasif veya topyekûn savunma duruşları da vardır. Bunlar şu veya bu biçimde varlığını gösterir. Ama başat olan, siyasi ve askeri durumun gereklerine uygun olan aktif savunma savaşı durumudur. O yaşanır ve pratikleştirilir, diğerleri onun gerisinde kalır, o koşullarda ona tabi olurlar. Bu ne kadar süre devam eder? Mevcut siyasi ve askeri koşullar devam ettiği sürece bu durum devam eder. Siyasi ve askeri durumda değişiklik olur ve yeni bir somut durum ortaya çıkarsa, o zaman meşru savunma savaşının stratejik duruşunda yeni durumlar gündeme gelir. Onun için meşru savunma savaşı her zaman siyasi ve askeri durumun değerlendirilmesine dayanan bir savaştır. Her yeni siyasi ve askeri durumun gelişiminde ortaya çıkan ve değerlendirilmesi gereken değişiklikler varsa, ona göre stratejik duruşunda değişiklik yapmayı gerekli kılan bir savaş durumudur.

Bu, Önder APO'nun kuantum düşüncesine, çözümlemesine dayalı diyalektik anlayışıyla da uyumludur. Önder APO tarihi birbiri üzerine eklenmiş düz bir gelişme çizgisi olarak ele almadı. Klasik Marksizm'in bu teorisini eleştirip değiştirdi. Onun yerine tarihsel ilerleyişin dalgalı ve sıçramalı olabileceğini ortaya koydu. Bu bakımdan da düz bir gelişme çizgisine dayalı dogmatik diyalektiği eleştirip aştı. Onun yerine dalgalı ve sıçramalı gelişme ve değişmeyi öngören kuantumik harekete dayanan bir diyalektik bilinci geliştirdi. Meşru savunma savaşı durumu da böyle bir diyalektik gerçeği ifade ediyor. Onun esaslarına göre ele alınmayı ve değerlendirmeyi gerektiriyor. Bu bakımdan da birbiri arkasına dizilmiş gelişme aşamalarını ifade etmiyor. Bu durumda somut siyasi ve askeri ortamda meşru savunma savaşının bütün özelliklerinin var olduğunu kabul ediyor. O durumdan her türlü stratejik yaklaşımın çıkabileceğini öngörüyor. Ama sonuçta koşulların değerlendirilmesi, bu değerlendirmeyi yapan gücün iradesi bir olasılığa evet diyor; onu uygulanması gereken savaş düzeyi olarak öne çıkartıyor. Diğer olasılıklar tali plana düşüyor.

Yani meşru savunma savaşının söz konusu stratejik durumlarının hepsini her koşulda var olan olasılıklar biçiminde ele alıp değerlendirmek gereklidir. Hangi olasılığın hangi durumda uygulanır hale geleceğini o anın siyasi ve askeri koşullarının değerlendirilmesi ve bu değerlendirmeyi yapan gücün kendisi belirleyecektir. Onun için de birinin diğerinden ileri olması gibi bir durum söz konusu değildir. Birbiri arkasına dizilme gibi bir durum

da söz konusu değildir. Topyekûn direnişten, topyekûn savunmadan aktif savunmaya geçiş de olabilir, pasif durumuna geçiş de olabilir. Topyekûn savunma son gücü tüketip imhaya da yol açabilir. Bütün bu olasılıklar bu işin içerisinde vardır. O bakımdan da meşru savunma savaşını büyüyüp gelişen ve zafer kazanan bir savaş olarak değil, ortaya çıkmasını sağlatan siyasi ve askeri koşulların değiştirilmesini öngören bir mücadele durumu olarak ele almak ve değerlendirmek gerekir.

Meşru savunma savaşının başarısı, böyle bir savaşın ortaya çıkmasını zorunlu kılan durumun aşılmasıdır, bu durumun giderilmesidir. İşgalse, işgalin ortadan kaldırılmasıdır. Demokrasiye duyarlı olmayan, demokratik mücadeleye önem vermeyen, buna dikkat etmeyen bir yönetim duruşuysa, o yönetim duruşunu değiştirmek ve demokrasiye duyarlı bir yönetim duruşunu ortaya çıkartmak demektir. Meşru savunma savaşının başarısı yol açacağı bu tür gelişmeler ve değişimlerle ölçülür. Dikkat edilirse, bunun devletçi sistemin savaş anlayışlarıyla bir bağlantısı yoktur. Adına savaş demekten, bir de benzer araçları kullanıyor olmaktan başka bir benzerliği bulunmamaktadır. Yine devletçi sosyalizmin silahlı devrim anlayışını öngören halk savaşı stratejisiyle bir benzerliği yoktur. Ondan tamamen ayrıdır. Bu farklılığı ya da ayrımı kesinlikle görebilmek, halk savaşı stratejisiyle karıştırmamak lazımdır. Çünkü o da üç stratejik aşamadan oluşuyor. Meşru savunma stratejisini de üç duruş olarak tanımlıyoruz. O zaman demek ki onlardan her birinin yerine buradan da birisi geçiyor gibi kolaycı ve düz yaklaşım ortaya çıkabilir. Bu yanlıştır.

Geçen dönemde yer yer HPG içerisinde böyle anlayışlar ortaya çıktı. Meşru savunma savaşını bu biçimde tanımlayan, meşru savunma stratejisini buna göre ele alıp bir stratejik mevzilenme ve savaş durumu geliştirmeyi öngören eğilimler ve yaklaşımlar çok formüle edilmemiş de olsa görüldü. Halk savaşı stratejisinin aşılmasında, meşru savunma stratejisinin kendi felsefesine ve ideolojik önceliklerine uygun bir biçimde kavranıp özümsenmesinde bir zayıflık yaşandı. Bu durum çeşitli tartışmalara yol açtı, zamana yayıldı. Fakat şimdi bu strateji hem felsefesiyle, kuantum düşüncesiyle, anlayışıyla ve kaba materyalizmi aşan felsefi duruşuyla, hem de demokratik sosyalizm ilkelerine dayanan ideolojik çizgisiyle bir tanım kazandı ve anlaşılır hale geldi. Bu bakımdan meşru savunma savaşı stratejisinin de bu felsefi ve ideolojik yaklaşıma uygun bir biçimde ele alınması ve kavranması gerekiyor. Bu büyük önem arz ediyor. Demek ki bu felsefenin bir stratejisi vardır. Stratejiyi doğru anlayıp özümseyebilmek için bu felsefeyi kavramak ve özümsemek gerekiyor. Yine meşru savunma savaşı stratejisinin dayandığı bir ideolojik çizgi vardır. Bu ideolojik çizgi öncülüğünde bir mücadele stratejisidir. Dolayısıyla bu ideolojinin temel ilkeleriyle uyumlu kılınması zorunludur. Onun için de o ideolojinin ilkelerinin anlaşılması, özümsenmesi, ret ve kabul ölçülerinin bilince çıkartılması meşru savunma savaşı stratejisinin doğru anlaşılabilmesi açısından gereklidir.

Bütün bunlardan ortaya çıkan sonuç şudur: Meşru savunma savaşı hali strateji ve taktikler bakımından yeni bir savaş durumudur. Eski devletçi sistemin savaş stratejisi ve taktikleriyle bağlantısı yoktur. Onların bir tekrarı veya kısmi değiştirilmesi değildir. Bu bazı koşullarda gerekli olan ve o koşulların değiştirilmesini amaçlayan bir mücadele durumudur. Stratejisi de bu amacı gerçekleştirmeye uygun olmak durumundadır. Bu stratejik çizginin anlaşılır bir düşünce düzeyine getirilmesi bakımından formülasyonu ifade ettiğimiz gibidir. Yani pasif savunma durumu, aktif savunma durumu ve topyekûn savunma durumundan oluşmaktadır. Bunlar temel çizgiler biçiminde bu stratejinin unsurlarıdır. Bu strateji kendi arasında böyle üç durumla ifade edilebilmektedir. Bunlar meşru savunma duruşu içerisinde silahlı savunma kapsamında birlikte gündemde olan stratejik durumlardır. Hangi koşulda, hangi zamanda ve mekânda hangi durumun gündeme geleceğini ve uygulamaya konacağını o zaman ve mekânın siyasi

ve askeri koşullarının değerlendirilmesi ve onu değerlendiren güçler belirlemektedir. Bir anda bütün duruşlar birer olasılık biçiminde her zaman gündemde olurlar. Fakat bunlardan birisi o koşullarda öne çıkar, diğer olasılıklar tali plana düşerler. Dikkat edilirse yok olmazlar, gündemden çıkmazlar, tali plana düşerler.

Dolayısıyla siyasi ve askeri koşullarda bir değişiklik ortaya çıktığında, yeniden bütün bu olasılıklar gündeme gelir ve o olasılıklar hangi olasılığın pratikleştirilmesini gerektiriyorsa, bu sefer o olasılık pratikleşme ve uygulama gündemine gelir. Bu stratejik durumlar birbiri ardına sıralanmış, birbirini izleyen gelişme aşamaları değildir. Birinden sonra mutlaka diğerinin geleceği biçiminde bir belirlemeye tabi tutulamazlar. Yine hepsinin arasında sonsuz çeşitlilik vardır. Esas olarak meşru savunma savaşını var eden koşulların değiştirilmesi amacına bağlıdırlar. Ona hizmet ettikleri ölçüde gündeme gelir ve uygulamaya konurlar. O koşulları ortadan kaldırdıklarında veya değişime uğrattıklarında başarı kazanmış olurlar. Meşru savunma savaşının başarısı, savaşı gerekli kılan durumun değiştirilmesi veya ortadan kaldırılmasıdır. Hangi nedenle meşru savunma savaşı gündeme gelmişse, o nedenin değiştirilmesi veya ortadan kaldırılması, yürütülen o meşru savunma savaşının yürütülmesine işaret eder.

Bir diğer önemli husus olarak şunu görmemiz gerekiyor: Dikkat edilirse meşru savunma savaşı stratejisinde barış yoktur. Çünkü savaş varken, savaşı gerektiren koşulları gerekli kılan durumlar varken barış olmaz. Meşru savunmayı gerektiren, meşru savunmayı gerekli kılan ideolojik, siyasi ve askeri koşullar var oldukça, barış ortamı yok demektir. O zaman barış nedir? Barıştan anladığımız nedir? Bu konuda da bir açıklık ve doğru düşünce ortaya koymak gerekiyor. Çünkü çoğu zaman ateşkes barış gibi ele alınıyor, öyle algılanıyor. Hayır, ateşkes bir savaş durumudur, kesinlikle barış durumu değildir. Günümüzde savaş üzerine oluşmuş devlet yapıları arasındaki ilişkilere barış deniyor. Bu hiç de öyle değildir. Aslında bu bir ateşkes durumudur, uzun süreli bir ateşkes oluyor. Dikkat edilirse, ateşkesin sürdürülemeyeceği koşullar ortaya çıktığında derhal savaş gündeme geliyor. Demek ki esas duruş savaş durumudur. Demek ki mevcut devlet sistemleri bir savaş duruşunu ifade ediyorlar. Bu sistemler var oldukça barış olmaz, bu devletlere dayalı barışa ulaşılmaz. Böyle bir arayış ve çaba yok mudur? Hayır, vardır. Demek ki bu yanlıştır, doğru bir çaba değildir, çünkü gerçekçi anlayışa dayanmamaktadır. Mevcut devletler nasıl bir savaş durumudur? Bir, birbiriyle savaşmak üzere bir savaş duruşudur. İki, toplum üzerinde uyguladıkları baskı ve sömürü olarak, bir despotizm ve diktatörlük olarak bir savaş durumudur.

O zaman barış nedir? Demek ki, barış devlet gerçeğinin, devlet egemenliğinin bu durumunun ortadan kaldırılması, onun sınırlandırmaya ve değişime uğratılması halidir. Yoksa bu düzeyde içte ve dışta savaşa göre kurulmuş devletler varken, dünyada barış olmaz. Bu devletlere dayalı barış arayışı sahtedir; halkların, emekçilerin ve ezilenlerin bilincini karartmak için uydurulan yaklaşımlardır. Buna aldanmamak gerekiyor. Gerçek barış süreci ancak devletlerin despotik karakteri yıkıldığında, devletler halkların demokratik iradeleriyle uzlaşmaya girdiklerinde, demokrasiye duyarlı hale gelerek ve demokratik dönüşümü yaşayarak halkların demokratik iradelerine karşı saldırı yürütme konumundan çıktıklarında, yani bu düzeyde daraltılıp sınırlandırıldıklarında başlayabilir. Tam ve kalıcı barışa ulaşmak, o zaman mevcut anlamıyla devletler yok edildiğinde, bir savaş hali olan devlet duruşuna son verildiğinde, böylece devletler söndüğünde ortaya çıkabilir. O bakımdan meşru savunma anlayışı barışı böyle ortaya koyuyor. Dolayısıyla meşru savunma savaşı durumunda barış bir stratejik durum olmuyor, gündemde olmuyor. Öncelikle meşru savunma savaşının kazanılması, meşru savunma mücadelesiyle siyasi ve askeri durumda köklü değişikliklerin yaratılması gerekiyor. Ancak bu gelişmeler sağlandığı, devlet artı demokrasi demokrasinin daha güçlü olduğu

ve devleti iyice daraltıp sınırlandırdığı bir ortamda barış gerçeğine doğru adım atılmaya başlanabilir. Barışı da böyle ele almak, değerlendirmek yerindedir.

Meşru savunma savaşının stratejik durumları, pasif savunma duruşu, aktif savunma duruşu ve topyekûn savunma duruşu birbirinden genel hatlarıyla nasıl ayrıştırılıyor? Her bir duruş neyi içeriyor? Örgütlenme, taktik ve tarz bakımından neyi ifade ediyor? Dolayısıyla meşru savunma savaşının her stratejik durumda esas alacağı taktikler ve izleyeceği tarzlar neler olmalıdır? Elbette bunları da çözümlemeliyiz, anlamalıyız, iyi bilmeliyiz. Özellikle meşru savunma savaşını yürütmekle görevli olan ve bu alanda bulunan güçlerin bu stratejik ve taktik anlayışı derinliğine kavraması ve özümsemesi, onu başarıyla hayata geçirmesi açısından zorunludur. Bu bakımdan da herkesten çok HPG'nin komuta ve savaşçı gücünün hem meşru savunma savaşı stratejisinin içerdiği duruşları, hem de her bir durumun içerdiği taktikler ve tarzları bilmesi, anlaması ve özümsemesi gerekiyor.

Buradan baktığımızda pasif savunma duruşunu nasıl tanımlayabiliriz? Buna genel olarak ateşkes durumu diyoruz. Pasif savunma durumu ateşkes durumudur. Tek yanlı ateşkes olabilir, çift yanlı ateşkes durumunda bulunabilir. Ama esas olarak ateşkes durumunu ifade etmektedir. Dolayısıyla pasif savunma duruşunun çalışma düzeni, örgütlülüğü, eylem anlayışı, hedefleri ve güçleri ateşkes koşullarına göre belirlenir. Hareketimizin tek yanlı ateşkes deneyimi vardır. O tek yanlı ateşkes durumlarında nasıl hareket ettiğimiz, neleri esas aldığımız, neleri öngördüğümüz az çok bilinmektedir. Bir kere tek yanlı ateşkes durumunda silahlı savunma güçleri en fazla daraltılmakta, en küçük birimlere ayrılmakta, düşmandan en uzak noktalara çekilmektedir. Yani pasif savunmada silahlı güçlerin oynadığı rol düşman üzerinde caydırıcı etkidedir. Her türlü düşman yönelimini ve etkinliğini caydırıcı ve ürkütücü özellikle birlikte, elbette meşru savunma savaşı içinde olan güçlere, halka ve ezilenlere umut, güven ve cesaret veren bir rol oynamaktadır. Yani bir yandan halk üzerinde propaganda etkisi, moral etkisi var-dır, diğer yandan düşman üzerinde de caydırıcı rol oynama etkisi vardır. Bunu yapabilmesi için meşru savunma güçlerinin örgütlü olması, disiplinli olması, yani düşman saldırılarını boşa çıkartacak bir harekete ve güce sahip olması gerekir. Bir de düşman üzerinde caydırıcı rol oynayacak eğitime, güce ve mevzilenmeye sahip bulunması lazımdır. Böyle olmazsa caydırıcı rol oynayamaz. Hareket buna uygun davranmak durumundadır, örgütlenmesinin buna uygun olması gereklidir.

Kendine yönelen bir Saldırıyla karşılaştığında Direnme konumuyla birlikte Saldırıları kırabilmek İçin misilleme düzeyinde bir Eylemlilik içinde olmasıdır

İfade ettik: Bu konuda da silahlı savunma güçleri en gizli, düşmandan en uzak, coğrafyanın derinliklerine en çok dayanan, derin gizliliği uygulayabilecek düzeyde bir örgütsel yapıyı esas alan konumda olmak durumundadır. Onun için ateşkes durumlarında güçlerin azaltılması ve küçültülmesi öne çıkıyor. Nedeni buradan kaynaklanıyor. Yine dağların en derinliklerine çekilme, düşmandan ve halktan en çok uzaklaşma bundan dolayı gelişiyor. Yine en gizli ortamlarda kendini mevzilendirme ve savunma durumu yaşanıyor. Aktivitesi kendini eğitmesi, düşmanın kendisine ulaşamayacağı bir gizlilik konumuna kendisini ulaştırmasıdır. Kendine yönelen bir saldırıyla karşılaştığında, direnme konumuyla birlikte saldırıları kırabilmek için misilleme düzeyinde bir eylemlilik içinde olmasıdır. Pasif savunmada, yani ateşkes durumunda silahlı savunma güçlerinin konumlanışı, hareket tarzları ve onlara düşen rol bu çerçevededir. Tabii hareket ve halk böyle bir durumu farklı mücadele yöntemleriyle tamamlamaktadır. Bu duruşun daralttığı mücadeleci konumu, ideolojik

ve siyasi mücadeleyi öne çıkartarak, ideolojik mücadeleyi ve serhildanı her alanda geliştirip daha etkili kılarak doldurmaktadır. O bakımdan da pasif savunma durumunda mücadele anlamında daha çok serhildanın öne çıkması, demokratik halk eylemliliği sürecinin ilerletilmesinin temel motoru haline gelmesi, yine ideolojik mücadeleyle bireye ve topluma yönelen saldırıların karşılanıp halkın savunulması gündemde olur ve gerçekleşir. Daha çok mücadelenin bu alanları ön planda olur.

Silahlı savunma ise ancak misilleme temelinde etkinlik gösterebilen, üslenmesini, eğitimini ve mevzilenmesini düşman saldırılarını boşa çıkartacak bir gizlilik çerçevesinde yapan, bu temelde gücünü koruyarak düşman üzerinde caydırıcı rol oynayan, ezilenlere ve halka ise güç, moral, umut ve güven veren, onları örgütlenmeye ve demokratik direnişi geliştirmeye yönlendiren bir rolün sahibi olur. Silahlı savunma güçlerinin eğitimi, mevzilenmesi, üslenmesi, hareket tarzı ve duruşu bu çerçeve de belirlenir. Buna göre de hareket ederler. Nitekim geçmişte böyle durumlar çok sık yaşandı. 99'dan sonra biz de uzun süreli tek yanlı ateşkes süreci içinde olduk. O aslında pasif savunma duruşuydu. 1 Haziran 2004-'le birlikte aktif savunma duruşu kazandık. Bu aktif savunmanın alt düzeyiydi, düşük yoğunluklu bir uygulanmasıydı. 1 Ekim 2006 tarihinden itibaren yeniden pasif savunma duruşuna geçtik. Ateşkes ilan ettik. 2007 baharında yaptığımız değerlendirmelere dayalı olarak, esas itibariyle 22 Temmuz 2007 seçimleri ardından oluşan yeni yönetimin geliştirdiği saldırı konsepti temeli karşısında, 2007 güzünden itibaren yeniden aktif savunma konumuna geçtik. Bu aktif savunmanın alt düzeyini de aşan, orta yoğunluklu aktif savunma savaşı dediğimiz bir düzeyi yakalamayı hedefleyen bir stratejik duruştu.

Dikkat edilirse, geçen dönemin yakın pratiği içerisinde pasif savunma ile aktif savunma duruşları arasında değişiklikler yapan bir konumu yaşadık. Uzun süreli olarak da pasif savunma konumunda olduk. Böyle bir durumda gerillayı düşmanın ulaşamayacağı alanlara çekmeye çalıştık. Ona göre mevzilenmesini esas aldık, arazinin derinliklerine girmesini öngördük. Yine örgütlülük bakımından küçülttük, en küçük birimlere ayırdık, hareketini sınırlandırdık. Herhangi bir örgütsel etkinlik göstermemesini ifade eden bir konuma çektik. Halktan uzak kıldık, halk ilişkilerinden, çalışmasından, hatta gerillanın büyütülmesi ve eğitimi faaliyetinden de uzak tuttuk. Herkesi kendini koruma, güvenliğini alma ve kendini eğitmekle sorumlu kıldık. Aktivite sadece kendine dönük saldırılar olduğunda, onları başka türlü boşa çıkartamadığında direnmeyle misilleme eylemliliği düzeyinde kaldı. Düşmanın bütün bu ateşkes duruşuna karşı imha amaçlı saldırılar yürütmesi durumunda onlara cevap oluşturacak misillime eylemleri yaptık. Gerillanın duruşu, mevzilenmesi, hedefleri çalışma düzeni bu oldu. Misillemede daha çok askeri boyutlu, mümkünse yerinde darbe vurmayı hedefleyen bir yaklaşımla ele aldık. Dolayısıyla pasif savunmanın, yani ateşkes durumunun ne olduğu, gerilla açısından neyi ifade ettiğini biliyoruz.

Geçen dönemde aktif savunmanın da hem düşük hem de orta yoğunluklu düzeylerinin belli bir pratik deneyimini yaşadık. 1 Haziran 2004'ten 1 Ekim 2006'ya kadar iki buçuk yıllık bir süre boyunca düşük yoğunluklu aktif savunma savaşı içinde olduk. 2007 güzünde de orta yoğunluklu aktif savunma savaşı düzeyine ulaşma çabasını yürüttük. Aktif savunma savaşı neydi, ne değildi, aktif savunma duruşu neyi içerdi? Aktif savunmada gerillanın duruşu, mevzilenmesi, hareket tarzı, üslenmesi, hedefleri ve eylem çizgisi nelerdi? Bunlar düşük yoğunluklu aktif savunma savaşında nasıl gerçekleşti? Orta yoğunluklu aktif savunma savaşı bu konuda neleri gerektirdi? Geçen söz konusu pratik sürecin incelenmesinden bunları bulup ortaya çıkartıyoruz. Yani bir deneyime sahibiz, bir tecrübe oluşturduk. Bu tecrübe birikimi bizde önemli bir bilinçlenme, özümseme ve kavrayış düzeyini yarattı.

Devam Edecek

Halk Savunma Merkezi

Şehitlik Günü, Kavranması ve Gereklerinin Yerine Getirilmesi En Zor Olan Bir Kavramdır

18 Mayıs'ı şehitler günü olarak anıyoruz.

İlk büyük şehidimiz Haki KARER ve ardından Dörtler, daha sonra yüzlercesinin bugüne yakıştırdıkları kahramanca direniş, parti tarihimizde anlamlı bir gün olarak yerini almıştır.

Şehitlik günü, kavranması ve gereklerinin yerine getirilmesi en zor olan bir kavramdır.

Şehidi anlamak, şehide hakkını vermek, şehidin vasiyetine göre yaşamak bir devrimcinin en temel ve başta ele alması gereken görev ve sorumluluk olduğu gibi; bunu egemen kılmak, onun savaşımını kesin vermek, bağlılığın en vazgeçilmez bir gereğidir.

Halen hatırımdadır; "Haki KARER'in anısına nasıl karşılık verebiliriz?" dediğimde, Kemal PİR; "Bir polise saldıralım, intikamını öyle alırız" demişti. Hiç de gözüm tutmamıştı. Tamam o katili bir gün yakalarız, provokatörün cezasını veririz, bu olur, fakat, bunun da anıyı kurtaramayacağını çok iyi gördük ve uzun süre düşündükten sonra, aynı yıl, bugünkü parti program tasarısını bu mahallede şehit düştüğü mahallede kaleme aldık ve sanıyorum kendimize göre anıya bir karşılık vermenin en uygun biçimi budur dedik. O, bizi basit bir gençlik grubundan partileşmeye karar veren bir grup durumuna taşırdı.

Demek ki partileşmede şehidi ve ilk şehidi anlamak, gerekeni yapmak çok önemli bir rol sahibi olmaktır ve tarih bu partileşme çabamıza da denilebilir ki, bir yılbaşı gibi anlam kazandırdı. Ulusal tarihin en temel bir kilometre taşı olarak yerini buldu.

Şehidin anısında ısrar, gerekeni yapmak, daha sonraki bütün şehitleri bağladığı gibi, yaşayanlarda da kesin yaşam çizgisi haline getirildi ve bu eşittir savaş çizgisi. Halk savaşı çizgisine kadar da taşırıldı. Şehitlere böyle bağlanmasını bilmeyenler, kesinlikle saygısız oldukları gibi, onlar asla saygıdeğer kişilikler haline gelemezler.

Şehide, şehidine hakkını vermeyenler, onların anısını esas alıp yaşamını düzenlemeyenler, parti gerçeğimizin de sağlıklı bir militanı haline gelemezler.

Düşünün ki bizim bir şehit için yaptığımızı, sizlerin yanı başında, hatta sorumluluğunuz altında binlercesinin yaşandığını düşünürseniz ve anılarına tek tek sağlam bir karşılık vermediğinizi göz önüne getirirseniz, kendi kişiliksizliğinizi ve partileşmeyen kişiliğinizin önemli bir nedenini daha bilince çıkarmış olursunuz. Şehide hakkını verseydiniz, eminim ki şu andaki değerlendirmeleri yapmazdınız. Oldukça parti kişiliğine uymayan, saygısını esas almayan bu yaklaşımları sürdürmezdiniz. Bu kadar şehidi yüreğine sığdıranlar, kesinlikle bu kadar yetersizlikleri sergileyemezler.

PKK şehitleri belki de insanlığın en köklü şehitleri olarak da düşünülmeye değerdir. En temel bir hatanız; şehidin anlamını PKK gerçeğinde hakkıyla bilince çıkarmama, gurunuza sindirememenizdir. Birçok konuda olduğu gibi, bu konuda da kendinize göre bir

tarz seçmişsiniz. Eğer doğru alacaksanız, ciddi olarak kendinizi parti gerçeğinde adeta bıçağa yatırır gibi yatırmak ve sağlığa kavuşturmaktır. Savaş çizginizde yine bütün bu yetmezliklere neşter vurup son vermek, ancak böylelikle şehitlere bağlı olmakla mümkündür ve bu da kişinin kazanım gücüdür.

Şehitlerine saygıyı böyle anlamlaştırmayanlar, ağzıyla kuş da yakalasalar bu davada fazla anlam, değer ifade etmezler. Sayılarını hatırlamada güçlük çekiyorum. Ve hatta öyle değerli şehitler var ki, çoğunun adını bile bilmiyoruz. Ve belki de bazılarını bilemeyeceğiz. En önemlisi de, her birisi için bir kitap yazılması gereken şehitler, neredeyse hafızalardan silinip, gidecek. Buna bir çare bulmak gerekir. Bu çarenin de en başta geleni; yenilmez bir parti ve onun savaş çizgisi olduğu ka-dar, onun sağlam militan güvencesini kişiliğimizde gerçekleştirmektir.

Şehitlerin huzurunda başka tür eğilimin, huşu getirmenin ifadesi olamaz. Mutlak şehitleri doğru anlayıp bilmemiz gerekir. Benim en büyük endişem, bu ya-şadığınız yüzeysellik, yine saygıdan uzak, ol-dukça hafif, yani yaşam, mücadele yaklaşımlarınız şehidin anısına en büyük kötülüktür. PKK'nin şehitler bilançosuna baktığımızda, hele onların çok yüce olan niteliklerini göz önüne getirdiğimizde, mevcut kişiliklerle an-laşmamız, sizi bu temelde layık bir şehit vasiyetçisi olarak değerlendirmek çok zordur. En temel bir sorunumuz; bu kadar kapsam kazanan şehitlerimize layık olmayı güvence altına almaktır. Hatta ben kendi eylemimi çoğunlukla geliştirirken, en temel, birincil amacımın şehit vasiyetini güvenceye almak olduğunu çok iyi biliyorum.

Hareketimizin en önemli nedeni; şehidin anlamının, onun vasiyetinin boşa gitmemesi için, örgüt sürekliliğini, savaş çizgisinin gelişimini, yenilmeyen partisini gerçekleştirmektir. Niçin? Çünkü şehit anısı dayatıcı ve gereklerini mutlak yerine getirilmeyi emreder. Bu şuur bende birincildir, bütün şuurların önündedir. Hareketimi yönlendiren saik, etken diyorum. Çünkü bunu temel hareket ettiren etken olarak düşünemeyenlerin diğer değerlere saygıyla yaklaşacağını, sağlıklı ve gerçekçi anlam vereceğini fazla olasılıklı görmüyorum. Çünkü şehitler en temel değerdir. Acaba bu gücünüz var mı? Şehitler için yaşamak, şehit için çalışmak, şehit için başarmak; buna gücünüz var mı?

Şehit için ucuz ölmek, kesinlikle doğru olmadığı gibi, belki de büyük saygısızlıktır. Şehidin anısında ölmek değil, yaşamaktan, savaşmaktan ve mutlak başarmaktan bahsetmek daha doğru olur. Her şehidin içinde bir eksiklik vardır. Anıya bağlı olan, şehidin vasiyetini esas alan, aslında birincil planda o eksikliği gidermeyle görevlidir. Benzer bütün şehitlere baktığımızda, şehide böyle bağlılık daha sonraki kahramanca yürüyüşlerin ve zaferlerin bu nedene dayandığını görebiliyorum.

PKK'nin şehitleri bu anlamda hem sayısal, hem de özelliksel olarak o kadar kapsamlıdırlar ki, belki de yaşam militanlarından daha fazladırlar, güçlüdürler, komutandırlar ve hatta kalanlar belki de onların silik bir gölgesi durumundadırlar. O halde silik bir gölge olmaktan çıkılmak isteniyorsa, şahadete götüren eksiklik neydi? onu görmeli. Ben **Haki KARER**'in şahadetinde eksikliği hemen şöyle tespit ettim: Haki'nin az çalışmasından, amaç bağ-lılığından, onun eksikliğinden ileri gelmiyordu. Amaca o koşullarda ve çabaya hepimizden daha fazla bağlı ve katılan birisiydi.

Ama objektif olarak eksiklik; örgüt yoktu, eksiklik; örgütün sürekliliği yoktu. Demek ki benim bu şahadete yapabileceğim en büyük iyilik; hem örgütü yaratmak ve hem de onun sürekliliğini sağlamaktı. Haki eylem yapmıştı. İlk dönemlerde bazı faşist yönelimlerini ve düşman hedeflerini bombalamayı aklına koymuştu ve bu da örgütün taktiğini sağlama almayı beraberinde getiriyordu. Dönem için yerine getirilmesi gereken bu görevleri esas aldık. Şehidin anısına karşılık verdik. Sonuç; çok önemli tarihi bir gelişme oldu.

Agit için hatırlıyorum, şahadetindeki temel eksiklik, o şahadette olası gerçekleşebilecek noksanlık neydi? Gerillalaşamama tehlikesiydi. Benim anı değerlendirmesinde yaptığım tespit; en az ellişer kişilik gruplar halinde gerillayı Kürdistan dağlarında gezdirebilirsek, bu şehidin anısına en uygun karşılığı veririz dedik. Ve bir yıl geçmeden bu civarda gerillayı Kürdistan'da harekete geçirdik. Dikkat edin, 1986 baharındaki şahadete, 1987 baharında bu kapsamda bir yürüyüşle karşılık verildi. Bunu kendim için en büyük bir vicdan borcu olarak bellemiştim. Gerçekleştirdiğimde de en önemli bir aşamayı sağladığımıza inanmıştım.

Ondan sonraki gerilla gelişmeleri, kesinlikle Agit'in anısına amansız bağlılığın bir gereği olarak geliştiğini düşünmelisiniz. O çok önemli bir görevdi, çünkü gerilla erimek üzereydi. Var olan gruplar her an dağılmakla karşı karşıyaydılar. Tüm gücümüzü ortaya koymasaydık, Agit'in anısı da hızla hafızalardan silinebilirdi. Ama yüklendik, yıl yıl yüklendik. Sonuç; işte gerillanın bugünkü düzeye gelmesidir. Şehidin anısına sağlam bir karşılık vermenin ne kadar tarihi bir adıma yol açtığını bir kez daha gördük.

Mazlum, Kemal ve Hayrilerin de anısına, işte bugün yine andığımız Ferhat Kurtayların anısına vereceğimiz karşılık; ülkeden kopukluğun önüne geçmek, hareketi Kürdistan'la birleştirmekti. Ve yurtdışı çalışmalarını bu anlamda olağanüstü bir çabayla ele aldık, yoğunlaştırdık. Ve aynı yıl, 1982'nin sonlarından itibaren partiyi taşırdık ve şunu söylemiştim: "Bu şehitlerin anısı, ölümle yaşam arasındaki köprüdür. Üzerinden geçiyoruz, yaşama yöneliyoruz" dedik ve nitekim bunun da ne kadar tarihi bir dönüş olduğunu ve çok kalıcı bir iz bıraktığına herkes şahittir.

Dikkat edilirse, Önderlik gerçeğinde şehitlerin çok önemli bir yeri olduğu gibi, başarıyı belirleyen en temel bir neden de, bu konuda anıya bağlılığın gerekleri olarak yapılan çalışmalardır.

Sizler bu temelde kendinize yönelirsiniz. En temel bir eksikliğiniz; mutlaka sorumlu tutulmanız gereken şehitlere karşı üzerinize düşen somut görevleri yeterince idrak edememeyi ve gereklerini yerine getirmemeyi esas aldınız. Hatta düşünün, bir çırpıda yürekten attığınız insanlar var, yanınızda gencecik insanlar şehit düşmüşler. Onların anısına karşılık vermeye gücünüz yok ve bu da sizin yenilginizdir. Şahadet çizgisinde muazzam bir aşınma var. Düşünün, ölüme gönderiyorsunuz, ama hiç vicdanınız bile sızlamıyor. En önemlisi, onların kutsal bir amacı var, ne yapılması gerektiğini kendinize sorun yapmıyorsunuz. Sonuç; savaş içinde değerlerin muazzam aşınması. Amaçtan uzaklaşma, çok çirkin kişiliklerin saflarımızda boy vermesi. En önemli neden demek ki, şahadet çizgisine hakkıyla bağlı olmamaktan kaynaklanıyor.

Bilmeniz gerekir ki, şehitlere yine bu temelde tüm yönleriyle anlam vermeli, en önemlisi de, gereken anı çalışması ve savaşımını vermeden siz kurtulamazsınız. Vicdan muhasebesini yapmazsanız, vicdanınızı aklayamazsınız. Tabii değerli bir parti militanı da olamayacağınız için, etkili bir başarınız da olmayacaktır. O halde, bir kez daha sizlere, çok kabarık bir liste kadar, çok insani, ulusal, sınıfsal özellikleri olan bu şehitleri iliklerinize kadar tanımaya, anlamaya ve gereklerini, çalışma gereklerini, savaş gereklerini, başarı gereklerini mutlaka yerine getirmeye çağırıyorum. Bu şehitler günü, bir kez daha mücadeleci yaşamınızda şehitlere mutlaka hakkını verme sözünü yerine getirebileceğine dair, gerektiğinde kendini yeniden yaşama ve savaşa katarak sözlerinin gereklerini pratikleştirmeye çağırıyorum.

Biz şehitlerin ölümle yaşam arasındaki farkı silen bir çizgide, aslında yaşıyor muyuz, ölüyor muyuz hiç belli olmadan gidiyoruz. Kısaca bizde şehitlik çizgisinde yaşamla ölüm birleşmiştir veya ayrımı silinmiştir.

Önderlik çalışma tarzı, ölümle yaşam arasındaki farkı kaldıran bir çalışma tarzıdır.

PKK şehitliği kesinlikle bunu dayatır. Ölümden çok uzak bir yaşam olmadığı gibi, ölümde de yaşamın tükendiğini, yaşamın bittiğini düşünmeyen bir özelliği vardır.

Bu çok önemlidir. Siyasette, askerlikte, örgütte, her tür çalışmada ölümle yaşam arasındaki farkı ortadan kaldırmak, hiç ölmeyecekmişiz gibi yaşandığını ve her zaman ölümle burun burunaymışız gibi yaşamayı esas aldın mı, şahadet çizgisinde yaşıyorsun demektir. Bu çalışmalar böyle yürüyor. Başka türlü komutanlık çizgisinde seyretmek mümkün olmuyor. Burada hâlâ PKK'nin bazı vazgeçilmez yaşam biçimleri vardır. Onda seyretmedikçe iflah olunmaz. Düzenden aldığınız kişilik nedir? Düzenden aldığınız yaşam nedir? Bir hiçtir. Dolaysıyla kendinize bir sıçratma yapmak istiyorsanız, PKK olayındaki yaşam ve ölüm çizgisinin böyle birleştirilmesi ve aslında bir yerde ölümü mahkûm eden bir yaşam çizgisine sahip olunmasıdır. Bunun bazı gerekleri vardır. Eski, geri, uyduruk yaşam dürtülerini aşmak kadar, öyle basit korkularını da esas almamayı, bunları da yıkmayı emreder.

Bu da doğru cesaret ve onun yaşam ve savaşa yansımasına yol açar ki, en büyük kuvvet de bundan çıkar. Bu dediğim gibi, ölümle burun buruna her an yaşamayı da gerektirdiği için, son derece dikkati, duyarlılığı gerekli kılar ve kör bir cesaretle ölüme yaklaşmayı asla kabul etmez. Aslında her an ölümle burun burunayız, şu ana kadar ölüm belki de herkese değmiştir. Ölümle burun buruna olmamıza rağmen, burnumdan bir damla kan bile akıtmamıştır. Neden? Dikkat gücü, tedbir gücü çok yüksek olduğu için.

Ben dünyanın en tehlikeli yaşayan kişisiyim. Fakat tehlikeler olmasına rağmen, yakalayamadığı kişisiyim de. İşte bunun da PKK'nin başaran tarzıyla çok sıkı sıkıya bağlılığı vardır. Şimdi bu çok basit, küçücük yaşam veya ölüm, korku güdülerinizle bizim böyle gerçekleştirdiğimiz yaşam tarzını karıştırmayın ve kötüye de kullanmayın. Mümkünse mutlaka anlayın diyorum. Şehitler günü bunun için çok büyük bir fırsat. Sizin içtiğiniz sudan, teneffüs ettiğiniz havadan daha fazla böyle bir yaşam çizgisine ihtiyacınız vardır.

Umarım anlarsınız. Anlasanız bu bile, sizin için çok sağlam bir yürüyüş, yaşam, savaş, başarı perspektifidir.

Parti Önderliği / 18 Mayıs 1996

Deniz Gezmiş Yusuf Aslan Ve Hüseyin İnan Özgürlük Mücadelemizde Yaşamaya Devam Etmektedirler.

Cemal Şerik

Deniz Gezmiş, Yusuf Arslan ve Hüseyin İnan'ın şahadetlerinin 36. yıldönümüne girmiş bulunuyoruz. Denilebilir ki, geçen 36 yıllık süre zarfında, her yıldönümlerinde anılarak karşılık olunmaya çalışılan şahadetler olarak günümüze kadar da gelinmiş ve her zaman onların izninde yürüdüklerini iddia edenler için mücadeleyi sürdürme vesilesi haline getirilmişlerdir.

Düşünsel boyutta, algılama boyutunda ve anlam verme boyutunda o şahadetlere karşılık olunmaya çalışılmasına rağmen yetersizlikler de yaşanmıştır. Yaşanan bu yetersizlikler aynı zamanda bağlı kalınan anılara karşı sorumlulukların yerine getirilmesinde birçok eksikliğin yaşanmasına da neden olmuştur. O nedenledir ki Deniz GEZMİŞ, Yusuf ASLAN, Hüseyin İNAN'ın şahadetlerinin 36. yılında anılara gerçekten bağlı kalındı mı? Onun sorgulanması ve o temelde bir özeleştirinin yapılması gerekmektedir

Deniz GEZMİŞ, Yusuf ASLAN, Hüseyin İNAN şahadetlerinden günümüze türkülerle yaşatılmıştır. Yeni doğan nesillere onların isimleri verilerek yaşatılmıştır. Her anıldıklarında da yüreklerde yaşanan derin bir sızıya dönüşmüşlerdir. Elbette bunlar gerekli ve olması gerekenlerdir. Ancak bunların başka yönlerle tamamlanması da gerekmektedir.

Tarihin çeşitli dönemlerine damgasını vuran olaylar yaşanmıştır. 1968 gençlik hareketi dünya ölçeğinde bir devrim dalgalanması, toplumsal bir değişim olarak algılanabilecek bir kalkışma olarak tarihe geçmiştir.

1968'de yaşanan gençlik hareketi tek bir Avrupa ülkesiyle sınırlı kalmamış, Kıta Avrupa'sının tamamında yankısını bulmuş, yaşanmıştır. Kıta Avrupa'sıyla da sınırlı kalmayarak dünyanın birçok bölgesine, ülkesine yayılmıştır. Sadece tek bir sisteme karşı bir kalkışma da olmamıştır. Batı Avrupa'da kapitalizme, onun gericileşen sistemlerine karşı bir başkaldırıyı ifade ederken, Doğu Avrupa ülkelerinde giderek kapitalizmin mezhebi haline gelen reel sosyalist rejimlere karşı hareketlerin gelişmesinde de ateşleyici bir rol oynamıştır.

Kimileri Doğu Avrupa'da gelişen hareketleri gerici, sosyalizm aleyhtarı olarak değerlendirse de, özünde bahsettiğimiz o gerçeklik değişmemiştir. '68 gençliğinin geliştirdiği devrimci dalga kapitalizmin bir mezhebi haline gelen reel sosyalizme karşı da bir başkaldırıdır. Orada egemen hale gelen iktidarcı mantığa bir karşı koyuştur. İktidarcı mantığın egemen hale geldiği koşullarda devlet adına da tanımlansa kapitalizme doğru gidişi ret ediştir. Onun içindir ki Avrupa'nın hem Doğusu'nda hem de Batısı'nda gelişen hareketler

egemenlikli sisteme karşı başkaldırı anlamına gelmiştir.

1968 gençlik hareketinin böylesine tarihsel bir anlamı vardır. '68'deki öğrenci gençlik hareketi Türkiye'de de yankısını bulmuştur. Türkiye'deki gelişim biçimi ve ifadelendirilişi belki Avrupa'dakinden farklı söylemlerle olmuştur. Ama özünde Avrupa'da devrimi etkisi yaratan '68 gençlik hareketinin doğrudan etkisi altında ve sorunlarını paylaşma temelinde gerçekleşen bir hareket olma özelliğini taşımıştır.

Toplumsal değişim, ifadesini ideolojik değişimde bulur. Gençliğin siyaset sahnesine çıkmasını da kaynağını buradan alır. Dünyanın her yerinde olduğu gibi Türkiye'de böyle olmuştur. 1968 yılında Türkiye'de gelişen gençlik hareketi de böylesi koşullarda yaşanmaya başlamıştır. Türkiye'de 1968 öncesinde de gençlik hareketlenmesi yaşanmıştır.1960'-ta o zaman ki Demokrat Parti iktidarına karşı toplumsal kesimlerin hoşnutsuzluğunun dışavurumunda da gençlik rolünü oynamıştır. Ancak gençliğin açığa çıkan tepkisi ve eylemi her ne kadar antiemperyalist yaklaşımlar içerse de sistemi hedefleyememiş, sistem güçleri tarafından yedeklenerek farklı şekilde kullanılmıştır. 27 Mayıs 1960 darbesi ve darbe sonrası yaşanan siyasal gelişmelerde gençliğin bu eylemliliğinin önemli etkisi ve rolü olmuş ve egemen güçlere verilen bir desteğe dönüştürülmüştür. '68 gençliği ve hareketi bu egemenler arası çatışmalarda bir araç olarak kullanılmaktan kendisini kurtarmaya, yönlendirilmeye izin vermemeye çalışmıştır.

1968'lerden itibaren gelişmeye başlayan gençlik hareketindeki anti-emperyalist yaklaşım oligarşi karşıtı bir içerik kazanmaya başlamış, oligarşi karşıtı mücadele de içteki sınıf mevzilenmesine bağlı olarak ele alınmıştır. Sınıf mevzilenmesine bağlı olarak mücadelenin uluslararası alandaki ittifakların, ortaklaşma içersine girilebilecek olan güçlerin kimler olabileceği belirlenmesinde de bulunulmuştur. Bu yönleriyle '60'ların başında gelişen hareketliliğinden farklı bir mecraya doğru akış "68 gençlik hareketine yön vermiştir. Bununla birlikte anti-emperyalist yön zaman zaman öne çıkabilmiştir.Türkiye kıyılarına yanaşan Amerikan donanmasına karşı yapılan gösteriler ve bu gösteriler esnasında 6. filoya bağlı askerlerin suya dökülmesi bu yaklaşımın bir sonucu olarak yaşanmıştır. Yine bu çerçevede Vietnam'da gelişen ulusal kurtuluş mücadelesini destekleyen gösteriler, gençliğin antiemperyalist yaklaşımlarının ifadesi olarak gerçekleşmiştir. Filistin halkının İsrail Siyonizm'ine karşı geliştirdiği mücadele, başta Denizler olmak üzere gençlik hareketini ciddi oranda etkilemiş, ilham kaynağı haline gelmiştir. Ve Che Guevera etkisinin yarattığı devrimci ruh, coşku gençlik mücadelesine büyük bir ivme kazandırmıştır.

Yaşanan tüm bu gelişmeler ortamında boy vermeye başlayan gençlik hareketlenmesi, Türkiye'de demokrasiye doğru evrilen toplumsal devrimin de başlangıcı haline gelmiştir. Nasıl ki Avrupa'da gelişen '68 gençlik hareketi, dünya çapında bir devrimin, toplumsal değişimin ateşleyicisi hakline gelmişse, Türkiye'de de 1968'den itibaren gelişmeye başlayan gençlik hareketi demokrasiye doğru evrilen toplumsal mücadelenin başlangıcı anlamına gelmiştir.

Deniz GEZMİŞ, Yusuf ASLAN, Hüseyin İNAN öncülük yaptıkları mücadelede devrimin, sembolleri haline gelmişlerdir. Ayrıca **Ma-**

hir **ÇAYAN, İbrahim KAYPAKKAYA** gibi adını saymadığımız daha başka devrimci önderler de geliştirdikleri mücadelelerle başta gençlik olmak üzere toplumun gözünde birer idol halile gelmişlerdi. **Deniz GEZMİŞ** bu önderler arasında en bilineni ve belki de en fazla öne çıkanıydı. Tüm gösterilerde, boykotlarında O mutlaka vardır. Sıkılı yumruğunu adeta egemenlerin yüzüne savururcasına havaya kaldırarak attığı sloganların arkasında yüzlerce, binlerce genç mücadele saflarına akmış-

Deniz GEZMİŞ
Bu önderler arasında
En bilineni ve en fazla
Öne çıkanlardandı tüm
Gösterilerde boykotlarında
O mutlaka Vardır
Sıkılı yumruğunu adeta
Egemenlerin yüzüne
Savururcasına havaya kaldırarak
Attığı sloganların arkasında
Yüzlerce, binlerce genç
Mücadele saflarına akmıştır

tır. Deniz bir gençlik önderi olarak sembolize edilse de, O aslında tüm toplumun önderi olmuştur. Hüseyin İNAN o genç yaşına rağmen ideolojik çalışmalarıyla öne çıkmış, "Türkiye Devriminin Yolu" adlı çalışmasıyla, Türkiye devrimci hareketine teorik bir çerçeve kazandırmaya çalışmıştır. Yusuf ASLAN ise örgütçü yanıyla gelişen toplumsal mücadeleye bir çerçeve kazandırmak istemiştir. Deniz, Hüseyin ve Yusuf bu özellikleriyle birbirlerini tamamlamış, devrimci mücadelede olması gereken temel omurganın oluşumunu sağlamışlardır.

1968'lerden itibaren ivme kazanmaya başlayan Türkiye'deki gençlik hareketi Deniz GEZMİŞ, Yusuf ASLAN, Hüseyin İNAN gibi önderlerle de sınırlı kalmamıştır. Daha birçok devrimci militan önderliklere de sahip olmuştur. Sinan CEMGİL de bunlar arasındaki yerini almıştır. Sinan CEMGİL güçlü bir hatip ve propagandist olarak gençlik hareketleri içerisindeki rolünü oynamıştır. Yapmış olduğu etkili konuşmalarla gençliği etkilemiş, dalga dalga devrimci saflara akmalarını sağlamıştır.

1968'lerde gelişme kaydetmeye başlayan gençlik hareketinin önderi durumunda olan kişiliklerde somutlaşan bu türden özellikler, devrimci mücadelenin masa başında sürdürülen tartışmalarla mümkün olamayacağını, eylemsel süreçlerle gelişebileceğini de açığa çıkarmış, kesinleştirmiştir. Sahip oldukları birkaç silahla hemen dağa "kıra" çıkma ve gerilla mücadelesini geliştirme istemleri, Onların devrimci coşku, halka ve mücadeleye olan inançlarının düzeyini de göstermiştir. Ayrıca o günkü koşullar böyle bir yaklaşımı ve duruşu da zorunlu kılıyordu. Başka türlü bir yaklaşım içerisinde olmak hem inançlarına tersti, hem sonuca götürmeyecek, hem de toplum içerisinde ciddi bir etki yaratmayacaktı.

Ayrıca Türkiye'de ciddi sorunlar ve gelişmeler yaşanıyor; yoksullaşan köylüler toprak taleplerini dile getiriyor, toprak işgallerinde bulunuyorlardı. Madenlerde çalışanlar maden işletmelerini işgal ediyorlardı. Halk, "artık yeter" deme noktasına gelmişti. Böylesi bir süreçte halkın öncüleri olarak yaşanan bu gerçeklikler karşısında, masa başı devrimciliğinin gerçek devrimcilik olamayacağı gerçekliğinden hareketle eyleme geçiyorlardır.

1968 gençlik hareketi içerisinde yer alan birçok devrimci o gün yaşanan gelişmeler ortamında gerekli gördükleri hazırlıkları tamamlayabilmek ve dayanışmada bulunabilmek amacıyla mücadelelerinden esinlendikleri Filistin topraklarına gitmiş, burada gerilla kamplarına katılmış, gerilla savaşının inceliklerini öğrenmişlerdi. Deniz GEZMİŞ ve arkadaşları da Filistin'e gidenler arasında yerlerini almışlardır. Deniz GEZMİŞ'in Filistin de eğitim görürken çekilmiş fotoğrafları ve ona verilen kimlik vardır. Yapılan hazırlıklar, mücadelenin örgütlendirilmesi görev ve sorumlulukları ile birlikte yürütülmüştür. O günün geldiğine kanaat getirdiklerinde de harekete geçmişlerdir. Tercihlerini inançları ve bilinçleri doğrultusunda yapmışlardır.

Deniz GEZMİŞ ve arkadaşlarının sistem içerisinde kalarak mücadele etme koşulları yok muydu? Elbette vardı. Hepsi üniversite öğrencileriydiler ve okudukları üniversitelerin en seçkin öğrencileriydiler. Öğrenimlerini tamamlamaları ve devletin önemli kademelerinde görev alabilecek yetkinlik ve becerileri vardı. Ama onlar kişisel yaşamlarını kurtarma arayışlarına değil, toplumsal sorunların çözümüne yöneldiler. Çünkü kendi kurtuluşlarının ve özgürlüklerinin toplumun kurtuluş ve özgürlüğüyle birlikte gerçekleşeceğini biliyorlardı. Bu gerçeklik onları okul, üniversite çerçevesindeki bireysel kurtuluş arayışlarının dışında farklı arayışlara, yönelimlere götürdü. Okullarını bıraktılar. İşçilerin, köylülerin olduğu yerlere yöneldiler. Sadece işçilerin, köylülerin içinde olmak da yetmiyordu. Çünkü karşılarında emperyalist sistemin ve onun kötü işbirlikçisi bir devlet ve ordu vardı. Bu ordu NATO'ya üye bir orduydu. NATO tarafından besleniyor, NATO tarafından donatılıyordu. Dolayısıyla bu ordu Türk halkının çıkarlarını koruyan bir ordu olmaktan ziyade, emperyalist sistemin çıkarlarını koruyan ve gerektiğinde onun adına savaşan bir orduydu. Kısacası Türk ordusu NATO'nun işbirlikçisi bir orduydu ve emperyalist sistemin kirli ilişkilerinde kullanılmaya hazırdı. Ki bunun örneğini de Kore halkına karşı sistem adına ABD'nin yanında yer alarak göstermişti. Bu ise "tam bağımsızlık"çı düşünceleri savunan Denizlerin yaklaşımlarına tersti ve kabul edemezlerdi.

Denizler böyle bir sisteme baş kaldırıldığında Türk Ordusu'nu karşısında bulacaklarını biliyorlardı. O nedenledir ki sadece şehirde, köyde değil, dağlarda da var olmak gerektiği kararına varıyorlardı. Zaten bu yaklaşımın sonucu olarak Filistin'e gitmiş, gerilla eğitimi görmüşlerdi. Hazırlıklarına da karşılarında bulacakları bu güçleri varsayarak başlamışlardı.

Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu (THKO), halkın kurtuluş ordusunu oluşturarak harekete geçtiler. Şüphesiz bir ordu değiller, birkaç kişiydiler, ama kavrayışları, yürekleri, cesaretleri bir orduyla kıyaslanabilecek düzeydeydi. Her şey bir yana azlıklarına-çokluklarına, düşmanın gücüne bakmadan ülkenin stratejik yerlerine güç çıkardılar. Nurhaklara, İçege dağlarına çıktılar. Çıktıkları dağlar Türkiye halk gerçekliği açısından anlamlı dağlardı. Nurhaklara çıktılar, Baba İlyas isyanı orda başlamıştı, oradan Amasya'ya kadar yayılmıştı. Anadolu halk hareketlerindeki tarihsel mirası bu şekilde yaşatmak istediler. Şeyh Bedrettin Ege'nin dağlarında üslenmiş, orada ortaklaşa yaşamı örgütlemişti. Ve onlar da Şeyh Bedrettin'in mirasçısı olarak o dağlara çıktılar. Halkın geleneksel devrimci değerleriyle birleşerek ve onları kendilerinde yaşatarak üslenmeyi esas aldılar.

Egemen sistemle bağların koparılması, o sistemin her türlü saldırısının hedefi haline gelmek anlamına geliyordu. Bu ise bedel ödemek demekti. Ve bu bedel ödemeyi de göze alarak dağlara çıktılar. İmkânları oldukça sınırlıydı. Silah ve donanımları fazla yoktu. Halk içinde ciddi ve yaygın bir örgütlülükleri de yoktu. Yalnız inanıyorlardı. Mücadelelerinin dalga dalga yükseleceğini, bozkırları tutuşturan kıvılcım gibi giderek şehirleri ve tüm ülkeyi sarıp kurtuluşa götürebileceğine inanıyorlardı.

Bu inançla harekete geçip dağlara çıktıklarında sistemin saldırılarına maruz kaldılar. Artık aranıyorlardı, sistem için tehlikeli insanlar haline gelmişlerdi. Gazetelerde boy boy resimleri yayınlanıyor, en tehlikeli insanlar olarak lanse edilip, insanların uzak durmaları ve gördükleri yerde de hemen ihbar etmeleri isteniyordu. Televizyonlar da bu kampanyaya dahil ediliyordu. Tek kanallı devlet televizyonu Denizleri yayınlarının ve haberlerinin önemli konusu haline getiriyordu. Radyolarda isimleri anons ediliyor, eşkalleri ülkenin dört bir yanına yayılıyordu. Ve bu temelde bir sürek avı başlatıldı. Arananlar belliydi; Deniz GEZMİŞ, Yusuf ASLAN, Hüseyin İNAN başta olmak üzere o zamanki tüm devrimcilerdi. Aranma, operasyonlar ve örgütlenme Deniz GEZMİŞ ve arkadaşlarının mücadelesinin ana çerçevesini oluşturdu.

Bu sürek avı sürecinde Deniz GEZMİŞ Sivas Sarıkışla'da yakalanır. Yusuf Aslan yaralı olarak ele geçer. Daha sonra Hüseyin İNAN yakalanır. Onlar yakalandıklarında da başları dik, sesleri gürdü. Her ortamda düşüncelerini ve düşüncelerinin doğruluğunu savundular ve yaptıklarından hiçbir zaman pişmanlık duymadılar. Sistemden, onun yargılamasından korkmadan mahkeme kürsüsünü de düşüncelerini savundukları kürsüye dönüştürdüler. Aslında korkanlar, Onları yakalayıp yargılayanlardı. İnanç ve kararlılıklarından korktular, sistem karşısındaki duruş ve heybetlerinden korktular. Mahkemelere de bu ortamda çıkarıldılar. Aslında onlar hakkında karar önceden verilmişti, mahkemenin göstermelik olmanın ötesinde bir rolü yoktu.Karar bu yola sevdalananların külahlarını bir kez daha önlerine koyup düşünmeye sevk edecek cinsten olcaktı.

Mahkeme savunmalarında Deniz GEZMİŞ 23 yıllık ömründe halka bağlı kaldığını ve bu 23 yıllık ömrüne rağmen halk için seve seve canını vermeye hazır olduğunu belirtti. Yusuf ASLAN da, Hüseyin İNAN da bu sözleri tekrarladılar. Mahkemeleri çok kısa sürdü. Ve idam sehpasına çıktıklarında hiçbiri geride bıraktıkları o kısa yaşamlarında yaptıklarından pişmanlık duymadılar. "Kürt ve Türk halklarının kardeşliğini", "emperyalizme karşı ortak mücadelelerinin" savunuculuğunu idam sehpasında da haykırdılar. Ve idam sehpasını tekmeleme zevkini düşmanlarına tattırmadan kendileri tekmelediler.

Deniz GEZMİŞ, Yusuf ASLAN ve Hüseyin İNAN'ın idamını engellemek için yoldaşları çok çalıştılar, eylemler yaptılar. Bu eylemlerde yakalanmayı, yargılanıp aynı cezayı almayı ve ölmeyi göze aldılar. Birçoğu da şehit düştü. Deniz GEZMİŞ, Yusuf ASLAN, Hüseyin İNAN'ın şahadetleri, idam sehpalarında katledilmeleri bir dönemin sonu değildi.

Birileri Deniz GEZMİŞ, Yusuf ASLAN ve Hüseyin İNAN'ın katledlmelerini bir dönemin sonu olarak ifade ettiler, ancak unuttukları; toplumsal mücadele ve devrimin kesintisiz devam ettiği ve Denizlerin de bu mücadelede yaşadıklarıydı.

Anadolu topluluklarının şöyle bir özelliği vardır: Her sorun, her mücadele ile bu sorunların karşısındaki mücadele ya da savaş, hep kahramanların şahsında somutlaştırılır. Anadolu'da halk kahramanlığı ve yiğitliği bu anlamda bir gelenek olarak kabul edilmiştir. Bu gerçeklik Anadolu'da halkın kahraman olarak kabul ettiği ve yiğit olarak adlandırdığını kendi öncüsü olarak kabul etmesine neden olmuştur. Bu şekilde Anadolu'da halk, kahraman olarak kabul ettiklerini sembolleştirerek hep yaşatmıştır. Bunun tersini savunmak mümkün değildir. Buna Köroğlu, Dadaloğlu, İnce Mehmet vb. birçok halk kahramanı örnek olarak gösterilebilir. Devlete göre onlar bir eşkıyadır, ama halk için onlar birer kahramandır.

Anadolu insanı kahramanlarını kendisi yaratmıştır. Türkiye'de yaşayan halklar Deniz GEZMİŞ, Yusuf ASLAN, Hüseyin İNAN'ın belki ideolojilerini, düşüncelerini fazla bilmiyorlardı, ama Onların halktan yana ve egemenlere karşı oldukları biliyorlardı; Onların emperyalizme, sömürüye ve oligarşiye karşı ol-duklarını biliyorlardı; Onların yoksuldan, ezi-lenden ve mazlumdan yana, haksızlığa ve zulme karşı olduklarını biliyorlardı ve bu da halkın Onları sahiplenmesine yetiyordu.

Bu nedenle halkın öncü evlatlarını kaybetmesiyle bir dönem kapanmamış, tam tersi yaşanmıştır. Kapandığı söylenen o dönem, halklaşarak devam etmiştir. Deniz GEZMİŞ halklaştı, Yusuf ASLAN halklaştı, Hüseyin İNAN halklaştı ve bunlar kesintisiz bir mücadelenin öncüleri haline gelerek yaşamaya devam ettiler.

Aradan 36 yıl geçtikten sonra, bugün, egemenler onları asmakla hata yaptıklarını söyleyebilecek bir duruma gelmişlerdir. Onları asmakla devrimci mücadeleyi ve halk hareketinin gelişimini tetiklediklerini söylemektedirler. Eğer bir dönem kapansaydı Onlar halk hareketinin gelişimini tetiklemiş olmayacaklardı. Onlar devrimci mücadelenin öncüleri haline gelemeyeceklerdi. Şahadetleriyle beraber o dönem de kapanmış olacaktı.

Kesintisiz süren bir mücadelenin öncülükleri olmaları, Onları sonraki dönemde de yaşatmıştır. Devrimci mücadele kitleselleşmiştir. Gençlik tarafından başlatılan bu sahipleniş giderek halklaşmıştır. Bunun bir sonucu olarak ta Deniz GEZMİŞ'i Yusuf ASLAN'ı ve Hüseyin İNAN'ı idam edenler, 12 Eylül 1980'e gelindiğinde yeniden bir darbe yapmışlardır.

12 Eylül askeri darbesinde de onlarca devrimci idam sehpalarında, sokak ortalarında, dağda katledilmişlerdir. Ancak yine de mücadeleyi durduramamışlardır. 12 Eylül faşizmine karşı Kürdistan'da gerillanın gelişimini engelleyememişlerdir.

15 Ağustos'ta başlayan Gerilla mücadelesi İse, onların başlattıkları Mücadelenin devamı haline Gelmiştir.Deniz GEZMİŞ, Yusuf ASLAN, Hüseyin İNAN ve diğer Devrimci önderler gerillada Temsil edilir hale gelmişlerdir Kürdistan'da, Denizlerin adını Alan birçok gerilla Onları Kendilerinde, kendi Mücadelelerinde Yaşatmışlardır

15 Ağustos 1984'de Kürdistan gerillasıyla birlikte Deniz GEZMİŞ, Yusuf ASLAN, Hüseyin İNAN ve şahadete ulaşan diğer devrimci önderlerde somutlaşan devrimci mücadele dağlarda yaşamaya devam etmiştir. Onlar da dağa çıkmışlardı, dağda mücadeleyi geliştirmişlerdi. 15 Ağustos'ta başlayan gerilla mücadelesi ise, onların başlattıkları mücadelenin devamı haline gelmiştir.Deniz GEZMİŞ, Yusuf ASLAN, Hüseyin İNAN ve diğer devrimci önderler gerillada temsil edilir hale gelmişlerdir. Kürdistan'da, Denizlerin adını alan birçok gerilla Onları kendilerinde, kendi mücadelelerinde yaşatmışlardır ve yaşatmaya da devam etmektedirler.

6 Mayıs'ın yeni bir yıldönümündeyiz. İdam edilişlerinin 36. yıldönümünde geriye bakmak ve bugün Denizlere ve diğer devrimci önderlere "yeterince bağlılıklarımız sürüyor mu?" diye, kendimize sorarak bir sorgulamada bulunmak durumundayız. En başta da bunu gençliğin yapması gerekmektedir.

1968 gençlik hareketinde gençlik "Biz varız, dünyayı biz değiştireceğiz" dedi. Türkiye de böyle oldu. Denizler bunu temsil ettiler. Bu geleneksel sisteme bir başkaldırıydı. Bu öyle bir başkaldırıydı ki, sadece tek boyutlu değil, bir yanda emperyalizmin geliştirdiği yoz kültüre karşı bir gençlik duruşuydu, diğer yandan da geleneksel toplumun kendine hizmet edebilecek gençlik yetiştirme anlayışına, tutumuna, politikasına karşı bir isyandı. Bir karşı koyuş, bir başkaldırı, bir ret hareketiydi. Sistemin klişe değerlerini reddeden, bunun karşısında nasıl bir değerler sistemine bağlı olduğunu da ortaya koyan bir gençlik hareketiydi. Reel Sosyalizme karşı bilimsel, demokratik, sosyalist değerlere bağlı bir gençlik hareketiydi. Onların sosyalistliği, hiçbir zaman reel sosyalizmin sosyalistliğine benzememişti. Reel sosyalizmi hep eleştirmişlerdir.

Türkiye'deki gençlik hareketinin önderlerinden Mahir Çayan reel sosyalizm için "modern revizyonizm" demiştir. İbrahim Kaypakkaya soysal-emperyalizme kadar vardırdığı değerlendirmelerinde modern revizyonizm nitelemesinde bulunmuştur. Deniz GEZMİŞ ve Hüseyin İNAN'da revizyonizm belirlemesinde bulunmuşlardır. O günün koşullarında kaleme aldıkları yazılarında ve yapmış oldukları değerlendirmelerinde yaklaşımlarını bu şekilde belirlemişlerdir. Onlar klasik sosyalist bir yaklaşım içerisine girmemiş; devrimci, yaratıcı sosyalist bir yaklaşımın sahibi olmuşlardır. Hiçbir zaman uluslararası güçlere bel bağlamamış, Onlar sadece halka bağlanmışlardır. O kıt imkanlarıyla mücadeleyi geliştirmiş ve sonraki kuşaklara onurlu bir miras bırakmışlardır.

Bugün, gençlik kendilerine bırakılan bu onurlu mirasa sahip çıkmanın sorumluluğunu taşımaktadır. Onun içindir ki, Denizlerin şahadetlerinin 36. yıldönümünde, kendilerini onların ölçülerine göre, sorgulayabilmelidirler.

Günümüzde popüler kültür adı altında bir yozlaşma yaşanmaktadır. Popüler kültür adı altında gençlik yozlaştırılmak istenmektedir. Gençlik içerisinde bu yoz kültür etkili de olabilmektedir. Bunun karşısında ise devrimci militan çizginin gençlik içindeki etkisi kırılmaya çalışılmaktadır. Ancak bunda başarılı olamamışlardır. Gençlik devrimci özünü ve

öncülükteki ısrarını korumaya devam etmektedir. Yoz popüler kültüre karşı gençlik yine ayaktadır. Ama onun devrimci, sosyalist öncüleri rollerini oynamakta ve sorumluluklarını yerine getirmede yetersiz kalınmaktadır.

Koşullar şimdi daha elverişli hale gelmiştir. Özgürleşmek için özgürlük alanları yaratılmıştır. Deniz GEZMİŞ, Yusuf ASLAN ve Hüseyin İNAN özgürlük alanlarını yaratmak için yola çıkmışlardı. Bu hedefe şimdi ulaşılmıştır. Oralarda ütopyalarımızı gerçekleştirebilmek olanaklı hale gelmiştir. Gençlik bugün bu imkanlara kavuşmuş bulunmaktadır. Özgürlük Hareketimizin 35 yıllık mücadele deneyim ve tecrübesi, Denizlerin başlattığı mücadelenin başarılı bir noktaya getirilmesini sağlayacak koşulları yaratmıştır. Bu kazanımlar, günümüzde gençlik için değerlendirilmesi gereken bir avantajdır. Bu avantajlar değerlendirildiğinde, gençliğin rolünü oynaması önünde hiçbir engel kalmayacaktır.

Bugün gençliğin tarihsel olarak rolünü oynaması her zamankinden daha fazla olanaklı hale gelmiştir. Deniz GEZMİŞ ve arkadaşlarının şahadetinden bugüne kadar geçen süre içerisinde gençliğin mücadele içerisinde gösterdiği kararlılık ve ödediği bedeller gençliğin rolünü oynamaya devam edeceğine dair hiçbir kuşkuya yer bırakmamaktadır. Gençlik bunu defalarca ispatlamıştır. Haki KARER, Mazlum DOĞAN, Kemal PİR, M. Hayri Durmuş ve daha onlarca gençlik önderi bunu yaşamları ile ortaya koymuşlardır. Bu ölümsüz gençlik önderleri, bugün gelişen özgürlük ve demokrasi mücadelemizin bu noktaya gelmesinde belirleyici konumda olan kişilikler arasında yer almışlardır. Gençlik günümüzde de bu rolü oynamaya devam edecektir.

Reber Apo, " genç başladık genç bitireceğiz" demektedir. Bu, özgürlük ve demokrasi mücadelemizin bir gençlik hareketi olduğunu ve kendi içinde sürekliliği ile gençliğini koruduğu anlamına gelmektedir. 6 Mayıs'ın yıldönümünde de gençlik bunu başarabilmelidir. 6 Mayıs'a gençlik kendi cephesinden bu şekilde karşılık olabilmelidir.

Halk üzerine düşeni yapmaktadır. Botan yürüyüşü ile başlayıp Newroz'da zirveye çıkan serhildanlarıyla bunu göstermiştir. Gerilla Gabar ve Oramar eylemleriyle, düşmana tattırdığı Zap yenilgisi ile görev ve sorumluluğuna sahip çıkmaya devam ettiğini ortaya koymuştur. Bu ölçüde gençlik de rolünü oynayacaktır. 6 Mayıs'ın yıldönümünde bunun kararlılığı gösterilebilmelidir.

Günümüzde 6 Mayıs'a en anlamlı karşılık bu şekilde verilecektir.

Mizgin Yoldaş Özgür Kadının Ezgisiydi

Gurbet Aydın (Mizgin) arkadaşın şahadet yıl dönümü vesilesiyle, PKK mücadelesinde yer alarak şehit düşen sanatçı yoldaşları saygıyla anıyor, onların anılarına sahip çıkmanın devrimci bir sorumluluk ve onur olduğunu belirtiyoruz.

Mizgin arkadaşın PKK saflarına katılışı, kadının özgürlük sorunundan çok, Kürt halkının yok sayıldığı, ezildiği, inkâr ve imha ile karşı karşıya olduğu bir dönemde her Kürt kadını gibi Kürt halkının özgürlük davasına katıldı. Çok genç yaşlarda büyük sorumluluklar yükleyen Mizgin arkadaş, Kürdistan'ın özgürlük dağlarına gelmeden önce bir süre Avrupa'da kültür-sanat çalışmalarında yer aldı. Bu sahada sanat çalışmalarını yürüterek devrimci ve Kürt özgürlük sanatının gelişiminde öncülük düzeyinde rol oynadı.

Mizgin arkadaş, özellikle ulusal kurtuluş sürecinde, Kürt halkının ölüm-kalım savaşını yaşadığı bir dönemde savaşı sanatçı bir ruhla ele alarak gerilla saflarına katılmaya karar vermiştir. Bir dönem Mahsum Korkmaz Akademisi'nde kaldıktan sonra ülkenin özgürlük dağlarına ulaşmıştır. İlk başlarda komuta düzeyinde pek bir sorumluluğu yoktur. Fakat O, sanat alanındaki gelişme düzyini savaş alanında da göstermiştir. Her şeyi çok çabuk kavrayan ve öğrenen zekâsı, pratik sahada da ciddi gelişmeler kaydetmesini sağlamıştır. Garzan eyalet sorumluluğunu yapan Mizgin arkadaş, bir komplo sonucu son mermisine kadar çatışarak, 11 Mayıs 1992'de kahramanca şehit düşmüştür.

Mizgin yoldaş, Kürt halkının acılarına hem sanatıyla hem savaşımıyla cevap olmaya çalıştı. Kürt halkının ve gerillanın mücadelesini türküleştirdi. Güzel ezgileriyle acılarımızı ses haline getirerek anlamlandırmaya ve acılarımıza merhem olmaya çalıştı. Coşkumuzu ve sevincimizi türkülere taşırdı. Devrimci sanat anlayışını başlı başına bir savaş ve mücadele alanı olarak ele aldı. Hem yarattı hem pratikleştirdi. Devrimci sanatın ideolojik, politik ve bilimsel yönlerini dikkate alarak sanatın gelişme kanunlarına da hâkim oldu. Bunu hem yaşadı hem de kendi yaşamında da gösterdi.

Bir devrimcinin aynı zamanda bir sanatçı özelliğine sahip olması gerektiğini pratiğiyle gösteren Mizgin arkadaş, devrimci sanatçıda olması gereken güzel yönleri de kendi şahsında temsil etti. Çalışmalarını türkü söyler gibi yürüttü. Yine çalışmalarını sanatçı inceliğinde ama bilimsel temelde yürütmeyi esas aldı.

O, PKK hareketini ve mücadelesini, Kürdistan için yeni sanatın merkezi, kaynağı olarak gördü. PKK'siz Kürdistan'da özgürlük sanatının gelişmeyeceğini, Kürdistan'da sanatın öldüğü, olanın da sanat olamayacağını çok iyi biliyordu. PKK'nin ortaya çıkışıyla sanat dirildi, özgürlük sanatının ruhu ve yüreği yeşerebildi. Mizgin arkadaş bunu çok iyi gördü, yüreğinde ve ruhunda bu sanatın dili olmaya çalıştı. Devrimci sanatın ruhunu yaşayarak ona biçim vermenin çabası içinde oldu. Örneğin gerilla eylemlerini türküleştirerek sesiyle Kürt halkının özgürlük mücadelesini insanlığa taşırmayı bir görev bildi. Bu temelde PKK'nin yaratmış olduğu yeni değerleri türkü tadında yaşayarak abideleşti.

Mizgin arkadaş gerillanın, halkın yüreği, gözü, kulağı ve sesi oldu. Kürdistan'da büyük

yürek ve büyük göz, devrimcinin yüreği ve gözüdür. Hiçbir ses devrimcinin çıkardığı ses kadar güzel ve etkileyici değildir. Bu anlamda Mizgin arkadaş, hem bir sanatçı hem bir devrimcidir. Onun sanatçı yüreği devrim için atmaktadır. Yurtsever ve yiğit Kürt kadınının yüreğinden gelen en derin ve sıcak duyguları sanatıyla, türküleriyle ifade etmektedir. Bu bakımdan O, PKK'nin yarattığı özgürlük mücadelesinde özgür kadının sesi oldu.

Egemen sistemin 5000 yıllık baskı ve zorbalığının kadında yaratmış olduğu kimliksizlik ve iradesizleştirmeye karşı O, sanatı ve savaşçılığıyla gereken cevabı vermiştir. Savaşan kadının özgürleştiğini, özgürleşen kadının güzelleştiğini, savaştıkça da kendisine güvendiğini bizzat yaşamıyla bize gösteren Mizgin yoldaş, hele bunu sanatla birlikte yürütmesi yaşamını çok daha anlamlı kılmıştır. Kürt kadının sesiz isyanını yüreğinde taşıyarak umudun, inancın ve iradenin somut ifadesi olmuştur. Yüzlerce Kürt kadını Mizgin arkadaşın güzel türkülerinde kendi özgürlük umudunu görerek gerilla saflarına katılmıştır. Kürt kadını, özgürlük dağlarında kendi öz yaratımlarının kaynağına ulaşmanın coşkusu ve sevinci ile Önder APO'ya, O'nun ideolojisi ve felsefesine sahip çıkmıştır. Zilanlar, Beritanlar, Semalar ve yüzlerce kadın yoldaşlar kahramanlık ezgileri ile Mizgin yoldaşın güzel sesine ve direnişine cevap olmaya çalıştılar. Onun yarattığı büyük yüreğe kendi yüreklerini katarak ateş dansına can ve ruh verdiler.

Önder APO, PKK saflarına kadını çekerken, kadını salt bir savaş gücü olarak ele almadı. Kadının katılımını, kültürel ve sanatsal yönden değerlendirerek yürütülen savaşa bir incelik ve estetik kazandırmak istedi. Bu duyguyu en çok da Mizgin arkadaşta gördü. Devrimci sanatın yaratımında ona güç ve sorumluluk verdi. Kürdistan mücadelesinin en zorlu şartlarında yapılacak bir sanatın anlam ve değer kazandığını belirten Önderlik, savaşla sanat arasındaki ince halkayı ortaya koyarak sanatın direnişçi ruhunu ortaya çıkardı. Sanat duygularının savaş ortamında daha güçlü gelişebileceğini, bunun için de uygun zeminin Kürdistan'ın özgürlük dağları olduğunu belirten Önderlik, Mizgin yoldaş ile sözleşmesini bu temelde yaptı. Önder APO'ya doğru yoldaşlık anlayışı ile cevap olmayı kendisine esas alan Mizgin yoldaş, özgürlük türkülerinin en güzelini gerilla yoldaşlarıyla da paylaştı. Her bir mermi sesi, onun için en güzel bir enstrümandı. Yoldaşlarının zılgıtları, onun için özgürlüğe bir çağrıydı. İşte böyle bir ortamda umudun ezgisi oldu ve dalga-dalga yayıldı halkın içine. Çünkü O, yaşamın öz suyunu Önder APO'dan ve Kürdistan'ın özgürlük dağlarından almıştı. Böylelikle O, Dersim'de, düşmana teslim olmamak için kendisini uçurumlardan atan yiğit Kürt kadınlarının özgürlük çığlıklarını PKK mücadelesine taşıyan çağdaş Kürt kadınının nadide örneklerinden biri oldu.

Mizgin arkadaşın şahadet yıl dönümünde yapılması gereken kendimizi, sanatımızı yeniden gözden geçirmek olacaktır. Bu çizgiye ne kadar sahip çıktık, bu güzel sese ne kadar anlam verdik, sanatla mücadelenin bağlarını ne kadar kurabildik, halkımızın acılarını ve sevinçlerini yüreğimizde ne kadar hissedip ona göre bir sanat anlayışını geliştirebildik? Bu soruları her Kürt sanatçısının kendisine sorması gerekir. Bu gün Kürdistan'da devrimci ve özgür sanattan bahsediyorsak bu, Mizgin yoldaş ve özgürlük mücadelesinde şehit düşen yoldaşların çabası ve emeği ile ortaya çıkmıştır. Önemli olan bu mirası doğru sahiplenmek ve onların yarım kalan çalışmalarını devam ettirmek ve geliştirmektir.

Kültür Ve Sanat Komitesi

Adil Yoldaş, Önderliğe Ve Özgürlüğe
Aşk Düzeyinde Bağlılığın, Zafere Olan İnancın
Apocu Çizgide Komutanlaşmanın Adıdır